

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Aanleiding	4
Vraagstelling	4
Onderzoeksmethode	5
Leeswijzer	5
Locatie	6
Grafieken	16
Afrikanerplein	16
Verblijfsduur & Dichtheid	18
Verhuisbewegingen van	26
Verhuisbewegingen naar	34
Sociale structuur	42
Deelconclusie	50
Ben Viljoenstraat	56
Verblijfsduur & Dichtheid	58
Verhuisbewegingen van	66
Verhuisbewegingen naar	74
Sociale structuur	82
Deelconclusie	90
Hofmeyrstraat	96
Verblijfsduur & Dichtheid	98
Verhuisbewegingen van	106
Verhuisbewegingen naar	114
Sociale structuur	122
Deelconclusie	130
Tugelaweg	134
Verblijfsduur & Dichtheid	136
Verhuisbewegingen van	144
Verhuisbewegingen naar	152
Sociale structuur	160
Deelconclusie	168
Danie Theronstraat even	172
Verblijfsduur & Dichtheid	174
Verhuisbewegingen van	182
Verhuisbewegingen naar	190
Sociale structuur	198
Deelconclusie	206
Danie Theronstraat oneven	210
Verblijfsduur & Dichtheid	212
Verhuisbewegingen van	220
Verhuisbewegingen naar	228
Sociale structuur	236
Deelconclusie	244
Bijlagen	248

Onderzoek:

Dipl.-Ing. Hüsnu Yegenoglu

seminar:

Brian Bardoul
Marijn van den Bussche
Tim Donkers
Bas van Geffen
Matthijs Gerds
Tim de Graag
Sjoerd Kierkels
Dave Maas
Niek Schouten
Emilia Serowiec

Met dank aan:

Hans de Waal
Dienst Onderzoek en Statistiek Amsterdam

Inleiding

Aanleiding

Sporen in de tijd vormt een onderdeel van een breed opgezet onderzoek naar de historische, sociale en architectonische transformaties van een bouwblok in de Transvaalbuurt van Amsterdam. Het bouwblok werd in 1927 opgericht en heeft alle relevante maatschappelijke ontwikkelingen van Amsterdam in de 20e eeuw op microschaal doorlopen. Over het algemeen worden de genese en transformatie van gebouwen en steden vanuit een specifiek perspectief beschreven en verklaard; historisch, sociaal, economisch of ruimtelijk. Het belangrijkste doel van dit onderzoek is daarentegen de biografie van een concreet stuk stad te reconstrueren binnen de wisselwerkingen van tijd, handeling, herinnering en plaats.

Vertrekkend vanuit dit perspectief vormt het onderzoek een combinatie van diverse thema's, waarmee wij trachten de ruimtelijke en sociale ontwikkeling van Amsterdamse volkshuisvesting op microschaal dus op schaal van het bouwblok, straat, woning en interieur, te reconstrueren. Aan de orde komen de veranderende eigendomsrelaties van panden, woningen en percelen, de typologieën van woningen, de architectonische compositie, institutionele regels, de relatie tussen de architectuur plaats en de herinneringen van bewoners en sociaaldemografische gegevens van bewoners die in het bouwblok hebben gewoond of nog steeds wonen. Dit laatste thema vormt het centrale onderwerp van het onderzoeksverslag Sporen in de tijd.

Vraagstelling

Het centrale thema van het onderzoek concentreert zich hier om 4 sub-thema's over de bewoners van het woningblok in de Transvaalbuurt:

Verblijfsduur / Dichtheid

Lengte van bewoning en aantal inwoners

Status structuur

Sociale relaties van de inwoners onderling

Verhuisbeweging van

Vanwaar naar de Transvaalbuurt verhuist is

Verhuisbeweging naar

Waarnaar na het bewonen van de Transvaalbuurt verhuist is

Binnen dit frame van onderzoek richt de vraagstelling zich op verbindingen en breuken van de social demografische gegevens van de Transvaalbuurt. Zijn er grote verschuivingen waar te nemen in de genoemde thema's over de tijdsduur van 1993 tot 2008.

Onderzoeksmethode

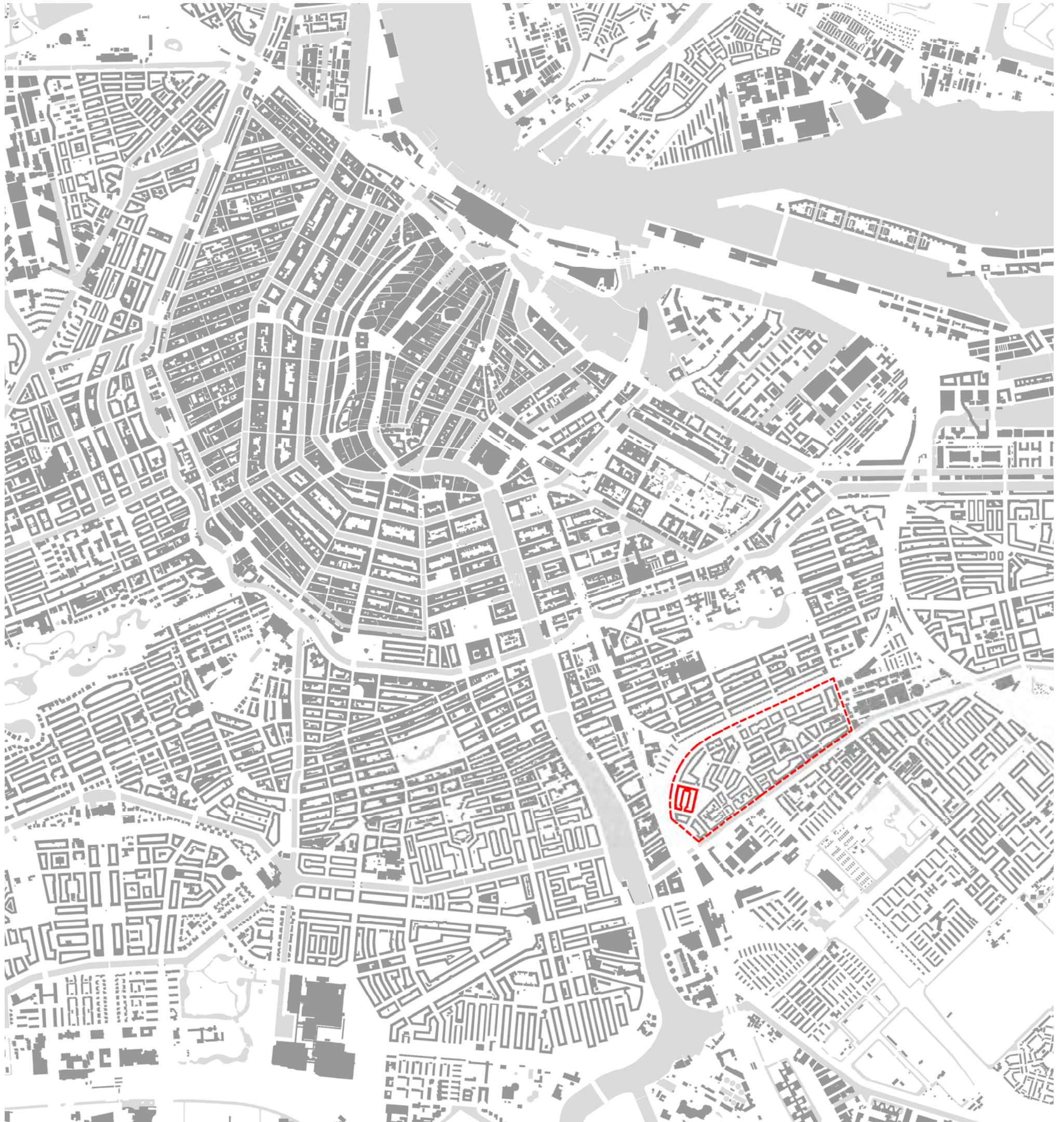
Bij grote hoeveelheden informatie is visualisatie van ongekend belang. Na het controleren en uitbreiden van de informatie over bewoners rondom de 4 thema's heeft er een translatie plaatsgevonden van deze visualisatie. Via lange excellijsten waaruit het onmogelijk is verbanden te leggen en overgangen te analyseren naar grafieken getekend in Autocad. Deze grafieken zijn zowel middel als doel in het zichtbaar maken van de verschillende thema's.

Het distileren van gegevens uit de grafieken is niet gestopt bij het beschrijven van het waargenomene. Het onderzoek is hierop doorgedaan met het verklaren van de verbindingen en overgangen.

Locatie

Amsterdam

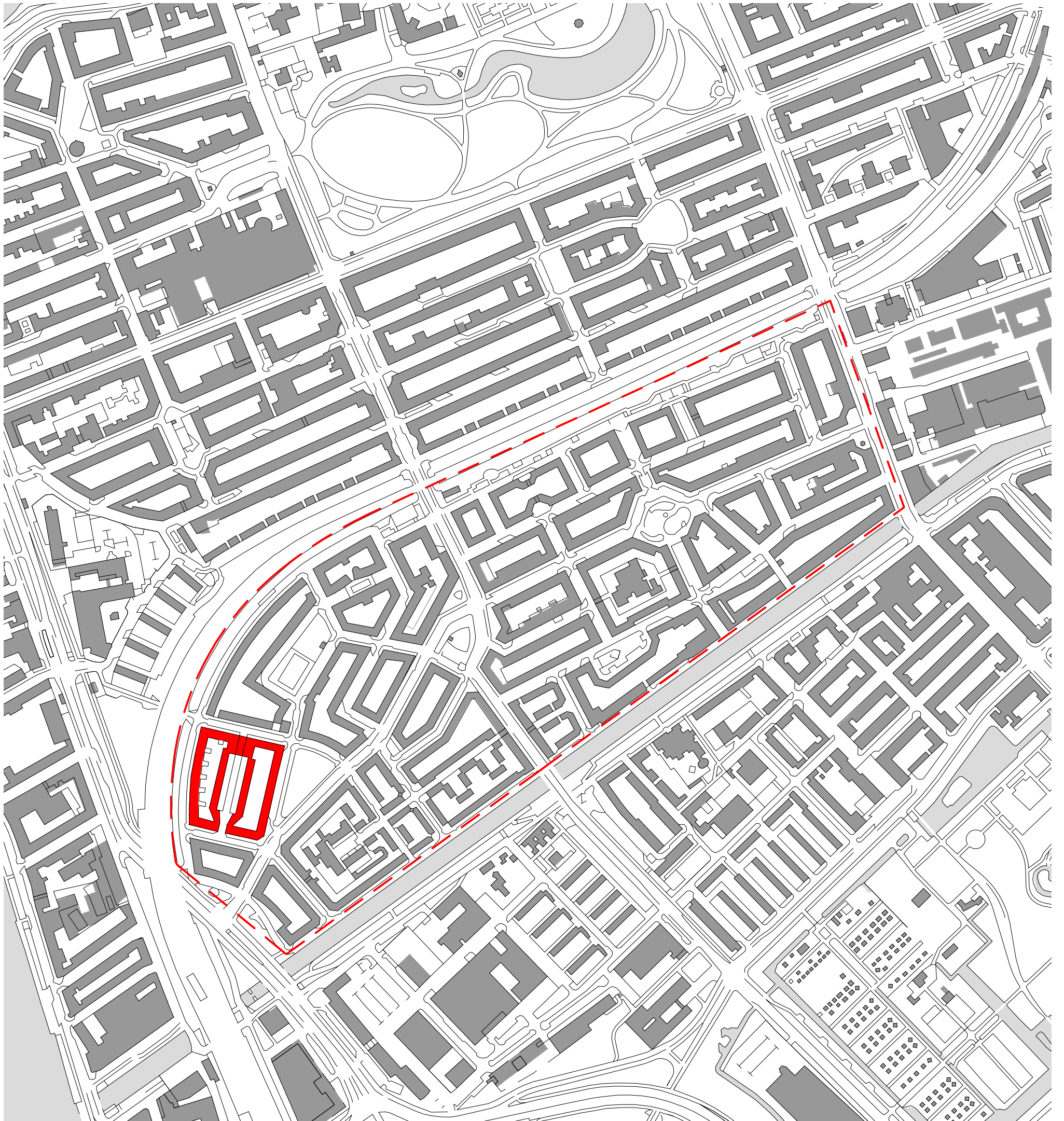
Legenda:

- Onderzoekslocatie
- Transvaalbuurt

Schaal 1:10.000

Transvaalbuurt

Legenda:

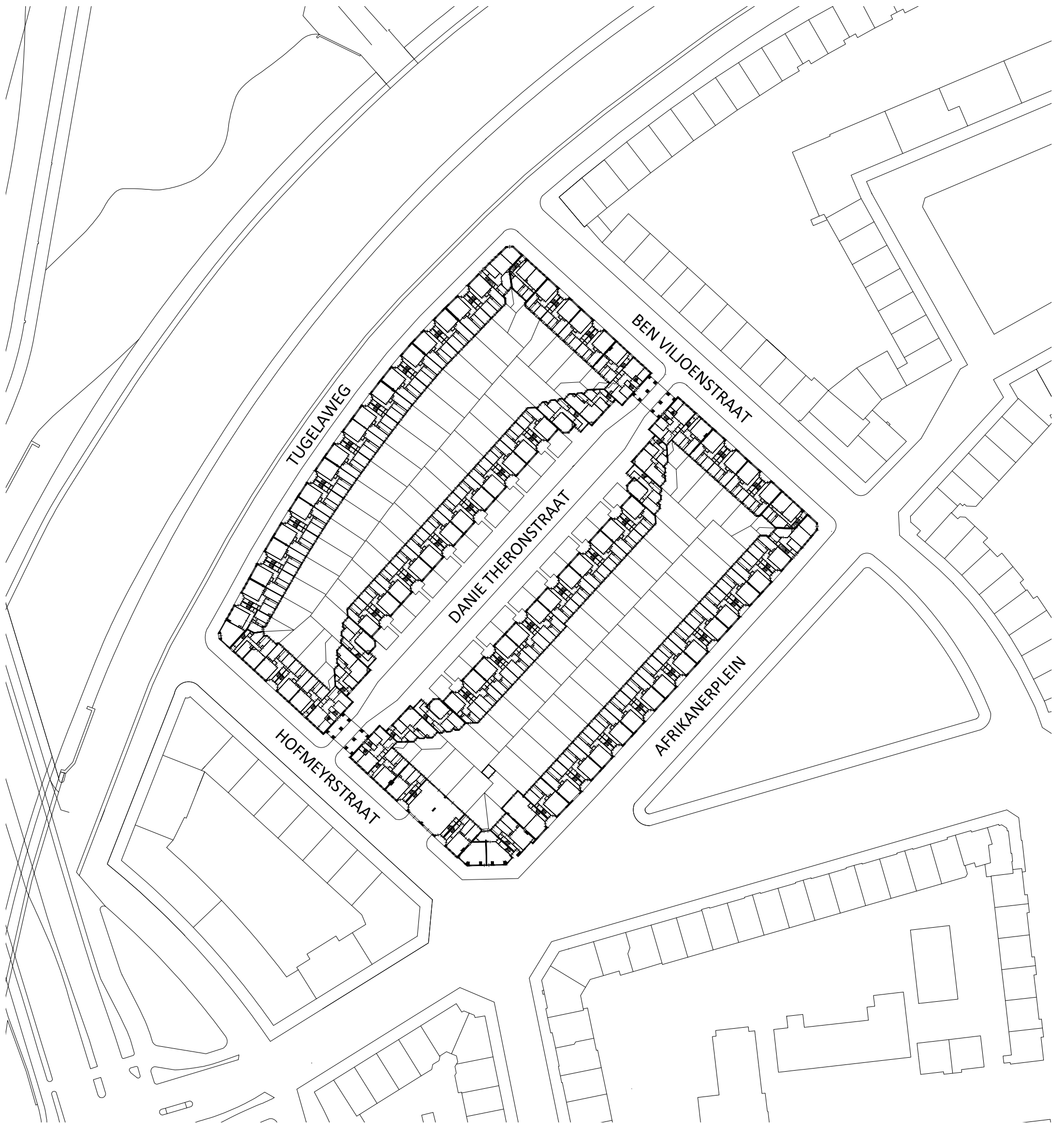
- Onderzoekslocatie
- Transvaalbuurt

Schaal 1:5.000

Locatie

Blok

Schaal 1:1.000

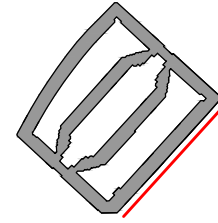

Gevels

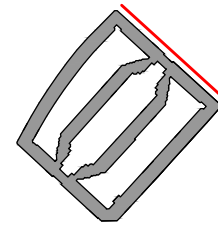

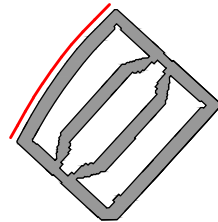
I. Voorgevel Afrikanerplein

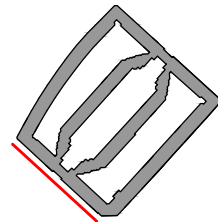
II. Voorgevel Ben Viljoenstraat

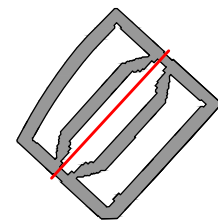
III. Voorgevel Tugelaweg

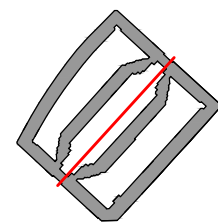
IV. Voorgevel Hofmeyrstraat

V. Voorgevel Danie Theronstraat even

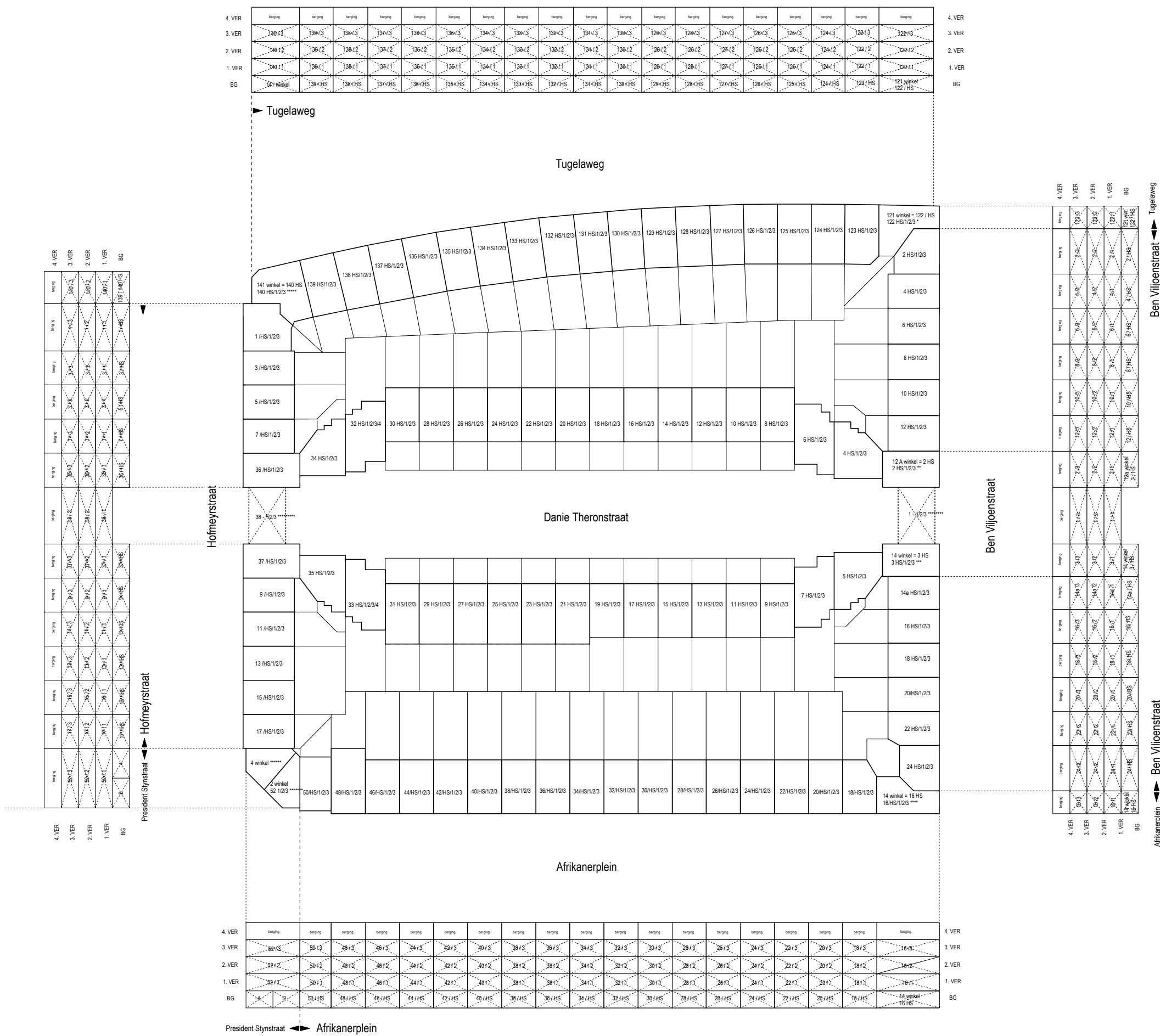
VI. Voorgevel Danie Theronstraat oneven

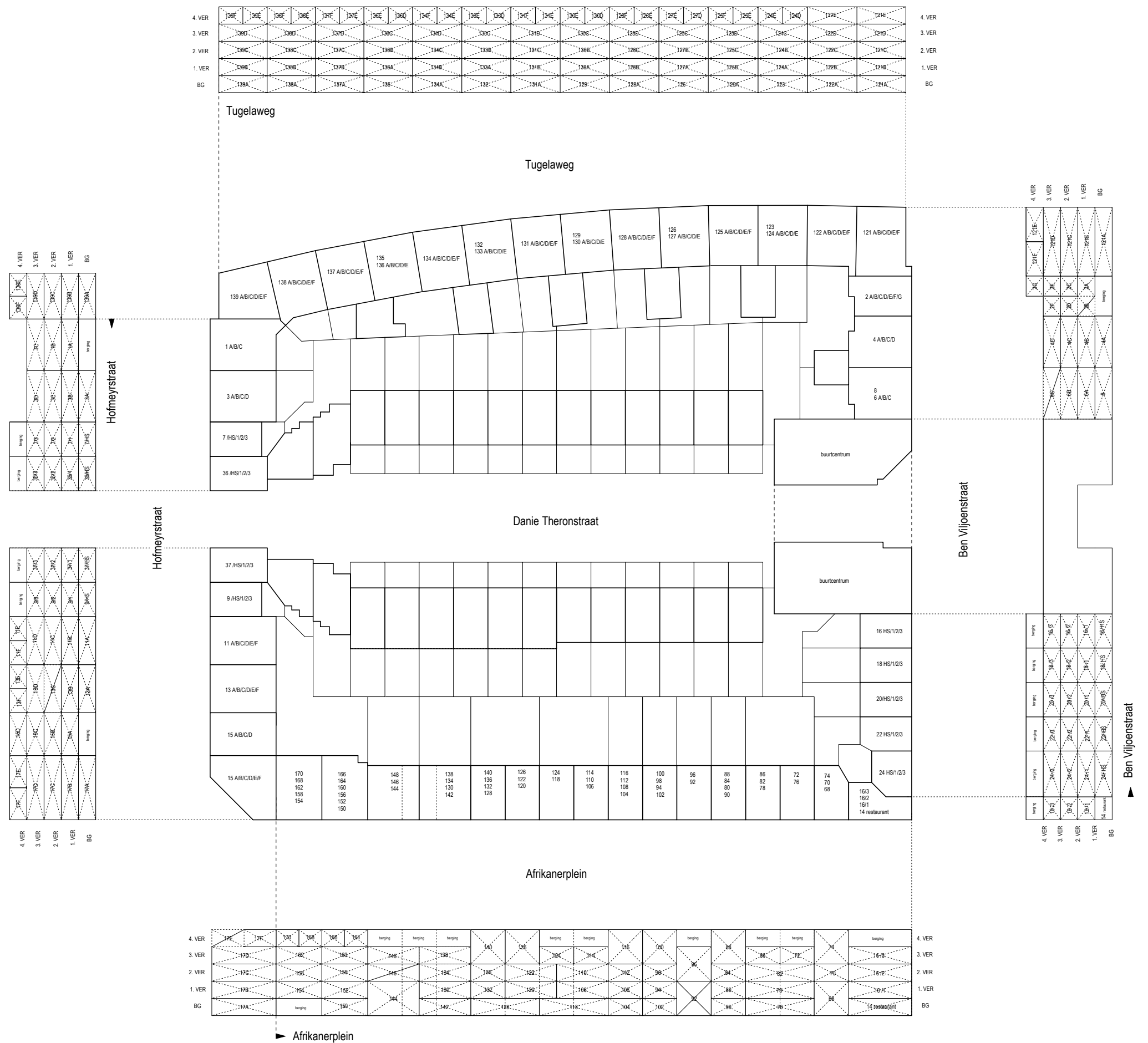
Schaal 1:1.000

Locatie

1. Huisnummers fase 1927 - 1990 : Tugelaweg, Hofmeyrstraat, Afrikanerplein, Ben Viljoenstraat

1. Huisnummers fase 1990 - 2008 : Tugelaweg, Hofmeyrstraat, Afrikanerplein, Ben Viljoenstraat

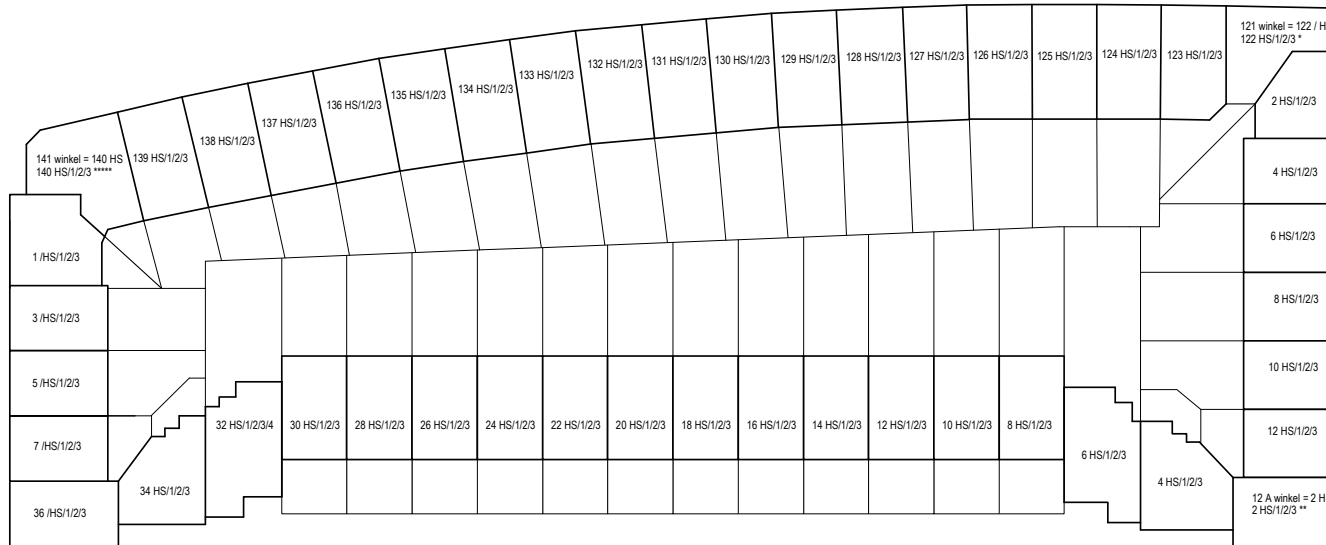

2.Huisnummers fase 1927 - 1975 : Danie Theronstraat

HUISNUMMERS DANIE THERONSTRAAT 1927

S: 1-500
D: 12.7.2011

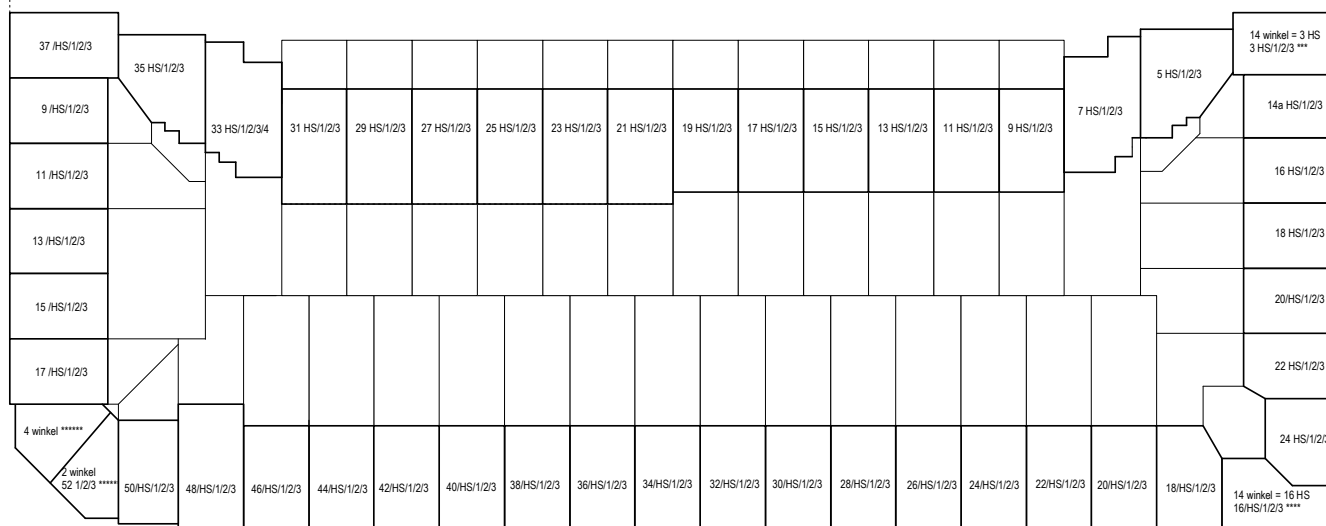

berging	berging	berging	berging	berging	berging	berging	berging	berging	berging	berging	berging	berging	berging	berging	berging	berging	berging	berging
36S	34S	32S	30S	28S	26S	24S	22S	20S	18S	16S	14S	12S	10S	8S	6S	4S	2S	12 A winkel 2HS
36Z	34Z	32Z	30Z	28Z	26Z	24Z	22Z	20Z	18Z	16Z	14Z	12Z	10Z	8Z	6Z	4Z	2Z	12 A winkel 2HS
36H	34H	32H	30H	28H	26H	24H	22H	20H	18H	16H	14H	12H	10H	8H	6H	4H	2H	12 A winkel 2HS
36HS	34HS	32HS	30HS	28HS	26HS	24HS	22HS	20HS	18HS	16HS	14HS	12HS	10HS	8HS	6HS	4HS	2HS	12 A winkel 2HS

Danie Theronstraat even

berging	berging	berging	berging	berging	berging	berging	berging	berging	berging	berging	berging	berging	berging	berging	berging	berging	berging	berging
37S	35S	33S	31S	29S	27S	25S	23S	21S	19S	17S	15S	13S	11S	9S	7S	5S	3S	14 winkel 3HS
37Z	35Z	33Z	31Z	29Z	27Z	25Z	23Z	21Z	19Z	17Z	15Z	13Z	11Z	9Z	7Z	5Z	3Z	14 winkel 3HS
37H	35H	33H	31H	29H	27H	25H	23H	21H	19H	17H	15H	13H	11H	9H	7H	5H	3H	14 winkel 3HS
37HS	35HS	33HS	31HS	29HS	27HS	25HS	23HS	21HS	19HS	17HS	15HS	13HS	11HS	9HS	7HS	5HS	3HS	14 winkel 3HS

Danie Theronstraat oneven

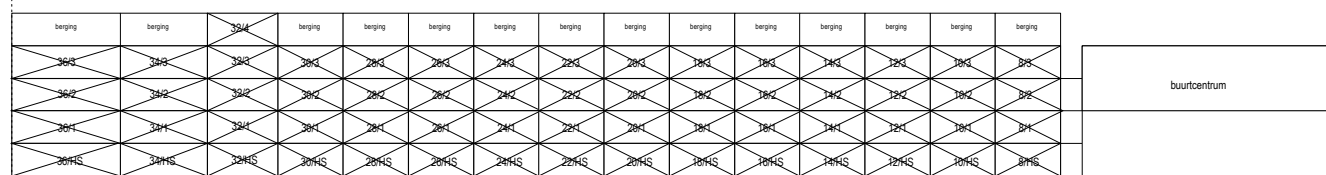
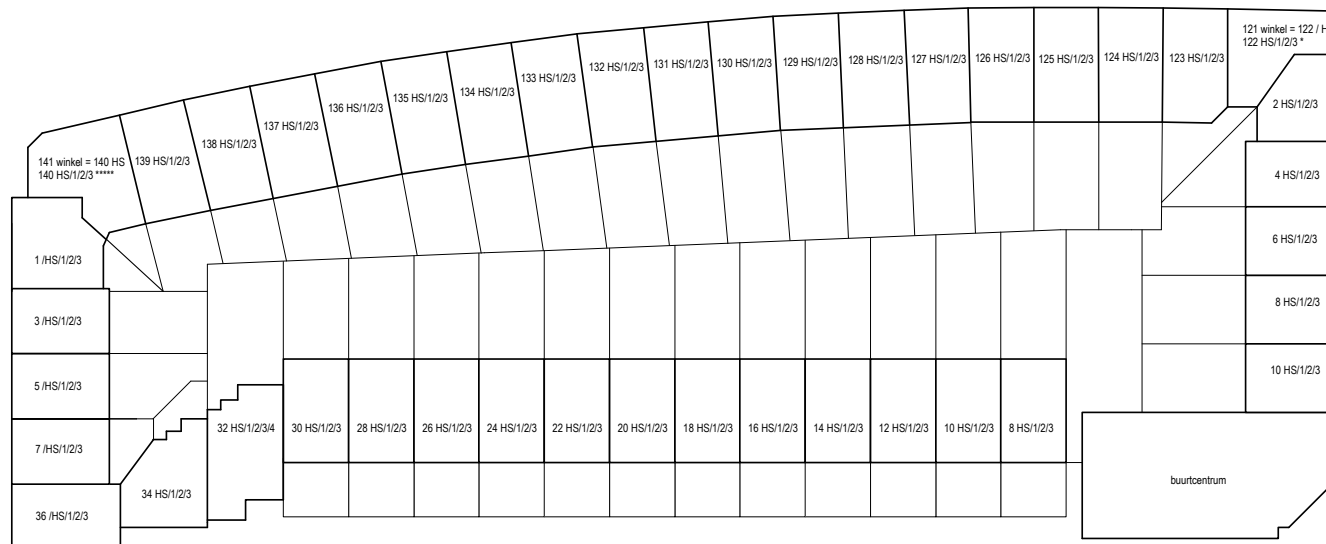

Danie Theronstraat
situatie oprichting in 1927
ontwerp door architect Lau Peters

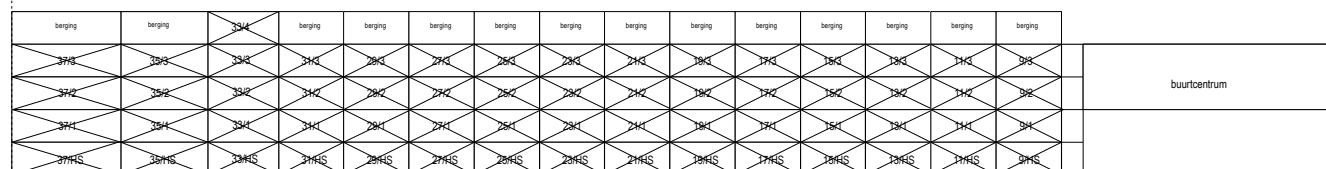
2.Huisnummers fase 1975 - 1990 : Danie Theronstraat

HUISNUMMERS DANIE THERONSTRAAT NA DE BOUW VAN HET CULTUURCENTRUM IN 1975

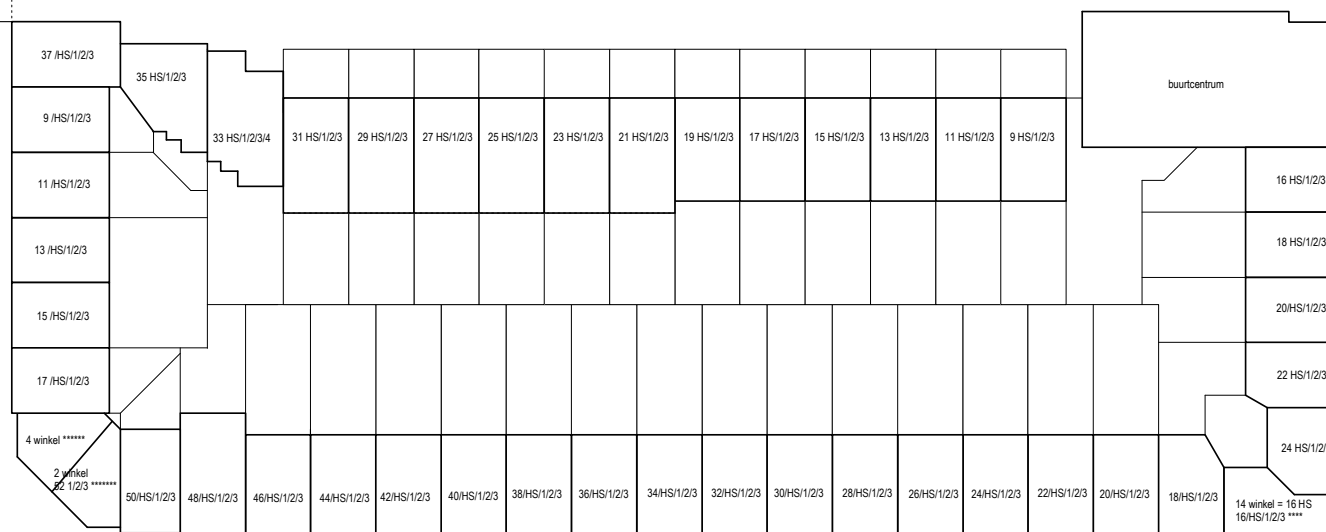
S: 1-500
D: 12.7.2011

Danie Theronstraat even

Danie Theronstraat oneven

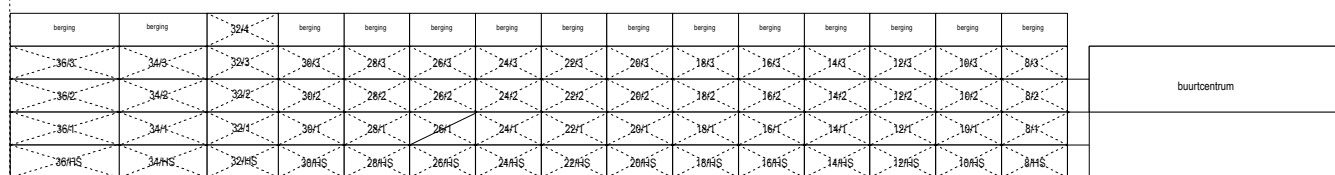
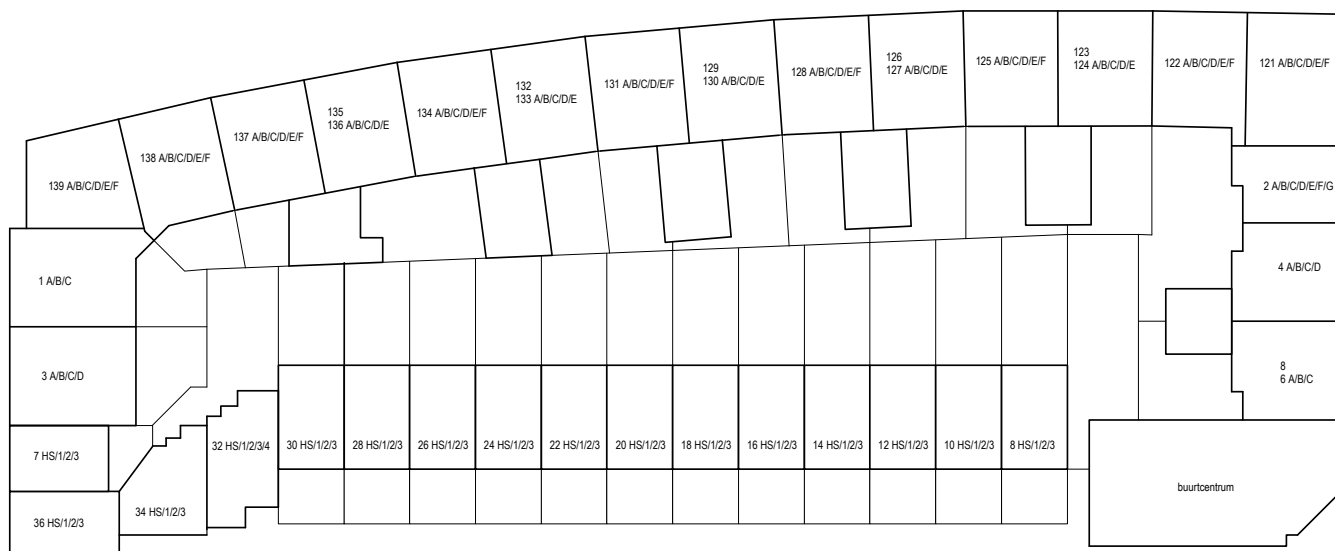
Interne verbouwing + gevelaanpak Danie Theronstraat
32 / 34 / 36 / 33 / 35 / 37
Bron Bouwarchief dossier 2965
Bouwaanvraag 1964
Vermoedelijk vanaf 1966 zijn de nieuwe woningen bewoond

Nieuwbouw buurtcentrum
sloop van de nummers 1 (poortgebouw), 3, 5, 7, 2, 4, 6
Bron Bouwarchief dossier 5901
Bouwaanvraag 1975

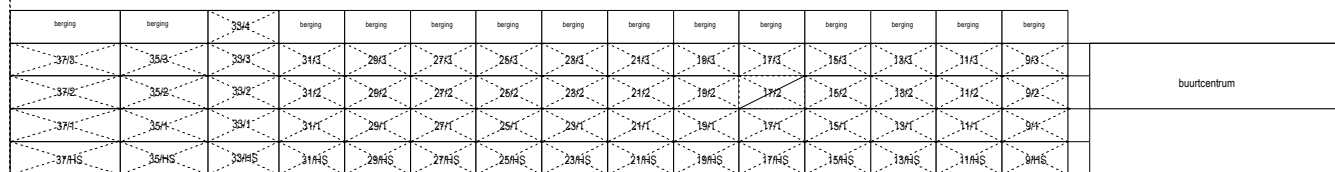
2.Huisnummers fase 1990 - 1999: Danie Theronstraat

HUISNUMMERS DANIE THERONSTRAAT 1990 - 1999

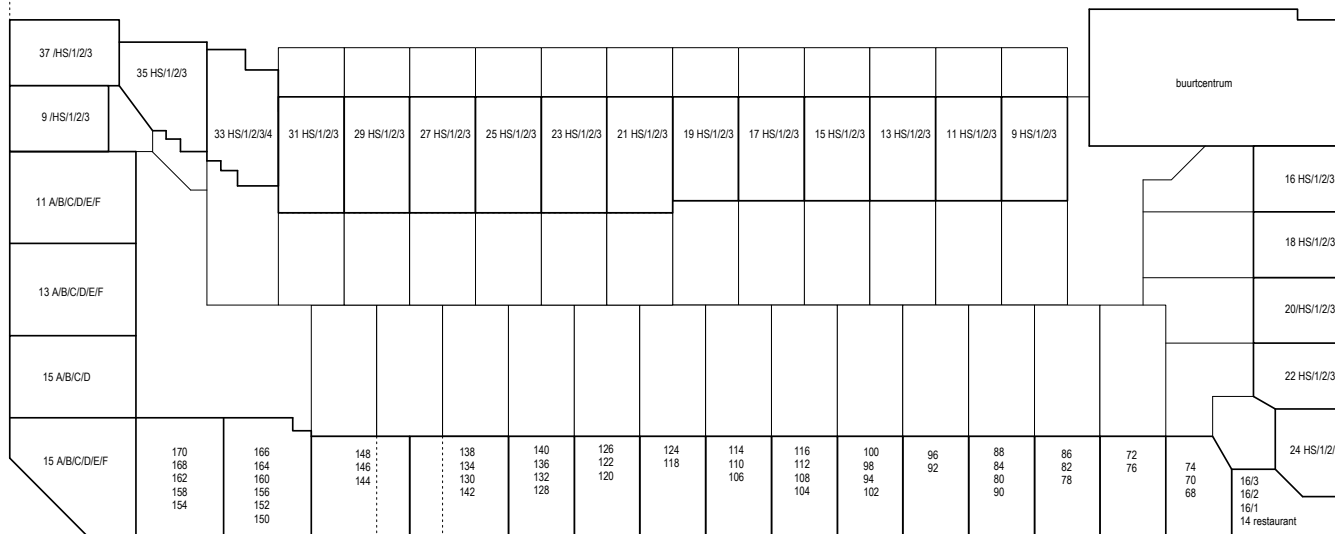
S: 1-500
D: 4.5.2011

Danie Theronstraat even

Danie Theronstraat oneven

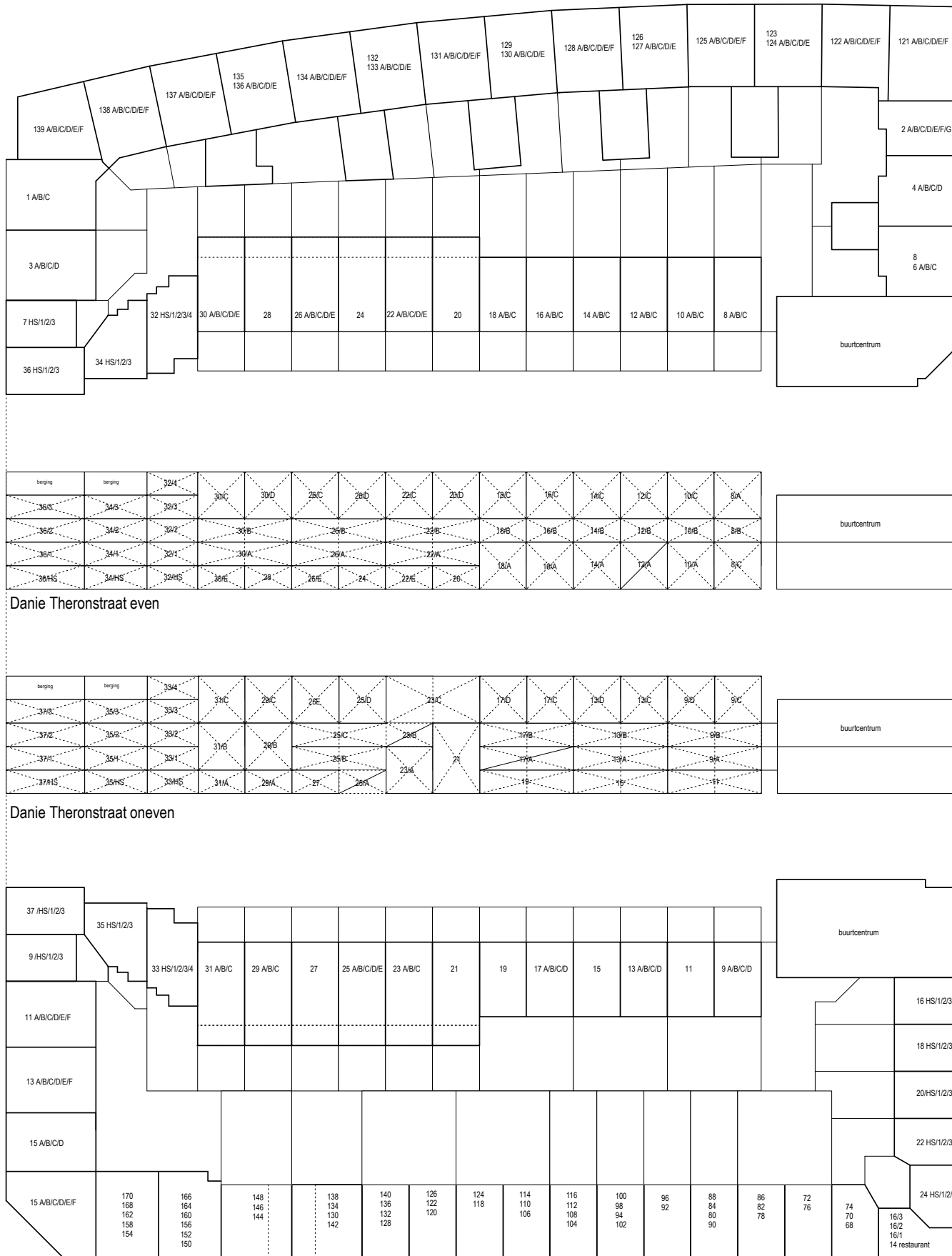
Interne verbouwing + gevelaanpak Danie Theronstraat
32 / 34 / 36 / 33 / 35 / 37
 Bron Bouwarchief dossier 2965
 Bouwaanvraag 1964
 Vermoedelijk vanaf 1966 zijn de nieuwe woningen bewoond

2.Huisnummers fase 1999 - 2008

HUISNUMMERS DANIE THERONSTRAAT 1999 - 2008

S: 1-500
D: 4.5.2011

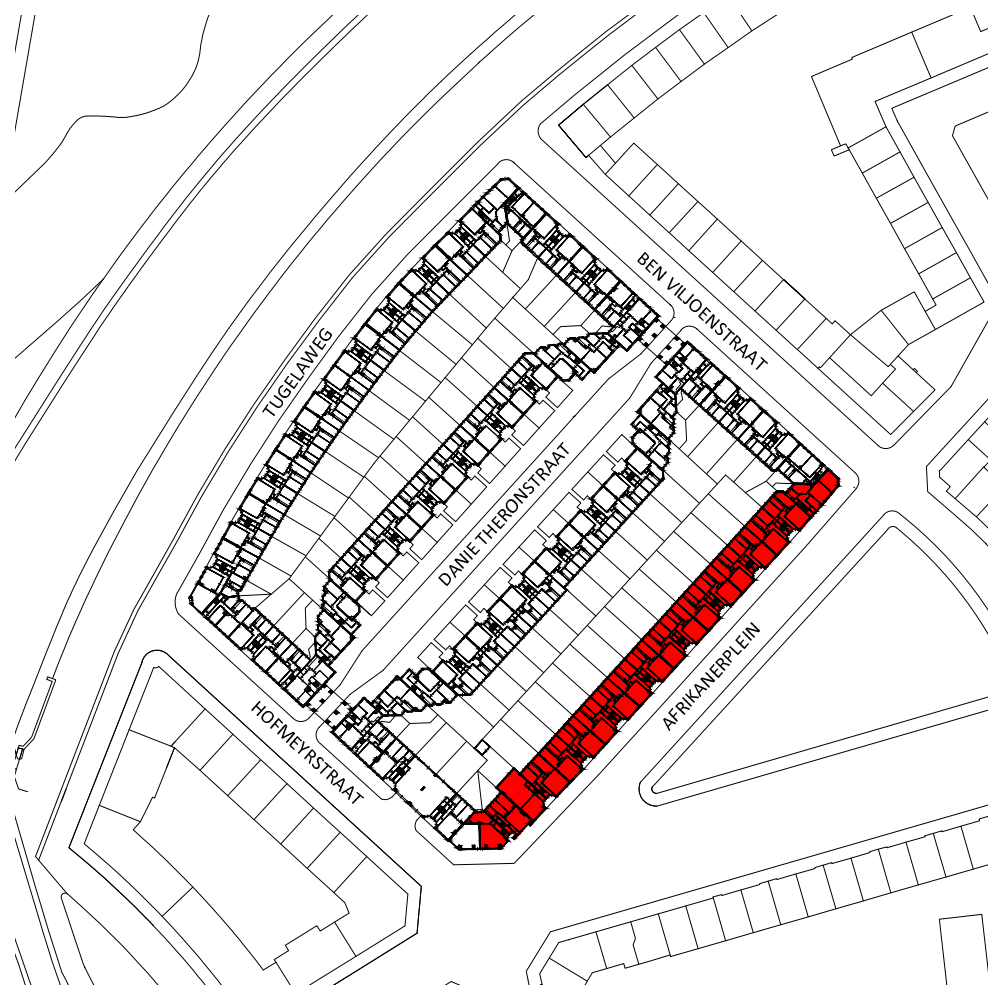

**Interne verbouwing Danie Theronstraat
8 tot en met 30 en 9 tot en met 31**
Bron Bouwarchief dossier 46403
Bouwaanvraag 1999
Vermoedelijk vanaf 2000 zijn de nieuwe woningen bewoond

Afrikanerplein

Verblijfsduur

Afrikanerplein

Begane grond (HS) + Verdieping I

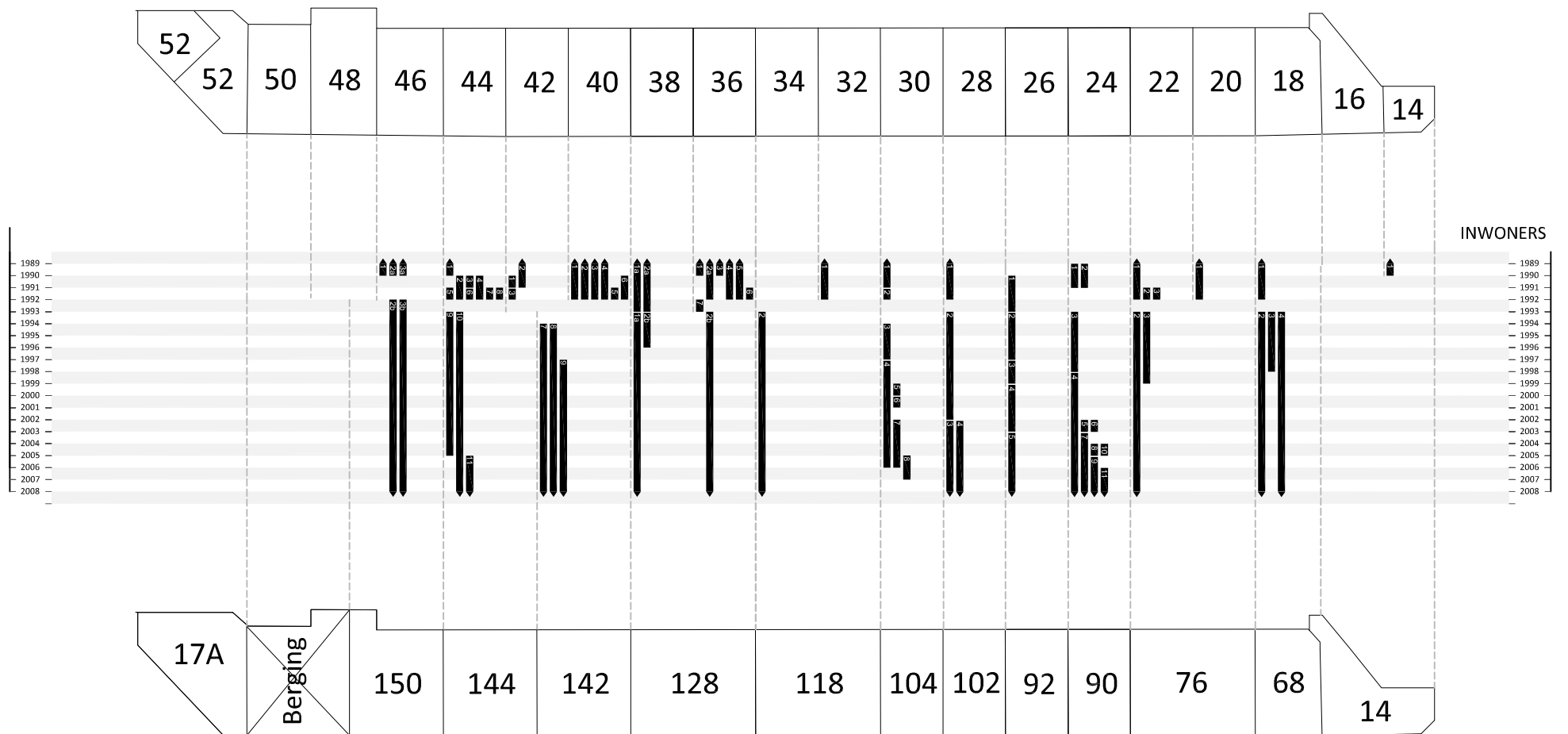

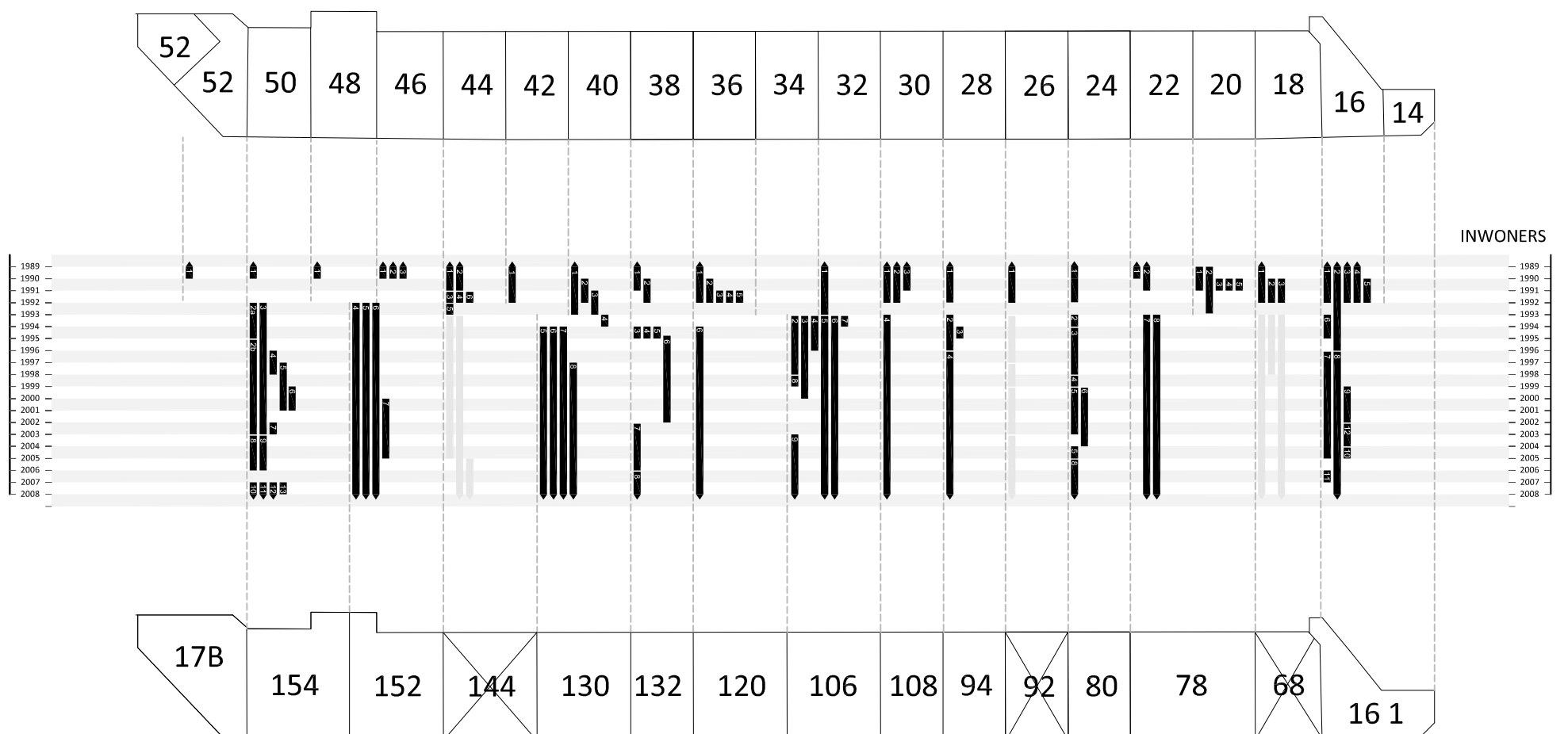
Legenda:

- Bewoond
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERBLIJFSDUUR/ DICHTHEID
AFRIKANERPLEIN
BEGANE GROND (HS)

VERBLIJFSDUUR/ DICHTHEID
AFRIKANERPLEIN
VERDIEPING I

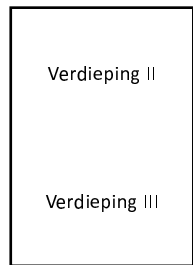

Verblijfsduur

Afrikanerplein

Verdieping II + Verdieping III

Legenda:

■ Bewoond

■ (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

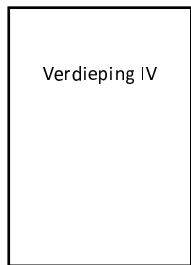

Verblijfsduur

Afrikanerplein

Verdieping IV

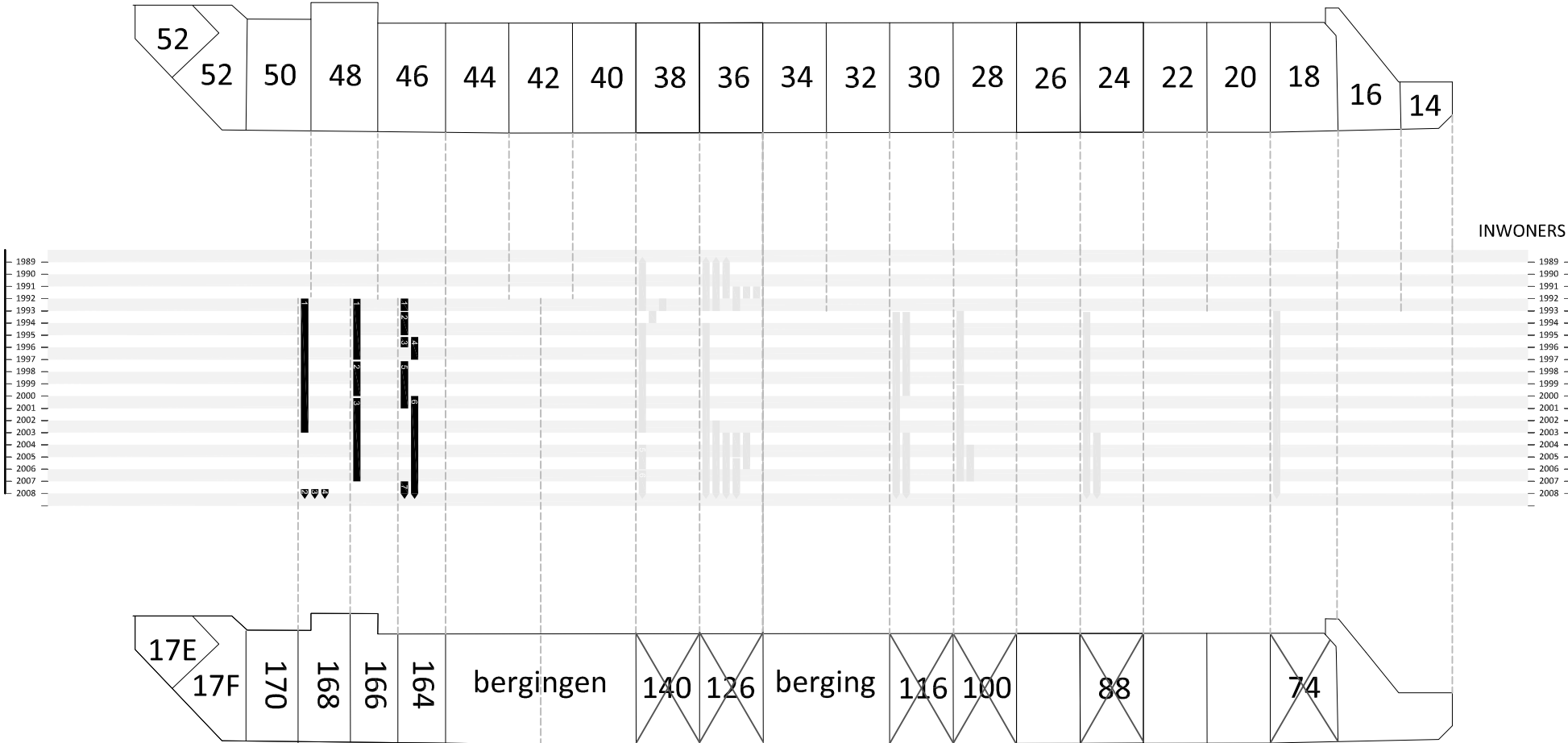
Legenda:

■ Bewoond

■ (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERBLIJFSDUUR/ DICHTHEID
AFRIKANERPLEIN
VERDIEPING IV

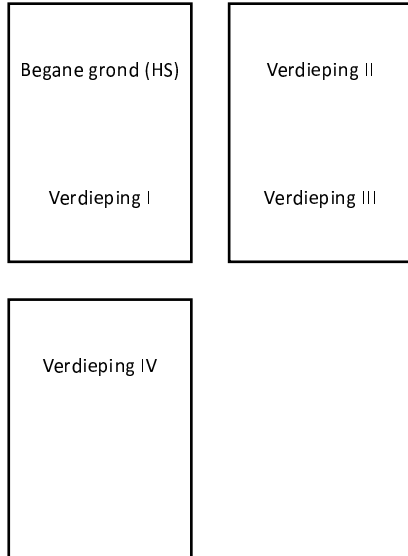

Verblijfsduur

Afrikanerplein

Overzicht

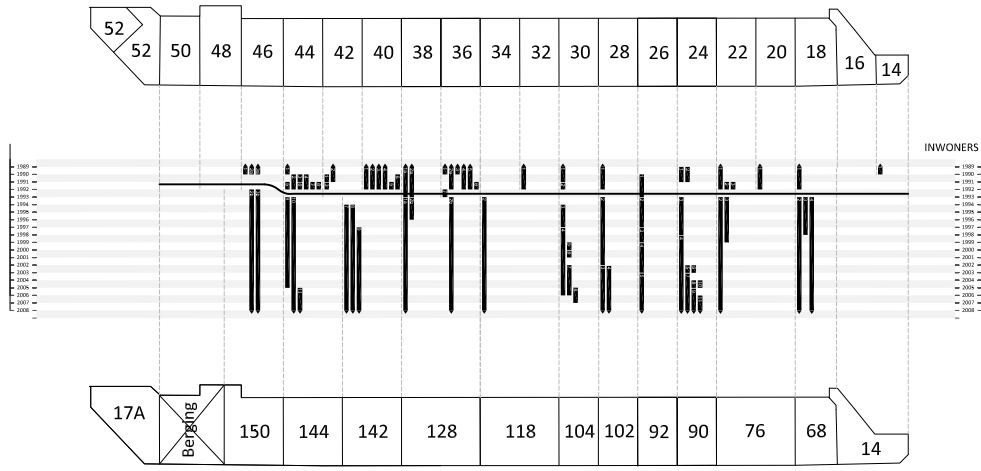

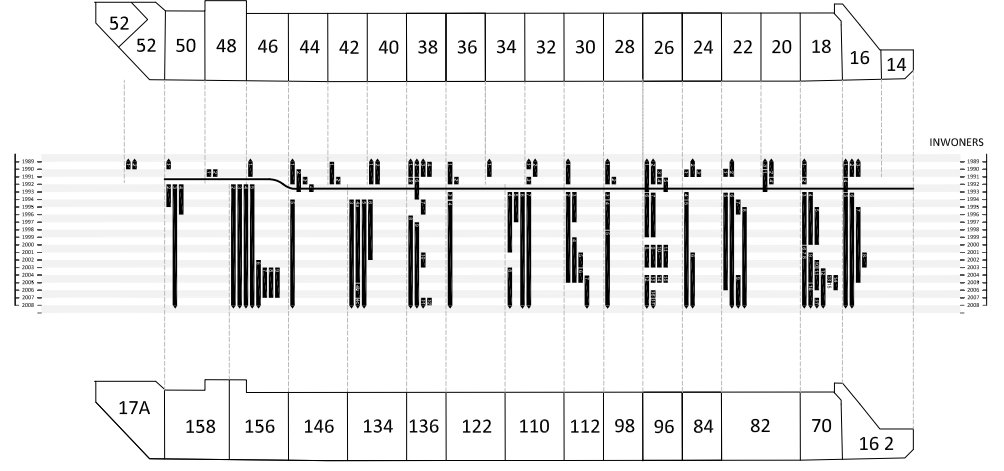
Legenda:

- Bewoond
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

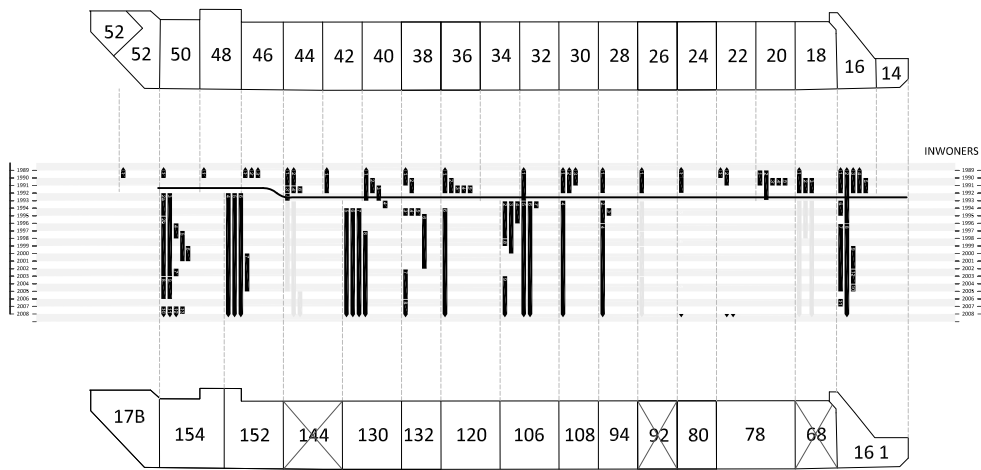
VERBLIJFSDUUR/ DICHTHEID
AFRIKANERPLEIN
BEGANE GROND (HS)

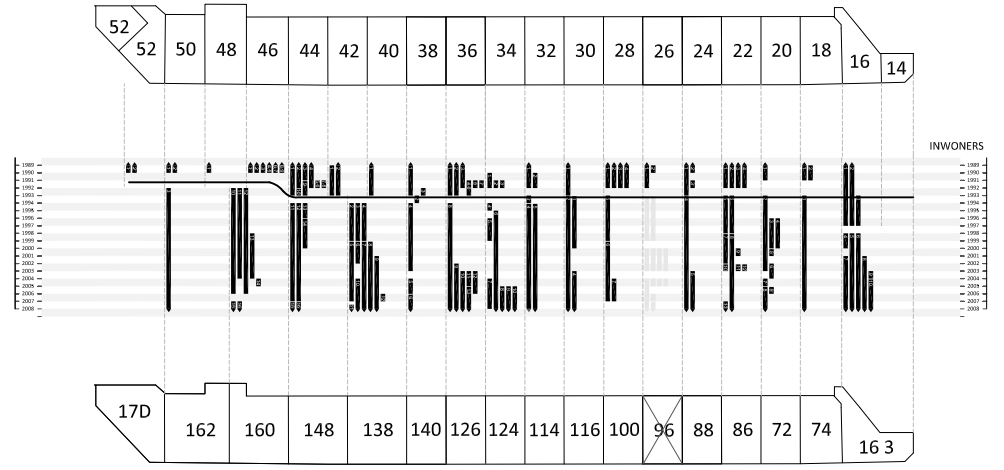
VERBLIJFSDUUR/ DICHTHEID
AFRIKANERPLEIN
VERDIEPING II

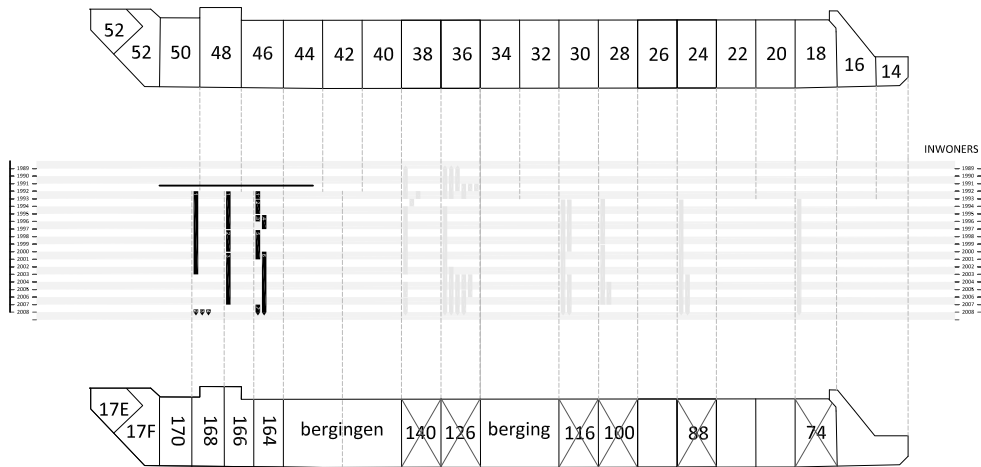
VERBLIJFSDUUR/ DICHTHEID
AFRIKANERPLEIN
VERDIEPING I

VERBLIJFSDUUR/ DICHTHEID
AFRIKANERPLEIN
VERDIEPING III

VERBLIJFSDUUR/ DICHTHEID
AFRIKANERPLEIN
VERDIEPING IV

Verhuisbeweging van

(Verhuisbeweging van elders naar Afrikanerplein)

Afrikanerplein

Begane grond (HS) + Verdieping I

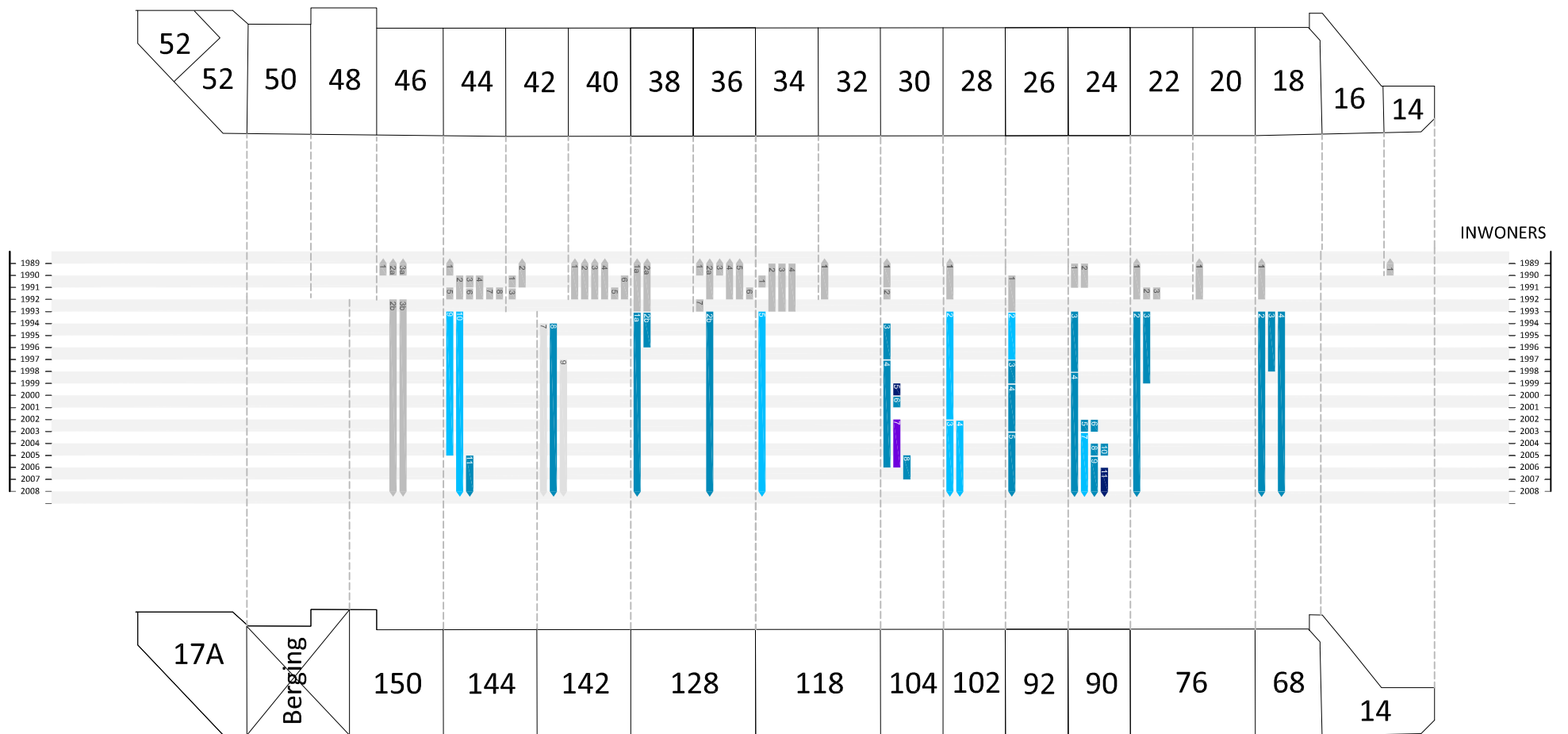

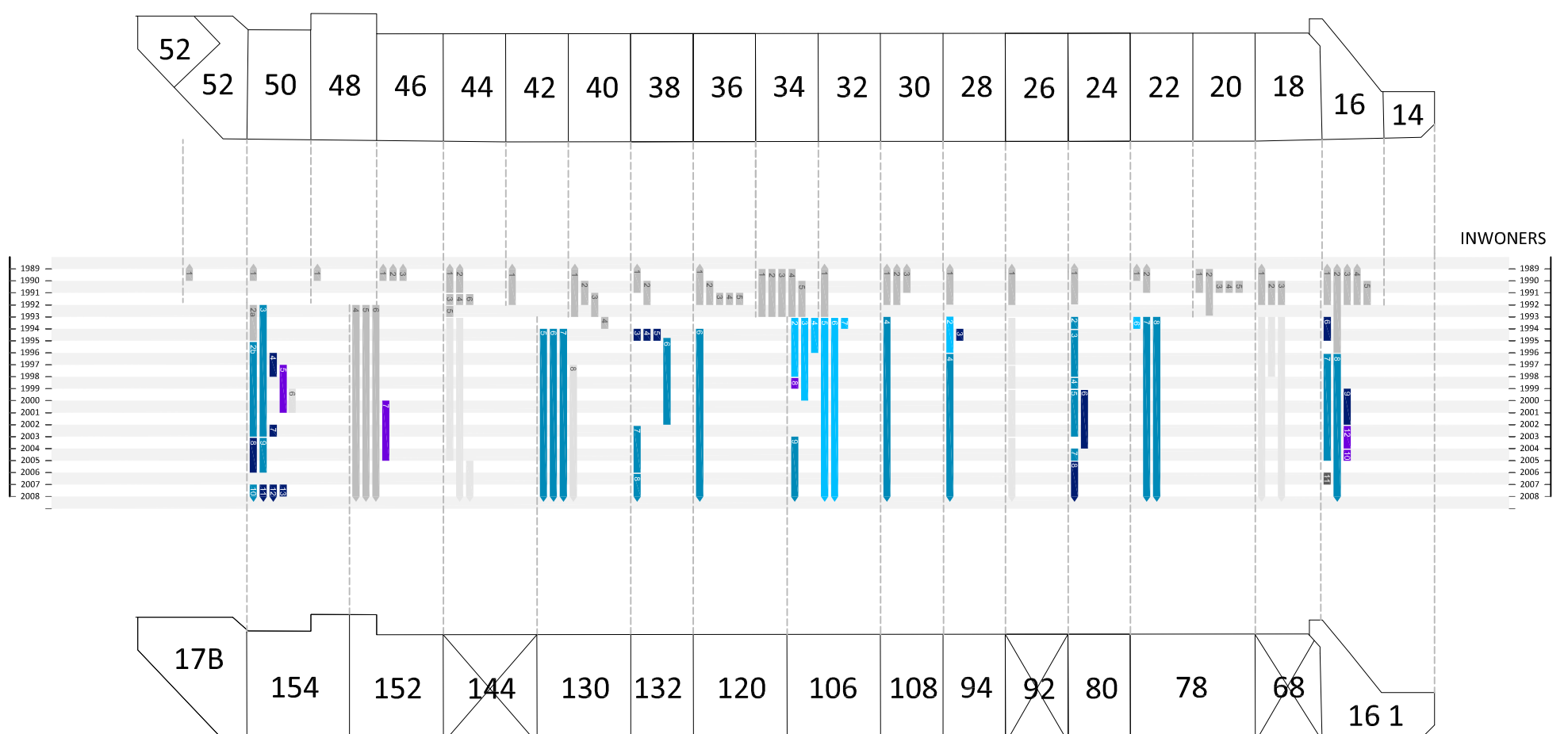
Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Geboorte (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERHUISBEWEGINGEN VAN AFRIKANERPLEIN BEGANE GROND (HS)

VERHUISBEWEGINGEN VAN AFRIKANERPLEIN VERDIEPING I

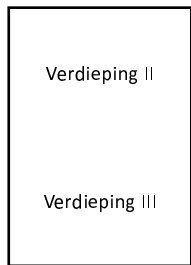
Verhuisbeweging van

(Verhuisbeweging van elders naar Afrikanerplein)

Afrikanerplein

Verdieping II + Verdieping III

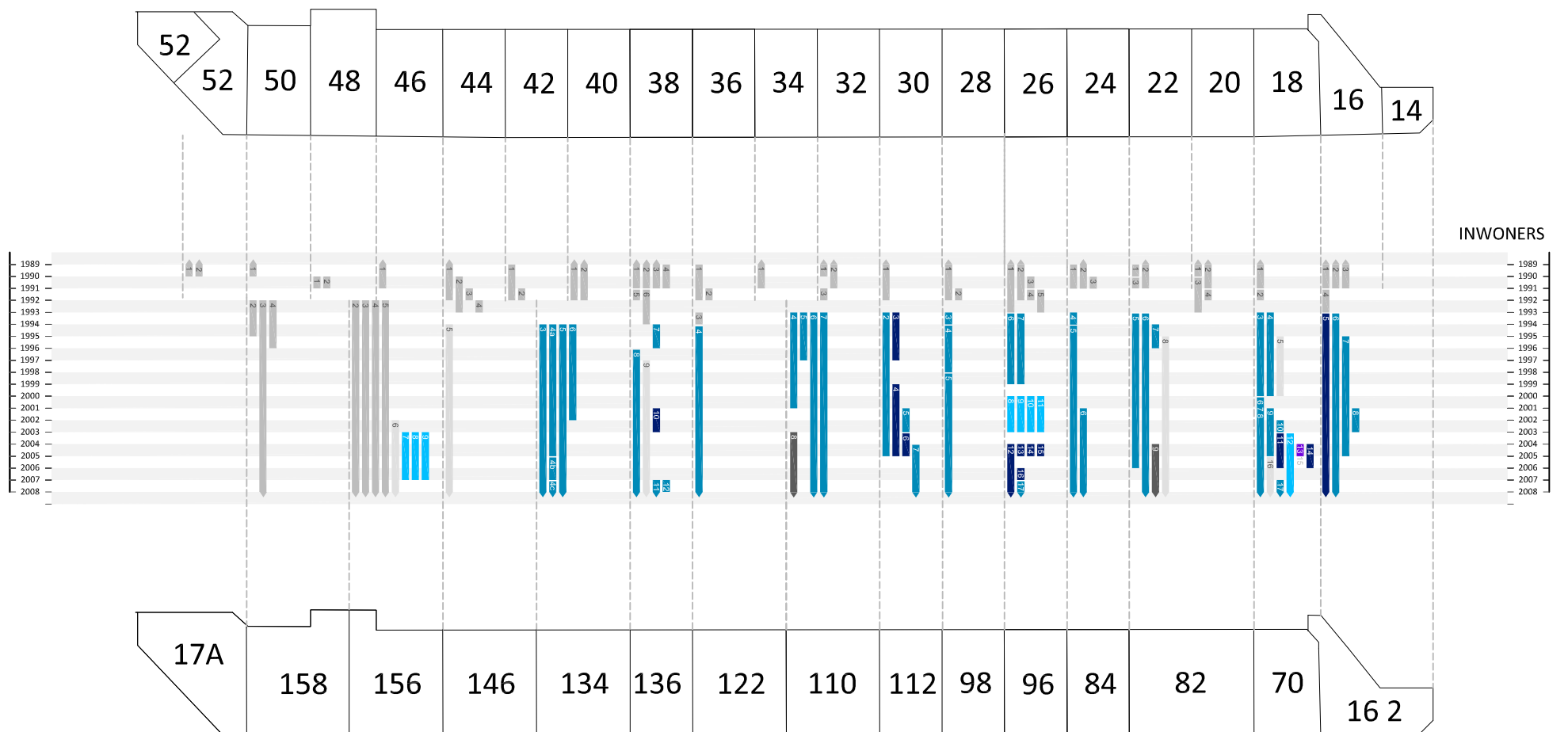

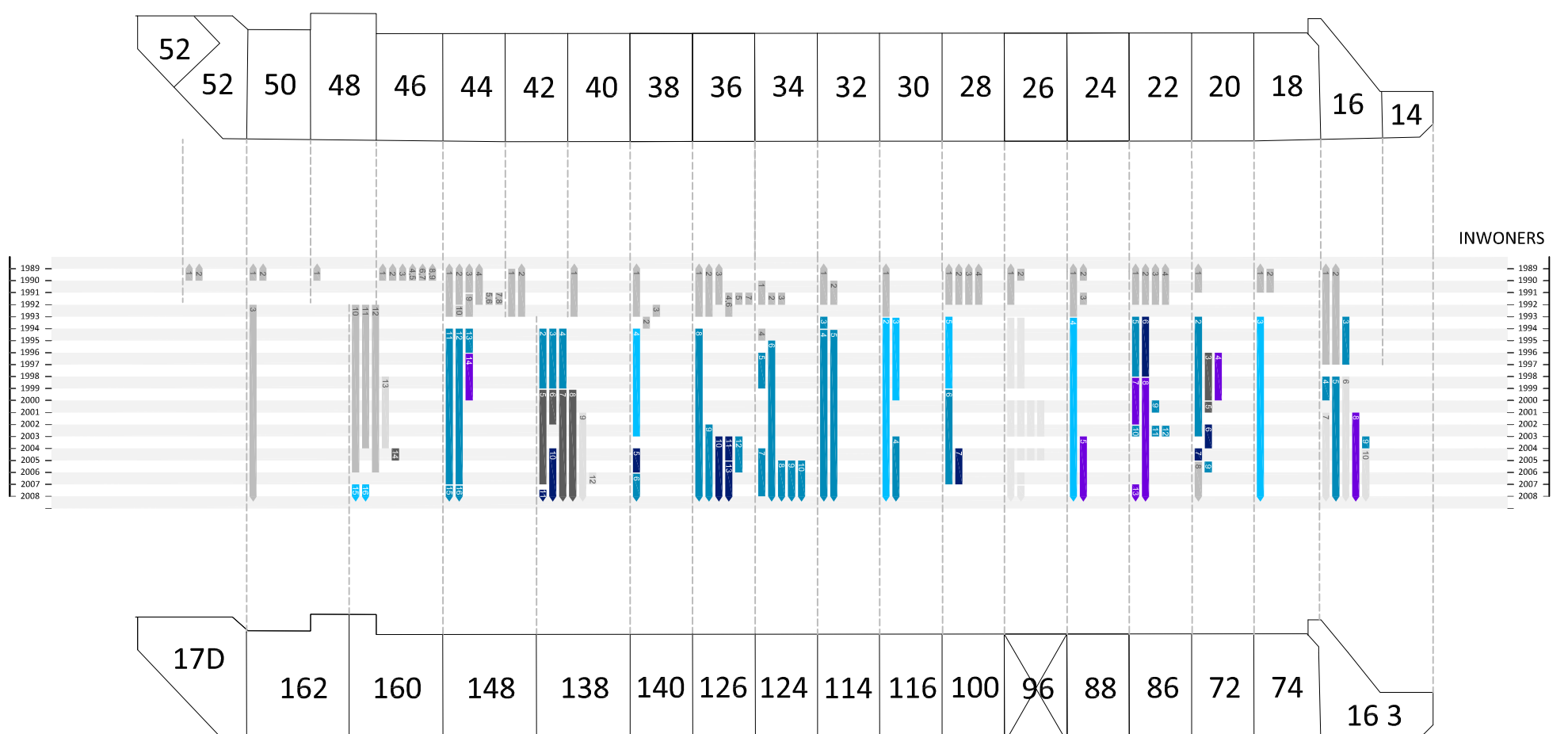
Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Geboorte (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERHUISBEWEGINGEN VAN AFRIKANERPLEIN VERDIEPING II

VERHUISBEWEGINGEN VAN AFRIKANERPLEIN VERDIEPING III

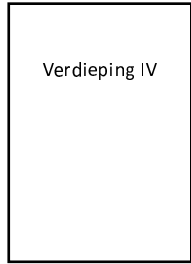
Verhuisbeweging van

(Verhuisbeweging van elders naar Afrikanerplein)

Afrikanerplein

Verdieping IV

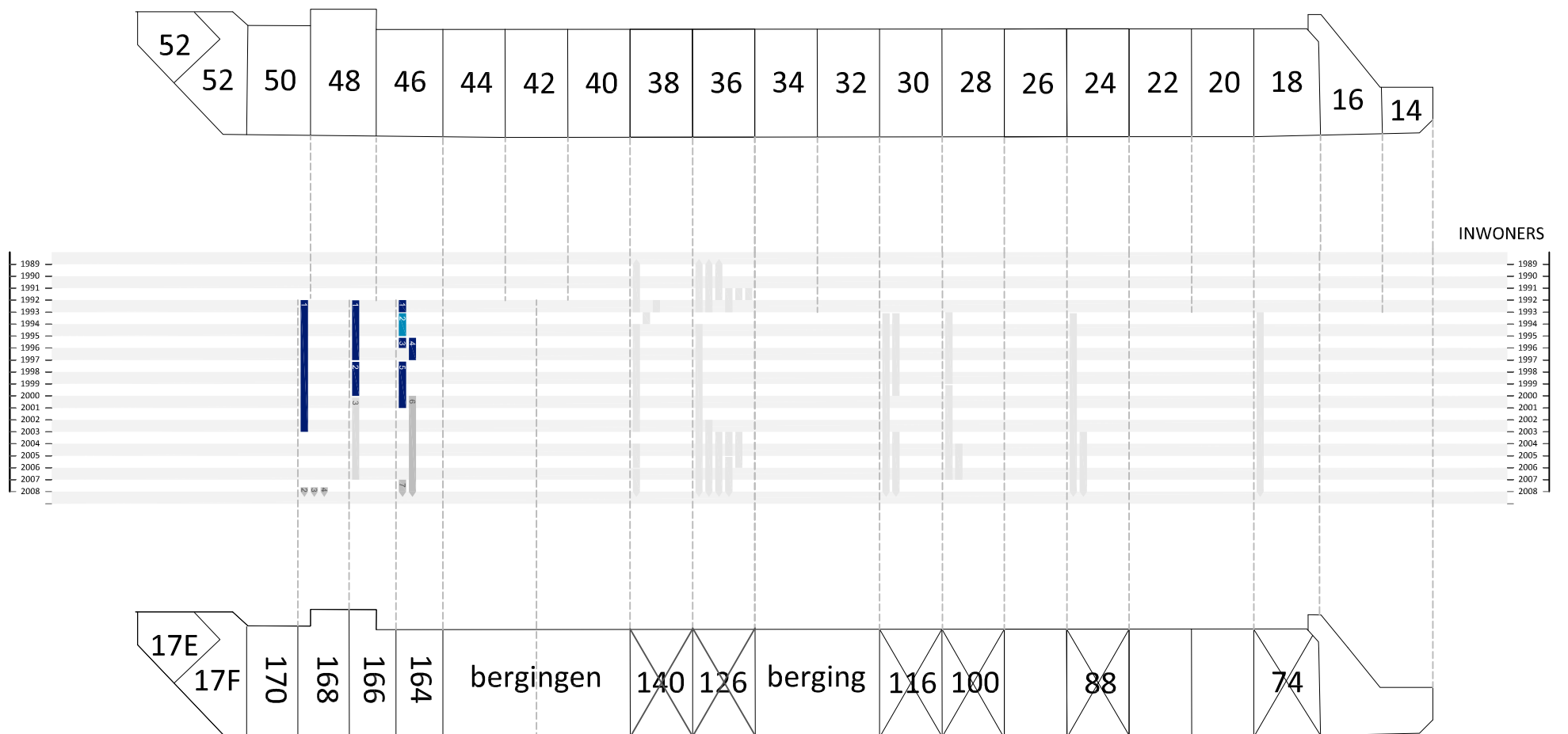

Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Geboorte (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERHUISBEWEGINGEN VAN
AFRIKANERPLEIN
VERDIEPING IV

Verhuisbeweging van

(Verhuisbeweging van elders naar Afrikanerplein)

Afrikanerplein

Overzicht

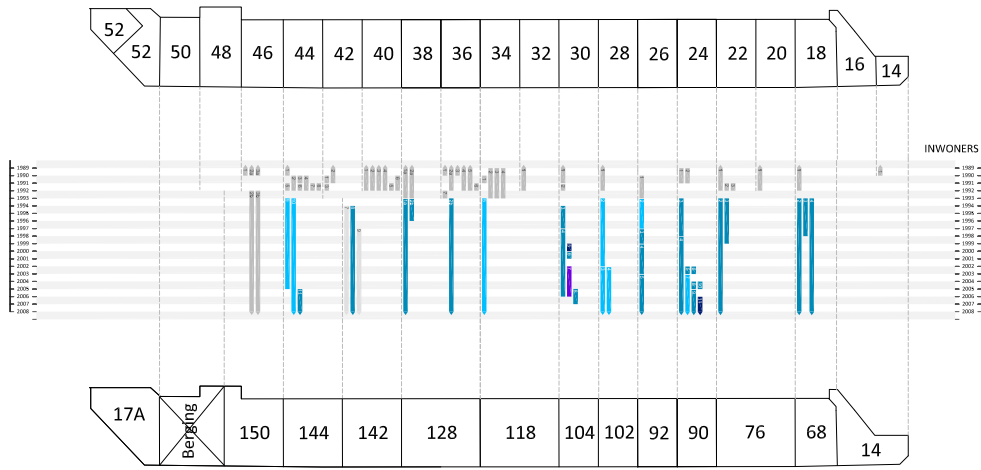

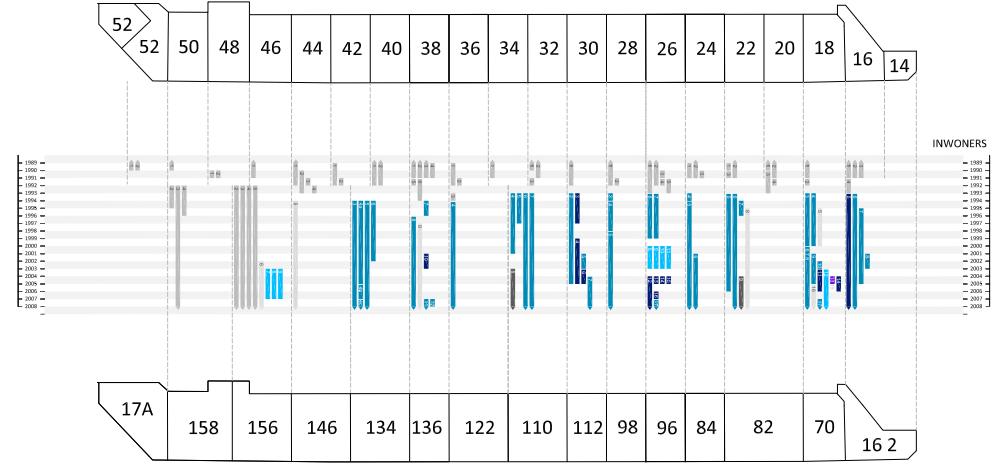
Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Geboorte (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

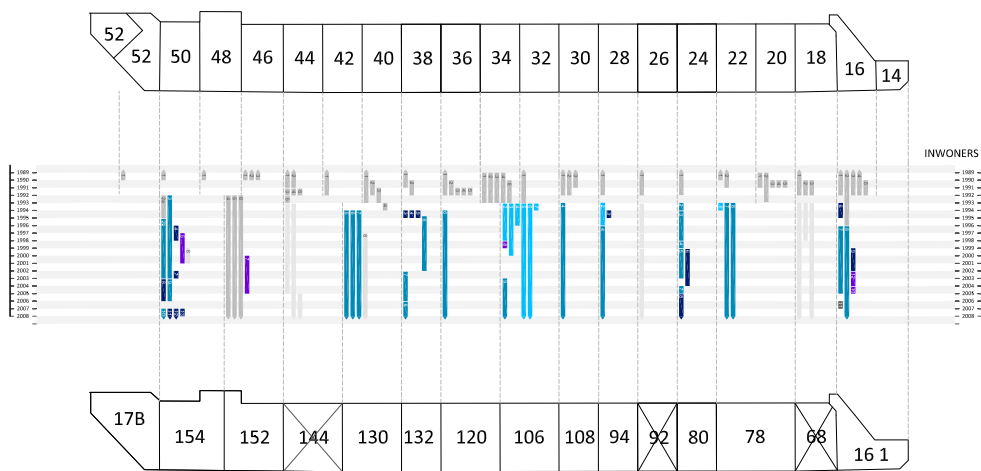
VERHUISBEWEGINGEN VAN
AFRIKANERPLEIN
BEGANE GROND (HS)

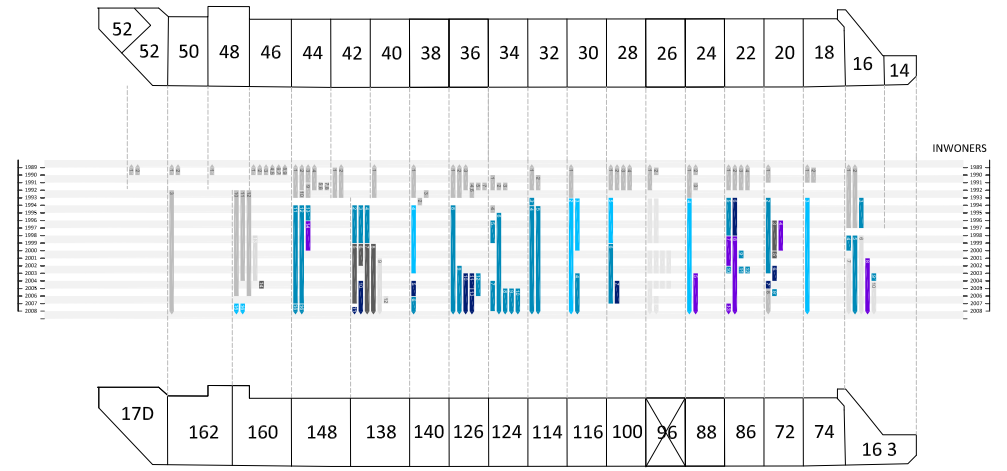
VERHUISBEWEGINGEN VAN
AFRIKANERPLEIN
VERDIEPING II

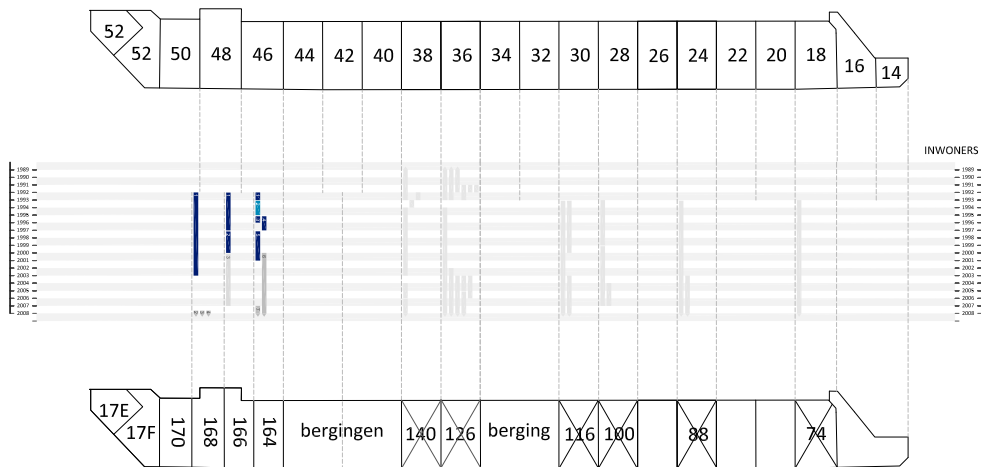
VERHUISBEWEGINGEN VAN
AFRIKANERPLEIN
VERDIEPING I

VERHUISBEWEGINGEN VAN
AFRIKANERPLEIN
VERDIEPING III

VERHUISBEWEGINGEN VAN
AFRIKANERPLEIN
VERDIEPING IV

* Verhuisbewegingen van een bepaalde plek naar het Afrikanerplein

Verhuisbeweging naar

(Verhuisbeweging van Afrikanerplein naar elders)

Afrikanerplein

Begane grond (HS) + Verdieping I

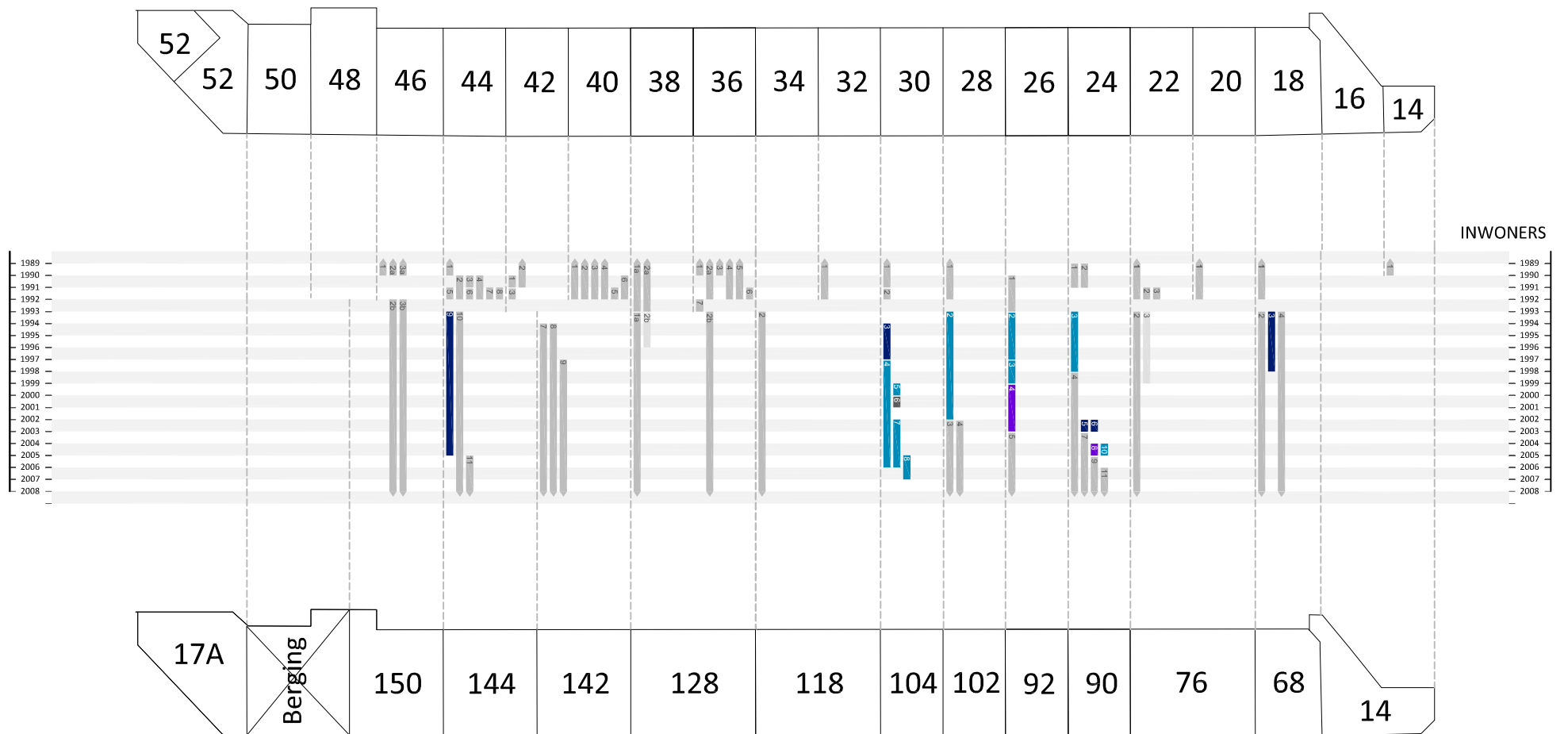

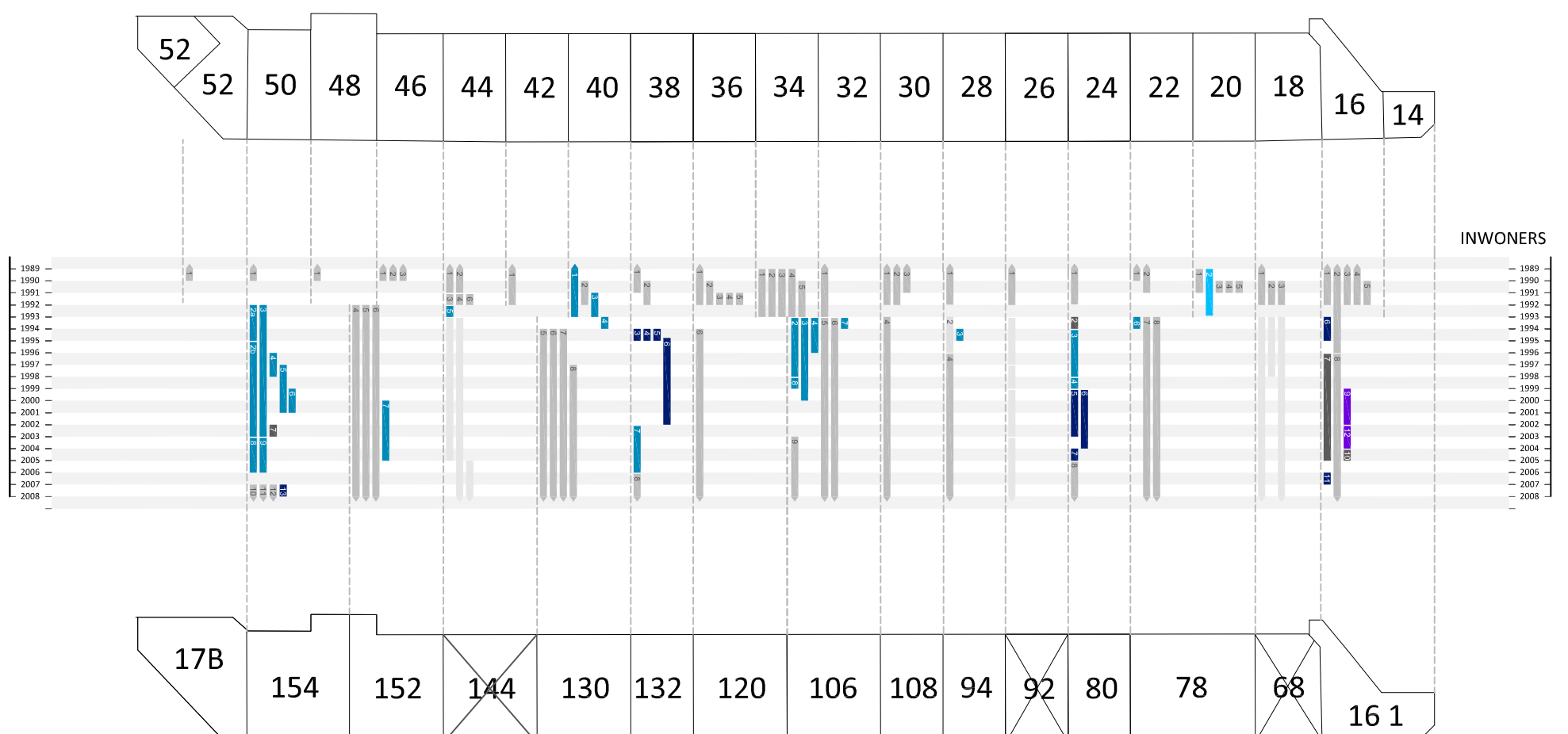
Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Overleden (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERHUISBEWEGINGEN NAAR
AFRIKANERPLEIN
BEGANE GROND (HS)

VERHUISBEWEGINGEN NAAR
AFRIKANERPLEIN
VERDIEPING I

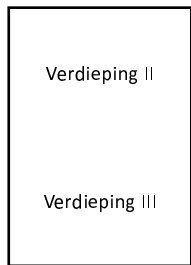
Verhuisbeweging naar

(Verhuisbeweging van Afrikanerplein naar elders)

Afrikanerplein

Verdieping II + Verdieping III

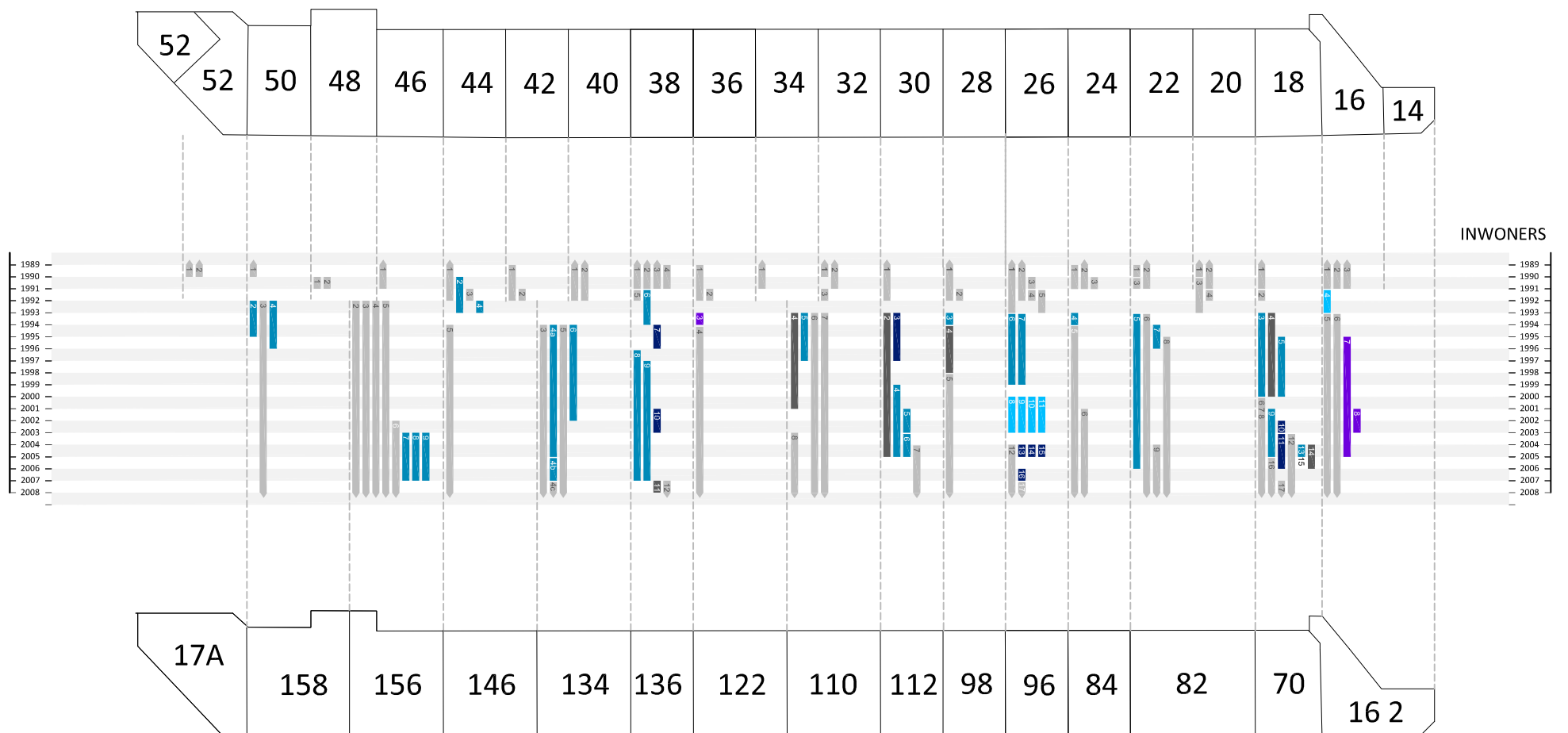

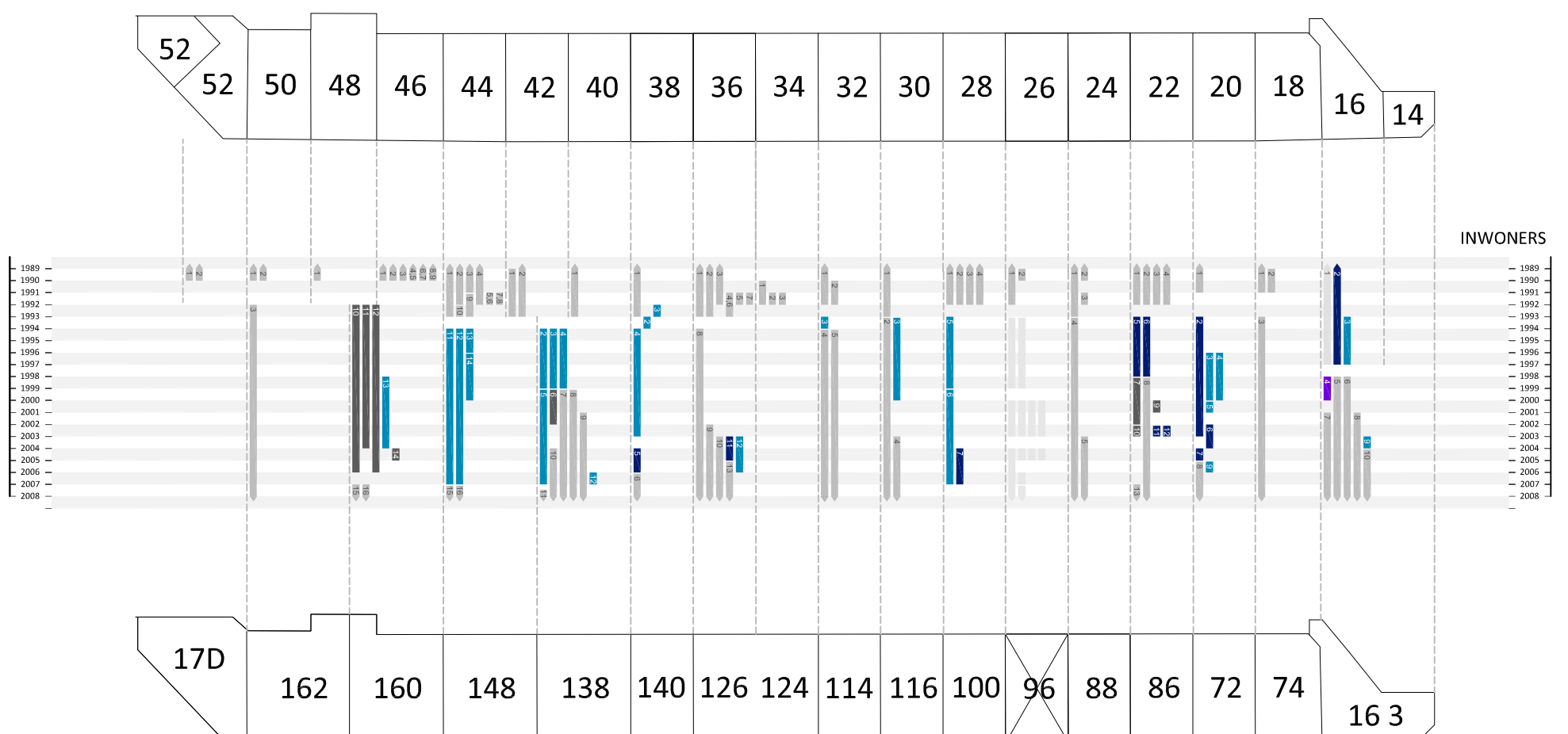
Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Overleden (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERHUISBEWEGINGEN NAAR
AFRIKANERPLEIN
VERDIEPING II

VERHUISBEWEGINGEN NAAR
AFRIKANERPLEIN
VERDIEPING III

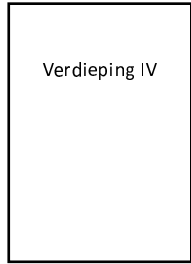
Verhuisbeweging naar

(Verhuisbeweging van Afrikanerplein naar elders)

Afrikanerplein

Verdieping IV

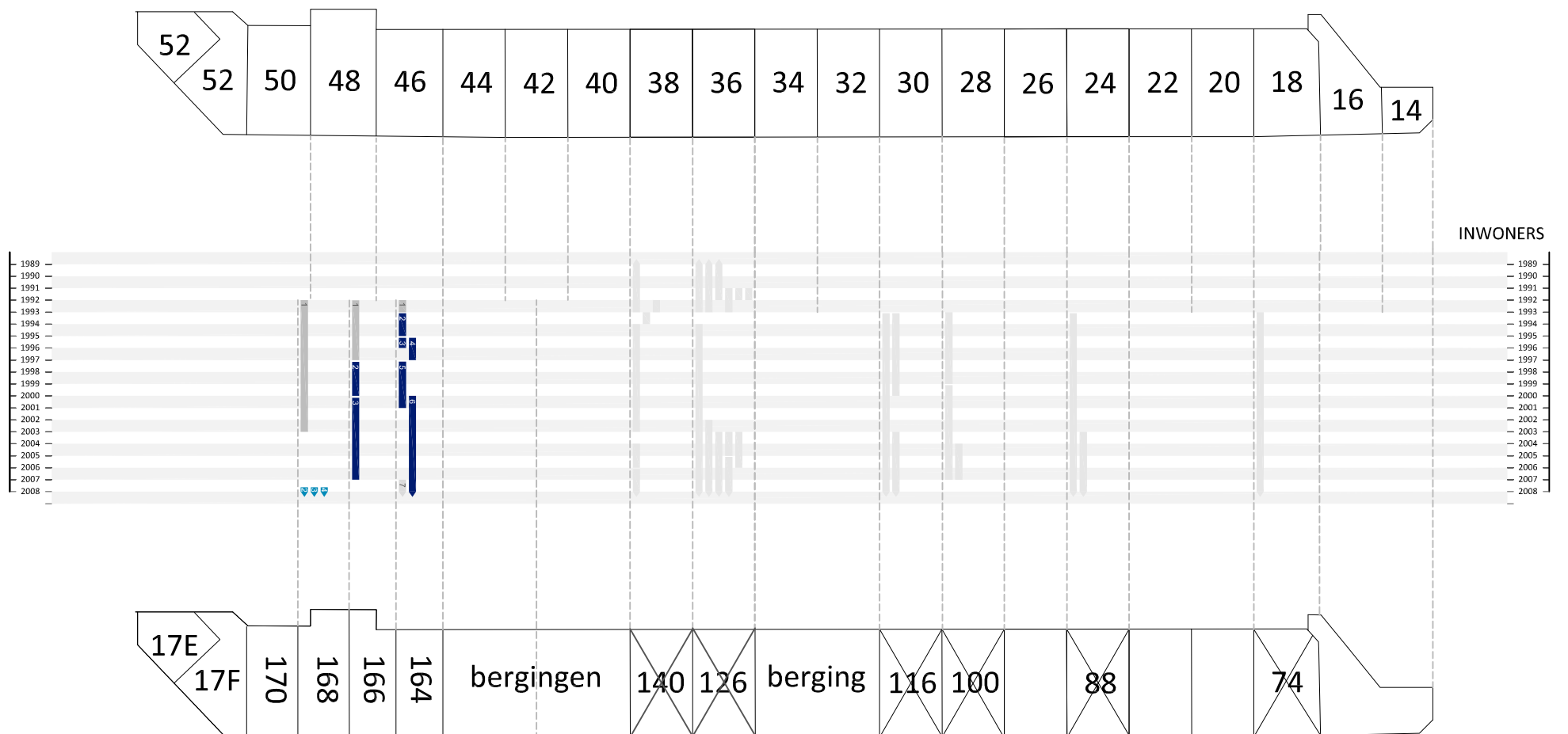

Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Overleden (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERHUISBEWEGINGEN NAAR
AFRIKANERPLEIN
VERDIEPING IV

Verhuisbeweging naar

(Verhuisbeweging van Afrikanerplein naar elders)

Afrikanerplein

Overzicht

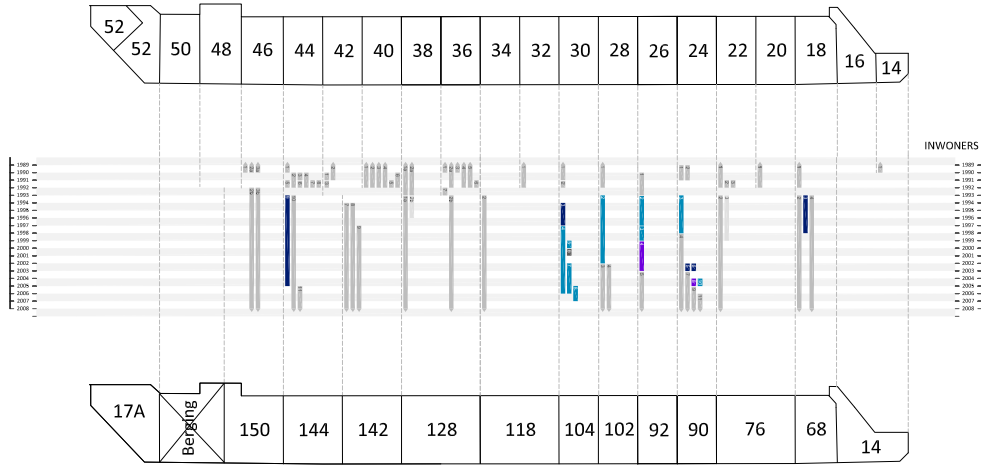

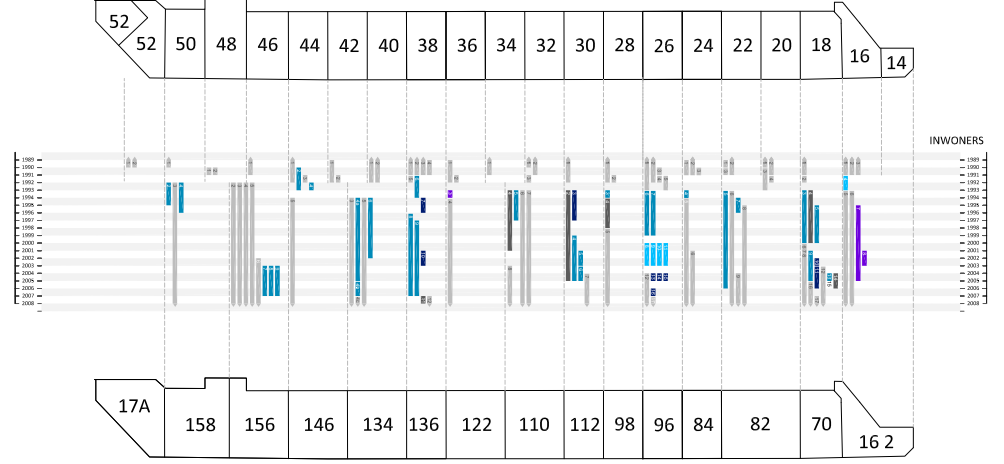
Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Overleden (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

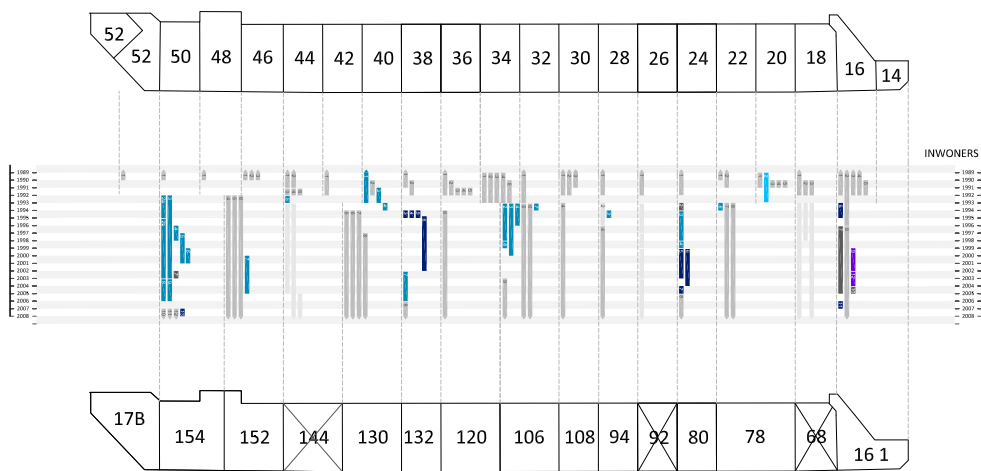
VERHUISBEWEGINGEN NAAR
AFRIKANERPLEIN
BEGANE GROND (HS)

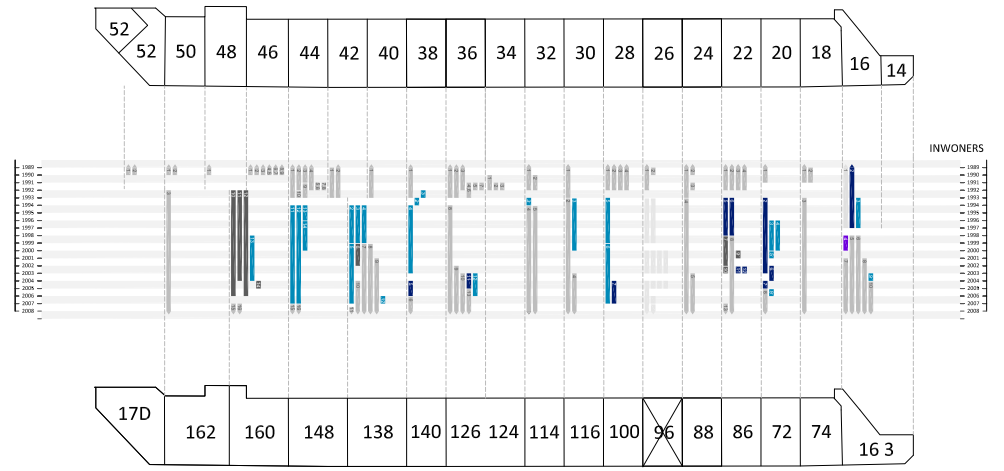
VERHUISBEWEGINGEN NAAR
AFRIKANERPLEIN
VERDIEPING II

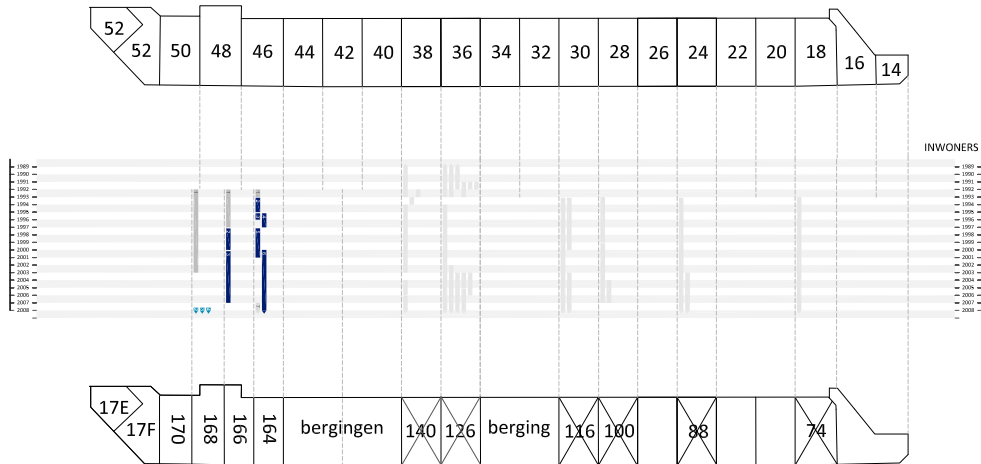
VERHUISBEWEGINGEN NAAR
AFRIKANERPLEIN
VERDIEPING I

VERHUISBEWEGINGEN NAAR
AFRIKANERPLEIN
VERDIEPING III

VERHUISBEWEGINGEN NAAR
AFRIKANERPLEIN
VERDIEPING IV

* Verhuisbewegingen van een bepaalde plek naar het Afrikanerplein

Sociale structuur

Afrikanerplein

Begane grond (HS) + Verdieping I

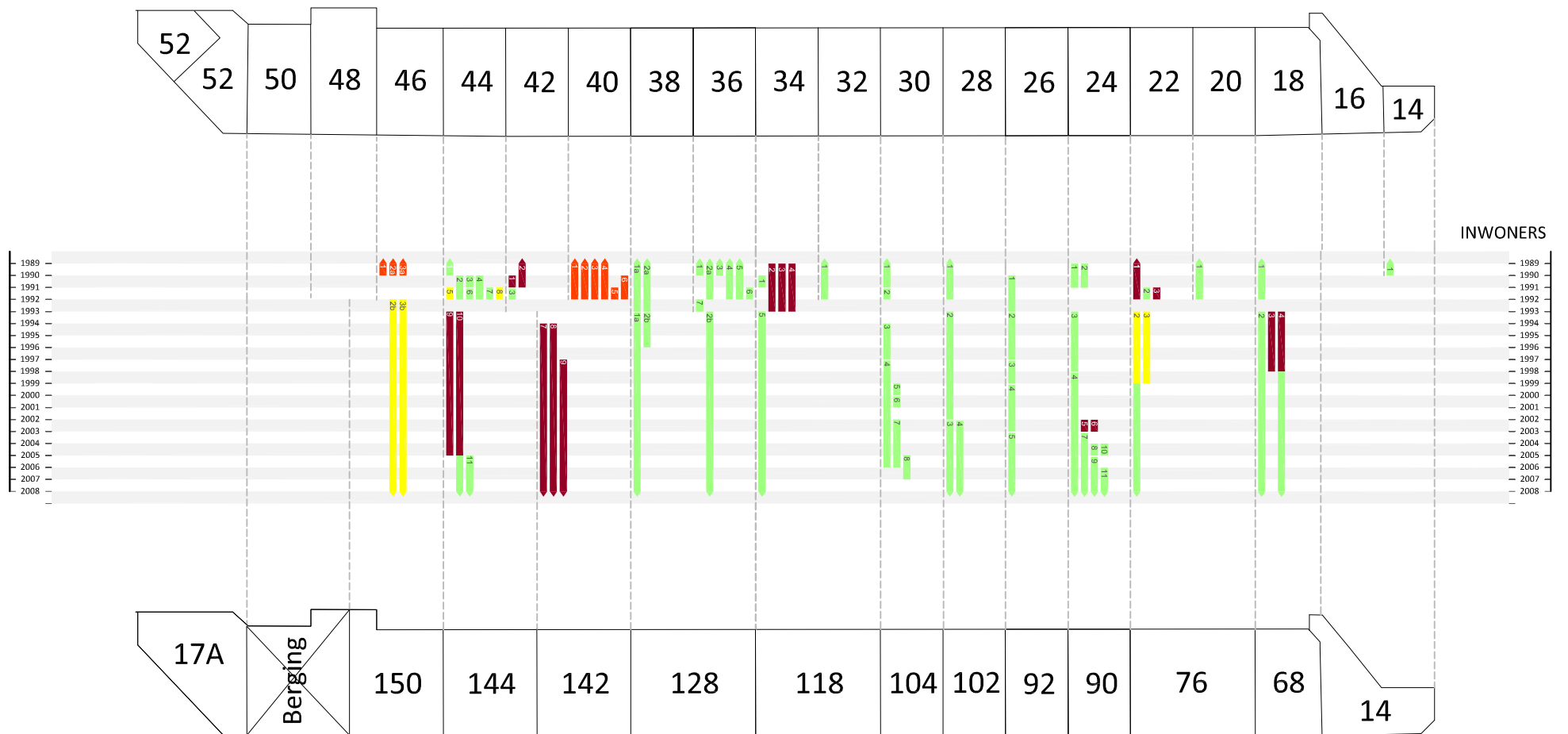

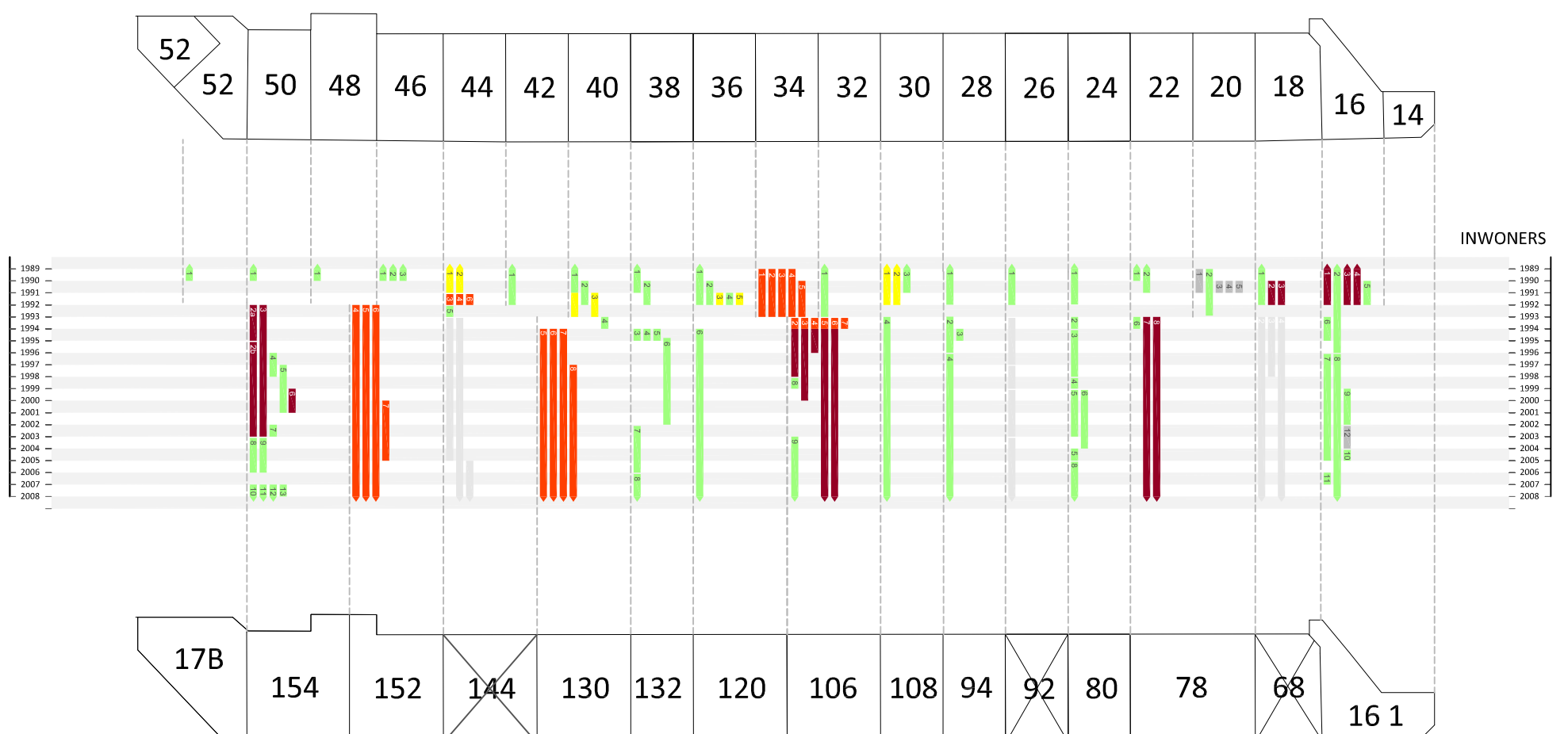
Legenda:

- Alleenstaanden
- Echtpaar zonder kind
- Echtpaar met kind
- Eenouder met kind
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)
- Geen informatie (zwart cijfer)

SOCIALE STRUCTUUR
AFRIKANERPLEIN
BEGANE GROND (HS)

SOCIALE STRUCTUUR
AFRIKANERPLEIN
VERDIEPING I

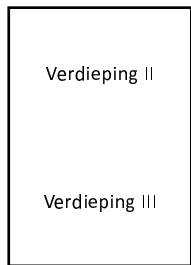

Sociale structuur

Afrikanerplein

Verdieping II + Verdieping III

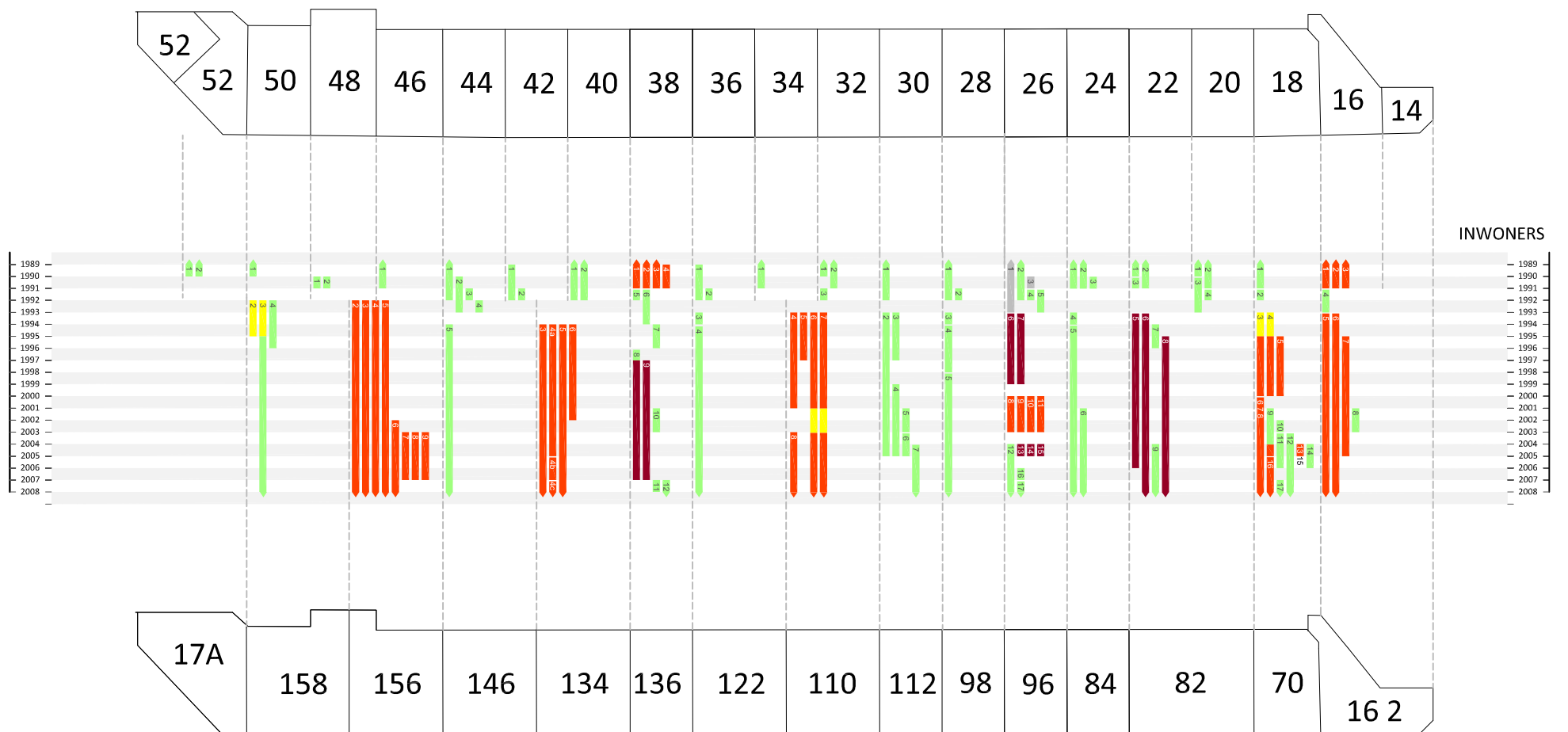

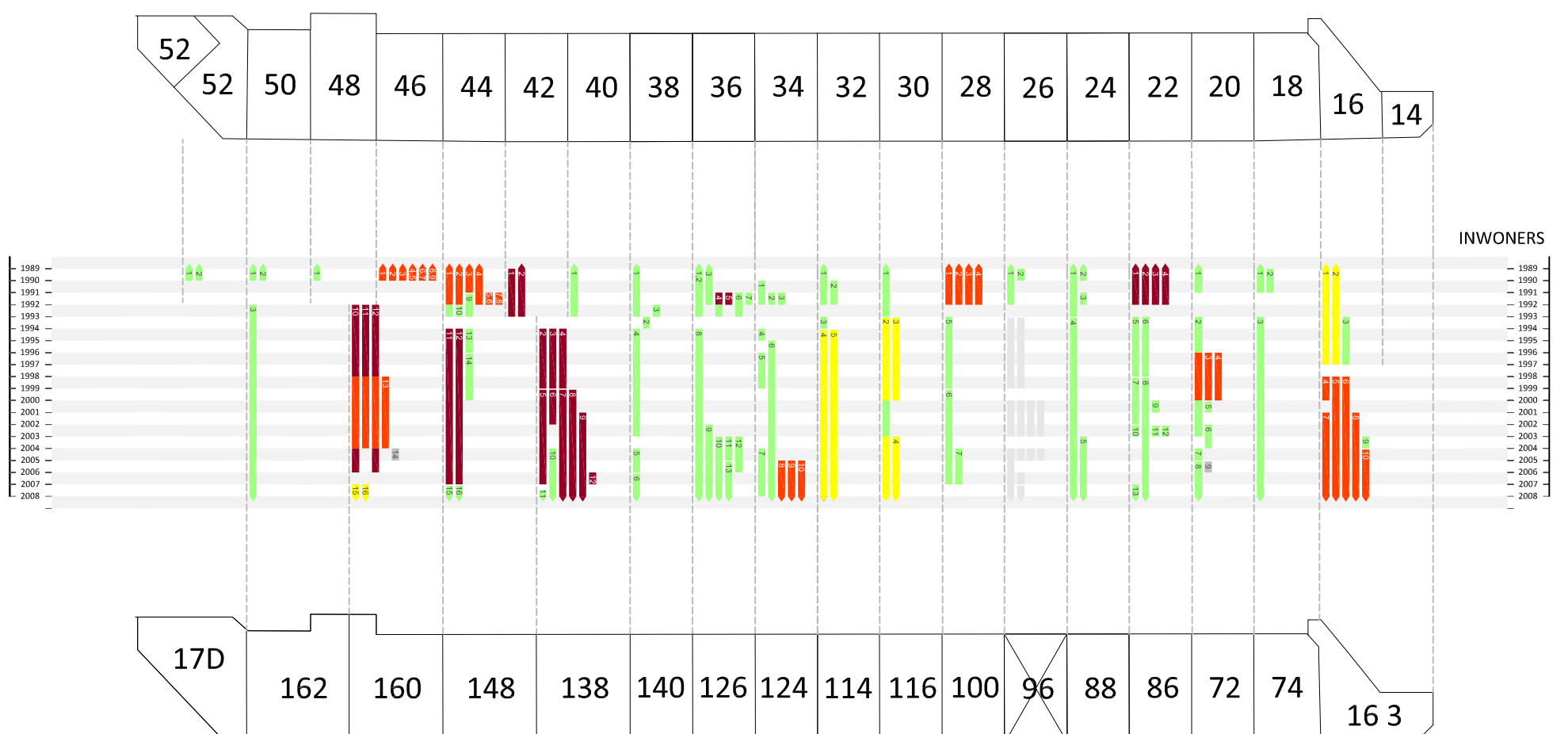
Legenda:

- Alleenstaanden
- Echtbaar zonder kind
- Echtbaar met kind
- Eenouder met kind
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)
- Geen informatie (zwart cijfer)

SOCIALE STRUCTUUR
AFRIKANERPLEIN
VERDIEPING II

SOCIALE STRUCTUUR
AFRIKANERPLEIN
VERDIEPING III

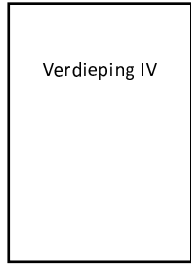

Sociale structuur

Afrikanerplein

Verdieping IV

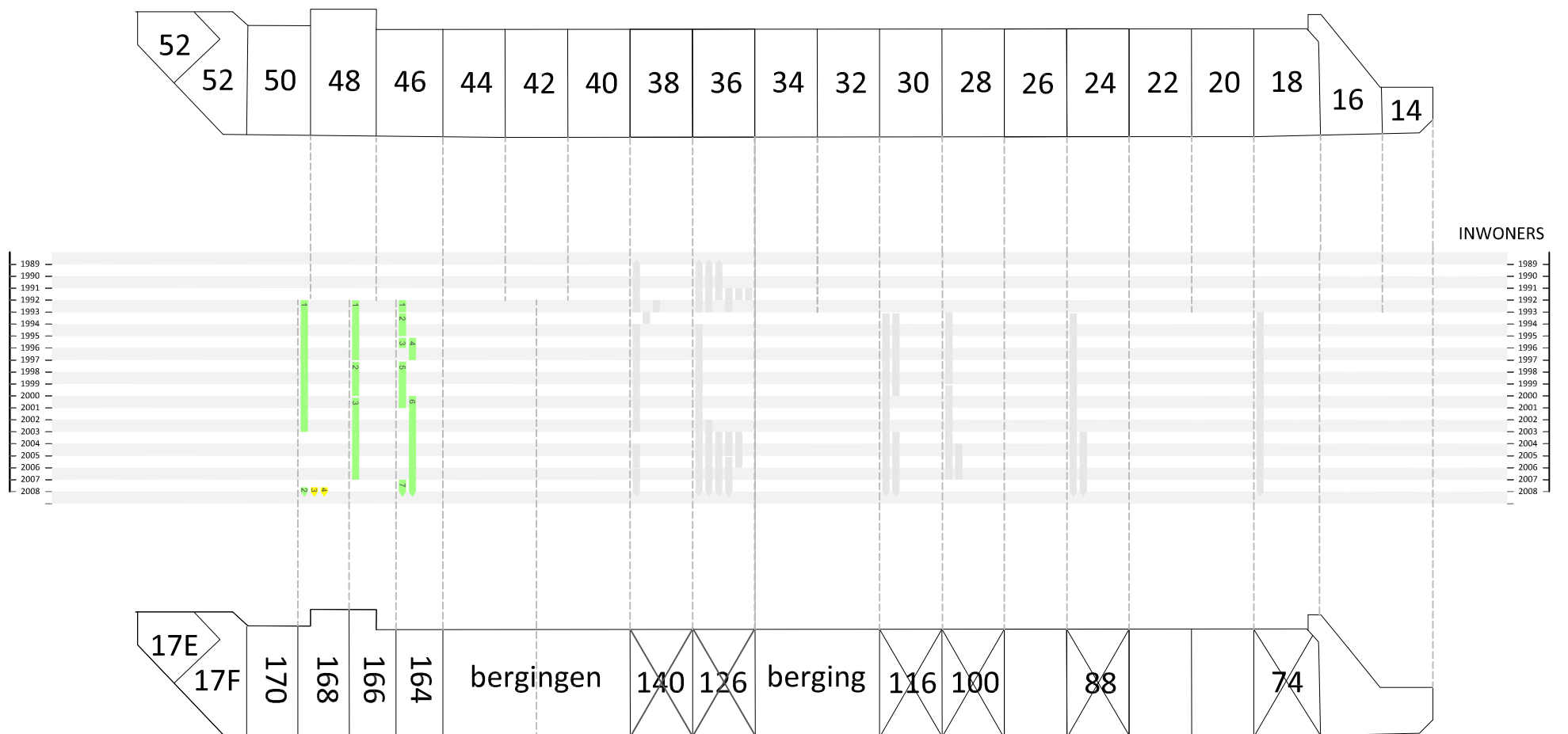

Legenda:

- Alleenstaanden
- Echtpaar zonder kind
- Echtpaar met kind
- Eenouder met kind
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)
- Geen informatie (zwart cijfer)

SOCIALE STRUCTUUR
AFRIKANERPLEIN
VERDIEPING IV

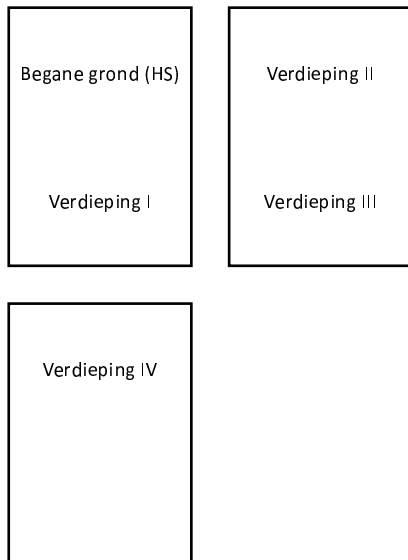

Sociale status

Afrikanerplein

Overzicht

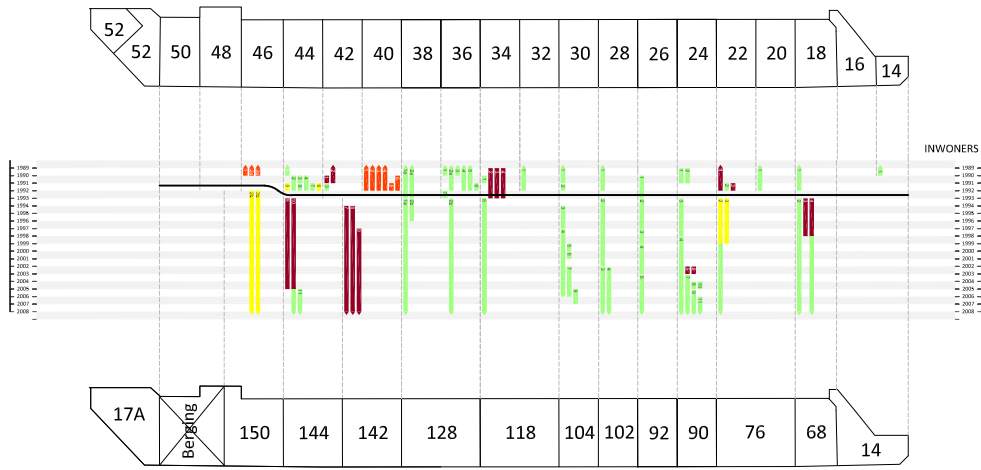

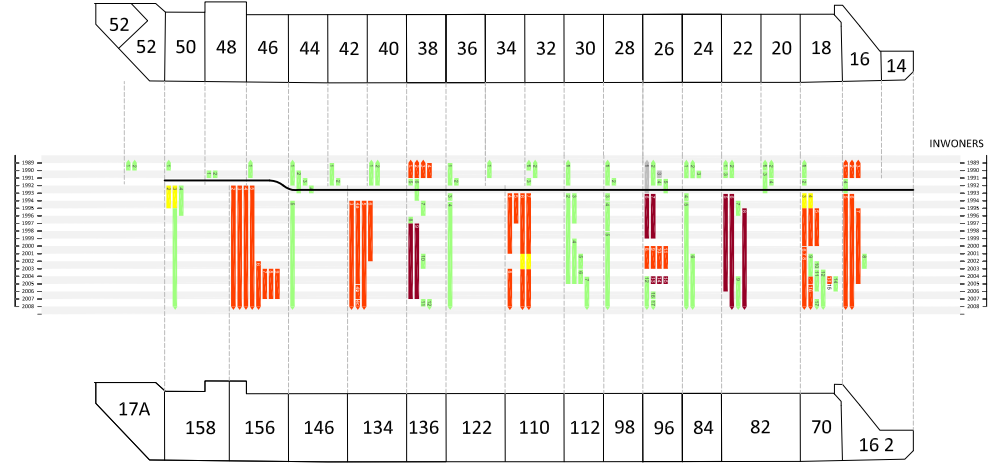
Legenda:

- Alleenstaanden
- Echtbaar zonder kind
- Echtbaar met kind
- Eenouder met kind
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)
- Geen informatie (zwart cijfer)

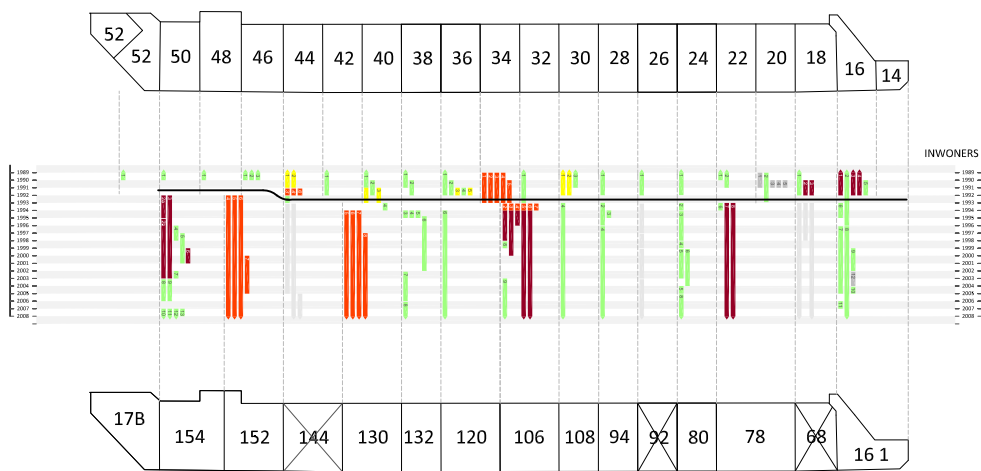
SOCIALE STRUCTUUR
AFRIKANERPLEIN
BEGANE GROND (HS)

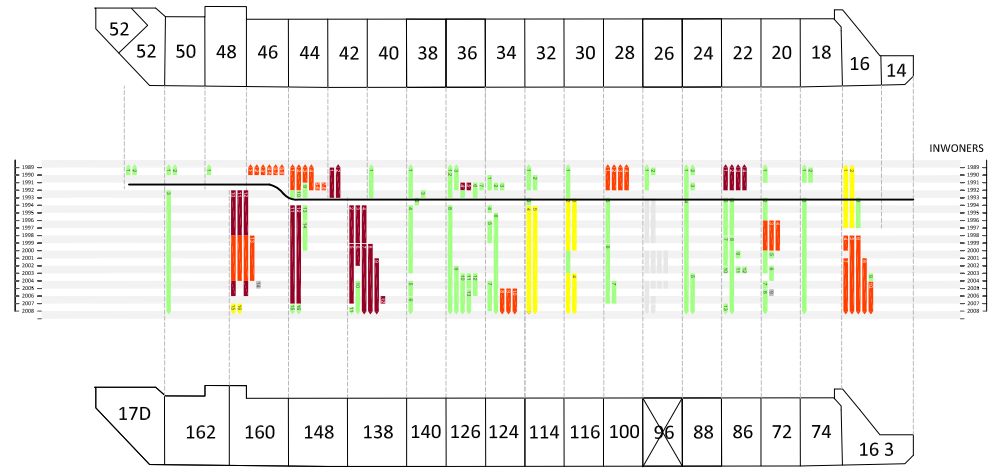
SOCIALE STRUCTUUR
AFRIKANERPLEIN
VERDIEPING II

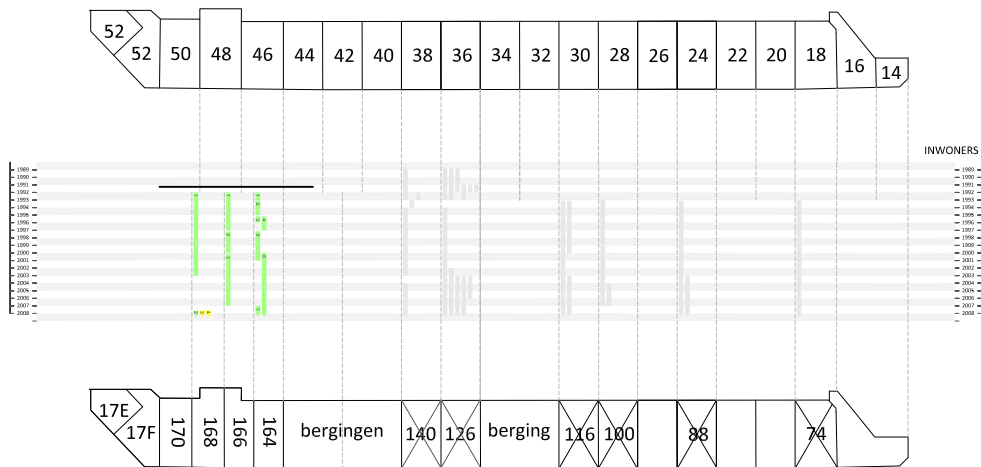
SOCIALE STRUCTUUR
AFRIKANERPLEIN
VERDIEPING I

SOCIALE STRUCTUUR
AFRIKANERPLEIN
VERDIEPING III

SOCIALE STRUCTUUR
AFRIKANERPLEIN
VERDIEPING IV

Deelconclusie

Afrikanerplein

Sinds de jaren zeventig is er in de Transvaalbuurt een stadvernieuwingsproces op gang gekomen. De kwaliteit van de woningen en openbare ruimte was afgenomen en de woningplattegronden waren verouderd. Daarom werden straten opgeknapt en de woningen verbeterd op woon- en bouwtechnisch gebied. In 1984 werd een aanzet tot een bestemmingsplan gemaakt voor de buurt.

In 1987 telde de Transvaalbuurt iets minder dan 10.000 inwoners. Voor de stadsvernieuwing in 1970 waren dit er meer dan 15.500. De daling kwam voornamelijk doordat enerzijds gezinnen kleiner waren geworden en anderzijds ook veel gezinnen weggetrokken waren naar groeiende kernen in Noord-Holland en de Flevopolders. De woningen waren te klein en voldeden niet aan de meeste eisen van gezinnen.¹

Volgens het Bouwarchief zouden de woningen Afrikanerplein 150 tot en met 170 tussen 1991 en 1993 verbouwd zijn en de woningen Afrikanerplein 69 tot en met 148 tussen 1993 en 1995. Echter blijkt dat in de woningen al eerder bewoond worden dan het bouwarchief vermoedt. De woningen van Afrikanerplein 150 tot en met 170 worden al in 1992 bewoond door de nieuwe inwoners en de woningen Afrikanerplein 69 tot en met 148 al in 1993 - 1994.

Dichtheid

Gemiddeld heeft een woning aan het Afrikanerplein twee inwoners (gemiddelde over 1989, 1996 en 2007). De gemiddelde grootte van huishoudens liggen lager dan de gemiddelden van Nederland, maar hoger dan die van Amsterdam (1,83) in 2008 en 2009). De gemiddelde woningbezetting daalde in de Transvaalbuurt flink na de vernieuwing in de jaren '70, van 3,15 op 1 januari 1970 naar 2,46 op 1 januari 1980 tot 2,10 op 1 januari 1987.

In figuur 1.1 is te zien hoeveel personen er gemiddeld in een woning wonen voor de verbouwing (1989) en erna (1996 en 2007). Te zien is dat er na de verbouwing gemiddeld weer iets meer mensen in een woning zijn gaan wonen. Maar doordat de woningen groter zijn geworden is de dichtheid van de gehele straat gedaald. In 1989 had de straat 123 inwoners. Na de verbouwing waren dit er nog 100 inwoners in 1996 en 107 in 2007.

In de diagrammen lijkt het verder dat de hoogste dichtheid zich voordoet net voor de verbouwing. De gemiddelde dichtheid van de woningen die nog bewoond zijn blijkt in 1991 maar liefst 26% (2,34 inwoners/woning) hoger te zijn dan in 1989. Opvallend is dat er in een aantal woningen nog nieuwe inwoners net voor de verbouwing voor een korte periode in de woningen komen wonen. Zo komen er in Afrikanerplein 44 H maar liefst 7 personen tussen 1990 en 1991 hier wonen. Misschien was de huurprijs toen veel lager om leegstand van deze woningen te voorkomen.

Verder is in figuur 1.1 te zien dat de dichtheid hoger is naarmate de hoogte van de verdieping. Zo is de gemiddelde dichtheid op de begane grond 1,79 inwoners per woning tegen 2,29 op de 3e verdieping. In de diagrammen van de sociale structuur is te zien dat op de hogere verdiepingen wat meer gezinnen wonen, waardoor de dichtheid hoger is. Misschien is een verklaring hiervoor dat de hogere verdiepingen enigszins rustiger en veiliger zijn, en daardoor de voorkeur genieten bij gezinnen.

Fig. 1.1 Dichtheid woningen (gemiddeld aantal inwoners per woning)

Jaartal	1989	1996	2007	gemiddelde
Begane grond	1,79	1,50	2,09	1,79
1e verdieping	1,56	2,00	2,09	1,89
2e verdieping	1,64	2,21	2,07	1,97
3e verdieping	2,44	1,93	2,50	2,29
gemiddelde	1,85	1,91	2,12	1,97
gemiddelde in Nederland 4)	2,34	2,25		

Verblijfsduur

De gemiddelde verblijfsduur in het Afrikanerplein is slechts 4,36 jaar. Dit gemiddelde is berekend over alle inwoners waarvan de data waarop ze hier zijn komen wonen en zijn vertrokken bekend zijn. Het gemiddelde zonder de extremen is slechts 3,38 jaar. Met de extremen worden 16 bewoners van de genomen 391 bewoners bedoeld, welke meer dan 20 jaar verbleven in het Afrikanerplein en allen woonden zij hier voor de verbouwing.

De personen die tot heden in de woningen wonen zijn niet bij de gemiddelden geteld. Wellicht zou het gemiddelde met deze bewoners hoger zijn. Na de verbouwing woonden 241 bewoners in deze straat, waarvan 42 bewoners van direct na de verbouwing tot heden. Opvallend is verder dat het deel van de bewoners welke deze tijd in de woningen verblijft het hoogste is in de begane grond woningen en vervolgens daalt dit elke verdieping (31% op begane grond, 21% op de eerste verdieping, 20% op de tweede, 9% op de derde en 0% op de vierde verdieping).

Van deze 42 bewoners zijn er 12 alleenstaand en de andere 30 zijn samenwonend als echtpaar of eenoudergezin. Dit lage deel alleenstaanden is mogelijk te verklaren doordat deze personen mobieler zijn dan gezinnen en samenwonenden.

Verder valt op dat de verblijftijd van personen in de woningen die tijdens de verbouwing vergroot zijn, hoger is dan de woningen die klein zijn gebleven. Dit is goed te zien in de woningen 24, 28, 30 en 38 (oude nummers), welke niet zijn vergroot.

Deelconclusie

Afrikanerplein

Fig. 2.1 Gemiddelde verblijfsduur tabellen

Gemiddelde verblijfsduur begane grond

Woning	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50	Gemiddeld
Gem.	-	4,3	7,8	2,0	1,5	2,5	6,6	2,8	5,0	2,5	4,1	4,1	4,8	2,6	3,0	-	-	-	1.) 3,8
verblijfsduur								7,7*								14,3*			2.) 5,1
Inwoners		3	2	3	9	5	3	8(9*)	1	4	7	3	6	4	9	3*			3.) 3,8

Gemiddelde verblijfsduur 1e verdieping

Woning	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50	Gemiddeld
Gemiddelde	2,9	7,0	1,6	3,0	3,1	-	6,4	4,9	3,7	3,0	2,0	2,6	1,6	5,0	1,1	6,1	-	3,7	1.) 3,6
verblijfsduur						40*						7,6*					47*		2.) 4,2
Inwoners	14	3	10	2	7	1*	3	8	6	5	5	6(7*)	5	1	4	4	1*	12	3.) 3,0

Gemiddelde verblijfsduur 2e verdieping

Woning	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50	Gemiddeld
Gemiddelde	3,5	2,7	4,0	2,7	1,4	2,7	3,3	6,3	2,7	-	1,1	2,8	5,8	2,5	1,5	3,4	1,0	3,0	1.) 2,9
verblijfsduur										63*									2.) 3,5
Inwoners	6	13	7	3	6	16	4	2	7	1*	4	14	5	2	3	5	2	3	3.) 2,9

Gemiddelde verblijfsduur 3e verdieping

Woning	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50A	Gemiddeld
Gemiddelde	2,8	4,5	3,3	4,4	3,3	3,0	5,5	6,2	2,3	2,1	3,0	3,3	5,3	5,0	5,0	6,0	1,0	3,2	1.) 4,2
verblijfsduur	11,2*						14,9*			63*									2.) 5,2
Inwoners	3(5*)	2	9	10	3	2	3(7*)	2	3	6	14	6	7	2	18	15	1	2	3.) 3,9

Gemiddelde verblijfsduur 4e verdieping

Woning	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50	Gemiddeld
Gemiddelde																2,1	4,9	4,0	3,7
verblijfsduur																			
Inwoners																5	3	3	3,4

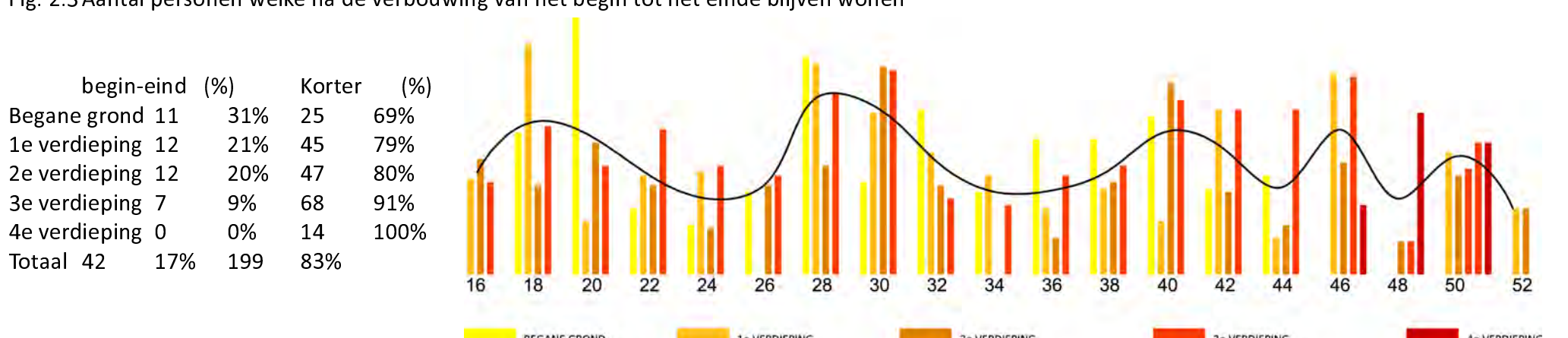
Gemiddelde verblijfsduur verdiepingen totaal (m.u.v. extremen)

Woning	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50	Gemiddeld
Gemiddeld	3,1	4,6	4,2	3,0	2,3	2,7	5,5	5,0	3,4	2,5	2,6	3,2	4,4	3,8	2,7	4,4	2,3	3,6	3,4

- extremen (verblijfsduur >20 jaar) meegerekend
- 1.) Gemiddelde van de berekende gemiddelden van de woningen
- 2.) Gemiddelde gewogen a.h.v. totaal aantal inwoners inclusief extremen
- 3.) Gemiddelde gewogen a.h.v. totaal aantal inwoners exclusief extremen

Fig. 2.2 Gemiddelde verblijfsduur diagram

Fig. 2.3 Aantal personen welke na de verbouwing van het begin tot het einde blijven wonen

Verhuisbeweging van

Van de bewoners die tot voor 1993 in het Afrikanerplein zijn komen wonen, zijn geen gegevens bekend waar zij vandaag kwamen. Hierdoor heeft dit deel van het onderzoek enkel betrekking op de bewoners die na 1993 in het Afrikanerplein zijn gaan vestigen.

In het voorgaande deel van het onderzoek van de verhuisbewegingen van de inwoners van het afrikanerplein bleek dat voor 1945 de bewoners vooral vanuit het blok of de buurt kwamen en erna van vooral vanuit Amsterdam of Nederland. Door de toename van de mobiliteit van mensen, met name door de groei van het autogebruik, werd het mogelijk om van verder te komen.

Deze toename van mobiliteit heeft zich in tussen 1989 – 2008 enigszins verder voortgezet. Het aantal inwoners wat nog uit hetzelfde blok komt is nihil geworden. Daarentegen is het deel dat van elders in Nederland en het buitenland komt verder gegroeid. In figuur 3.1 is te zien waar de inwoners van het Afrikanerplein vandaan komen. De personen waarvan de herkomst onbekend is en de geboortes zijn buiten beschouwing gelaten.

3.1 Verhuisbewegingen van een bepaalde plek naar het Afrikanerplein

	BG	V1	V2	V3	V4	Totaal	Percentage
blok	0	0	1	1	1	3	1%
buurt	8	8	8	8	0	32	15%
Amsterdam	24	21	38	34	1	118	55%
Nederland	2	15	12	10	7	46	22%
buitenland	1	5	1	7	0	14	7%
totaal	35	49	60	60	9	213	100%

Verhuisbeweging naar

Van de bewoners die tot voor 1993 verhuist zijn van het Afrikanerplein naar elders, zijn ook geen gegevens bekend waar zij naar toe gingen. Hierdoor heeft dit deel van het onderzoek enkel betrekking op de bewoners die na 1993 in het Afrikanerplein zijn gaan vestigen. Ook de bewoners niet tot heden in het Afrikanerplein wonen doen niet mee in dit onderzoek. Daardoor is er maar een klein aantal inwoners waarvan bekend is waar zij naartoe zijn verhuist.

In fig. 4.1 zijn de verhuisbewegingen van het Afrikanerplein naar een bepaalde plek gegeven. Het grootste deel van de mensen die vertrekt uit het Afrikanerplein, gaat elders in Amsterdam wonen. Het tweede grootste deel, 28 procent van de bewoners, vertrekt naar elders in Nederland. Vervolgens is het aantal mensen dat naar het buitenland verhuist groter dan het aantal dat verhuist binnen de buurt en binnen het blok bij elkaar.

Wanneer we de gegevens vergelijken met de gegevens van de verhuisbewegingen van eerdere jaren

4.1 Verhuisbewegingen van het Afrikanerplein naar een bepaalde plek

	BG	V1	V2	V3	V4	Totaal	Percentage
blok	0	0	0	0	1	1	1%
buurt	0	1	5	0	0	6	4%
Amsterdam	9	25	26	23	3	86	61%
Nederland	5	9	10	9	7	40	28%
buitenland	2	2	3	1	0	8	6%
totaal	16	37	44	33	11	141	100%

Deelconclusie

Afrikanerplein

Sociale Structuur

In de Transvaalbuurt was de leeftijdsgroep 20-34 jarigen in 1987 het sterkst vertegenwoordigd met 37.0%. De leeftijdsgroep 0-14 jarigen waren met 19,6% hoger vertegenwoordigd dan het gemiddelde in Amsterdam (13,7%). De buurt kan gezien worden als een woonbuurt omdat er voornamelijk woningen gebouwd zijn. Er komen in deze buurt veel gezinnen met kinderen voor (72,6% tegen 61,7% gemiddeld in Amsterdam). Uit een in 1985 gehouden onderzoek bleek dat er voornamelijk veel gezinnen met veel kinderen voorkwamen in de Transvaalbuurt, vergeleken met andere buurten met veel gezinnen. Per 10.000 inwoners telde de Transvaalbuurt 134 gezinnen met 4 of meer kinderen, tegen 93 in Overig Oud Oost, 45 in Staatslaanbuurt en 81 Spaarndammer en Zeeheldenbuurt. Echter nam het aantal gezinnen sterk af. In 1981 woonden er 2755 gezinnen en 3204 alleenstaanden in de Transvaalbuurt tegen 1965 gezinnen en 3784 alleenstaanden in 1987. De woningen werden rond 1990 vergroot om te voorzien in de behoeften van de (grote) gezinnen en hiermee het vertrek van gezinnen een halt toe te roepen.

In 1987 woonden in de Transvaalbuurt veel allochtonen (41%) in verhouding tot andere woonbuurten in Amsterdam.¹ Dit percentage is voor het Transvaalblok nog hoger, blijkt uit de gegevens van de herkomst. In 1993 was 49% van deze inwoners autochtoon en in 1997 was dit gedaald tot 42%. Daarna is dit aantal weer licht gegroeid tot 50% in 2008. Gedurende 1993 tot 2008 was het aantal inwoners met een Surinaamse herkomst ongeveer een kwart van de inwoners van het Transvaalblok. Het aantal Antillianen, Marokkanen en Turken was in 1997 het hoogste met bijna 30% van de inwoners.

In fig. 3.1 is te zien dat er na de verbouwing een lichte stijging is waar te nemen in het aantal gezinnen. Vooral op de tweede verdieping is het aantal gezinnen flink gestegen. Voor de verbouwing woonden er slechts in twee woningen een gezin. Na de verbouwing is dit aantal gestegen naar negen woningen met een gezin. Op de derde verdieping is ook het aantal huizen met een gezin gestegen na de verbouwing, maar is de gemiddelde grootte van de gezinnen kleiner geworden, waardoor het totaal aantal personen in een gezin kleiner is geworden na de verbouwing. Zo woonde er voor de verbouwing in Afrikanerplein 46-2 een gezin met zeven kinderen en in 44 2 twee gezinnen.

Het klassieke gezin, een man en vrouw met één of meer kinderen komt nog veel voor. Zo is te zien dat er na de verbouwing in Afrikanerplein 70 een man en vrouw (gezinshoofd en echtgenote) wonen die in 1995 een kind krijgen. In 1999 verhuizen ze en er komt een ander gezin met een kind wonen in deze woning.

Echter komen er ook veel andere, ingewikkelde samenstellingen in de woningen voor. Zo komen er in dezelfde woning (Afrikanerplein 70) later nog veel andere mensen bij het gezin wonen. Zo komt er in 2001 een 33 jarige alleenstaande man wonen, waarvan enkele jaren later ook zijn echtgenote met kind hier komen wonen. Ook komen er in de woning enkele jonge volwassenen (alleenstaanden) wonen van 19 tot 26 jaar. Waarschijnlijk heeft het gezin een aantal kamers over en verhuren zij deze aan studenten en een tweede gezin.

Bij meerdere woningen is te zien dat er alleenstaanden bij een gezin komen wonen. Waarschijnlijk worden er hier kamers onderverhuurd (Afrikanerplein 82, 96, 106, 124, 136 en 154)

Verder valt uit de diagrammen op te maken dat er in een aantal woningen het gezinshoofd en echtgenote uit elkaar gaan (Afrikanerplein 76, 116 en 158). Ook bij gezinnen met kinderen is te zien dat sommige ouders uit elkaar gaan (Afrikanerplein 72, 106 en 160). Opvallend is ook te zien dat er meer eenoudergezinnen zijn dan gezinnen met kinderen (14% tegen 6%).

Verder zijn er een aantal woningen waar een redelijk groot aantal alleenstaanden wonen die allen voor relatief korte periodes in de woningen wonen. Alle inwoners blijken 18 tot 30 jaar te zijn en vaak komen ze van elders uit Nederland naar de Transvaalbuurt. Waarschijnlijk zijn dit studentenwoningen. Voorbeelden hiervan zijn Afrikanerplein 90, 168 (tot 2003), 164 en 166.

Ook zijn er woningen waar enkel mannen in samenwonen. Zo wonen er vanaf 1996 in Afrikanerplein 16 1 alleen mannen van ongeveer 30 tot 45 jaar en in Afrikanerplein 112 mannen van 25 tot 40 jaar. Vanwege de leeftijd is het niet zo aannemelijk dat dit nog studenten zijn. Meer aannemelijk is dat deze inwoners homoseksueel zijn of samenwonende vrienden.

Fig. 5.1 Sociale structuur Afrikanerplein

	Begane grond		1e verdieping		2e verdieping		3e verdieping		4e verdieping		totaal	
	voor	na	voor	na	voor	na	voor	na	voor	na	voor	na
alleenstaanden	61%	68%	54%	66%	84%	44%	48%	55%	-	86%	1%	58%
echtpaar met kind	4%	10%	17%	0%	0%	3%	3%	12%	-	145	6%	6%
echtpaar zonder kind	20%	0%	17%	20%	16%	44%	35%	15%	-	0%	23%	21%
eenoudergezin	15%	23%	11%	14%	0%	9%	13%	18%	-	0%	10%	14%
totaal percentage	100%	101%	99%	100%	100%	100%	99%	100%	-	100%	100%	99%

Hoewel er redelijk veel alleenstaanden voorkomen, zijn er wel aanwijzingen te vinden dat er een aantal mensen als een stel samenwonen. Zo wonen er in bijvoorbeeld Afrikanerplein 86 en 154 een samenwonende man en vrouw van ongeveer dezelfde leeftijd die tegelijk naar dezelfde nieuwe woning verhuizen. Waarschijnlijk zijn dit stelletjes die niet zijn getrouwd en daardoor worden gezien als alleenstaanden.

De verbouwingen van de woningen hadden ervoor moeten zorgen dat het aantal gezinnen in de woningen weer zouden stijgen. De stijging van het aantal gezinnen is echter niet heel groot.

Dat het klassieke gezin minder vaak voorkomt, de vaker voorkomende echtscheidingen, het grote aantal alleenstaanden, samenlevingsvormen waarbij men ervoor kiest om niet te trouwen en de bijzondere samenlevingsvormen laten zien dat Nederlanders zijn geïndividualiseerd. Vrouwen zijn geëmancipeerder er willen minder snel trouwen en daardoor gebonden zijn aan een man. Ook kiezen ze er sneller voor om onafhankelijk te zijn van hun man en scheiden daardoor sneller. Met als start de Bijstandswet in 1965 ontwikkelde Nederland zich in de jaren zeventig tot een verzorgingsstaat, waarin iedere burger een minimum levensstandaard kon worden gegarandeerd op het gebied van inkomen, voeding, opleiding, gezondheidszorg en huisvesting.⁵

De gegevens die gebruikt zijn komen uit de databases van de gemeente. Waarschijnlijk zijn er een aantal gegevens niet helemaal kloppend. Waarschijnlijk zijn er een aantal inwoners geweest die nalatig zijn geweest met het doorgeven van het verlaten van hun woning, waardoor het lijkt dat er vreemde samenstellingen in een woning voorkomen.

Breekpunten

De verbouwing van de woningen tussen 1990 en 1993 is duidelijk een breekpunt. De meeste woningen worden vergroot. Doordat niet alle woningen zijn vergroot kan de invloed van het vergroten van de woningen worden gezien door de vergrootte woningen te vergelijken met de niet vergrootte.

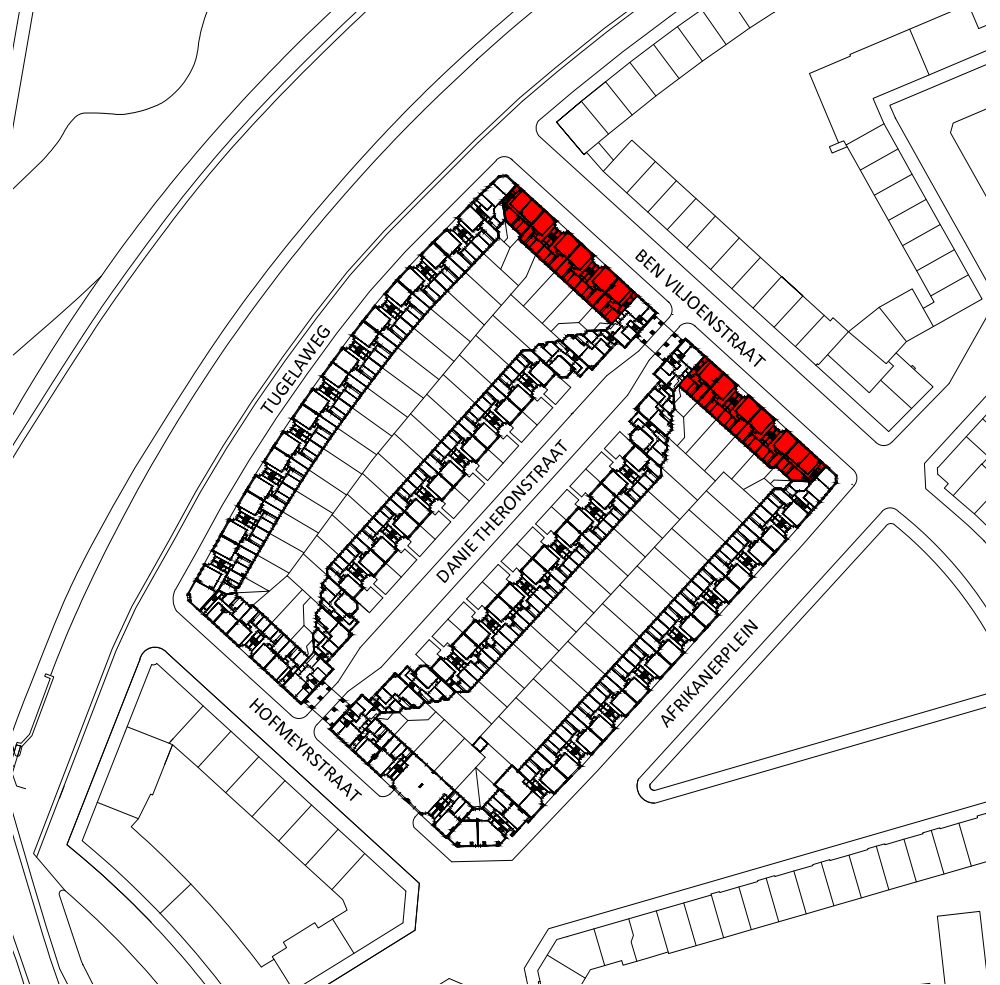
De verbouwing is een duidelijk breekpunt voor de dichtheid van de woningen en ook voor de verblijfsduur. Doordat alle bewoners tijdens de verbouwing ergens anders wonen en er voornamelijk nieuwe bewoners na de verbouwing komen, is deze verbouwing ook te zien als een breeklijn in de sociale structuur.

De veranderingen in verhuisbewegingen gaan geleidelijk en zijn daardoor niet waar te nemen als een duidelijk breekpunt.

Ben Viljoenstraat

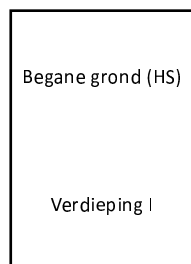

Verblijfsduur

Ben Viljoenstraat

Begane grond (HS) + Verdieping I

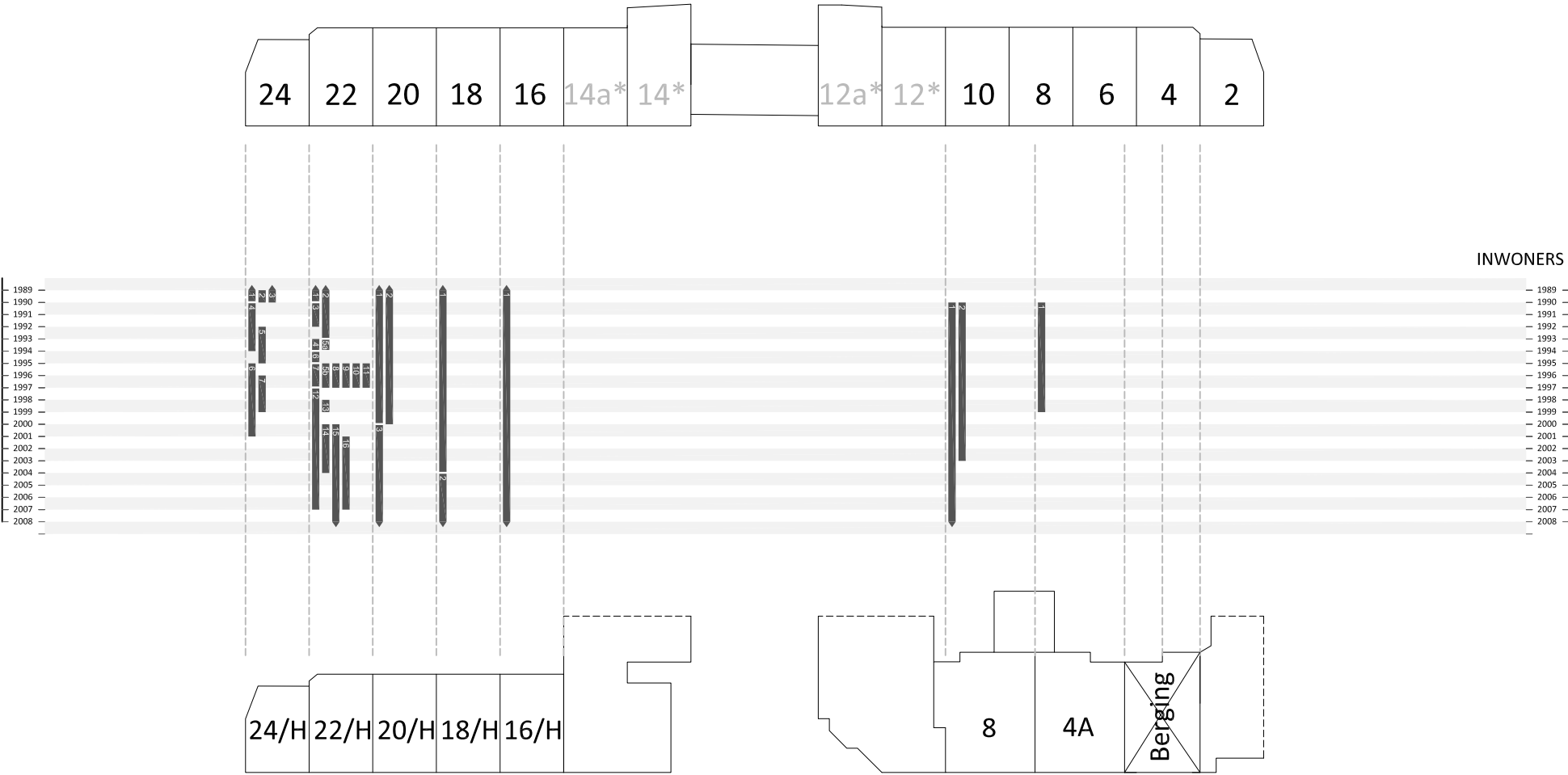

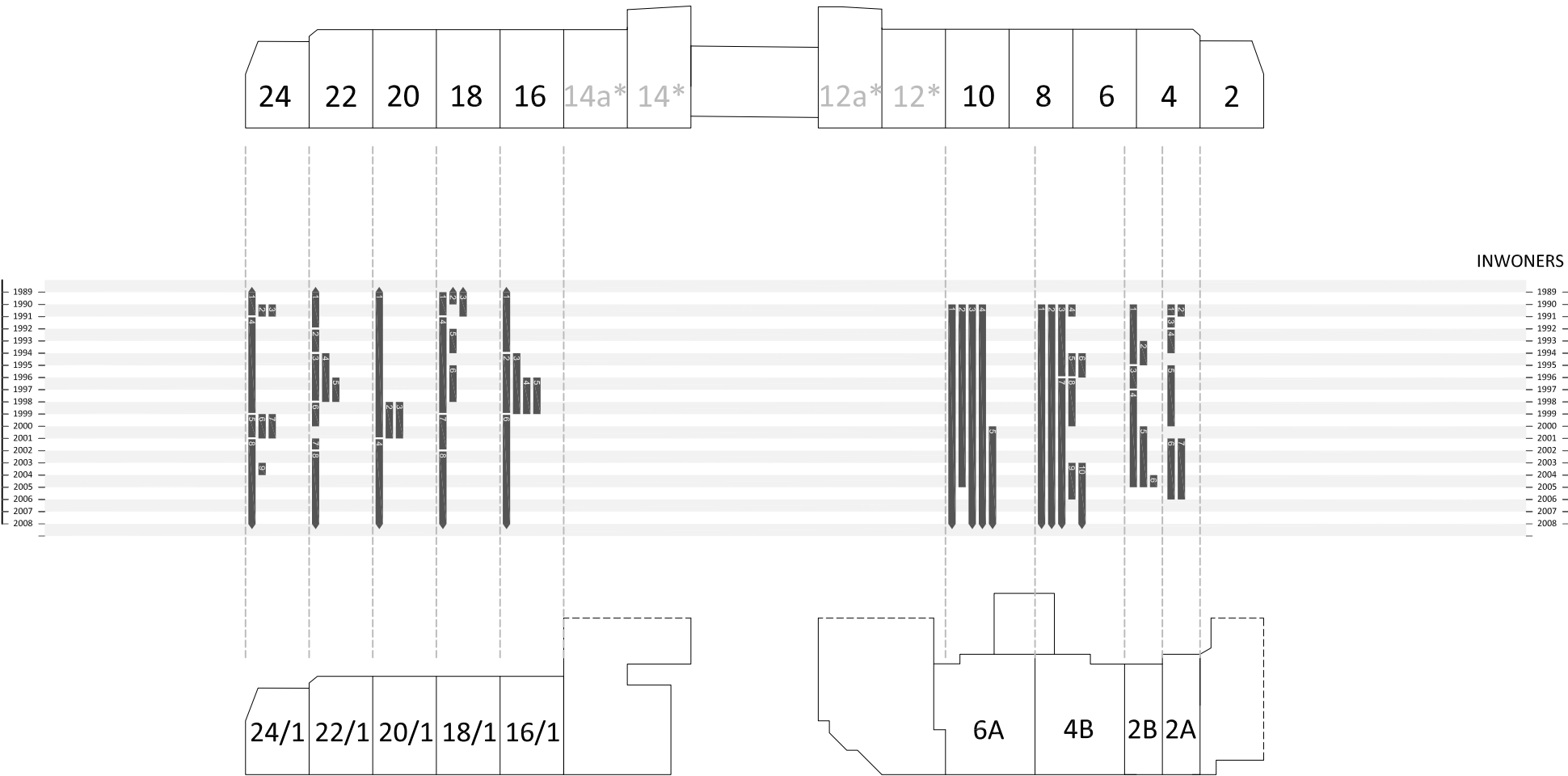
Legenda:

- Bewoond
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERBLIJFSDUUR/ DICHTHEID
 BEN VIJJOENSTRAAT
 BEGANE GROND

VERBLIJFSDUUR/DICHTHEID
 BEN VIJJOENSTRAAT
 VERDIEPING I

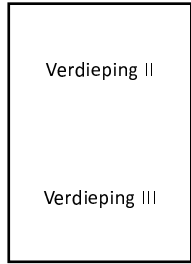

Verblijfsduur

Ben Viljoenstraat

Verdieping II + Verdieping III

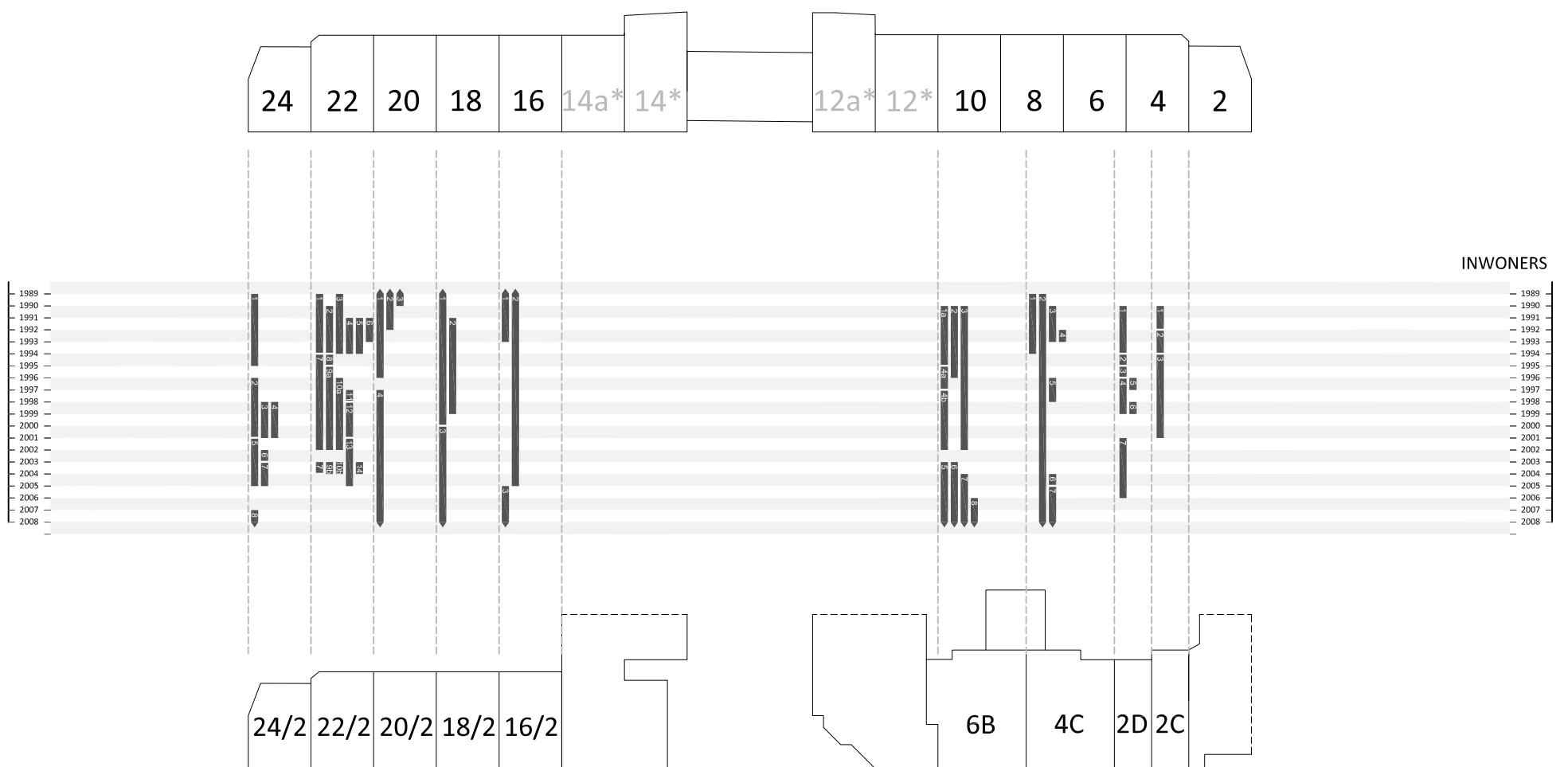

Legenda:

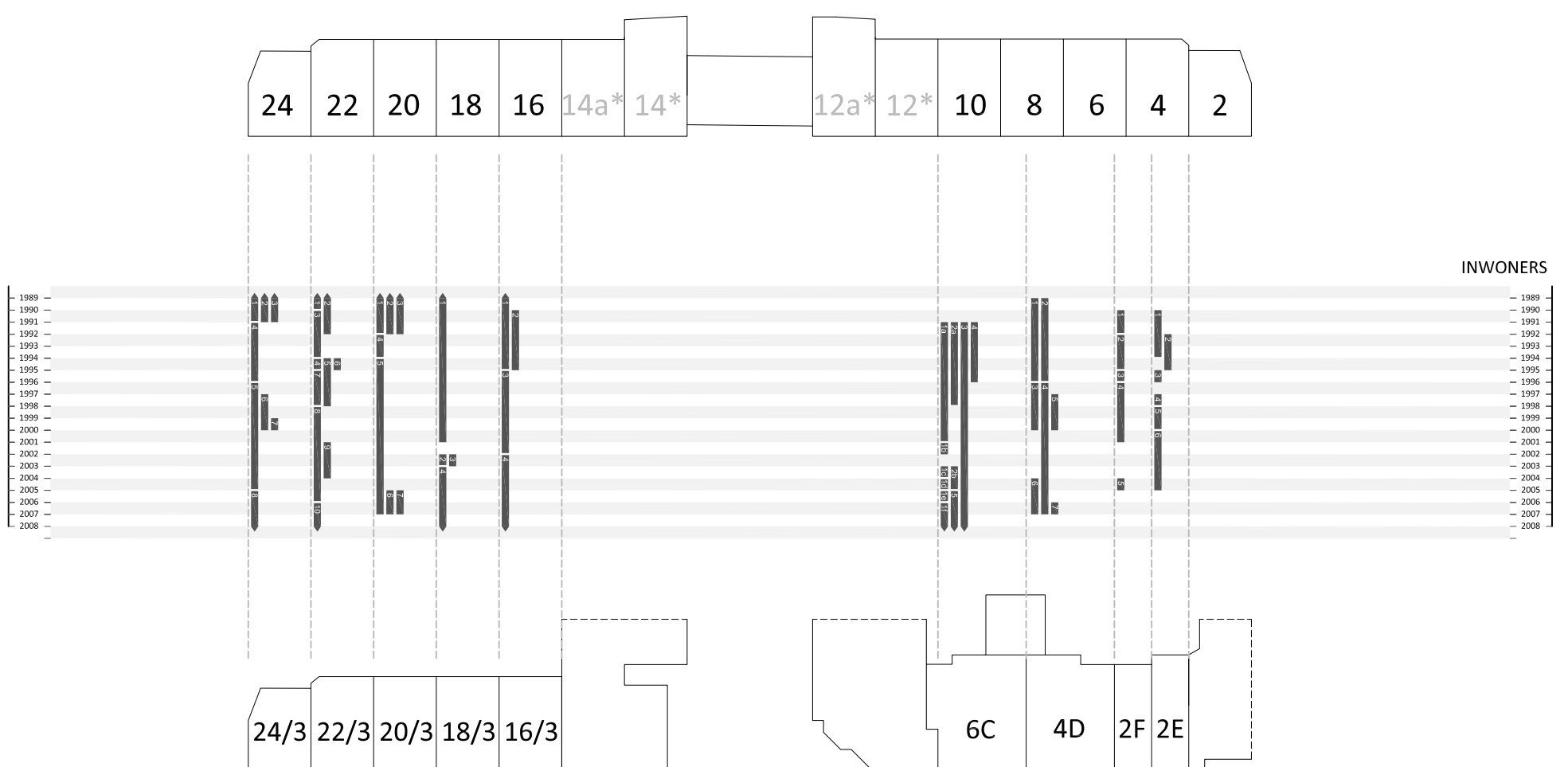
■ Bewoond

■ (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERBLIJFSDUUR/DICHTHEID
BEN VIJJOENSTRAAT
VERDIEPING II

VERBLIJFSDUUR/DICHTHEID
BEN VIJJOENSTRAAT
VERDIEPING III

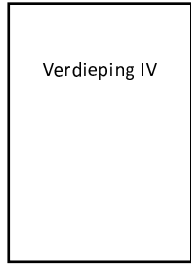

Verblijfsduur

Ben Viljoenstraat

Verdieping IV

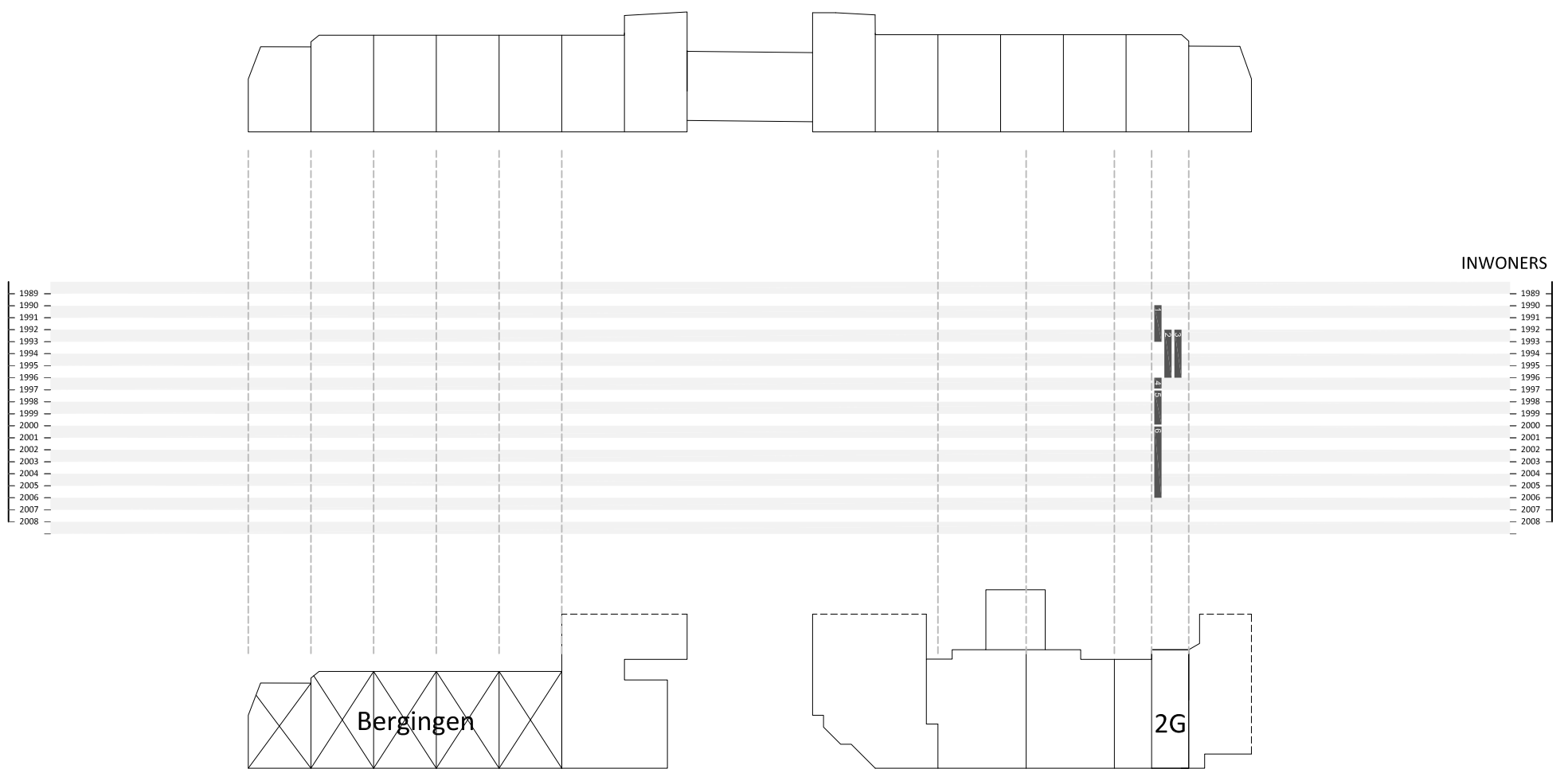
Legenda:

■ Bewoond

■ (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERBLIJFSDUUR/DICHTHEID
 BEN VIJJOENSTRAAT
 VERDIEPING IV

Verblijfsduur

Ben Viljoenstraat

Overzicht

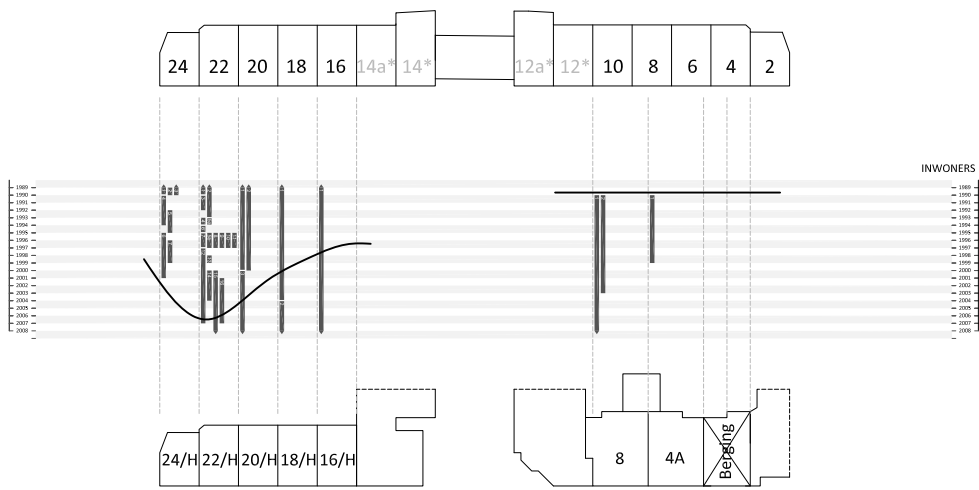

Legenda:

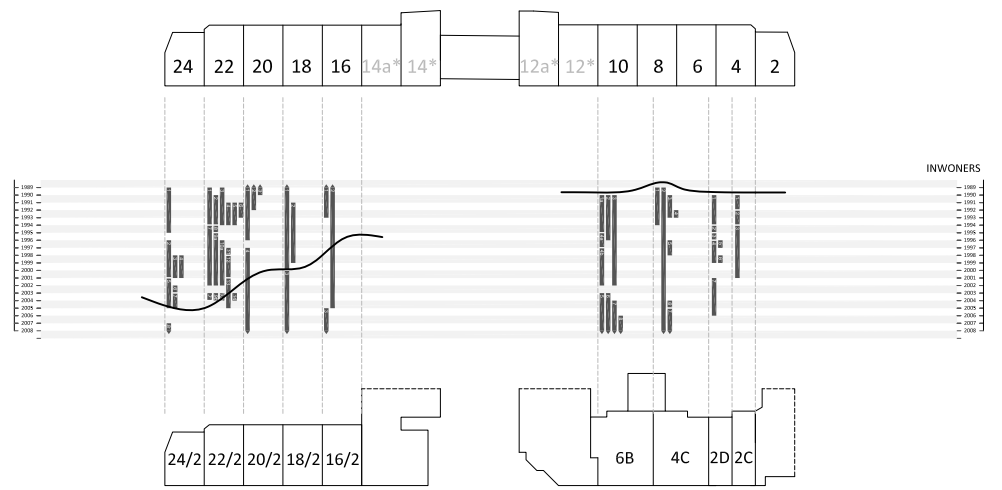
■ Bewoond

■ (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

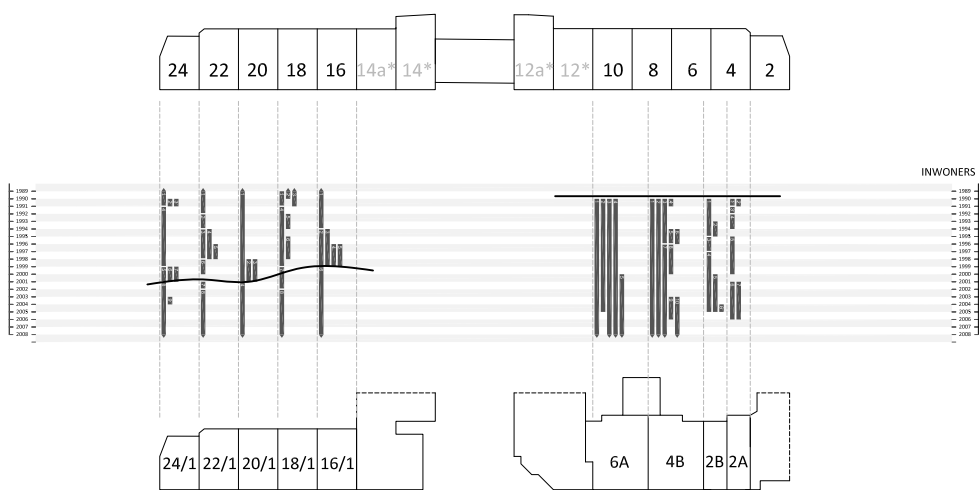
VERBLIJFSDUUR/DICHTHEID
BEN VILJOENSTRAAT
BEGANE GROND

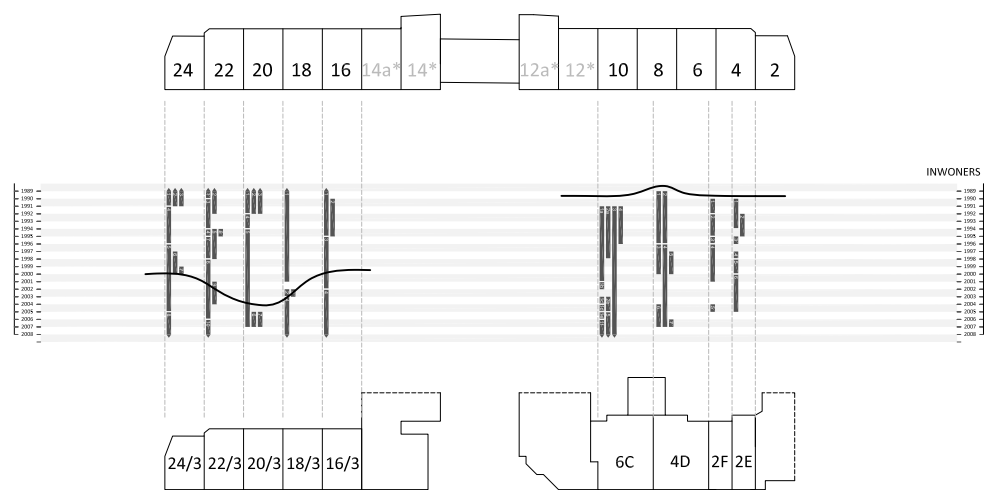
VERBLIJFSDUUR/DICHTHEID
BEN VILJOENSTRAAT
VERDIEPING II

VERBLIJFSDUUR/DICHTHEID
BEN VILJOENSTRAAT
VERDIEPING I

VERBLIJFSDUUR/DICHTHEID
BEN VILJOENSTRAAT
VERDIEPING III

VERBLIJFSDUUR/DICHTHEID
BEN VILJOENSTRAAT
VERDIEPING IV

Verhuisbeweging van

(Verhuisbeweging van elders naar Ben Viljoenstraat)

Ben Viljoenstraat

Begane grond (HS) + Verdieping I

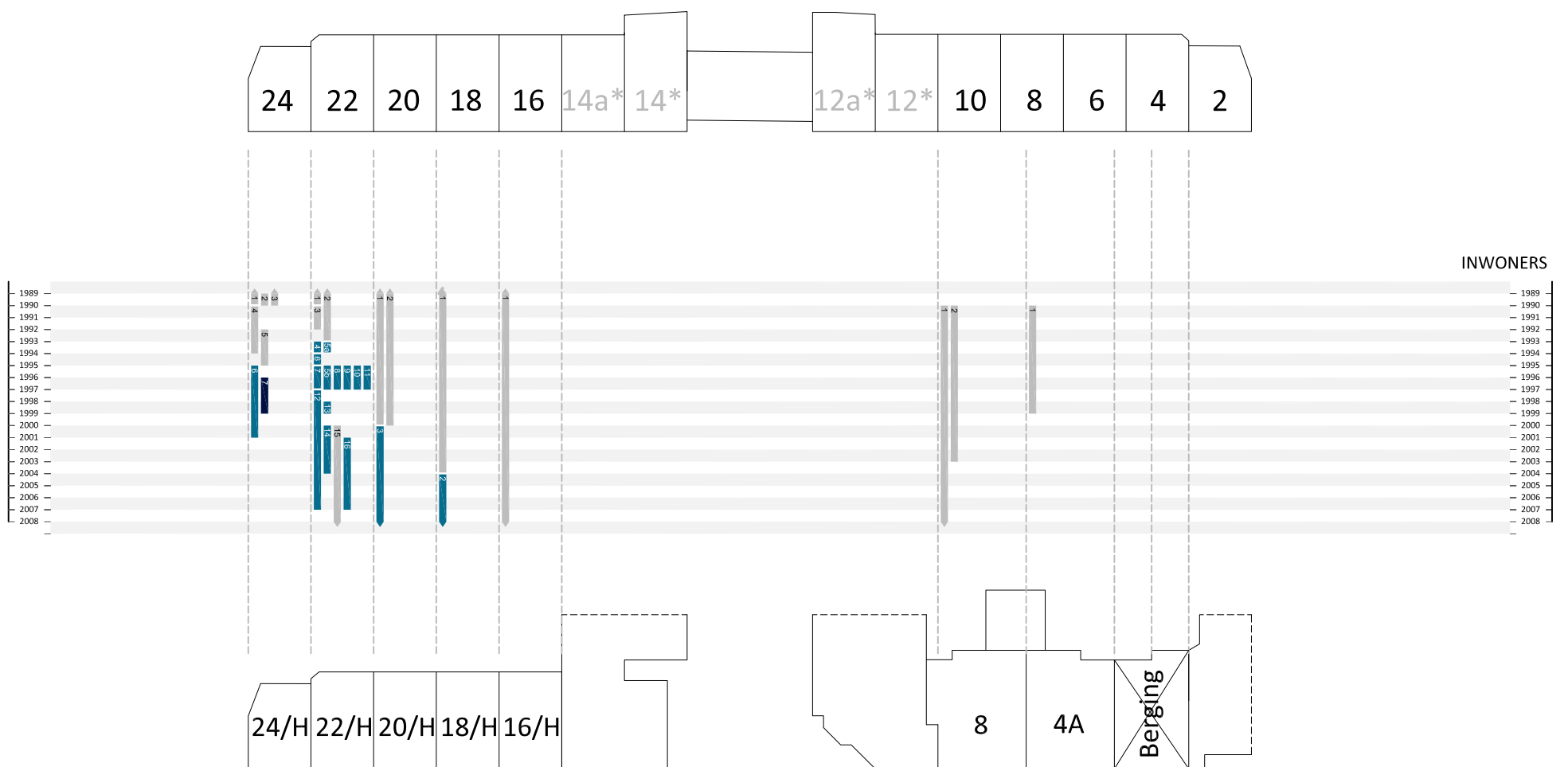

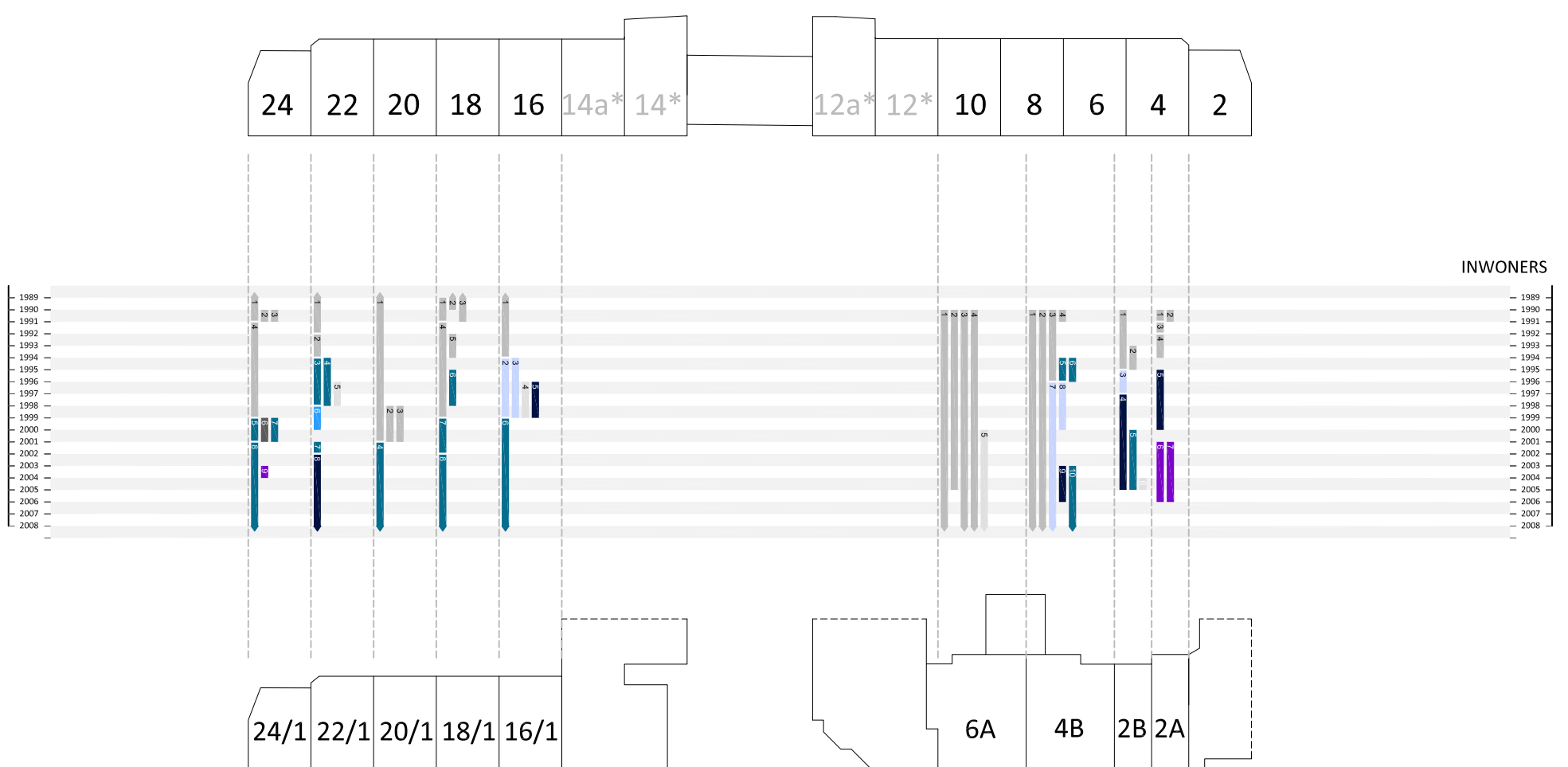
Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Geboorte (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERHUISBEWEGINGEN VAN BEN VIJJOENSTRAAT BEGANE GROND

VERHUISBEWEGINGEN VAN BEN VIJJOENSTRAAT VERDIEPING I

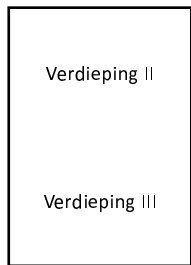
Verhuisbeweging van

(Verhuisbeweging van elders naar Ben Viljoenstraat)

Ben Viljoenstraat

Verdieping II + Verdieping III

Legenda:

 Blok (zwart cijfer)

 Buurt

 Amsterdam

 Nederland

 Buitenland

 V.O.W.

 Geboorte (zwart cijfer)

 Geen informatie (zwart cijfer)

 (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

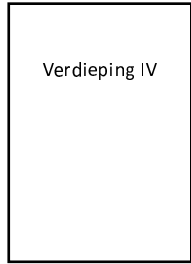
Verhuisbeweging van

(Verhuisbeweging van elders naar Ben Viljoenstraat)

Ben Viljoenstraat

Verdieping IV

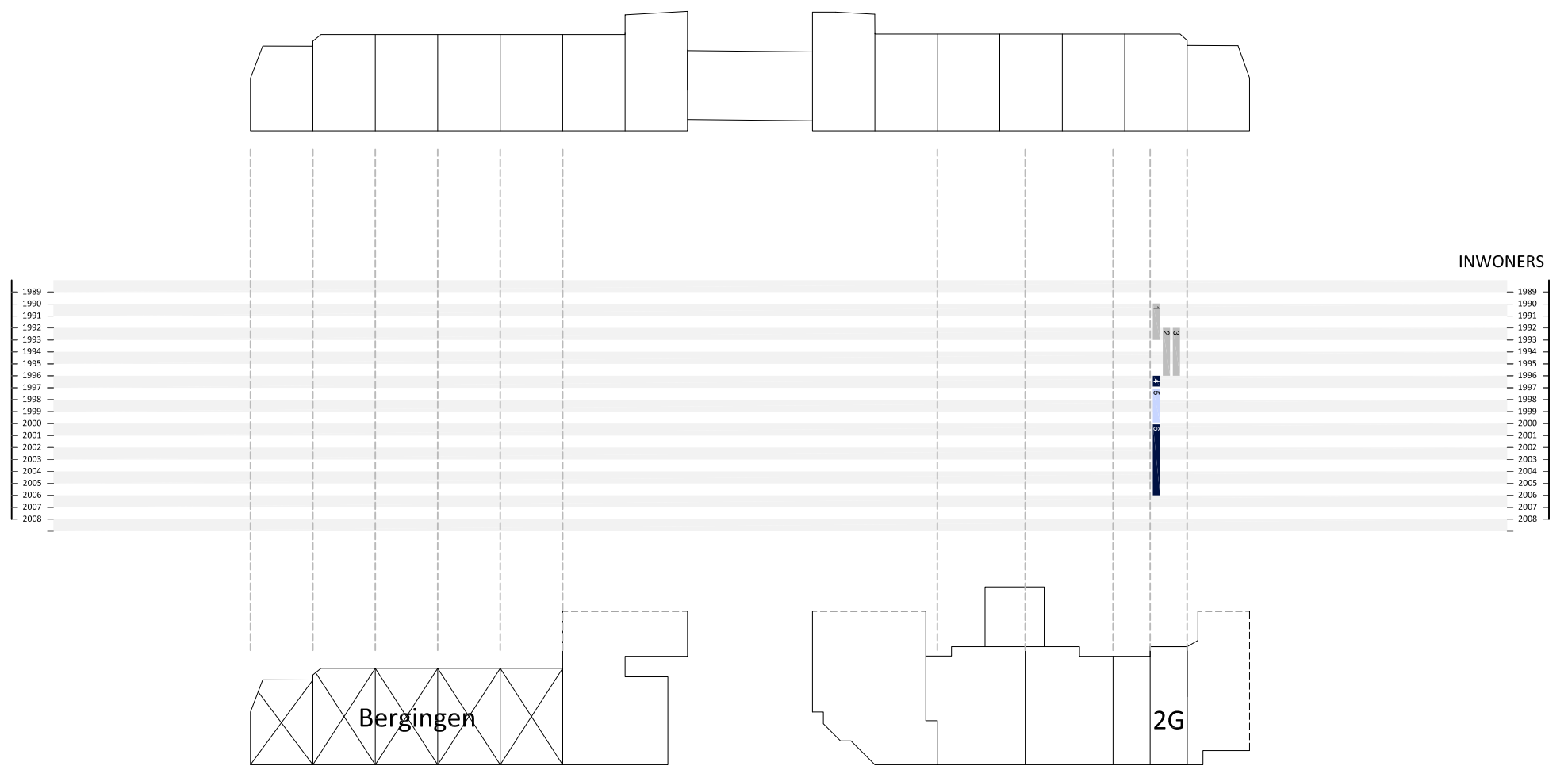

Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Geboorte (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERHUISBEWEGINGEN VAN BEN VIJJOENSTRAAT VERDIEPING IV

Verhuisbeweging van

(Verhuisbeweging van elders naar Ben Viljoenstraat)

Ben Viljoenstraat

Overzicht

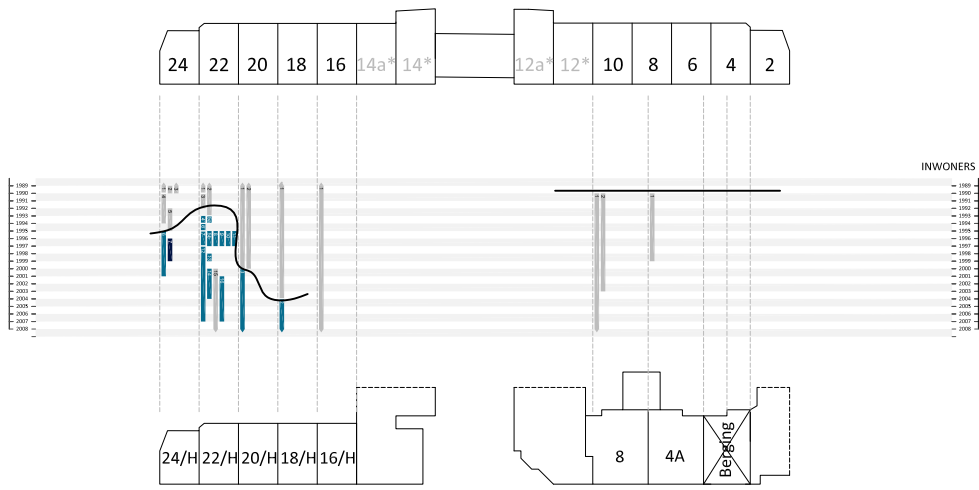

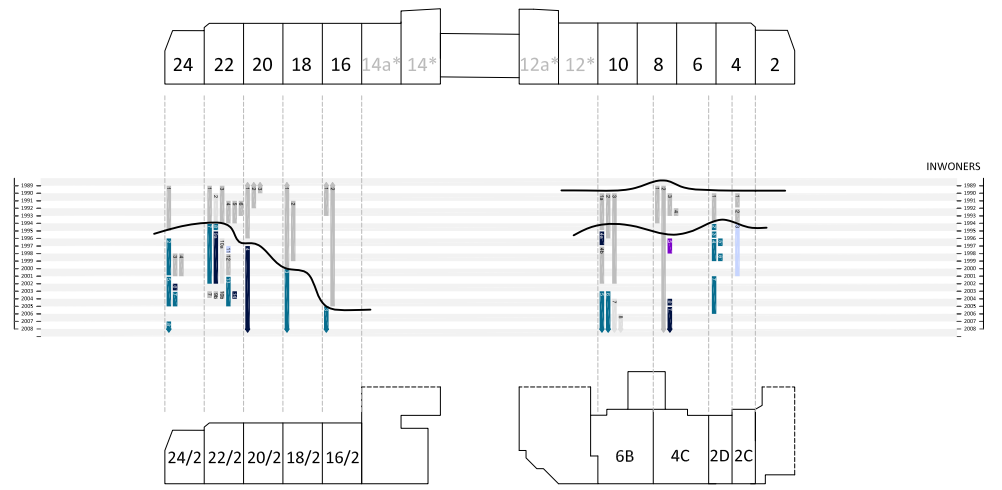
Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Geboorte (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

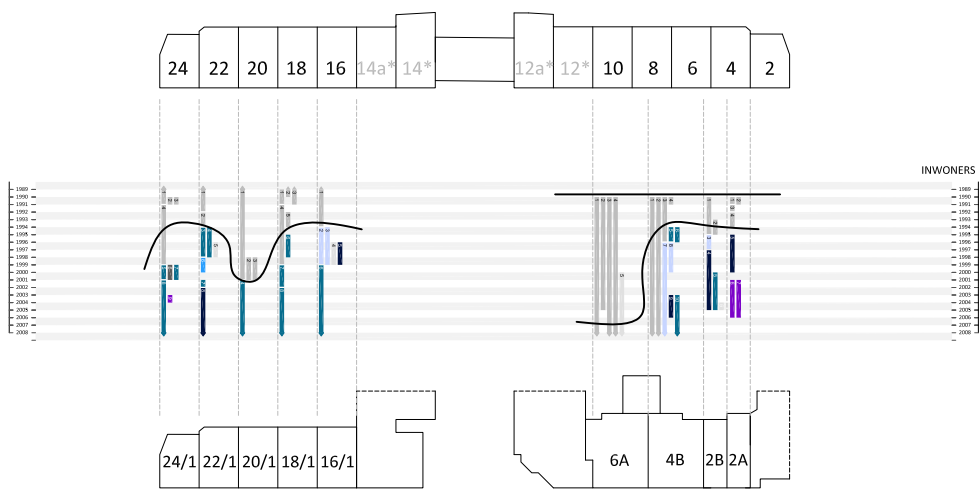
VERHUISBEWEGINGEN VAN
BEN VILJOENSTRAAT
BEGANE GROND

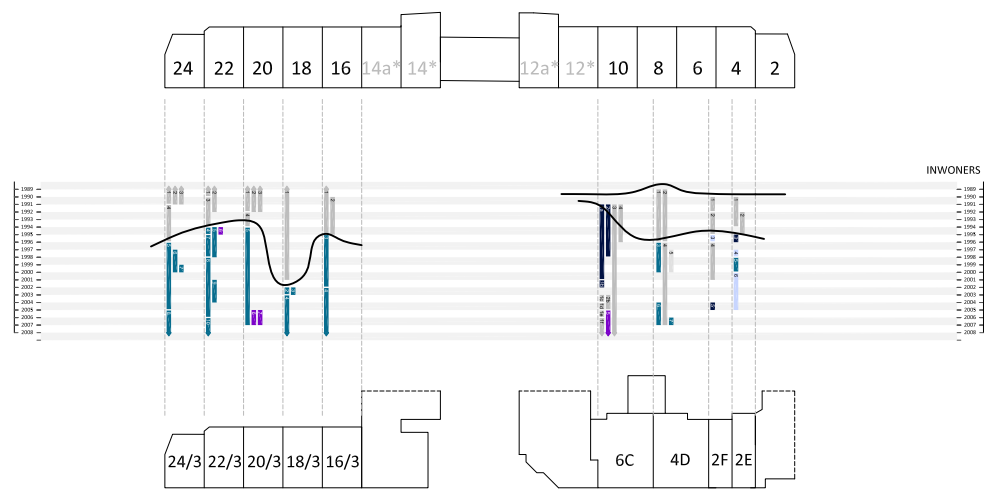
VERHUISBEWEGINGEN VAN
BEN VILJOENSTRAAT
VERDIEPING II

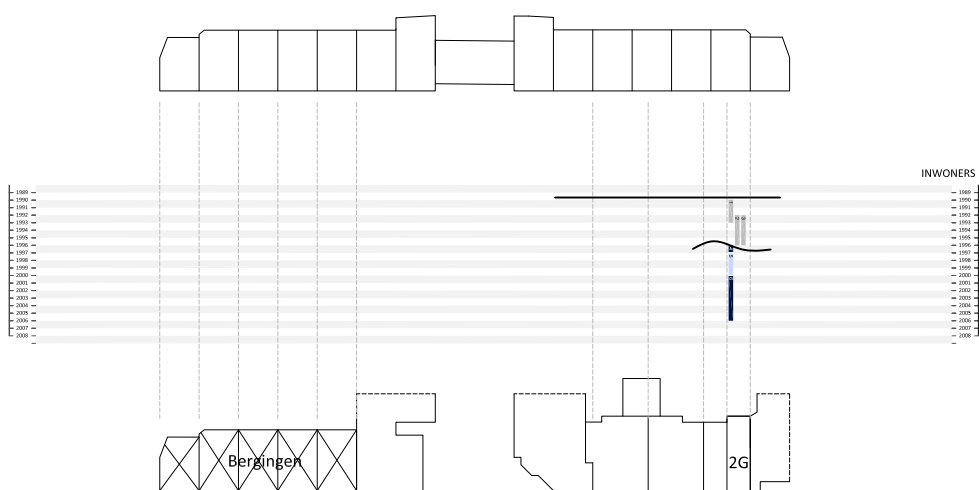
VERHUISBEWEGINGEN VAN
BEN VILJOENSTRAAT
VERDIEPING I

VERHUISBEWEGINGEN VAN
BEN VILJOENSTRAAT
VERDIEPING III

VERHUISBEWEGINGEN VAN
BEN VILJOENSTRAAT
VERDIEPING IV

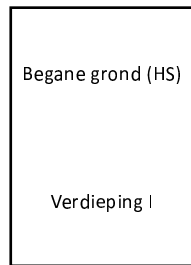
Verhuisbeweging naar

(Verhuisbeweging van Ben Viljoenstraat naar elders)

Ben Viljoenstraat

Begane grond (HS) + Verdieping I

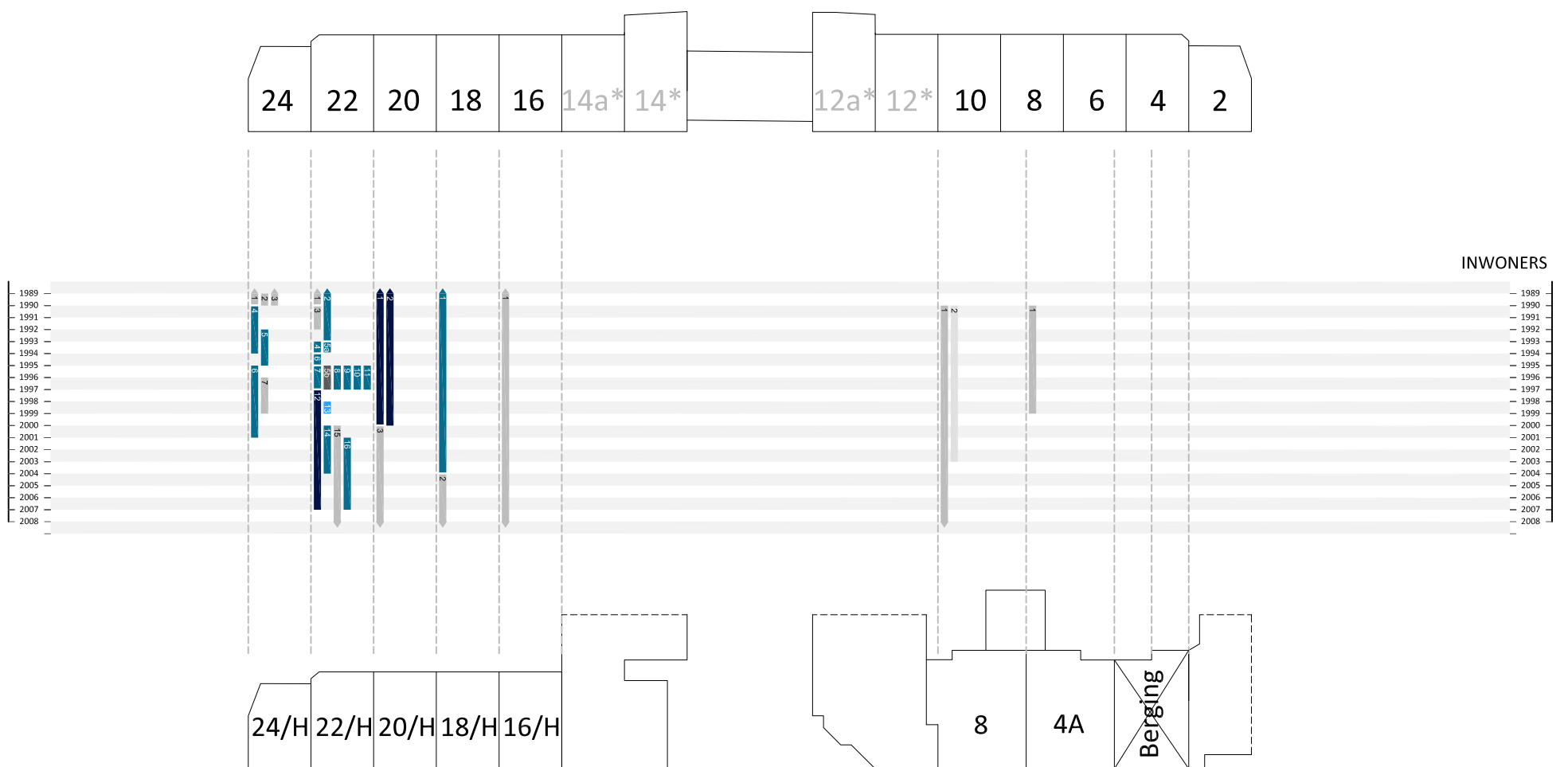

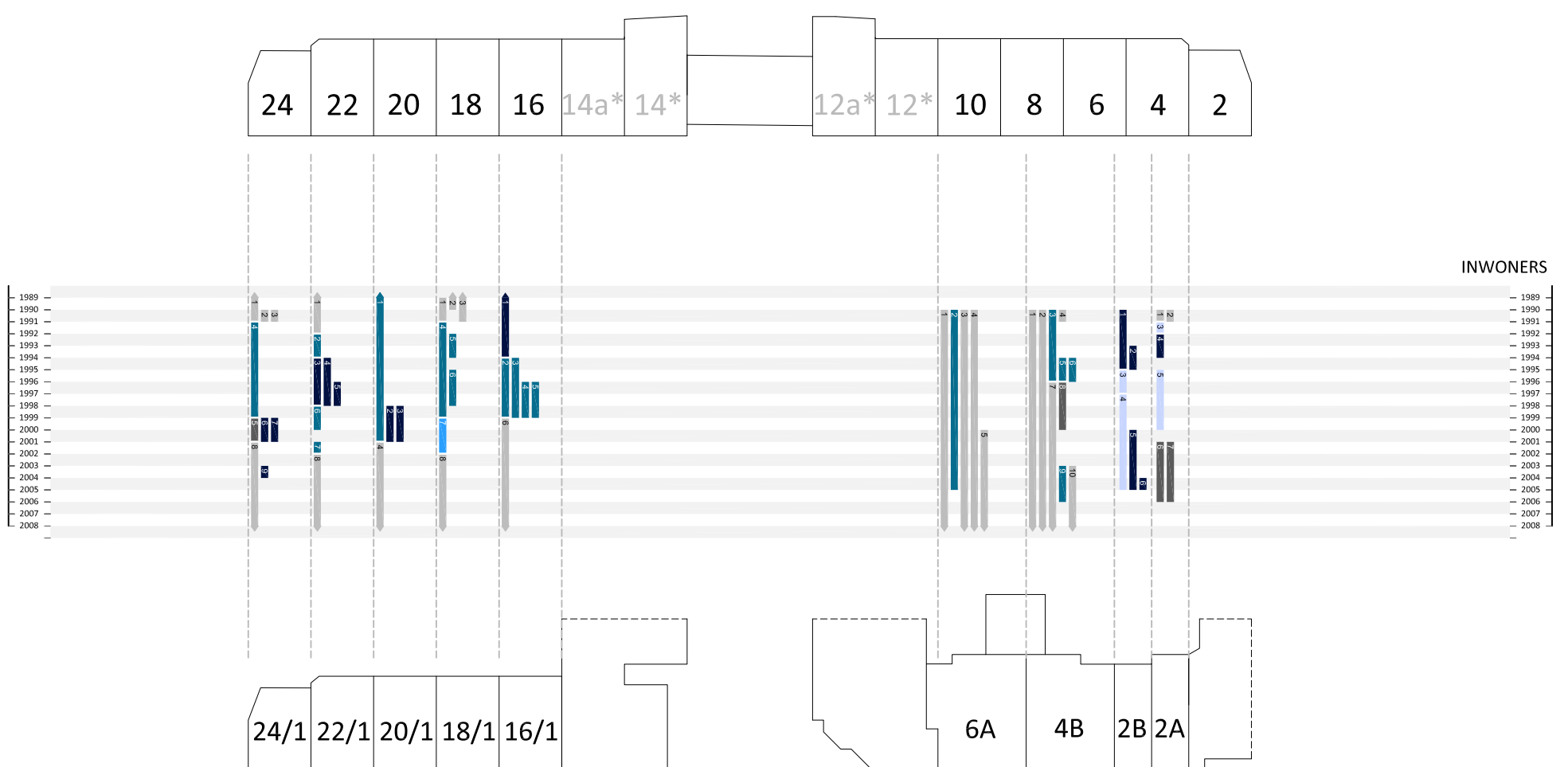
Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Overleden (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERHUISBEWEGING NAAR BEN VIJJOENSTRAAT BEGANE GROND

VERHUISBEWEGING NAAR BEN VIJJOENSTRAAT VERDIEPING I

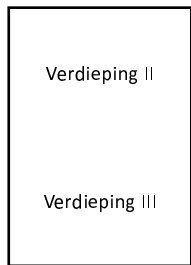
Verhuisbeweging naar

(Verhuisbeweging van Ben Viljoenstraat naar elders)

Ben Viljoenstraat

Verdieping II + Verdieping III

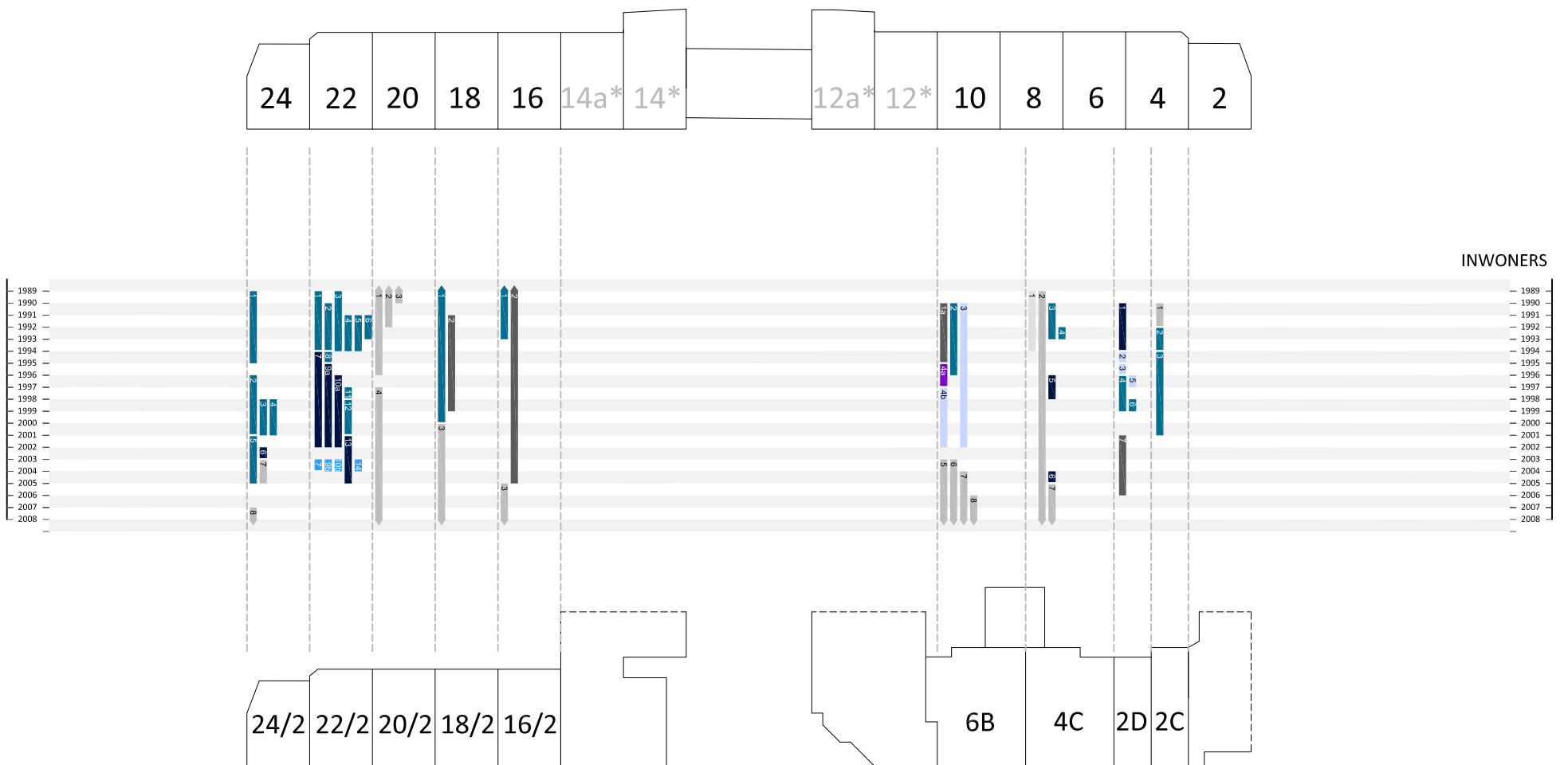

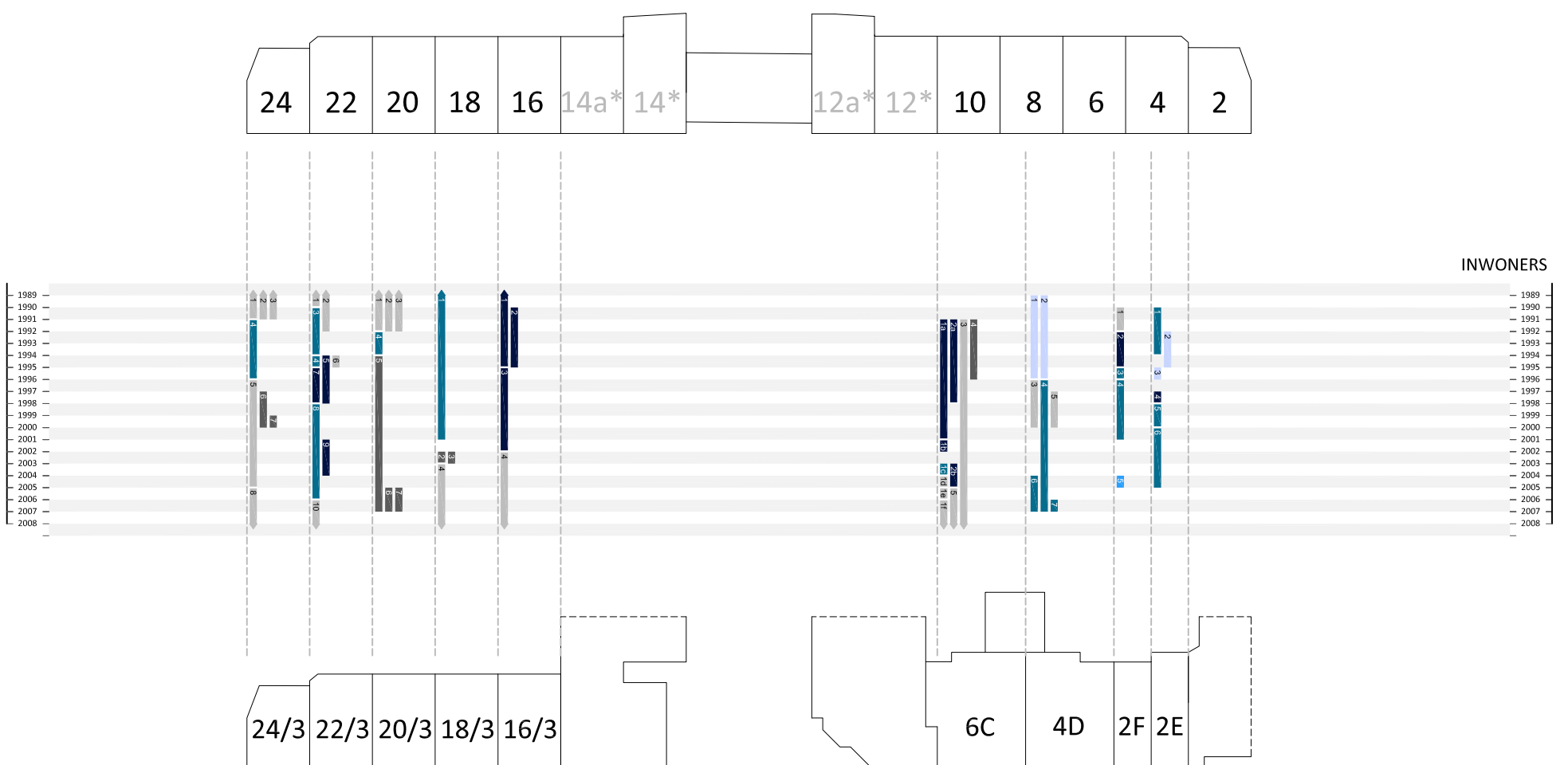
Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Overleden (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERHUISBEWEGING NAAR BEN VIJJOENSTRAAT VERDIEPING II

VERHUISBEWEGING NAAR BEN VIJJOENSTRAAT VERDIEPING III

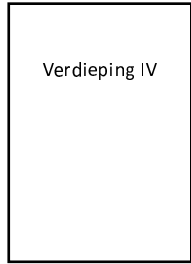
Verhuisbeweging naar

(Verhuisbeweging van Ben Viljoenstraat naar elders)

Ben Viljoenstraat

Verdieping IV

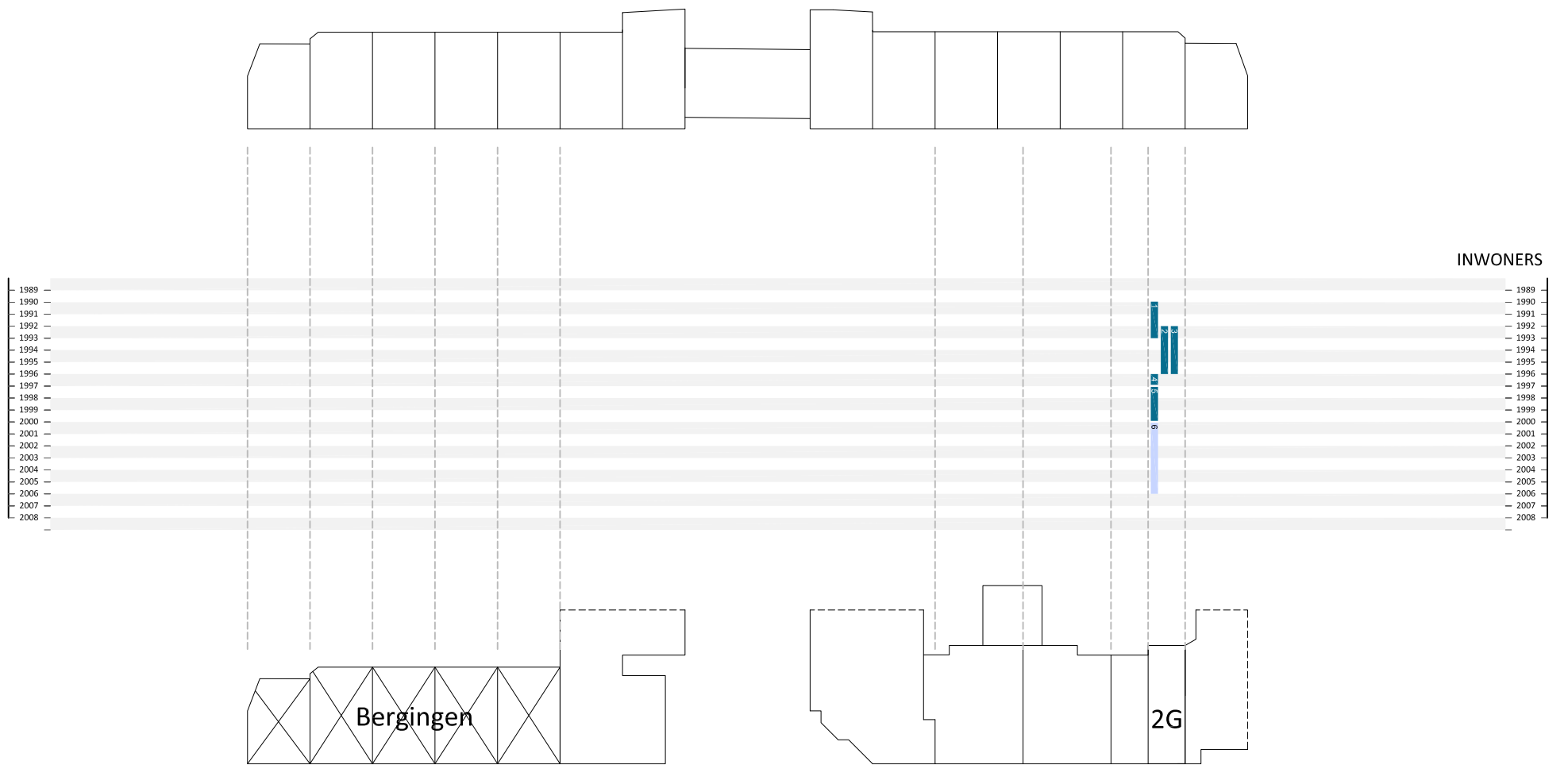

Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Overleden (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERHUIBEGEWING NAAR BEN VIJJOENSTRAAT VERDIEPING IV

Verhuisbeweging naar

(Verhuisbeweging van Ben Viljoenstraat naar elders)

Ben Viljoenstraat

Overzicht

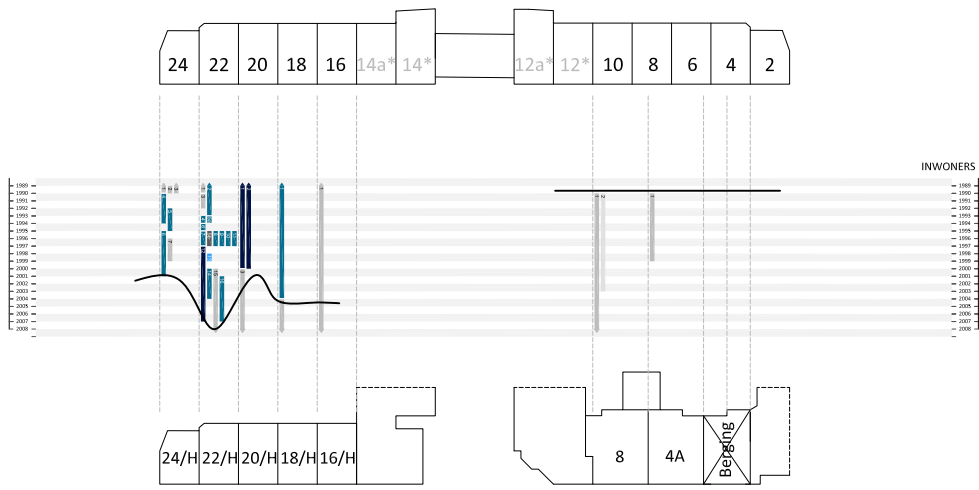

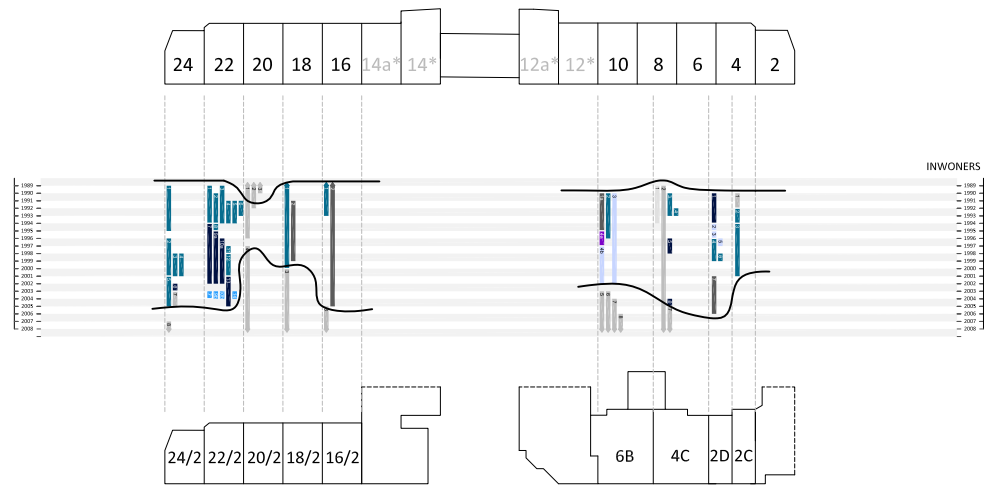
Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Overleden (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

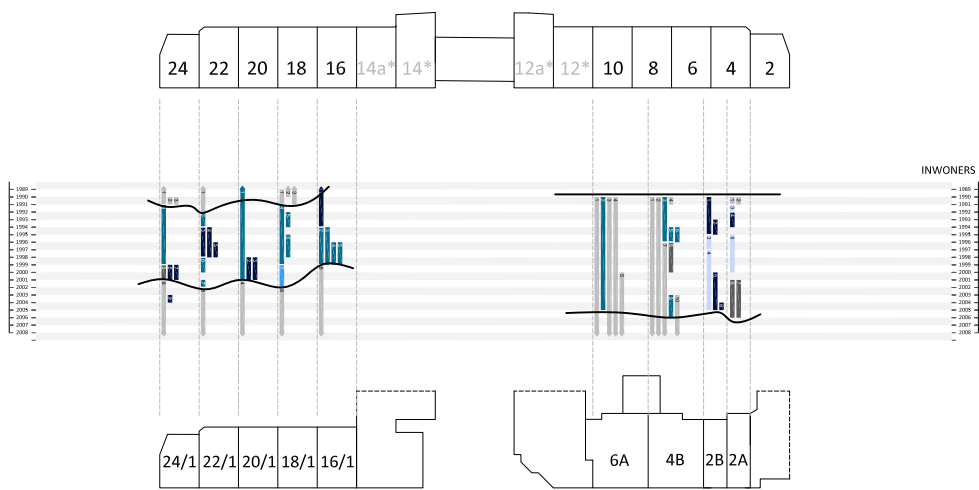
VERHUISBEWEGING NAAR
BEN VILJOENSTRAAT
BEGANE GROND

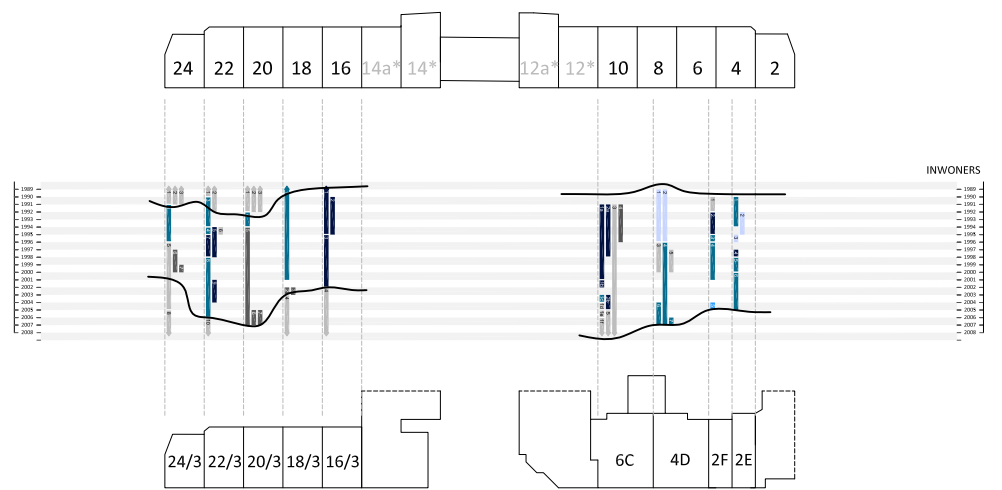
VERHUISBEWEGING NAAR
BEN VILJOENSTRAAT
VERDIEPING II

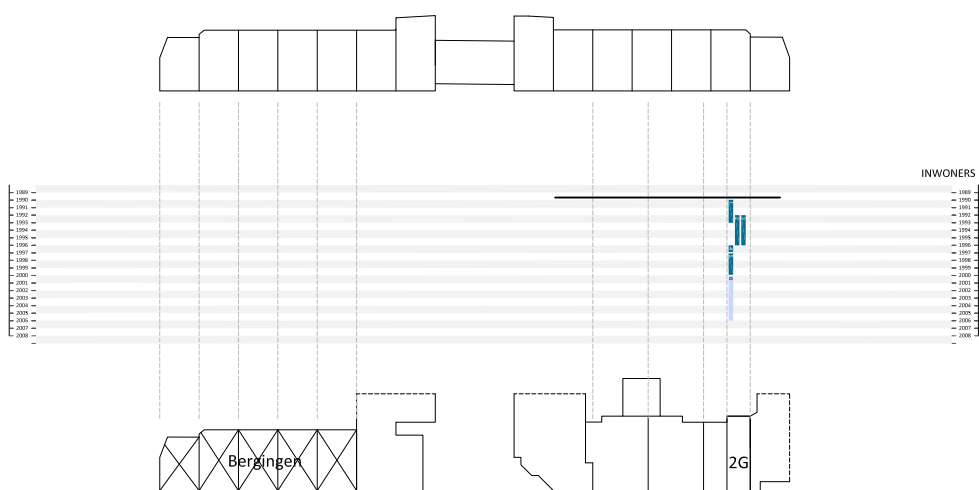
VERHUISBEWEGING NAAR
BEN VILJOENSTRAAT
VERDIEPING I

VERHUISBEWEGING NAAR
BEN VILJOENSTRAAT
VERDIEPING III

VERHUISBEWEGING NAAR
BEN VILJOENSTRAAT
VERDIEPING IV

Sociale structuur

Ben Viljoenstraat

Begane grond (HS) + Verdieping I

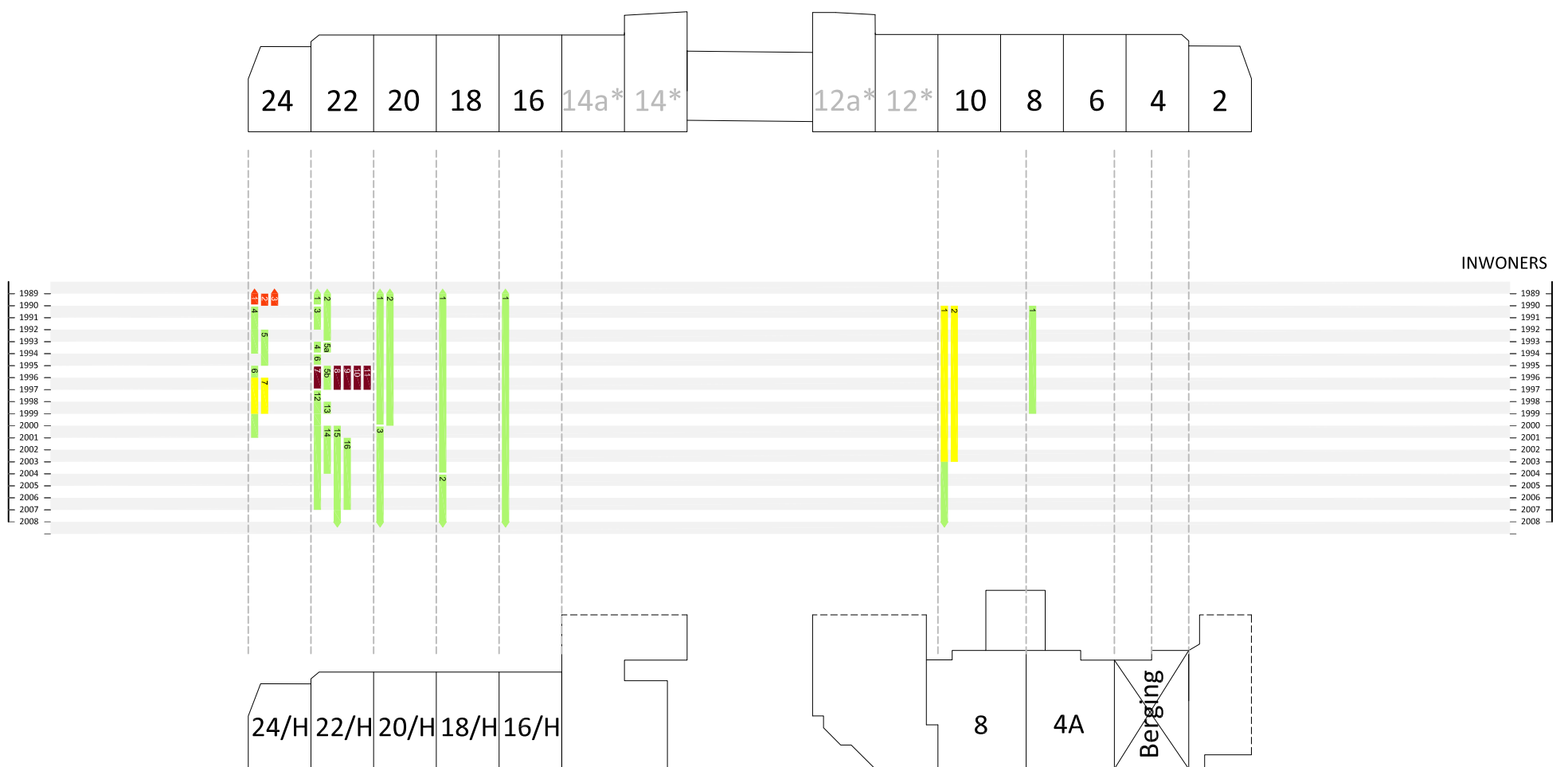

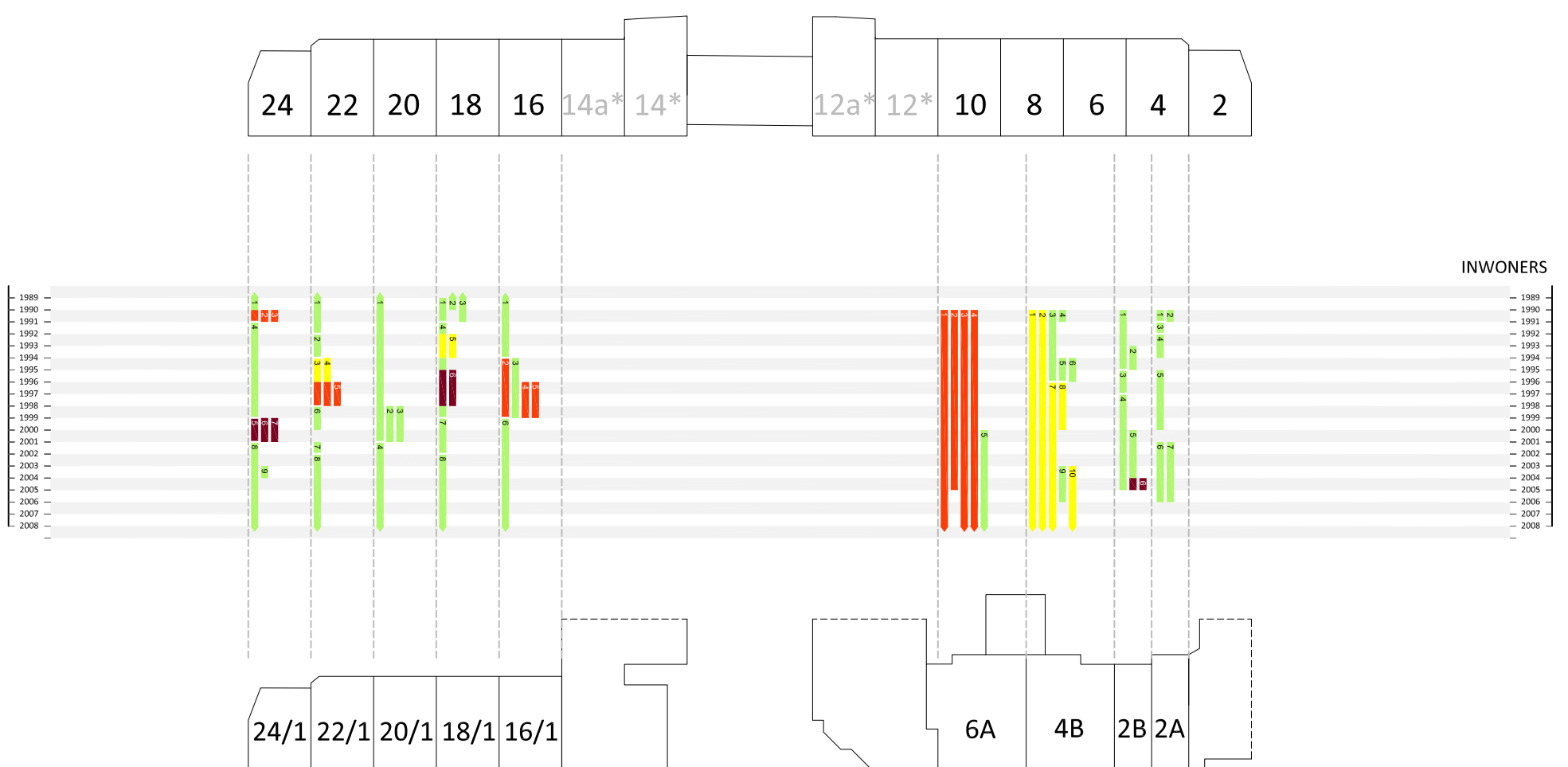
Legenda:

- Alleenstaanden
- Echtpaar zonder kind
- Echtpaar met kind
- Eenouder met kind
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)
- Geen informatie (zwart cijfer)

SOCIALE STRUCTUUR BEN VIJJOENSTRAAT BEGANE GROND

SOCIALE STRUCTUUR BEN VIJJOENSTRAAT VERDIEPING I

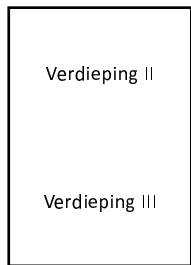

Sociale structuur

Ben Viljoenstraat

Verdieping II + Verdieping III

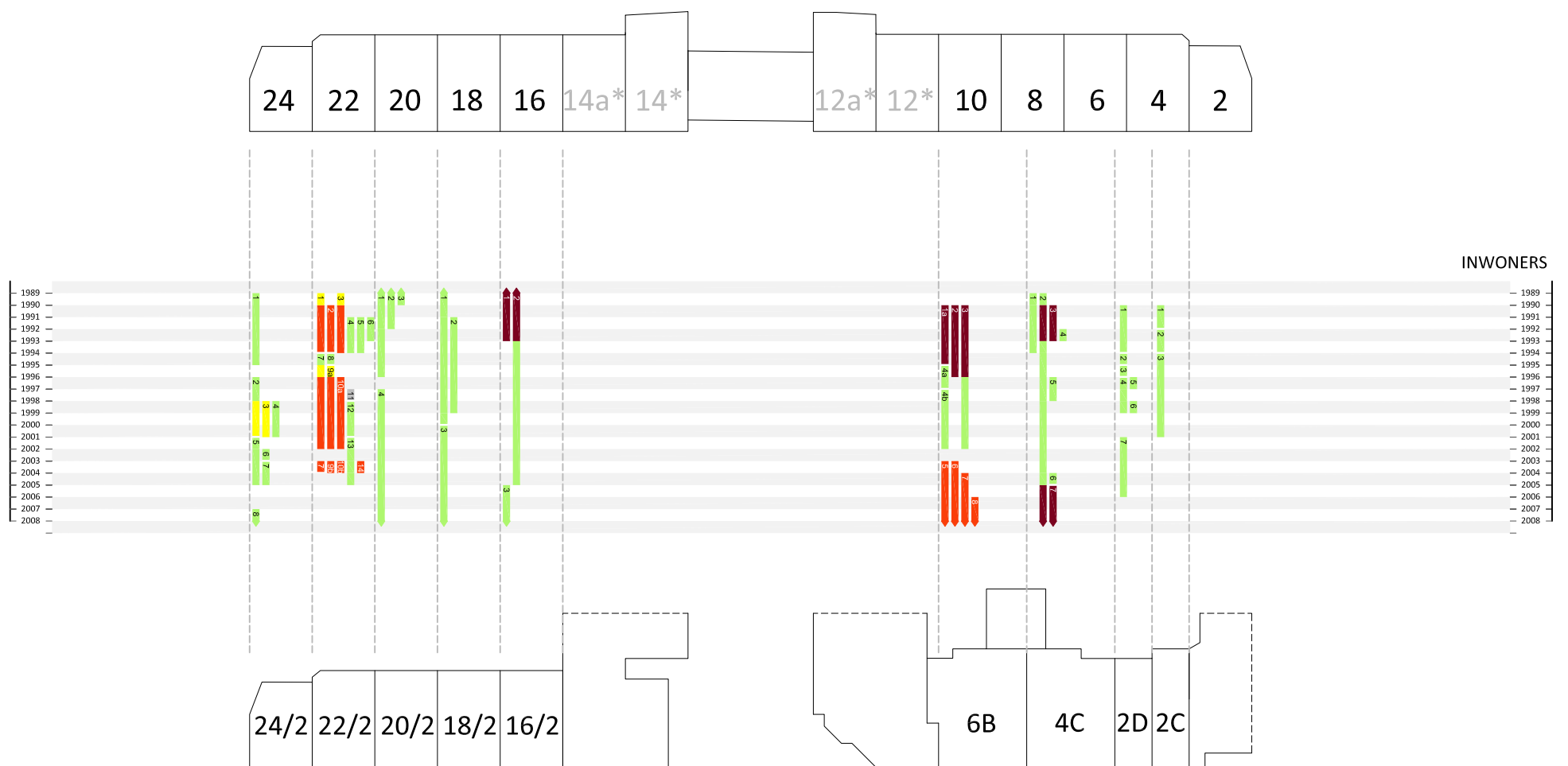

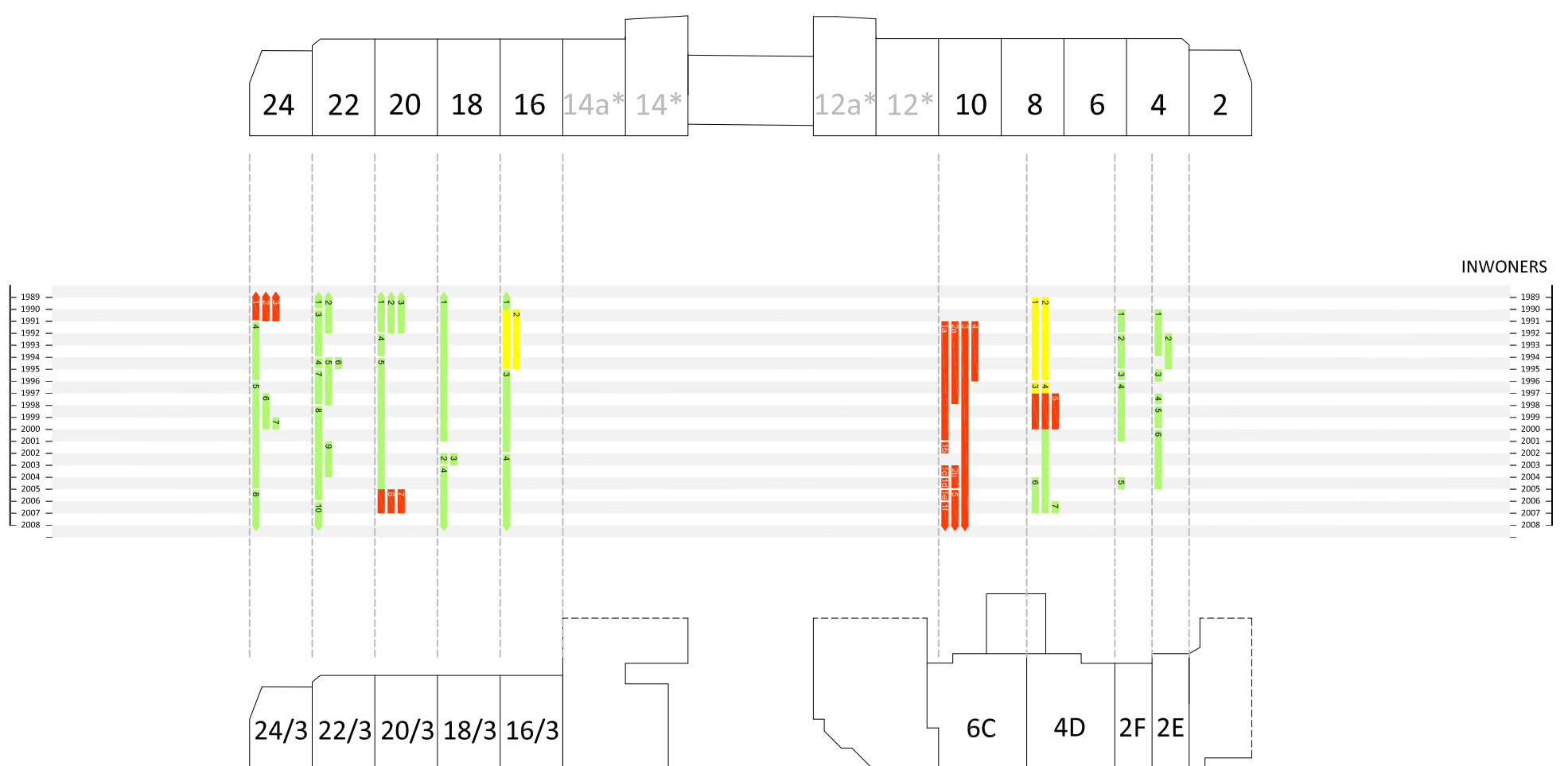
Legenda:

- Alleenstaanden
- Echtbaar zonder kind
- Echtbaar met kind
- Eenouder met kind
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)
- Geen informatie (zwart cijfer)

SOCIALE STRUCTUUR BEN VIJJOENSTRAAT VERDIEPING II

SOCIALE STRUCTUUR BEN VIJJOENSTRAAT VERDIEPING III

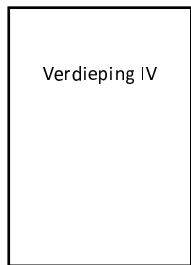

Sociale structuur

Ben Viljoenstraat

Verdieping IV

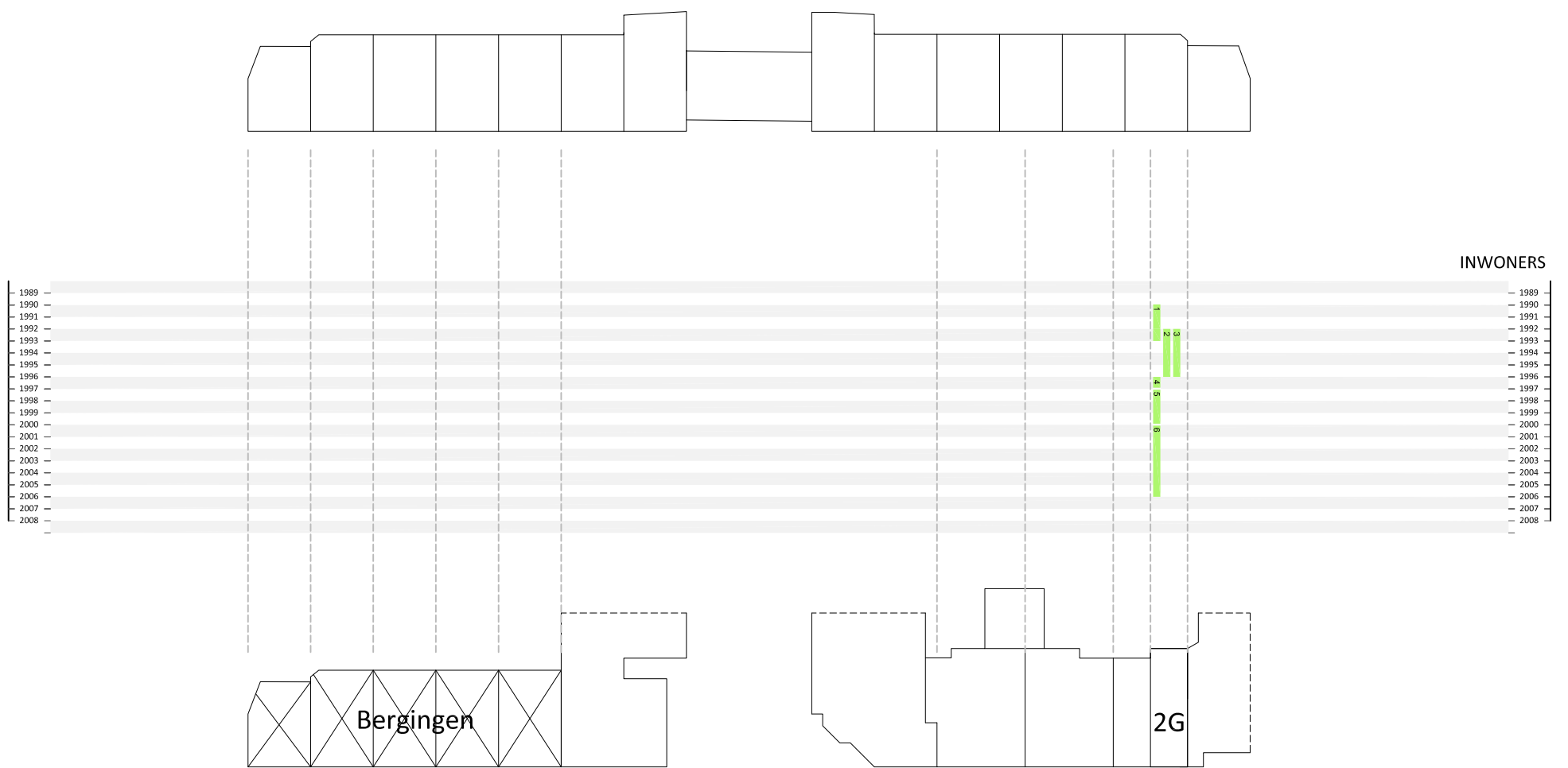

Legenda:

- Alleenstaanden
- Echtbaar zonder kind
- Echtbaar met kind
- Eenouder met kind
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)
- Geen informatie (zwart cijfer)

SOCIALE STRUCTUUR
 BEN VIJJOENSTRAAT
 VERDIEPING IV

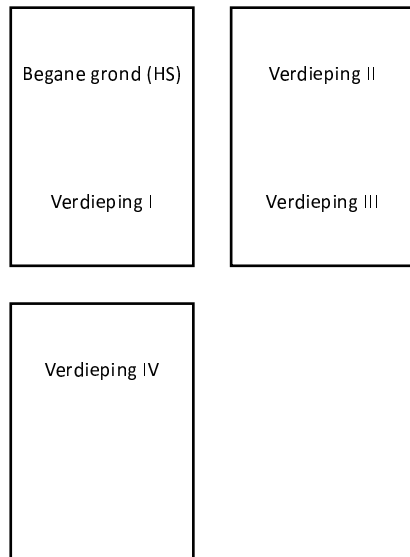

Sociale status

Ben Viljoenstraat

Overzicht

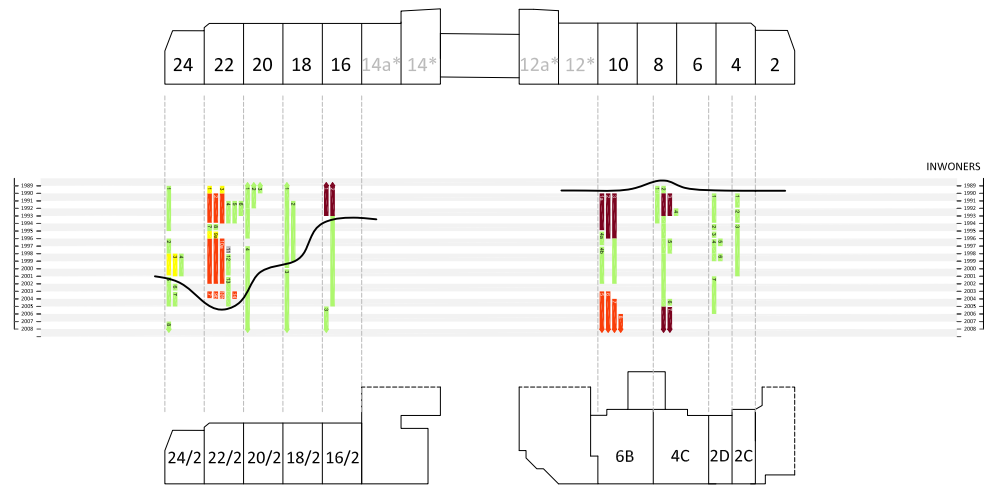
Legenda:

- Alleenstaanden
- Echtpaar zonder kind
- Echtpaar met kind
- Eenouder met kind
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)
- Geen informatie (zwart cijfer)

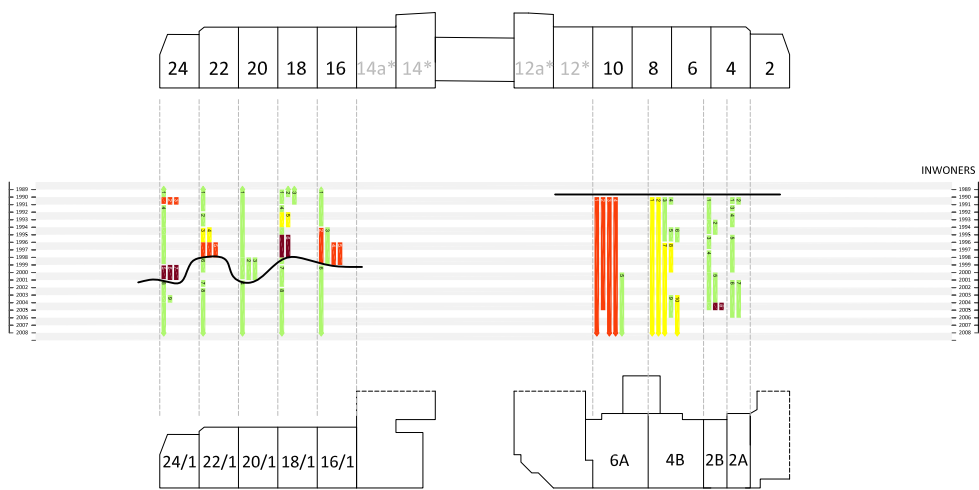
SOCIALE STRUCTUUR
BEN VILJOENSTRAAT
BEGANE GROND

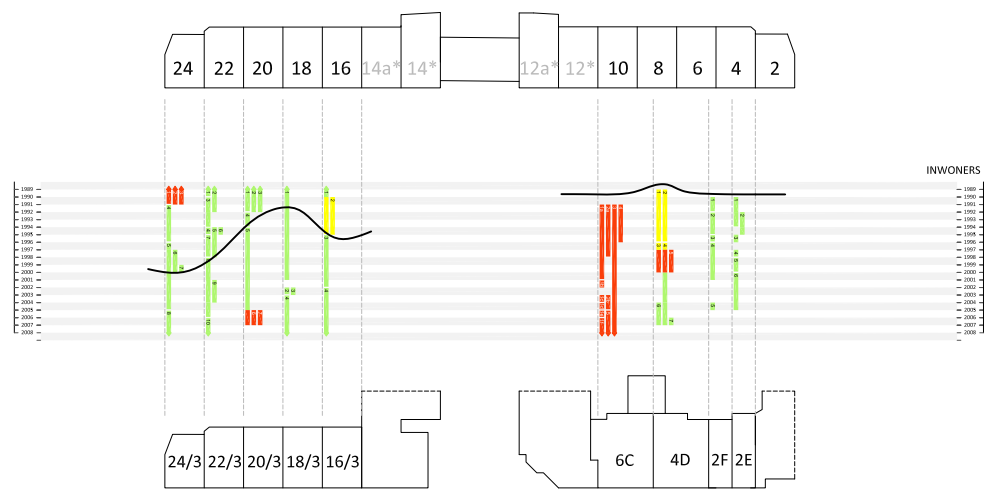
SOCIALE STRUCTUUR
BEN VILJOENSTRAAT
VERDIEPING II

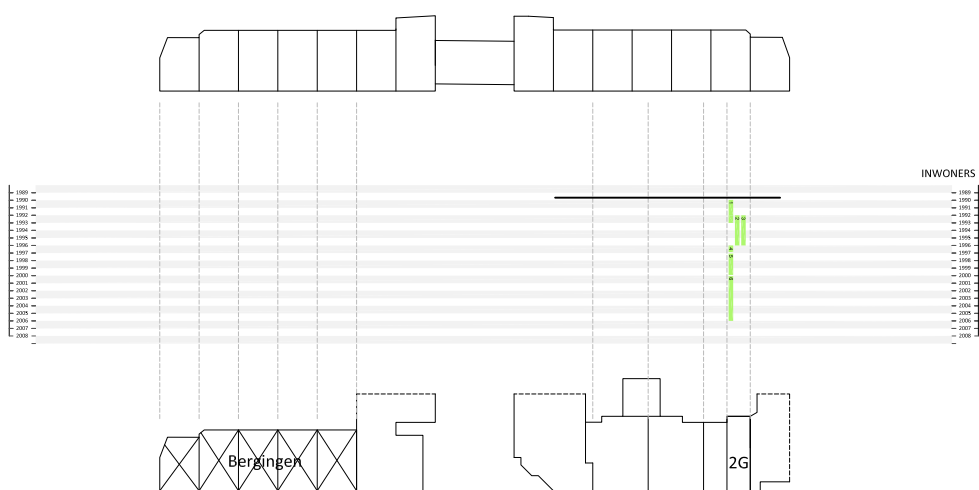
SOCIALE STRUCTUUR
BEN VILJOENSTRAAT
VERDIEPING I

SOCIALE STRUCTUUR
BEN VILJOENSTRAAT
VERDIEPING III

SOCIALE STRUCTUUR
BEN VILJOENSTRAAT
VERDIEPING IV

Deelconclusie

Ben Viljoenstraat

De Ben Viljoenstraat is na de verbouwing tussen 1988 en 1990 op te delen in twee bebouwingsdelen, het deel dat geen verbouwing heeft ondergaan en het deel dat tussen 1988 en 1990 verbouwd is. De nummers 16 t/m 24 zijn niet verbouwd en zullen in deze conclusie voor het gemak bebouwingsdeel 1 worden genoemd. Nummers 2 t/m 8 zijn verbouwd, en zullen bebouwingsdeel 2 worden genoemd.

Dichtheid

In de jaren '80 en '90 vindt er een vernieuwing plaats binnen de Transvaalbuurt, om de wijk die inmiddels tot de 'achterbuurten¹' van Amsterdam behoorde, in stand te houden. De woningen waren erg verouderd, klein en misten veel noodzakelijke voorzieningen, zoals een douche, centrale verwarming en een plek voor de wasmachine. De stadsvernieuwing moest er voor zorgen dat de Transvaalbuurt weer aantrekkelijk werd door het verbeteren van de bouwkundige kwaliteit van de woningen. Tevens wilde de Gemeente Amsterdam de diversiteit van de woningen vergroten door een betere balans tussen koop en huur te creëren en de woninggroottes te laten variëren². Later, in de jaren '90 werd het naast de bouwkundige verbetering ook erg belangrijk om meer sociale diversiteit te verkrijgen door de bouw van aangepaste woningen voor ouderen, de samenvoeging van woningen voor grote gezinnen en meer duurdere en luxere woningen voor mensen met een hoog inkomen. Hierdoor werd de wijk weer aantrekkelijk voor alle soorten bevolkingsgroepen, waardoor de nieuwe of aangepaste woningen zo verkocht of verhuurd waren. Om jong en oud, allochtoon en autochtoon in vrede naast elkaar te laten leven, werd er door welzijnsorganisaties en woningbouwverenigingen een nieuw elan voor buurtbeheer opgericht³.

De stadsvernieuwingen zijn deels terug te zien in de Ben Viljoenstraat. Bebouwingsdeel 1 is niet verbouwd en heeft daardoor nog de oorspronkelijke woninggroottes. Het sluit hiermee dus aan op de voorgaande periode van het onderzoek. Een periode die vanaf de jaren '60 een afname van de bewoningsdichtheid vertoonde. Dit was onderhevig aan het feit dat de protestgeneratie op gang kwam. Daarnaast werd de maatschappij in deze periode individualistischer, gingen vrouwen steeds meer werken en werden gezinnen kleiner. Wat opvalt in de periode 1989 t/m 2008 is dat de dichtheid gedurende deze periode nog verder afneemt. Rond de eeuwwisseling is de dichtheid dermate afgenomen dat de woningen vrijwel alleen nog bewoond worden door één persoon. Dit kan een resultaat zijn van de verdere toename van individualisering in de samenleving door de toename van (keuze) vrijheid en de afnemende invloed van traditionele gezinstructuren en maatschappelijke verzuiling aan het eind van de 20e eeuw. De Nederlandse bevolking werd in die tijd steeds minder vaak lid van kerken, vakbonden of politieke partijen als gevolg van de ontzuiling. Modernisering, technologische ontwikkelingen, toenemend scholingsniveau, de opkomst van de baby-boom generatie en sociale en ruimtelijke mobiliteit worden vaak gegeven als verklaringen voor deze individualisering⁴. Daarnaast kende Nederland aan het eind van de 20e eeuw een goede economische situatie, waardoor de koopkracht toenam en men zich meer kon veroorloven⁵.

Bebouwingsdeel 2 is verbouwd tussen 1988 en 1990, waarbij de woningen heringedeeld werden zodat er verschillende woninggroottes ontstonden. De woningen 4 t/m 8 zijn uitgebreid en woningen 2 A t/m G zijn juist verkleind. In de dichtheid van de woningen is dit direct terug te zien. De dichtheid van de vergrootte woningen is gemiddeld 4 personen, op een uitzondering op de Begane Grond na (woningen 8 en 4A). Als we vervolgens kijken naar de sociale structuur van de woningen, zie je dat dit voornamelijk gezinnen zijn. Doordat de bestaande woningen te klein werden voor gezinnen, trokken deze gezinnen indertijd weg naar grotere woningen. Door de aanpassing van de woninggroottes tijdens de stadsvernieuwing, biedt de Ben Viljoenstraat nu blijkbaar weer woonruimte aan gezinnen. Dit komt de sociale diversiteit van de wijk ten goede.

Doordat de woningen 2 A t/m G juist verkleind zijn, zie je dat hier de dichtheid hier het kleinst is ten opzichte van de andere woningen in de straat. Er wonen hier voornamelijk 1 à 2 mensen per woning. In de sociale structuur is te zien dat deze mensen allemaal alleenstaand zijn,

---

Verblijfsduur

---

op een uitzondering in woning 2B na, waar op een gegeven moment een eenouder met kind intrekt bij een alleenstaande. Wat nog meer opvalt, is dat de verblijfsduur van de mensen in deze woningen korter is dan die van de overige woningen. Hier zal later verder op ingegaan worden.

De gemiddelde verblijfsduur in de Ben Viljoenstraat is over het algemeen kort, namelijk 5,75 jaar. Het sluit hier bij aan op de periode vanaf de jaren '70 uit het voorgaande onderzoek, waarin de verblijfsduur terug liep ten opzichte van de periode na de Tweede Wereldoorlog. Dit had te maken met de migratiestromen naar Nederland door de komst van gastarbeiders en economische veranderingen. Een belangrijke gebeurtenis die naast de verblijfsduur ook terug te zien is in de vergroting van de schaal in de mutaties. Hier is te zien dat steeds meer mensen van verder weg komen. Dit zal onder andere te maken hebben met de genoemde migratiestroom, maar ook met de toename van mobiliteit. Hierop wordt verder ingegaan bij de verhuisbewegingen.

Gedurende de periode 1989 t/m 2008 is geen significante toe- of afname te zien in de verblijfsduur. Dit betekent dat er geen gebeurtenissen in de geschiedenis hebben voorgedaan die de verblijfsduur hebben beïnvloed. Wel is er een duidelijk verschil te zien in de verblijfsduur van gezinnen en die van alleenstaanden. In de woningen 6 A t/m C verblijven voornamelijk gezinnen. De gemiddelde verblijfsduur van deze woningen bedraagt 10,7 jaar. Dit is beduidend hoger dan het totale gemiddelde van 5,75 jaar en de verblijfsduur van 3,1 jaar van de woningen 2 A t/m G waar vrijwel alleen alleenstaanden in verblijven. Dit kan te maken hebben met het feit dat gezinnen meer gebonden zijn aan de sociale (vrienden, familie, kennissen en burens), institutionele en recreatieve (scholen, kinderdagverblijven, zwembaden) infrastructuur van een plek. Bovendien zijn gezinnen minder mobiel doordat een verhuizing veel werk met zich mee brengt. Gezinnen verhuizen wel als men het gevoel heeft dat de plek waar men woont, vaak al voordat er kinderen kwamen, later niet meer de juiste plek is voor de kinderen, vanwege gebrek aan groen, stedelijke problematiek, etc.

Wat verder opvalt is dat de gemiddelde verblijfsduur in verbouwingsdeel 1 (woningen 16 t/m 24) vrij veel verschilt ten opzichte van elkaar. Woning 16 op de Begane Grond heeft een hoge verblijfsduur en wordt bewoond door een alleenstaande. Woningen 22-H en 22-2 hebben daarentegen een lage gemiddelde verblijfsduur, maar hebben een hoge dichtheid. Hier gaat het dus niet op dat alleenstaanden over het algemeen korter in de woning verblijven. Als we vervolgens kijken naar de sociale structuur, zie je dat 22-H voornamelijk bestaat uit samenwonende alleenstaanden. Dit zou kunnen betekenen dat deze woning gebruikt wordt als een 'soort van studentenhuis', waarin alleenstaanden elkaar snel afwisselen en in verschillende samenstellingen met elkaar leven. 22-2 bestaat uit een gezin met inwonende alleenstaanden. Hierbij zie je wel dat het gezin er gedurende een langere periode in blijft ten opzichte van de alleenstaanden. Hoe de samenstelling is tussen het gezin en de alleenstaanden is moeilijk te achterhalen.

Ten slotte valt het op dat de verblijfsduur afneemt naar mate de verdiepingen hoger worden. Met name het verschil tussen de Begane Grond en de verdiepingen is groot. Dit kan te maken hebben met het feit dat dit grondgebonden woningen zijn.

Deelconclusie

Ben Viljoenstraat

Gemiddelde verblijfsduur Begane Grond

Woning	24	22	20	18	16	8	4A				Gem. totaal
Gem. Verblijfsduur	2,7	3,2	10	9,5	19	15,5	9				9,8

Gemiddelde verblijfsduur 1e verdieping

Woning	24	22	20	18	16	6A	4B	2B	2A		Gem. totaal
Gem. Verblijfsduur	2,9	3	6,25	3,4	5	15,4	7,1	4	2,9		5,6

Gemiddelde verblijfsduur 2e verdieping

Woning	24	22	20	18	16	6B	4C	2D	2C		Gem. totaal
Gem. Verblijfsduur	3,1	4	5,5	9	7,7	5,8	4,9	2,3	3,7		5,1

Gemiddelde verblijfsduur 3e verdieping

Woning	24	22	20	18	16	6C	4D	2F	2E		Gem. totaal
Gem. Verblijfsduur	3,4	3	4	4,8	6	10,8	5,1	2,4	2,7		4,7

Gemiddelde verblijfsduur 4e verdieping

Woning									2G		Gem. totaal
Gem. Verblijfsduur									3,5		3,5

Verhuisbeweging van

Doordat er in de periode 1989 t/m 1993 geen mutaties genoteerd werden, is er geen informatie over waar men vandaan kwam. Hierdoor is een duidelijk onderscheid te zien tussen de mensen die in deze periode in de woningen trokken en de mensen die er na 1993 introkken. Van de 221 mutaties is 48% procent niet bekend waar men vandaan kwam.

Van de mensen waarvan de mutaties wel bekend zijn, verhuisde men evenals in de periode voor 1989 voornamelijk vanuit Amsterdam, namelijk 58%. Dit wordt gevolgd door 17% uit Nederland, 10% uit hetzelfde blok, 7% uit het buitenland en 6% is geboren. Hiermee lijkt het aan te sluiten op de periode tussen 1946 en 1989, waarin de mensen ook voornamelijk uit Amsterdam kwamen. In het voorgaande onderzoek werd opgemerkt dat de migratiestroom van de jaren '70 niet goed zichtbaar is in de diagrammen, doordat deze mensen vaak eerst ergens anders in Amsterdam terecht kwamen. Uit de religiediagrammen bleek vervolgens dat deze mensen waarschijnlijk voordat ze naar Amsterdam kwamen, uit het buitenland kwamen. Voor de periode 1989 – 2008 is dit moeilijk te concluderen, aangezien de gegevens over religie niet meer bekend zijn. Toch is er in deze periode een verschuiving te zien. In de periode 1946-1989 kwamen de meeste mensen na Amsterdam uit de Transvaalbuurt of hetzelfde blok. Nu zie je juist dat Nederland en het buitenland met 24% een hoger aandeel heeft dan de 10,5% van de mensen die elders uit de Transvaalbuurt of uit hetzelfde blok komen. Dit kan met twee aspecten te maken hebben. Ten eerste met de toename van mobiliteit. Dit blijkt uit een onderzoek van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Zij concluderen dat de mobiliteit van de Nederlandse bevolking tussen 1985 en 2002 gestegen is met 30%. Een toename die met name toe te schrijven is aan het aantal afgelegde kilometers per dag met de auto, aangezien ook het aantal personenauto's in die tijd is toegenomen met 45%. Door deze toename van mobiliteit zijn afstanden gemakkelijker te overbruggen en is men eerder bereid meer te rijden tussen wonen en werken en te verhuizen naar andere steden in Nederland⁶. Verder is men door deze mobiliteit gemakkelijker in staat zich de meest gewilde woonvorm te veroorloven; suburbaan, groen, maaiveldgebonden woningen met een eigen tuin, voldoende parkeerruimte, afstand van grootstedelijke problematiek als sociale segregatie, sociale heterogeniteit en criminaliteit. Dit zou ook de langere verblijfsduur van de grondgebonden woningen in de Ben Viljoenstraat kunnen verklaren. De mensen op hogere verdiepingen verlaten de woning eerder zodra men zich een woning met een tuin kan veroorloven.

Het tweede aspect is zoals eerder genoemd de migratiestroom. Door de stadsvernieuwing in de jaren '80 veranderden niet alleen de woningen, maar ook de bevolkingssamenstelling. Er kwamen steeds meer allochtonen naar de wijk, wat de toename van verhuisbewegingen vanuit het buitenland kan verklaren. Aanvankelijk kwamen de mensen vooral uit Suriname, maar later ook veel uit Marokko en Turkije. Net als voor de oorlog werd de Transvaalbuurt na de stadsvernieuwing weer een multiculturele buurt⁷. Uit de gegevens over de herkomst van het Transvaalblok over de periode 1993-2008 blijkt dat van de 8039 mensen 46% autochtoon, 10% Westers allochtoon en 44% Niet-Westers allochtoon was. Meer dan de helft kwam dus uit het buitenland, hoewel dit niet uit de verhuisbewegingen blijkt. Dit bevestigt dus de aanname dat deze mensen eerst elders in Amsterdam of in Nederland gehuisvest waren voordat zij naar de Ben Viljoenstraat kwamen.

Verhuisbeweging naar

Verhuisbeweging naar

Ook de informatie over waar men heen verhuisde is in de periode 1989 t/m 1993 niet genoteerd. Van de 225 mutaties is 32% niet bekend, maar dit heeft ook te maken met het feit dat sommige mensen tot op heden woonachtig zijn in de woningen en dus nog niet verhuisd zijn. De mensen die na 1993 uit de Ben Viljoenstraat verhuisden gingen voornamelijk elders in Amsterdam (49%) of de rest van Nederland (24%) wonen, gevolgd door 11% door ambtshalve redenen, 9% die binnen het blok bleven, 4,5% die binnen de Transvaalbuurt bleven, 1,5% die overleden zijn en 0,5% dat vertrokken is naar het buitenland. Hiermee sluit het over het algemeen aan op de periode 1946-1989. Ook in deze periode verhuisden de meeste mensen binnen Amsterdam of naar een andere plek in Nederland. Wat hier aan opvalt is dat, integendeel tot de 'verhuisbewegingen van', hier weinig verschuiving te zien is van micro naar macro verhuisbewegingen. Het lijkt er op dat men al veel eerder Amsterdam verliet voor een andere plaats in Nederland, dan dat mensen uit andere Nederlandse gebieden naar Amsterdam trokken. Hierdoor lijkt het dat men na de oorlog eerder de grote stad verliet dan er juist naar toe trok. Dit kan te maken hebben met het feit dat er in grote steden als Amsterdam veel verwoest was en opgebouwd moest worden na de Tweede Wereldoorlog. Maar de vraag is of de Ben Viljoenstraat hierin een regel bevestigt of een uitzondering is.

Deelconclusie

Ben Viljoenstraat

Sociale structuur

In de sociale structuur is er evenals in de dichtheid na de stadsvernieuwing een verschil te zien tussen bebouwingsdeel 1 en 2. Aangezien de woningen erg klein waren, boden ze geen woonruimte meer aan gezinnen die vervolgens naar grotere woningen trokken. Doordat de woningen in bebouwingsdeel 2 in grootte werden aangepast, bood dit weer de mogelijkheid er gezinnen te huisvesten. Hiermee hoopte de Gemeente de diversiteit in de samenleving terug te brengen. Deze diversiteit is inderdaad terug te zien in de periode na de stadsvernieuwing. Woningen 4 t/m 6 bieden vooral woonruimte aan gezinnen, bijvoorbeeld woning 6A waar gedurende de hele periode 1989-2008 een gezin woonde. Woningen 2 A t/m G zijn daarentegen verkleind, waardoor hier voornamelijk 1 à 2 alleenstaanden wonen, op één uitzondering na in woning 2B waar in 2004 een jaar een kind inwoonde. Toch zie je dat dit gezin er na de geboorte van het kind snel is uitgetrokken.

Bebouwingsdeel 1 van de Ben Viljoenstraat is niet verbouwd en beschikt dus nog over de oorspronkelijke appartementen. Hierdoor bleven mensen er tijdens de stadsvernieuwing wonen, wat betekent dat dit waarschijnlijk aansluit op de sociale structuur van de periode voor 1989, hoewel dit moeilijk met elkaar te vergelijken is. Voor 1989 werd de sociale structuur namelijk genoteerd aan de hand van de status van beroepen en niet aan de hand van de gezinssamenstelling.

Eind 20e eeuw is, evenals in de diagrammen van de dichtheid, een overgang te zien. Voor de eeuwwisseling werden de woningen bewoond door (samenwonende) alleenstaanden, echtparen en kleine gezinnen, maar na de eeuwwisseling worden de woningen voornamelijk nog bewoond door alleenstaanden, op een enkele uitzondering nagelaten. 22-H Bijvoorbeeld, wordt ook in de 21e eeuw nog bewoond door 4 alleenstaanden die samenwonen en in 20-3 trekt in 2005 een gezin met één kind in. Dit verschijnsel is sterk verbonden met de dichtheid van de woningen, maar er is geen bepaalde regel die de sociale structuur van de uitzonderingen in de dichtheid verklaart.

In bebouwingsdeel 2 is deze overgang niet terug te zien in de sociale structuur of de dichtheid. Waarschijnlijk komt dit omdat de verandering in sociale structuur al geforceerd was door de verbouwing. De woningen 6 A t/m C en 4 B t/m D huisvesten voornamelijk gezinnen, waardoor de sociale structuur minder variaties vertoont. Daarnaast is er door hun mindere mate van mobiliteit en de gebondenheid een langere verblijfsduur. Doordat de woningen 2 A t/m G verkleind zijn tijdens de stadsvernieuwing, zijn de woningen eigenlijk sindsdien alleen nog beschikbaar voor alleenstaanden. Hier is dan ook geen overgang te zien gedurende de periode 1989-2008.

Wat verder opvalt is de verscheidenheid aan samenstellingen. Het is goed voor te stellen dat er een overgang heeft plaats gevonden van traditionele naar een verscheidenheid aan alternatieve samenstellingen, aangezien het niet meer altijd vanzelfsprekend en sociaal verplicht is te trouwen alvorens kinderen te krijgen. Aparte samenstellingen kunnen echter tal van oorzaken hebben. Zo staan er bijvoorbeeld alleenstaande ingeschreven bij gezinnen, wat voort kan komen uit onderhuur, laksheid bij uitschrijvingen, inschrijving vanwege uitwonende uitkeringen, een familielid of vriend dat bij een gezin inwoont, etc. In allochtone gezinnen is het bijvoorbeeld gebruikelijk een ouder of ander familielid in huis te nemen. Doordat bijna de helft van de bewoners van het Transvaalblok van Niet-Westerse komaf is, zou dit een reële aanname kunnen zijn. Toch is de exacte reden moeilijk te achter halen.

Breekpunten

Een duidelijk breekpunt is de verbouwing tussen 1988 en 1990. Deze breuklijn is alleen van toepassing op bebouwingsdeel 2 van de Ben Viljoenstraat, waardoor het verschil tussen de bestaande bebouwing en de aangepaste bebouwing erg mooi zichtbaar wordt in dit onderzoek. Hierdoor zijn de verschillen tussen de microgeschiedenis van vernieuwing en behoud mooi met elkaar te vergelijken. Doordat de woningen uit bebouwingsdeel 2 veranderden in grootte, is er ook een verandering te zien in dichtheid en sociale structuur, integendeel tot deel 1 waar een verandering in dichtheid en sociale structuur pas rond het einde van de 20e eeuw te zien is.

In de verhuisbewegingen zijn geen duidelijk breekpunten te zien, behalve de verandering in notatie van gegevens. De verhuisbewegingen en tevens ook de verblijfsduur sluiten aan op de periode 1946-1989, maar vertonen geleidelijke overgangen.

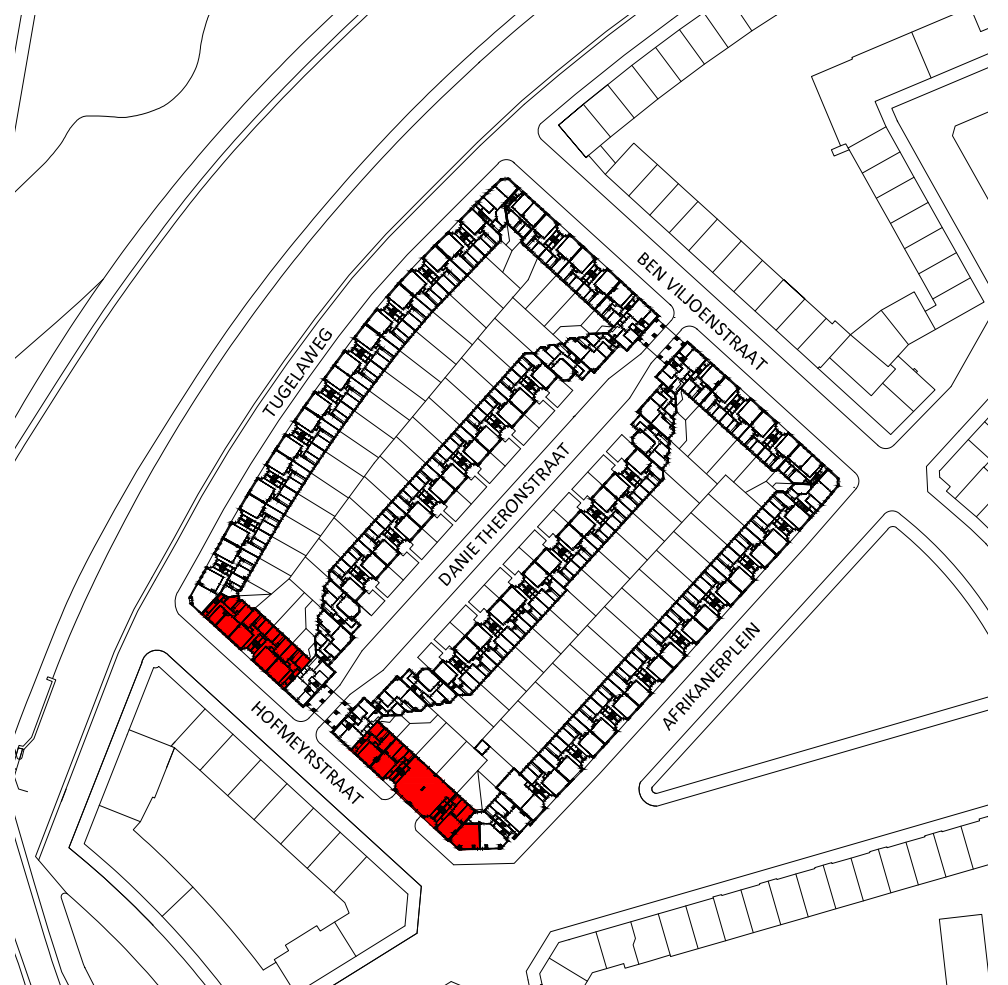

Hofmeyrstraat

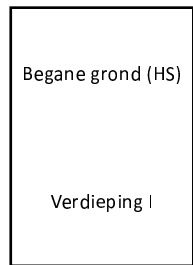

Verblijfsduur

Hofmeyrstraat

Begane grond (HS) + Verdieping I

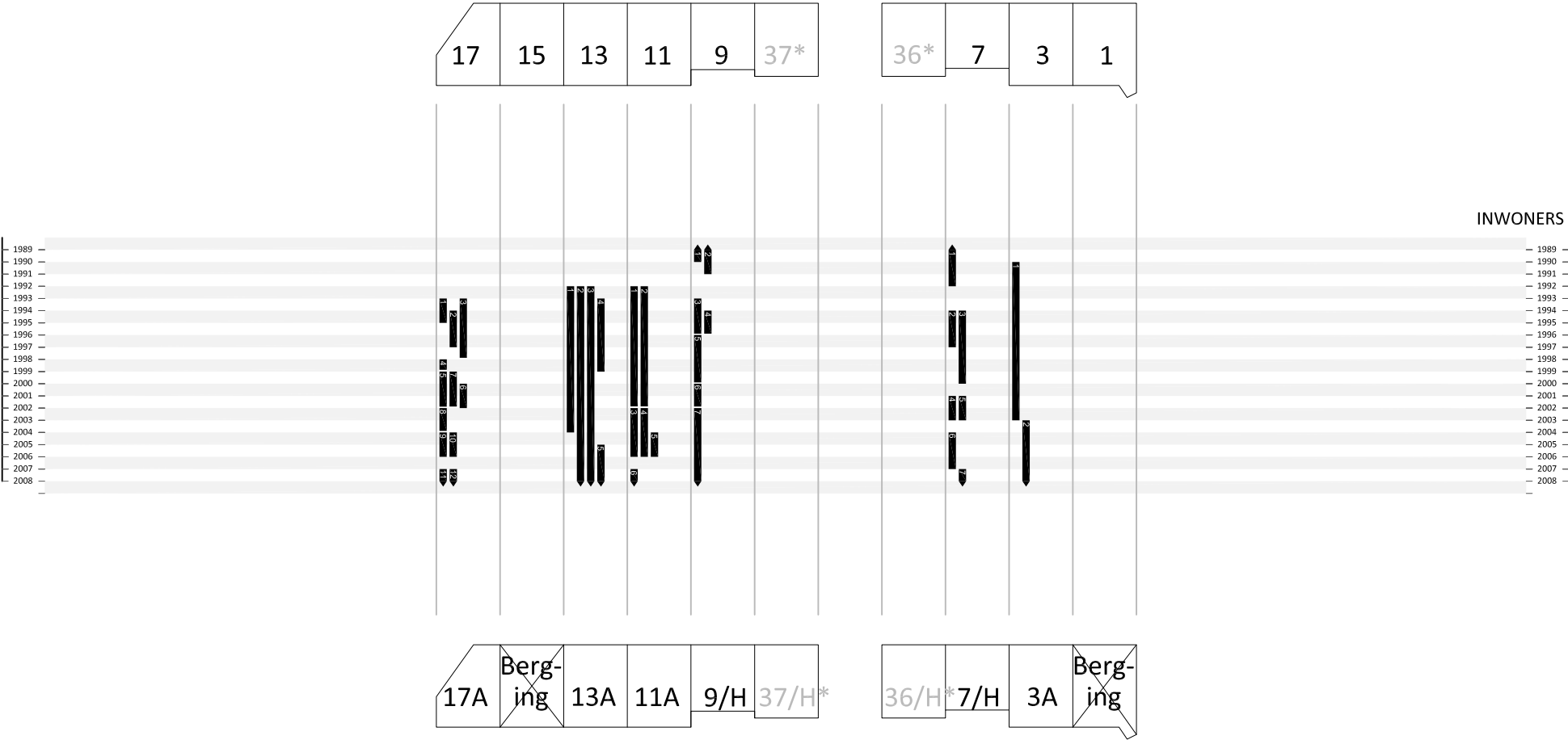

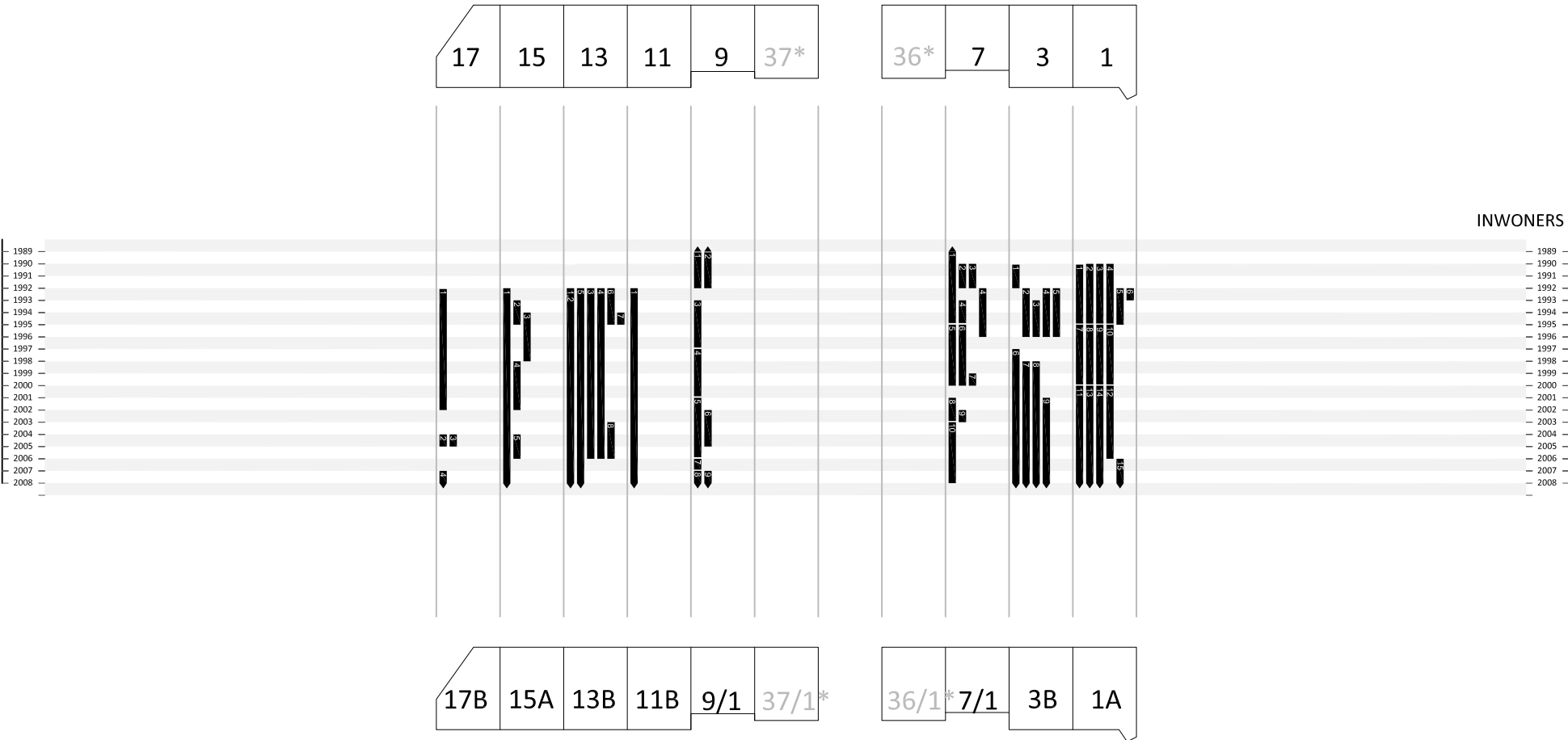
Legenda:

- Bewoond
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERBLIJFSDUUR/ DICHTHEID
 HOFMEYRSTRAAT
 BEGANE GROND

VERBLIJFSDUUR/ DICHTHEID
 HOFMEYRSTRAAT
 VERDIEPING I

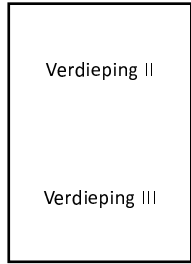

Verblijfsduur

Hofmeyrstraat

Verdieping II + Verdieping III

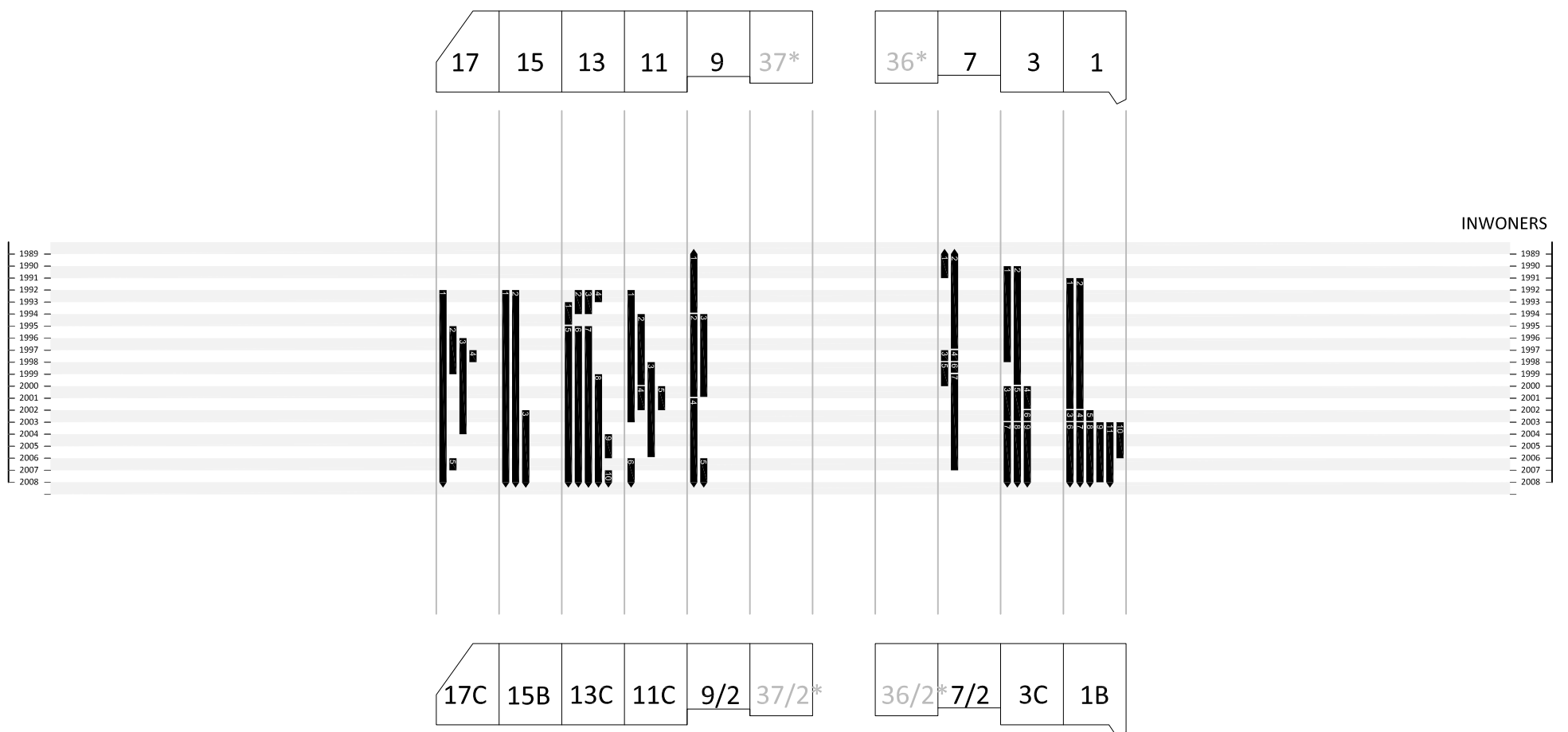

Legenda:

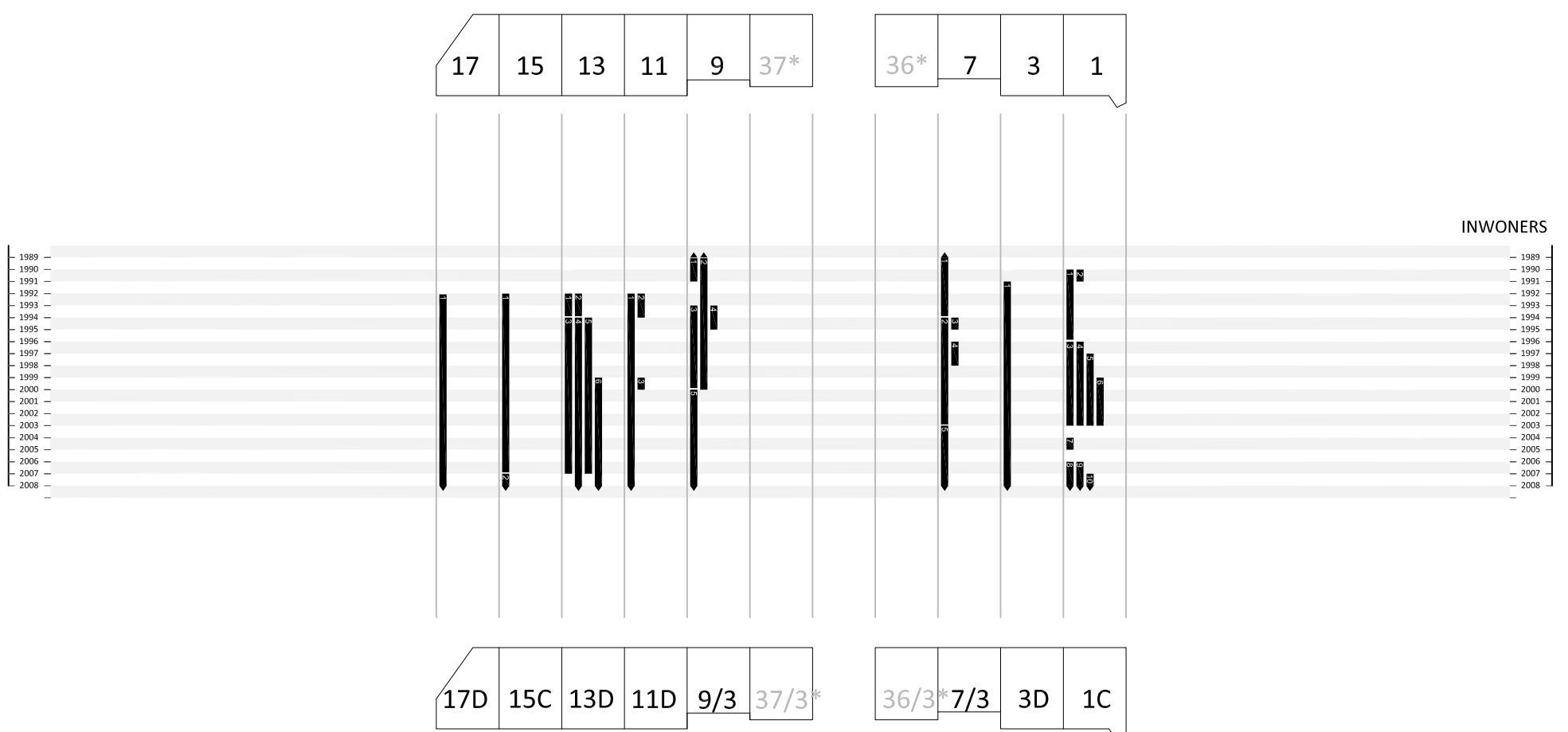
■ Bewoond

■ (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERBLIJFSDUUR/ DICHTHEID
HOFMEYRSTRAAT
VERDIEPING II

VERBLIJFSDUUR/ DICHTHEID
HOFMEYRSTRAAT
VERDIEPING III

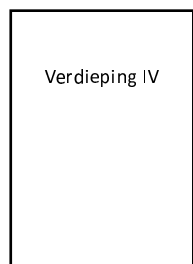

Verblijfsduur

Hofmeyrstraat

Verdieping IV

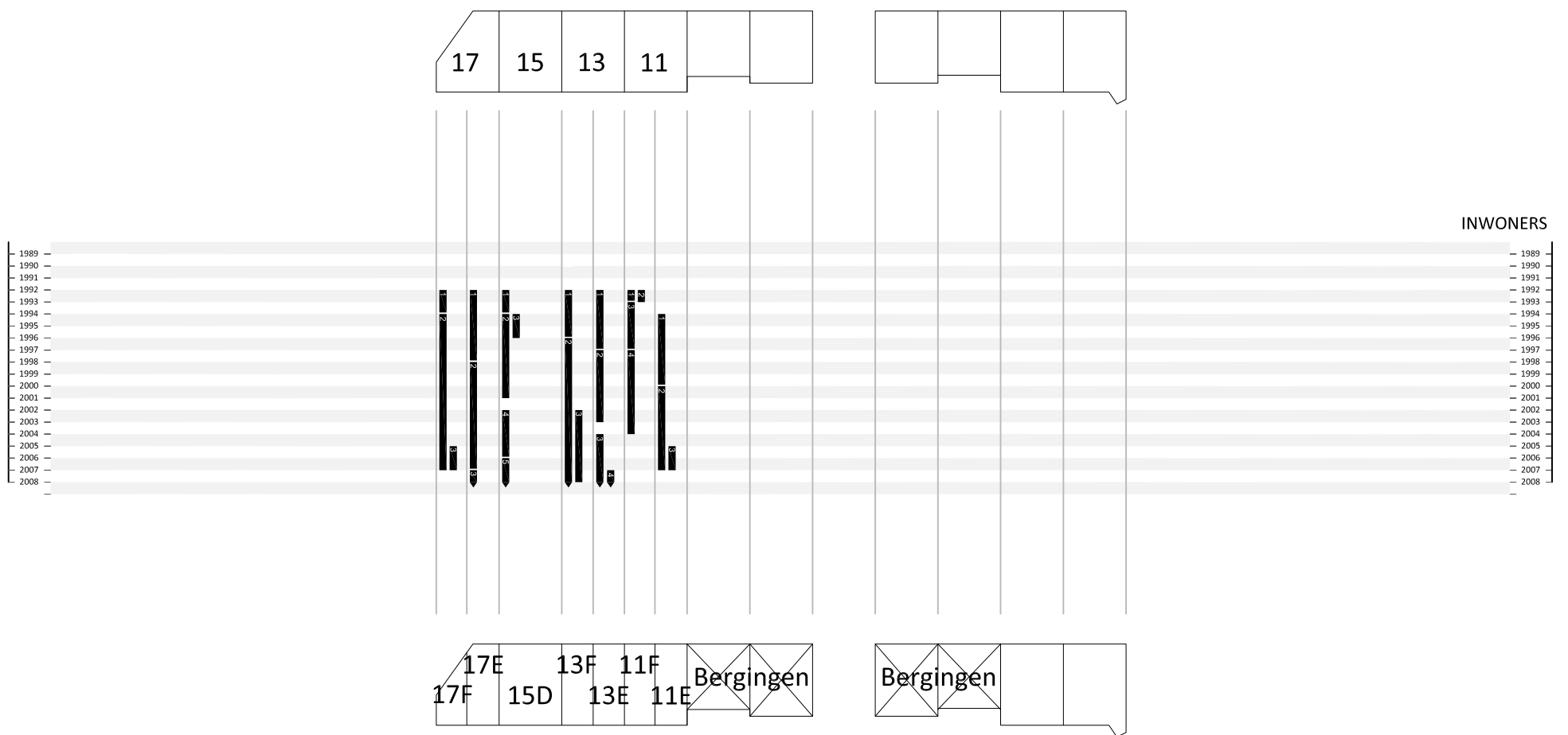
Legenda:

■ Bewoond

■ (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERBLIJFSDUUR/ DICHTHEID
HOFMEYRSTRAAT
VERDIEPING IV

Verblijfsduur

Hofmeyrstraat

Overzicht

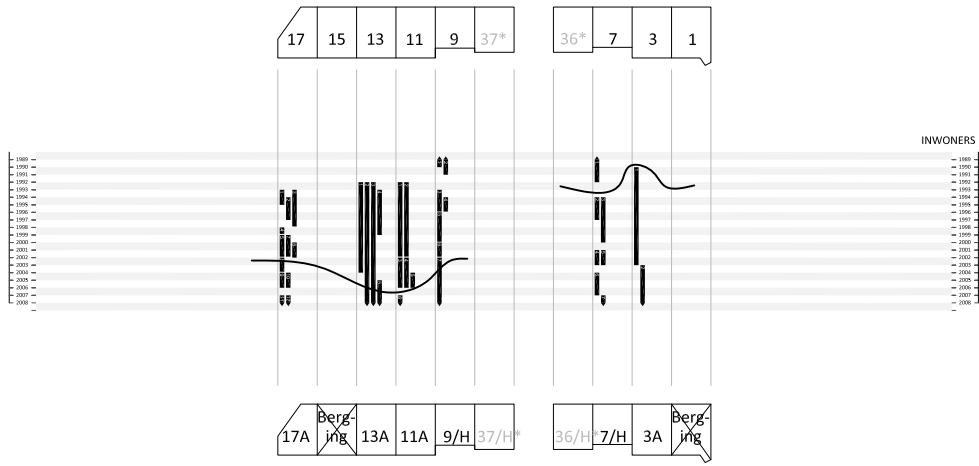

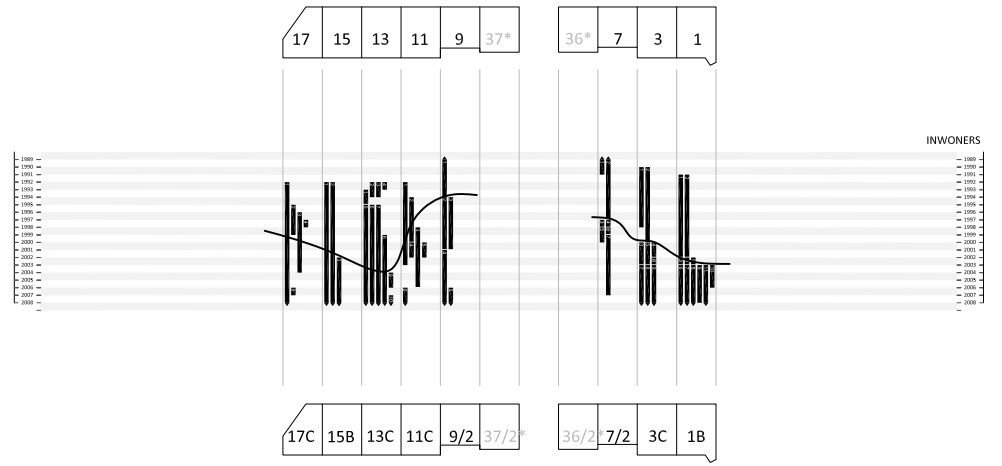
Legenda:

- Bewoond
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

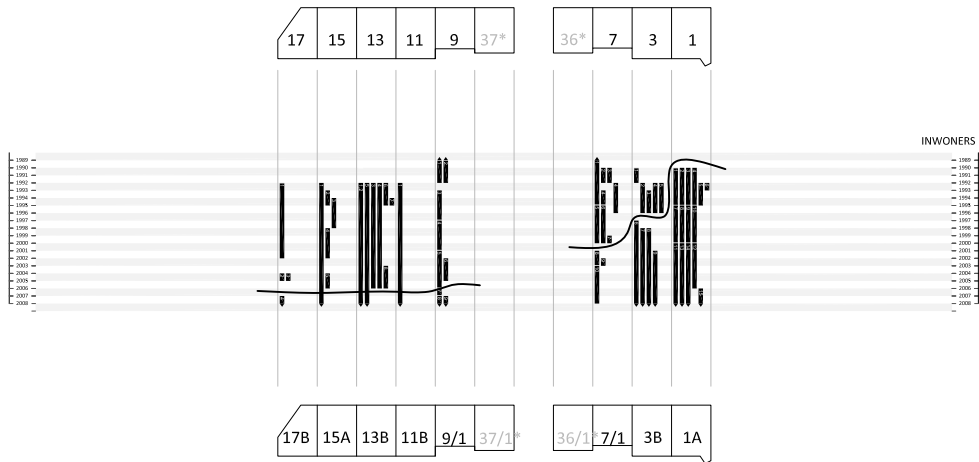
VERBLIJFSDUUR/ DICHTHEID
HOFMEYRSTRAAT
BEGANE GROND

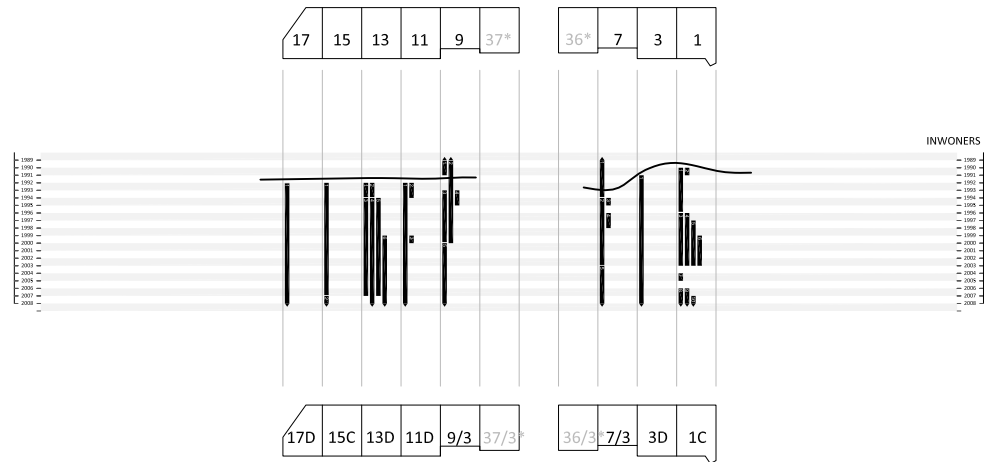
VERBLIJFSDUUR/ DICHTHEID
HOFMEYRSTRAAT
VERDIEPING II

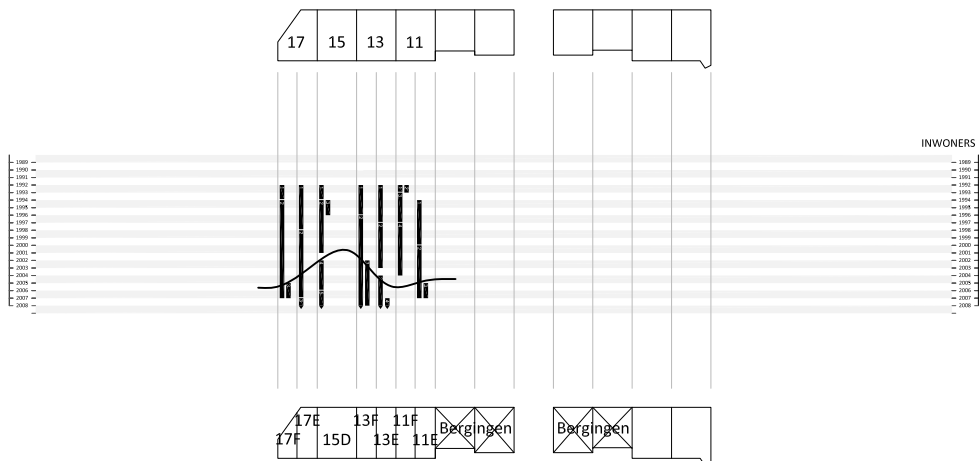
VERBLIJFSDUUR/ DICHTHEID
HOFMEYRSTRAAT
VERDIEPING I

VERBLIJFSDUUR/ DICHTHEID
HOFMEYRSTRAAT
VERDIEPING III

VERBLIJFSDUUR/ DICHTHEID
HOFMEYRSTRAAT
VERDIEPING IV

Verhuisbeweging van

(Verhuisbeweging van elders naar Hofmeyrstraat)

Hofmeyrstraat

Begane grond (HS) + Verdieping I

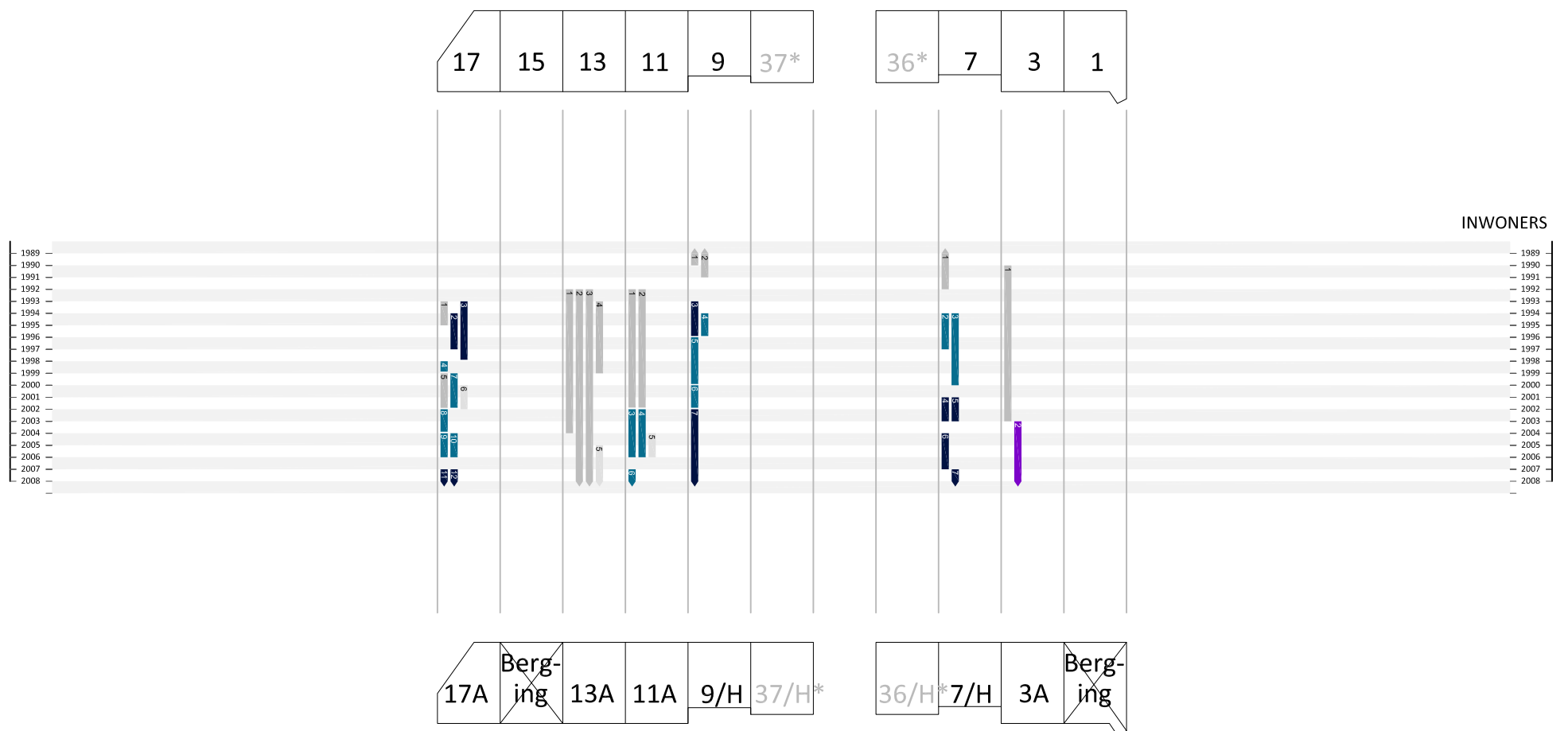

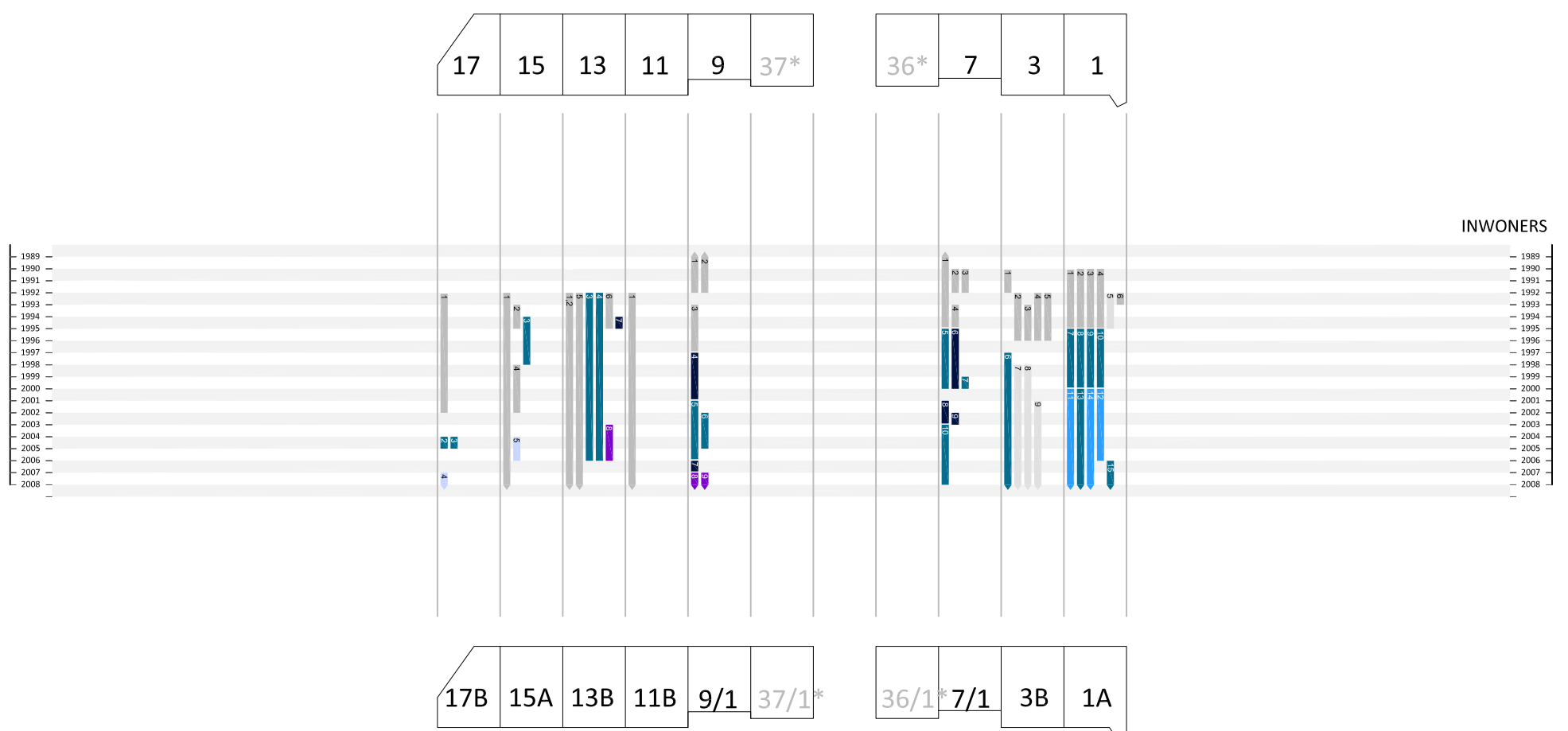
Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Geboorte (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERHUISBEWEGINGEN VAN HOFMEYRSTRAAT BEGANE GROND

VERHUISBEWEGINGEN VAN HOFMEYRSTRAAT VERDIEPING I

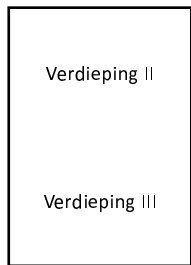
Verhuisbeweging van

(Verhuisbeweging van elders naar Hofmeyrstraat)

Hofmeyrstraat

Verdieping II + Verdieping III

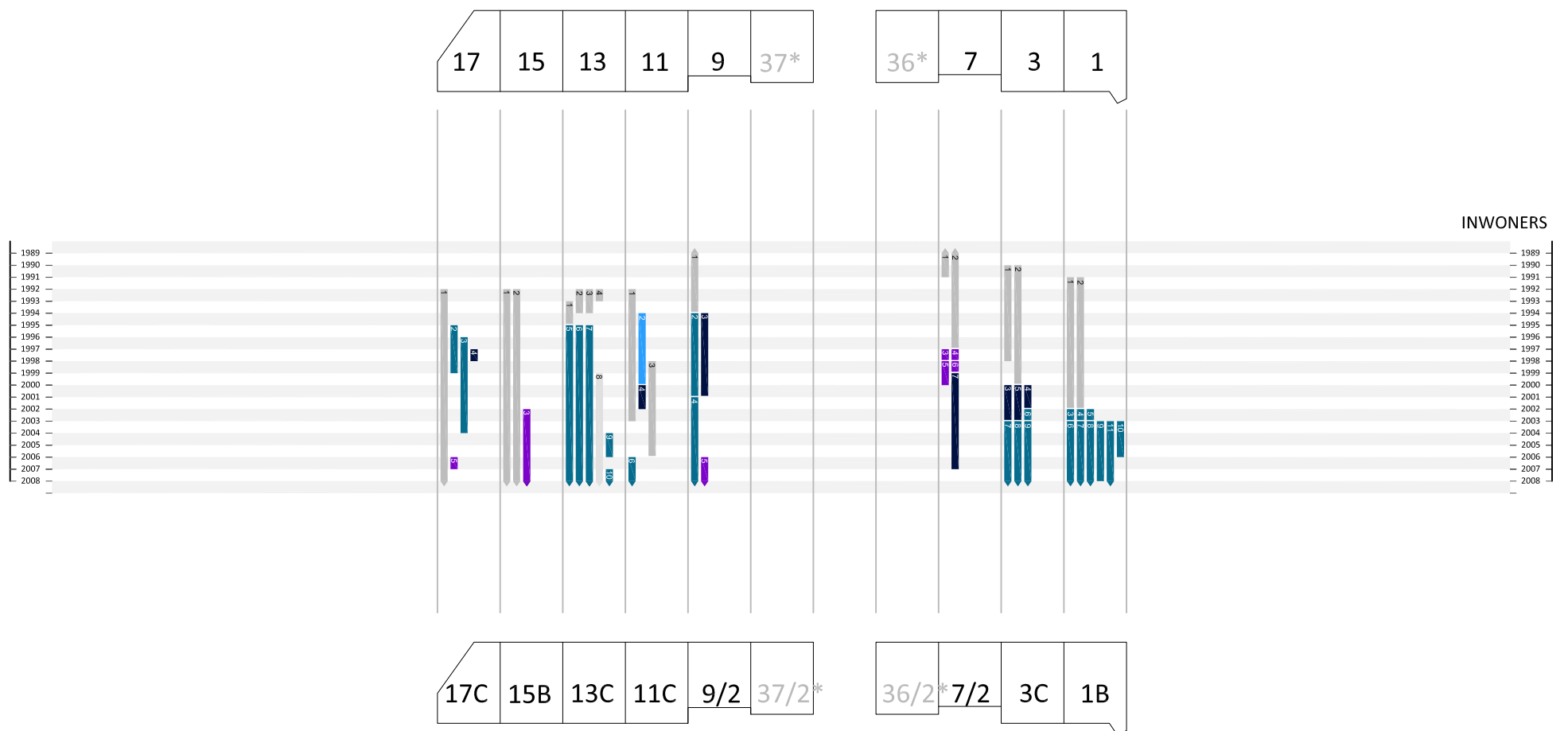

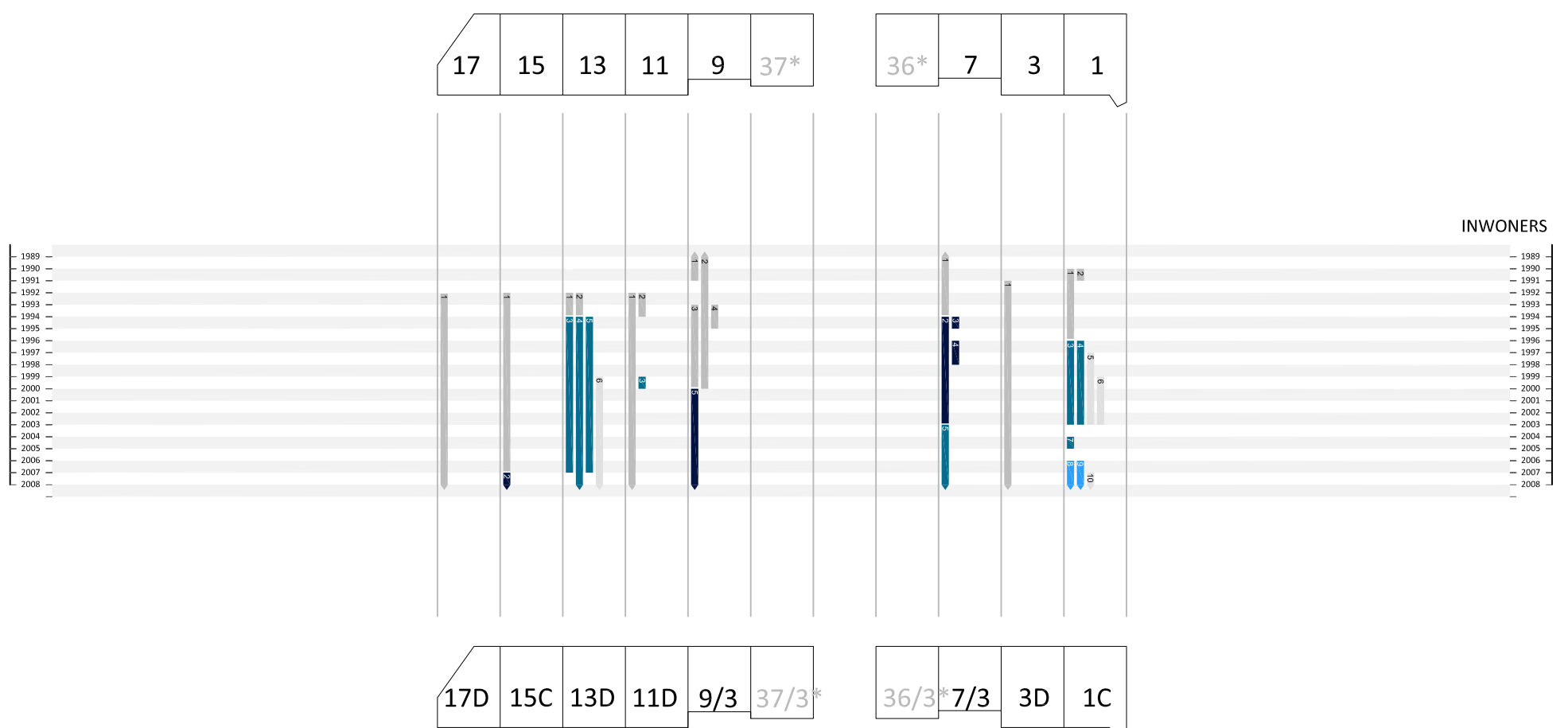
Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Geboorte (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERHUISBEWEGINGEN VAN HOFMEYRSTRAAT VERDIEPING II

VERHUISBEWEGINGEN VAN HOFMEYRSTRAAT VERDIEPING III

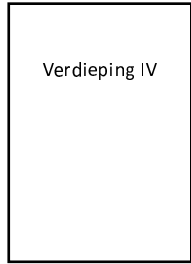
Verhuisbeweging van

(Verhuisbeweging van elders naar Hofmeyrstraat)

Hofmeyrstraat

Verdieping IV

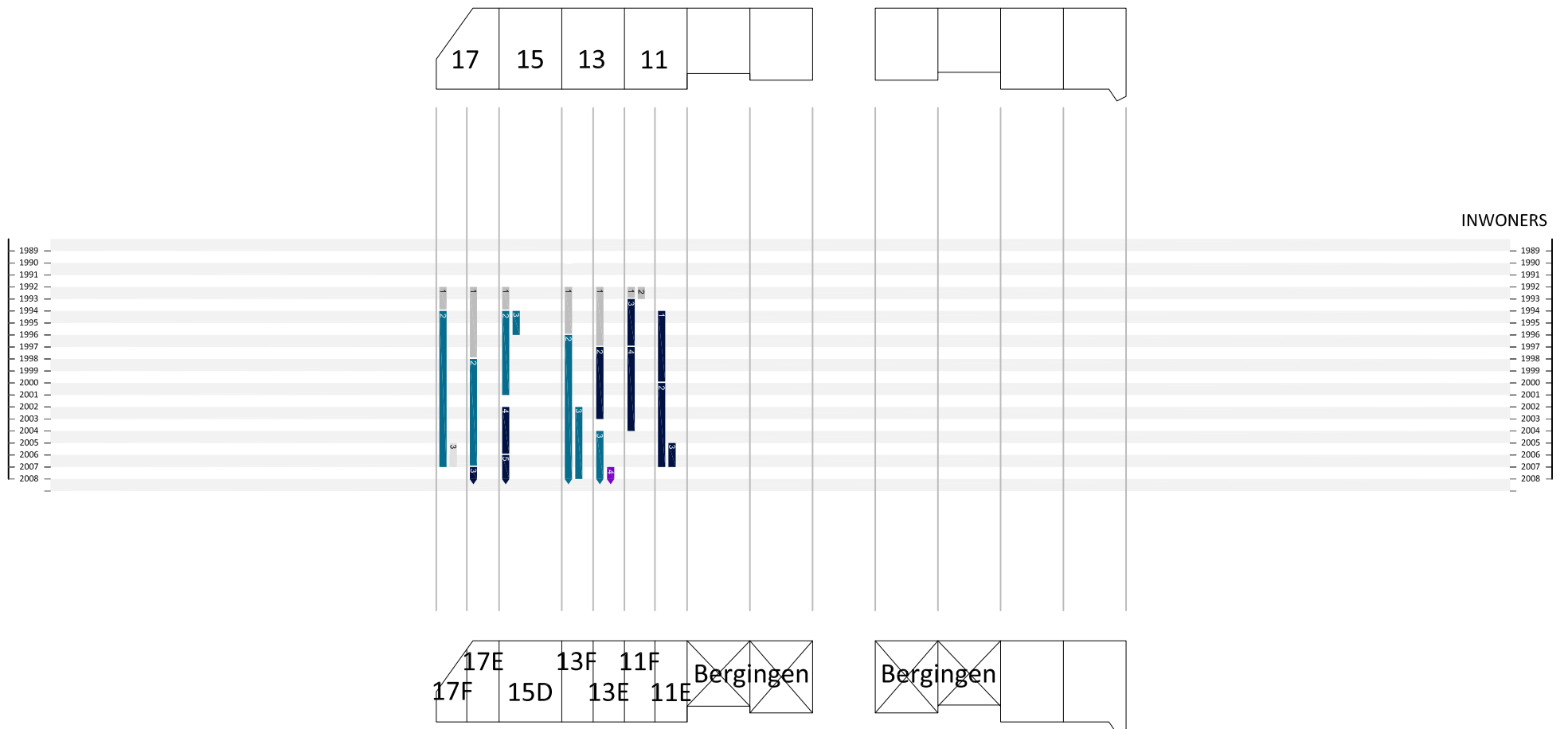

Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Geboorte (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERHUISBEWEGINGEN VAN HOFMEYRSTRAAT VERDIEPING IV

Verhuisbeweging van

(Verhuisbeweging van elders naar Hofmeyrstraat)

Hofmeyrstraat

Overzicht

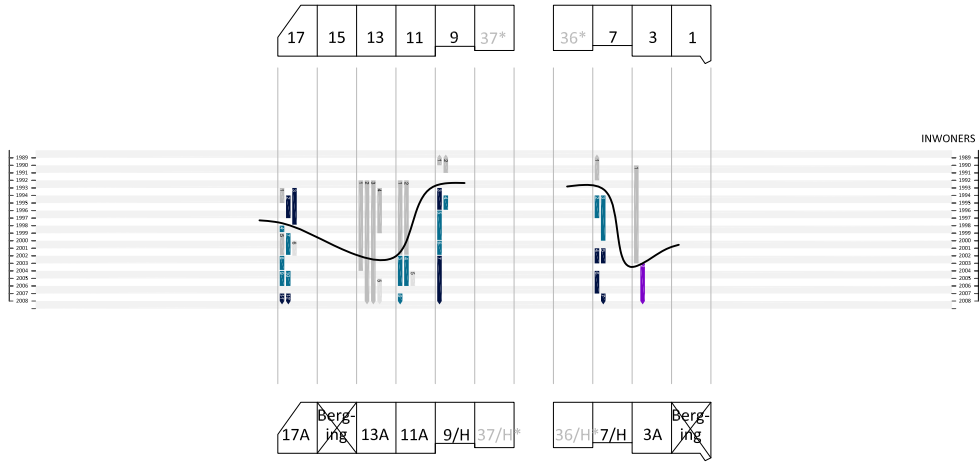

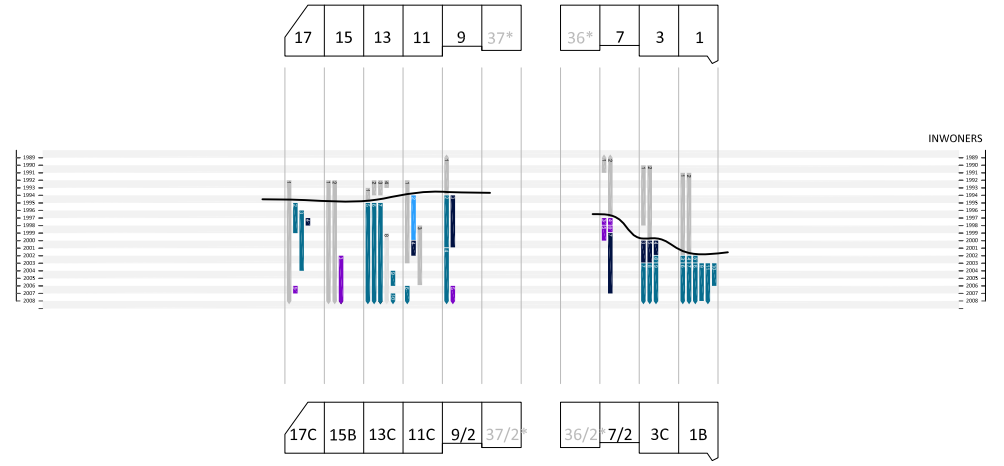
Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Geboorte (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

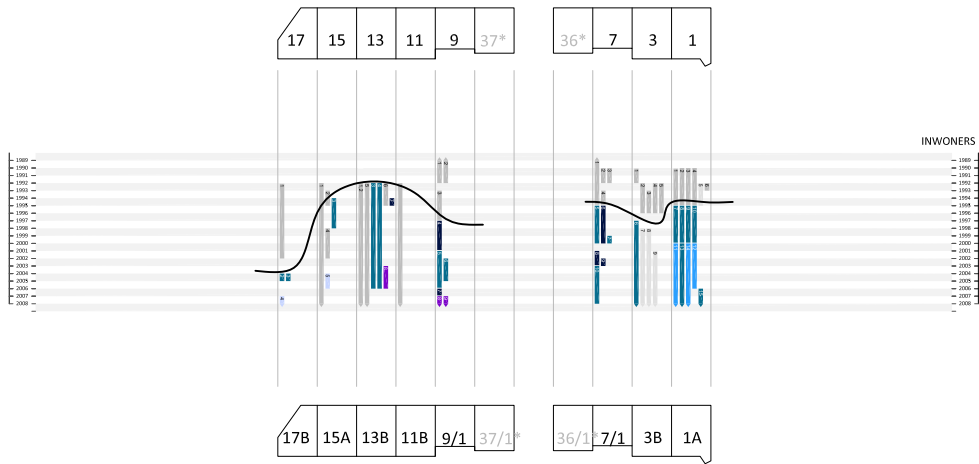
VERHUISBEWEGINGEN VAN
HOFMEYRSTRAAT
BEGANE GROND

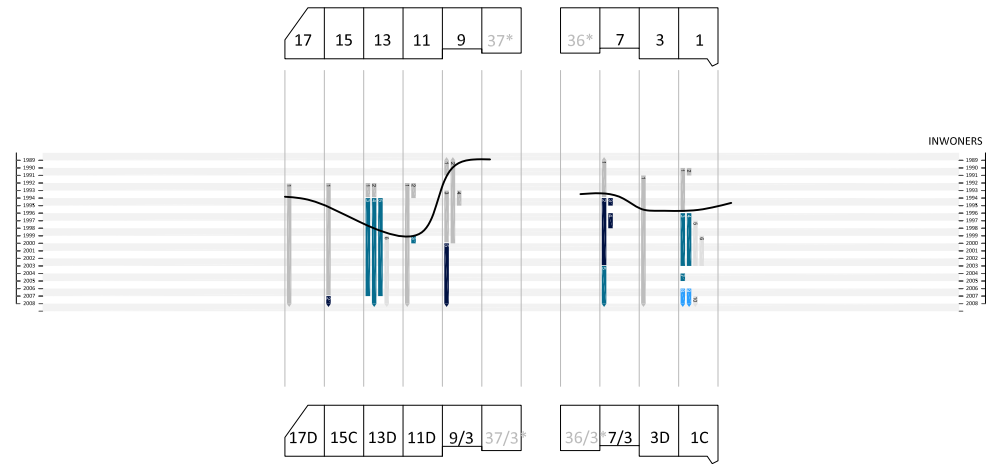
VERHUISBEWEGINGEN VAN
HOFMEYRSTRAAT
VERDIEPING II

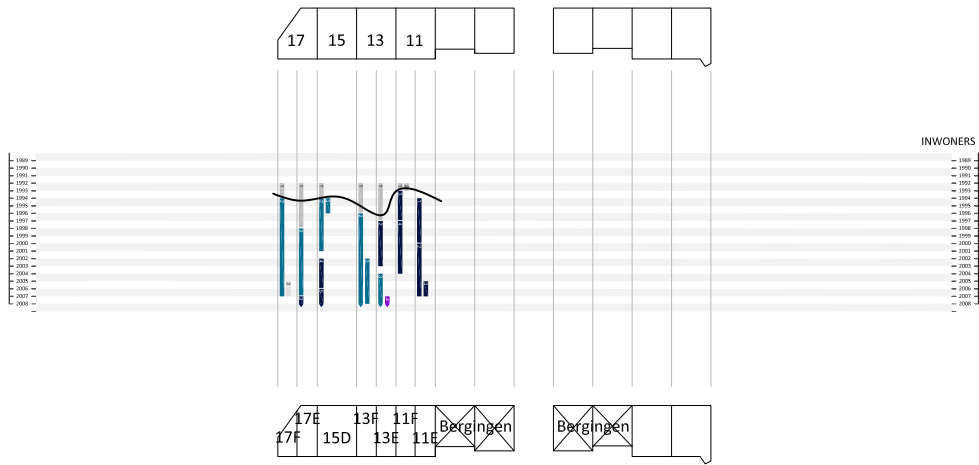
VERHUISBEWEGINGEN VAN
HOFMEYRSTRAAT
VERDIEPING I

VERHUISBEWEGINGEN VAN
HOFMEYRSTRAAT
VERDIEPING III

VERHUISBEWEGINGEN VAN
HOFMEYRSTRAAT
VERDIEPING IV

Verhuisbeweging naar

(Verhuisbeweging van Hofmeyrstraat naar elders)

Hofmeyrstraat

Begane grond (HS) + Verdieping I

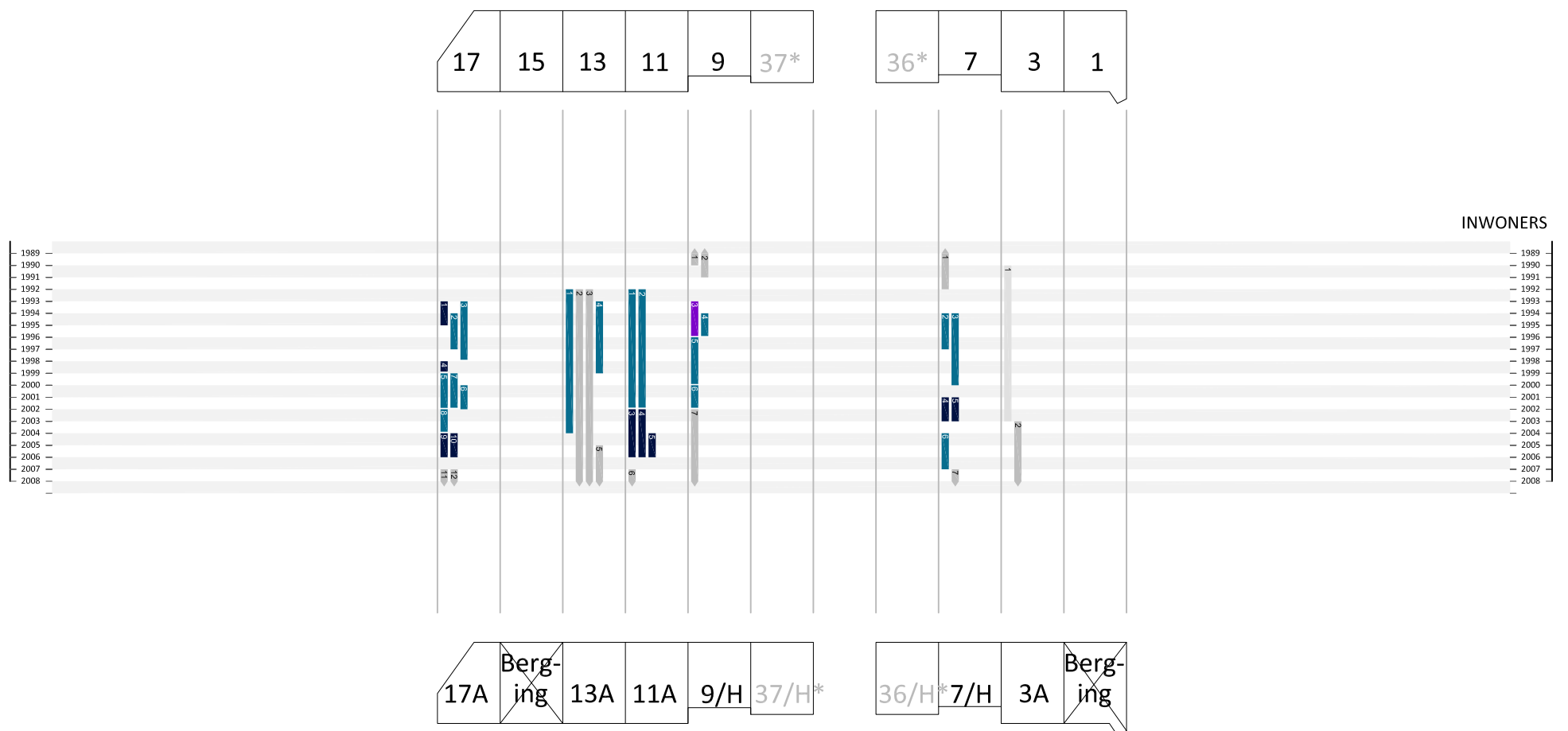

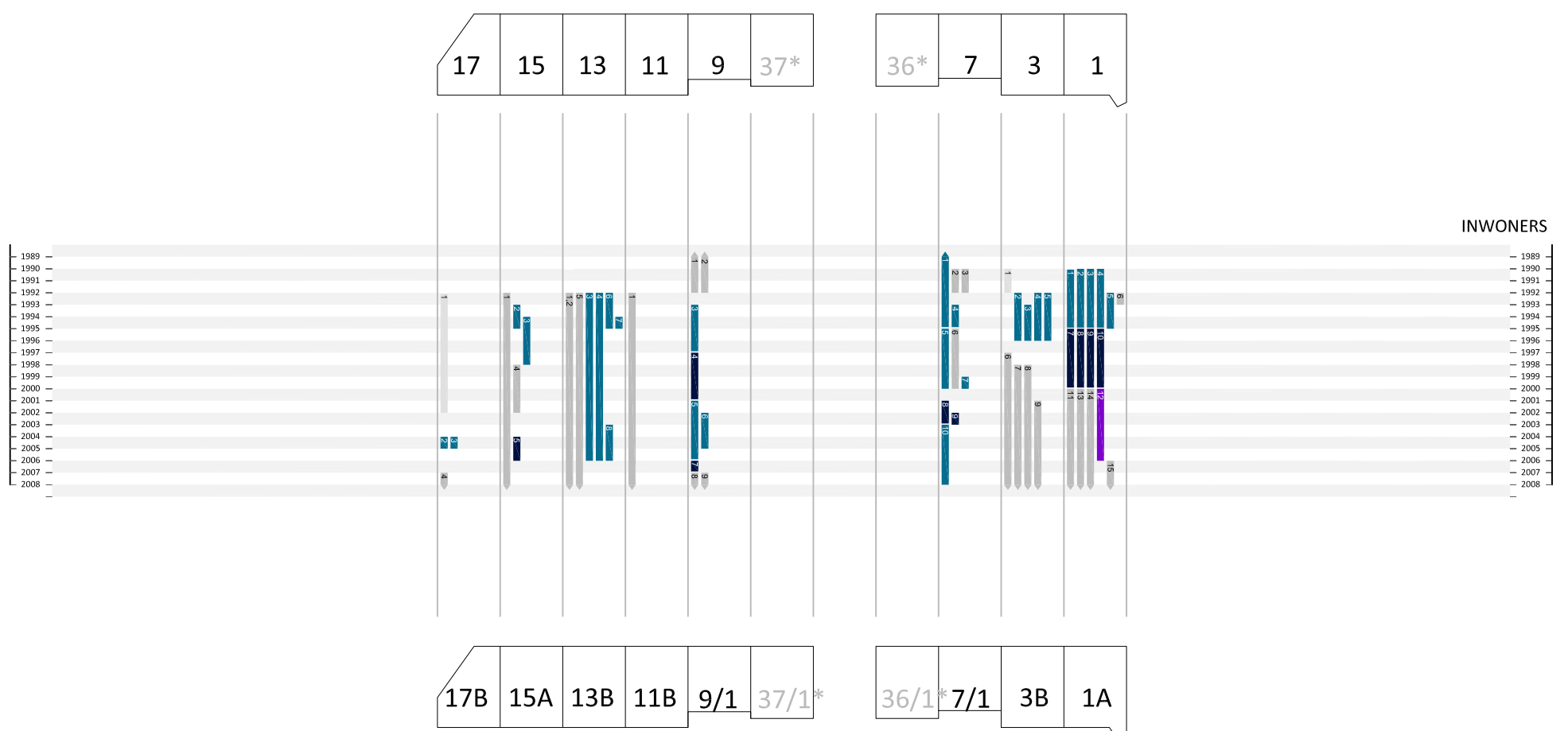
Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Overleden (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERHUISBEWEGINGEN NAAR HOFMEYRSTRAAT BEGANE GROND

VERHUISBEWEGINGEN NAAR HOFMEYRSTRAAT VERDIEPING I

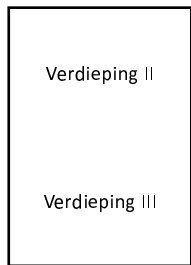
Verhuisbeweging naar

(Verhuisbeweging van Hofmeyrstraat naar elders)

Hofmeyrstraat

Verdieping II + Verdieping III

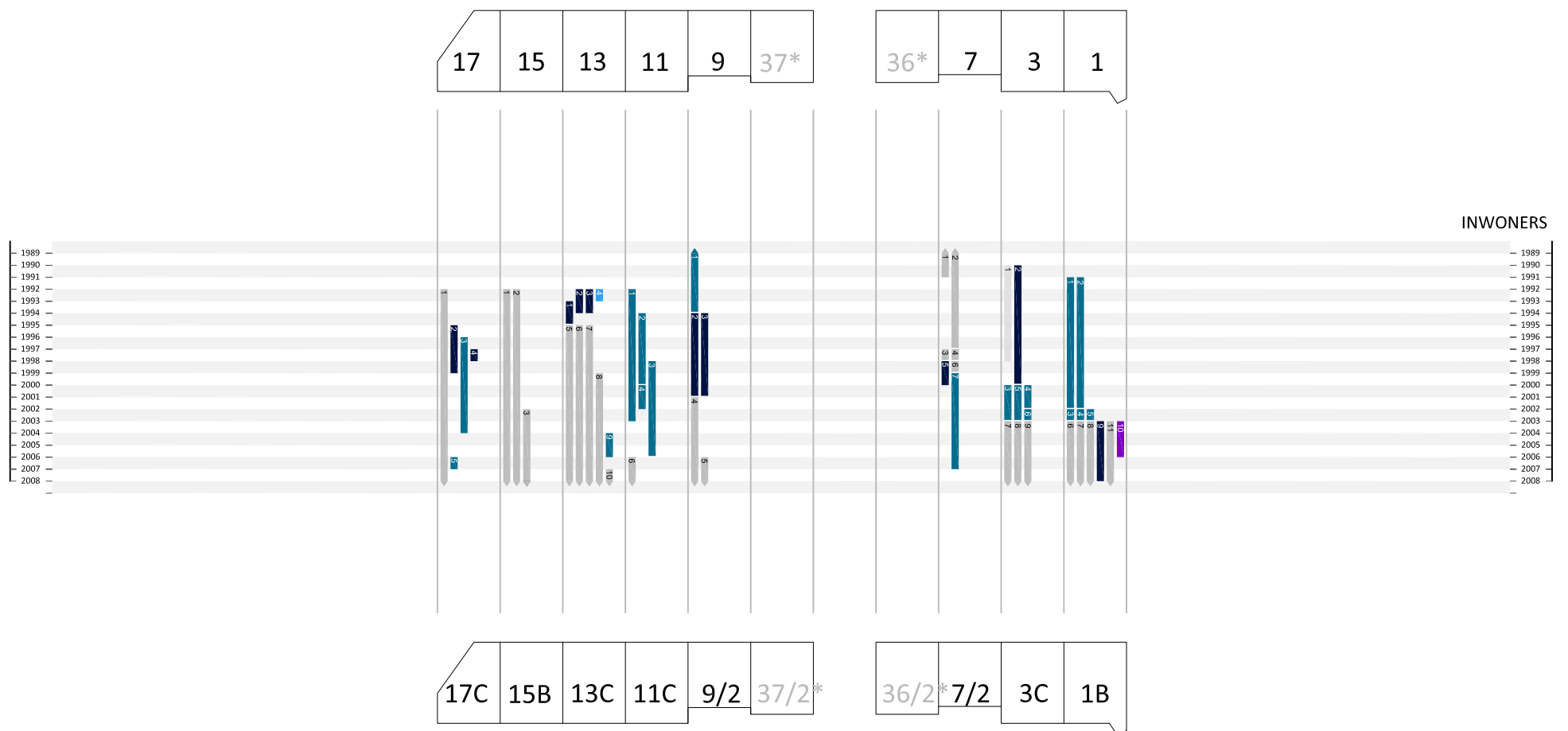

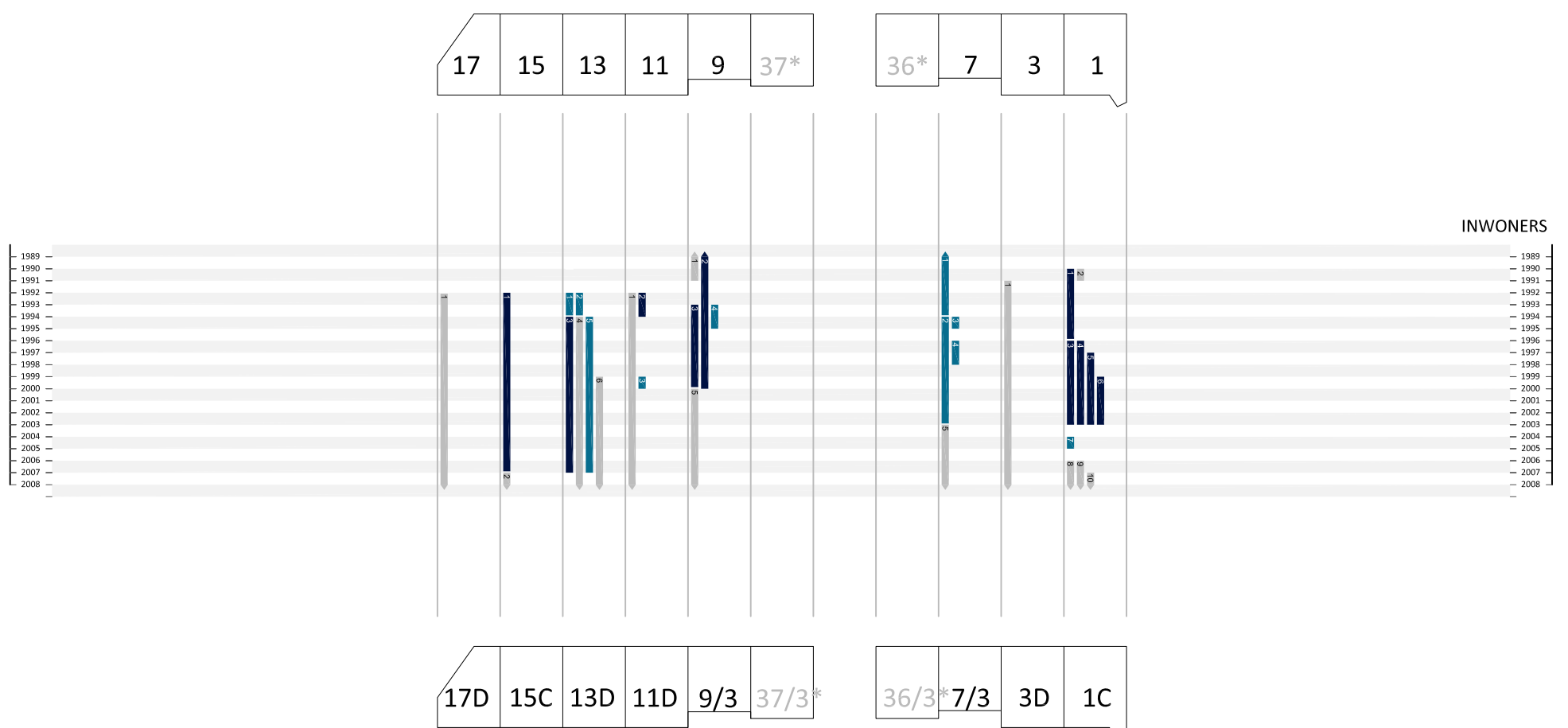
Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Overleden (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERHUISBEWEGINGEN NAAR HOFMEYRSTRAAT VERDIEPING II

VERHUISBEWEGINGEN NAAR HOFMEYRSTRAAT VERDIEPING III

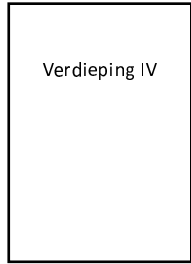
Verhuisbeweging naar

(Verhuisbeweging van Hofmeyrstraat naar elders)

Hofmeyrstraat

Verdieping IV

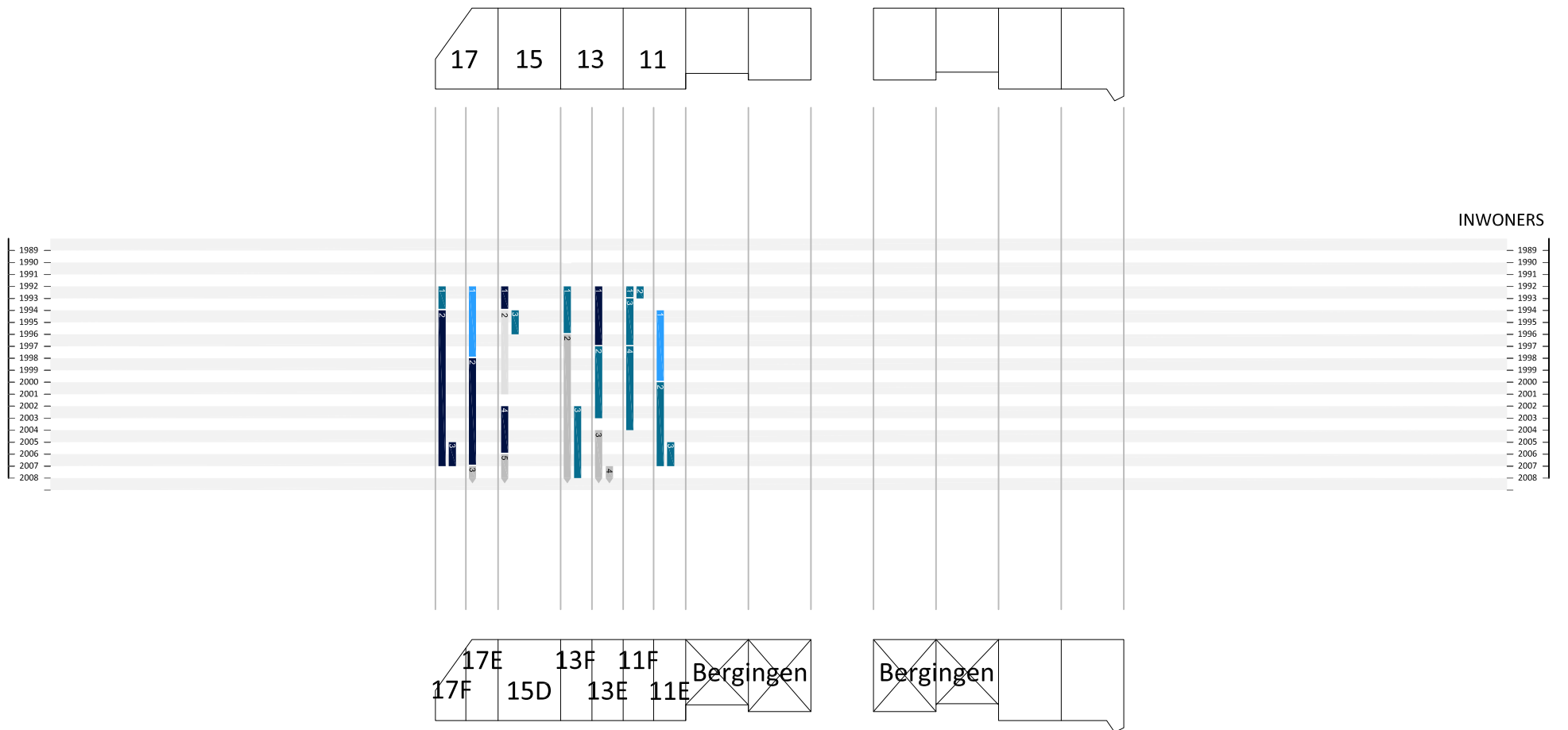

Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Overleden (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERHUISBEWEGINGEN NAAR
HOFMEYRSTRAAT
VERDIEPING IV

Verhuisbeweging naar

(Verhuisbeweging van Hofmeyrstraat naar elders)

Hofmeyrstraat

Overzicht

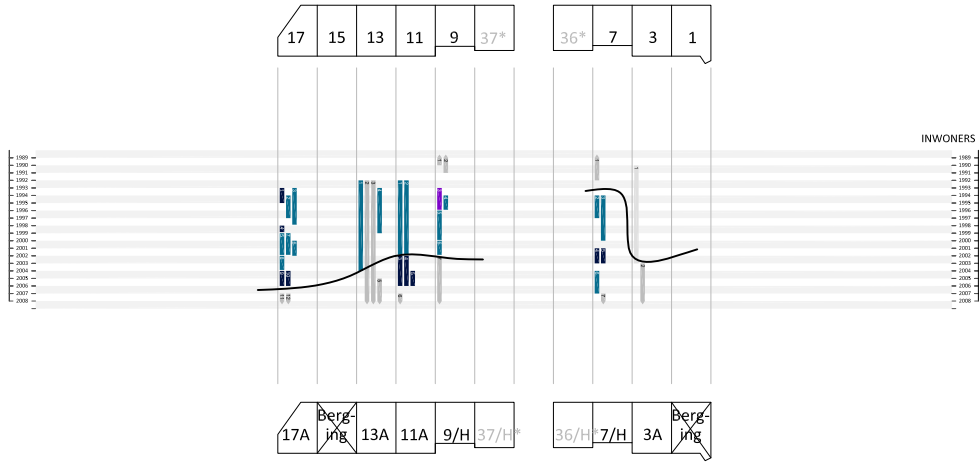

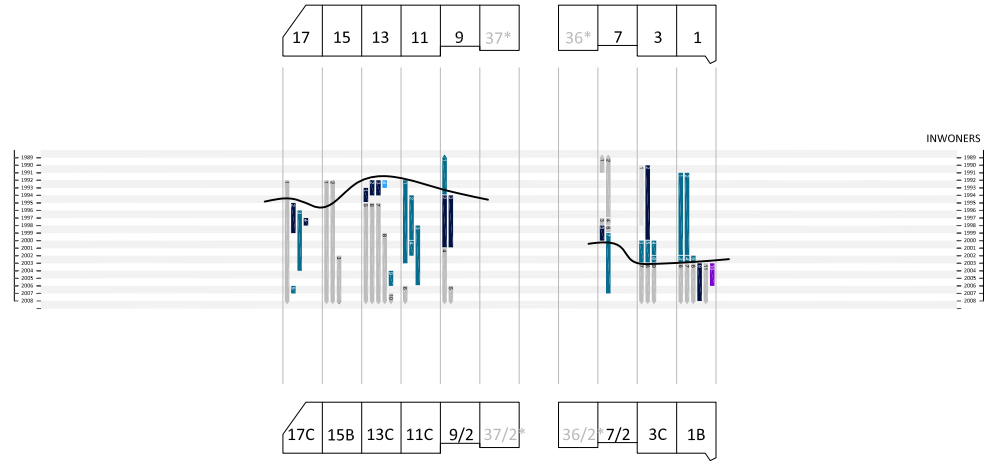
Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Overleden (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

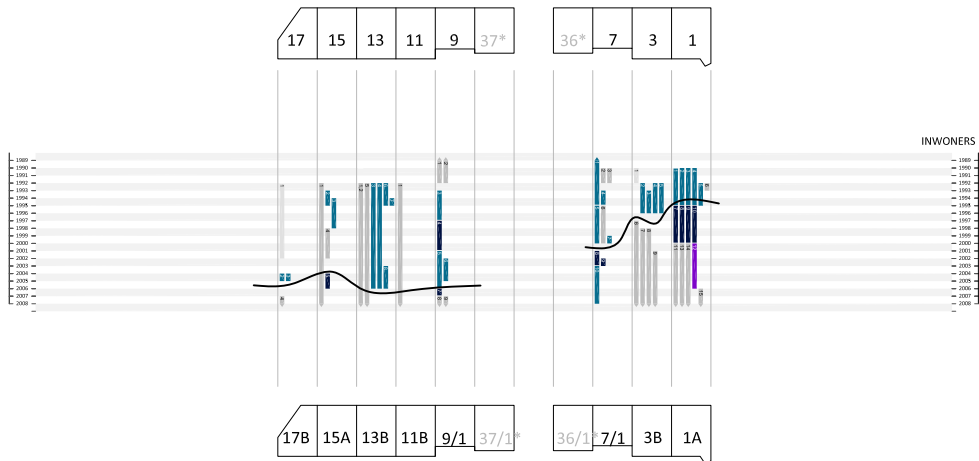
VERHUISBEWEGINGEN NAAR
HOFMEYRSTRAAT
BEGANE GROND

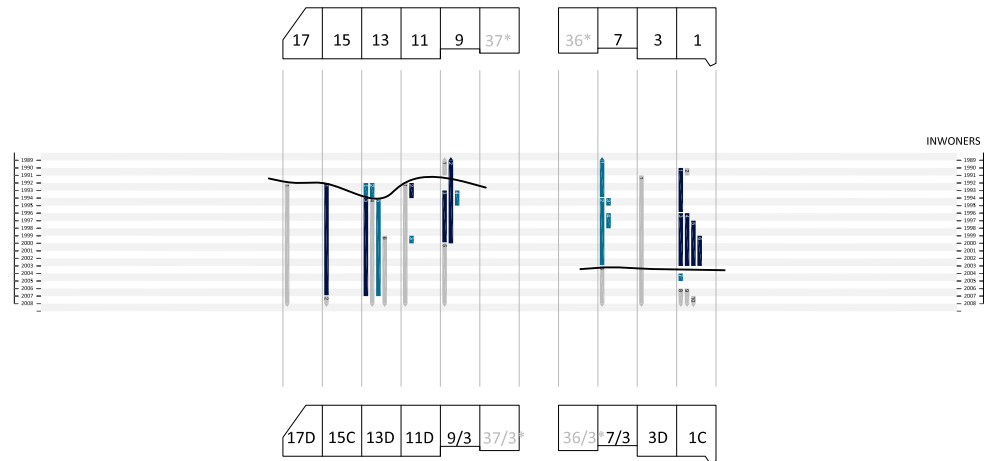
VERHUISBEWEGINGEN NAAR
HOFMEYRSTRAAT
VERDIEPING II

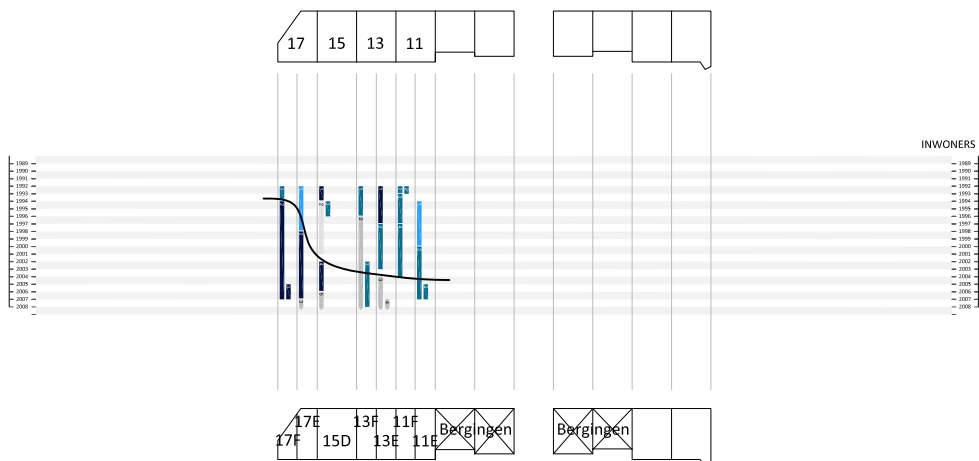
VERHUISBEWEGINGEN NAAR
HOFMEYRSTRAAT
VERDIEPING I

VERHUISBEWEGINGEN NAAR
HOFMEYRSTRAAT
VERDIEPING III

VERHUISBEWEGINGEN NAAR
HOFMEYRSTRAAT
VERDIEPING IV

Sociale structuur

Hofmeyrstraat

Begane grond (HS) + Verdieping I

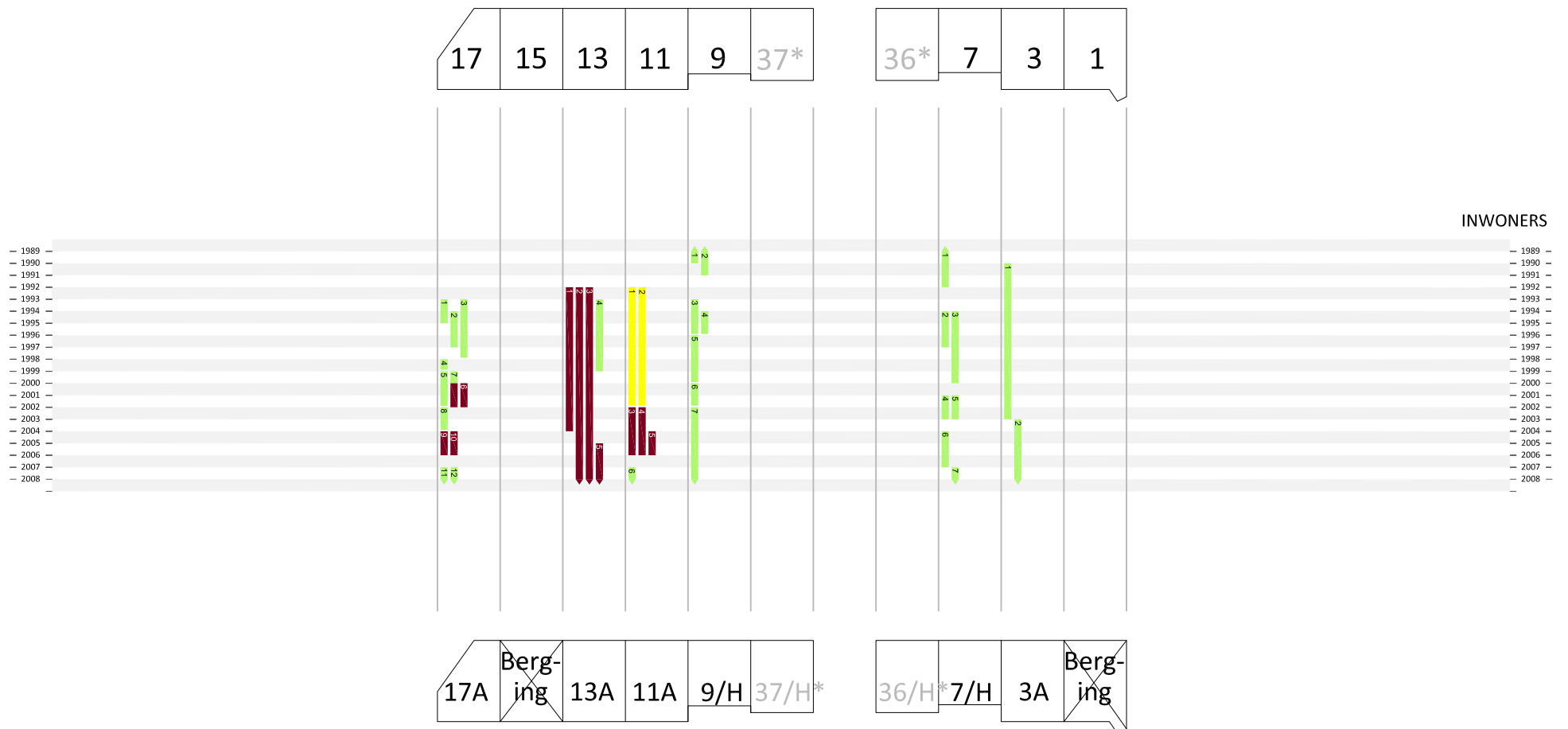

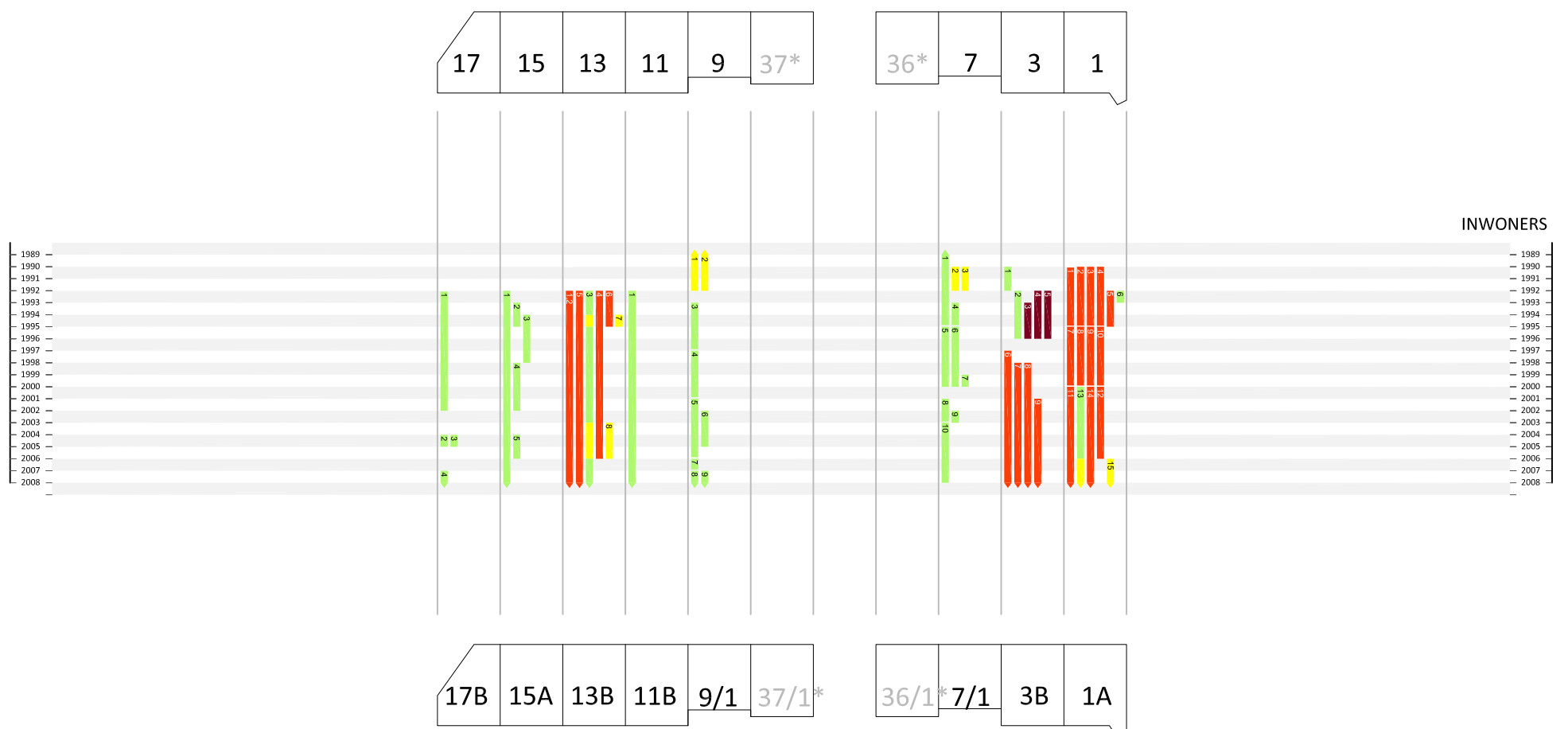
Legenda:

- Alleenstaanden
- Echtpaar zonder kind
- Echtpaar met kind
- Eenouder met kind
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)
- Geen informatie (zwart cijfer)

SOCIALE STRUCTUUR
HOFMEYRSTRAAT
BEGANE GROND

SOCIALE STRUCTUUR
HOFMEYRSTRAAT
VERDIEPING I

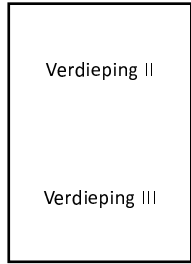

Sociale structuur

Hofmeyrstraat

Verdieping II + Verdieping III

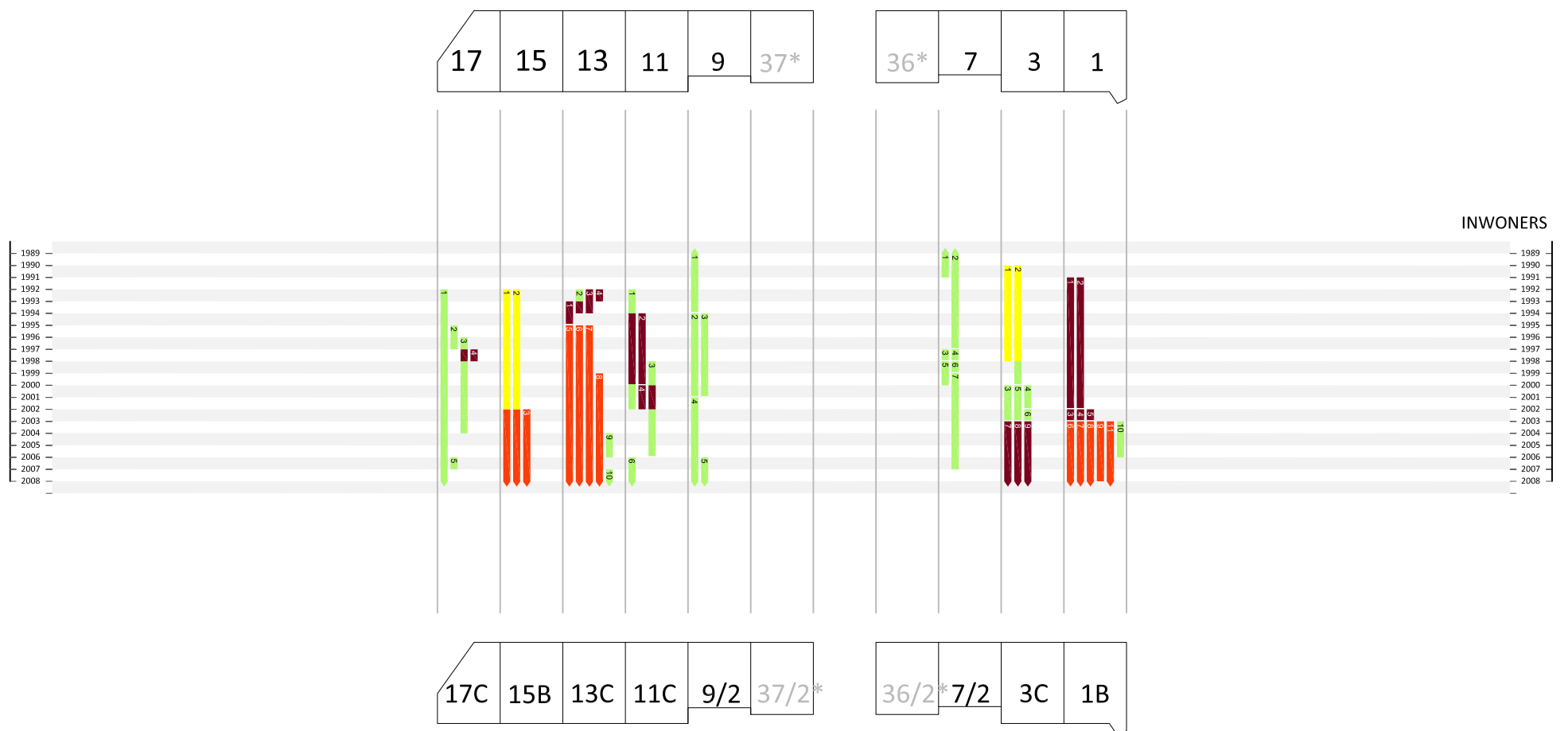

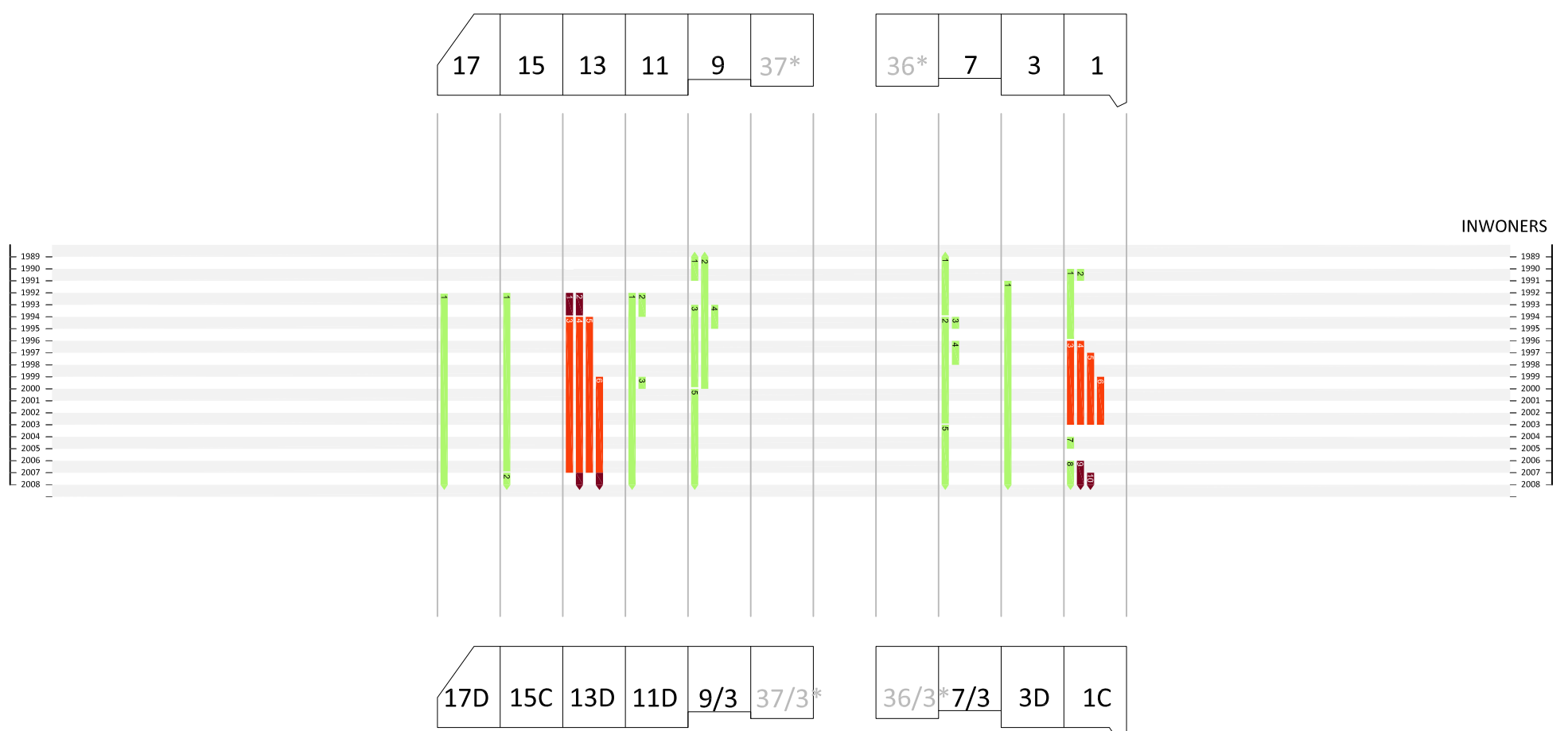
Legenda:

- Alleenstaanden
- Echtbaar zonder kind
- Echtbaar met kind
- Eenouder met kind
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)
- Geen informatie (zwart cijfer)

SOCIALE STRUCTUUR
HOFMEYRSTRAAT
VERDIEPING II

SOCIALE STRUCTUUR
HOFMEYRSTRAAT
VERDIEPING III

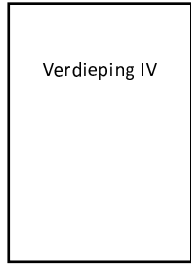

Sociale structuur

Hofmeyrstraat

Verdieping IV

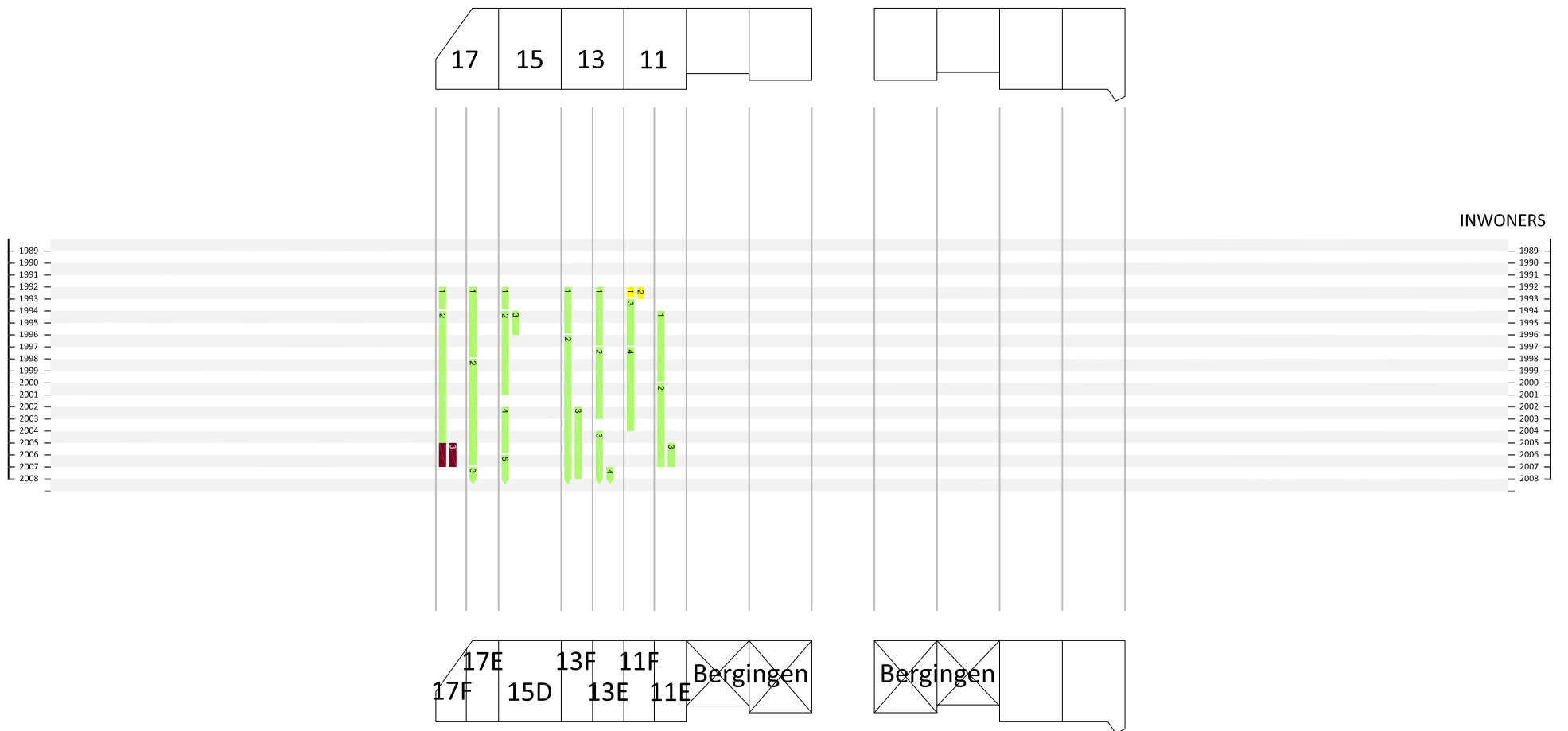

Legenda:

- Alleenstaanden
- Echtbaar zonder kind
- Echtbaar met kind
- Eenouder met kind
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)
- Geen informatie (zwart cijfer)

SOCIALE STRUCTUUR
HOFMEYRSTRAAT
VERDIEPING IV

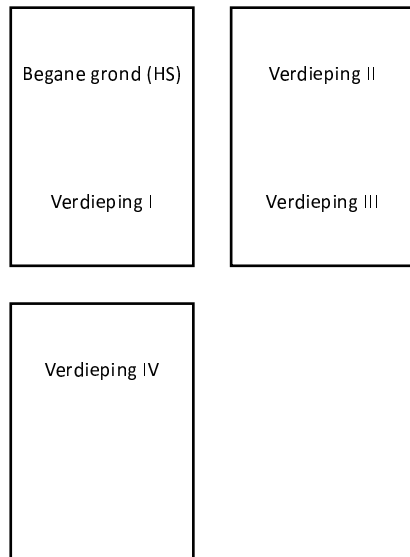

Sociale status

Hofmeyrstraat

Overzicht

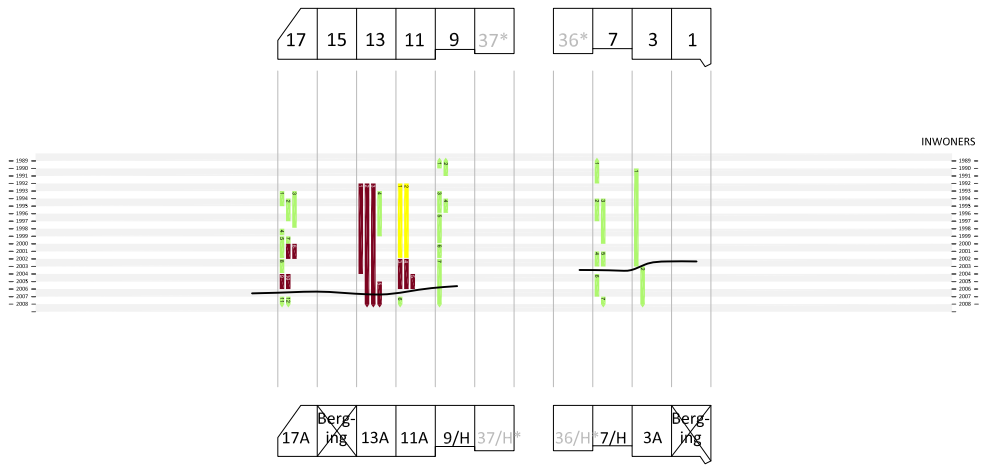

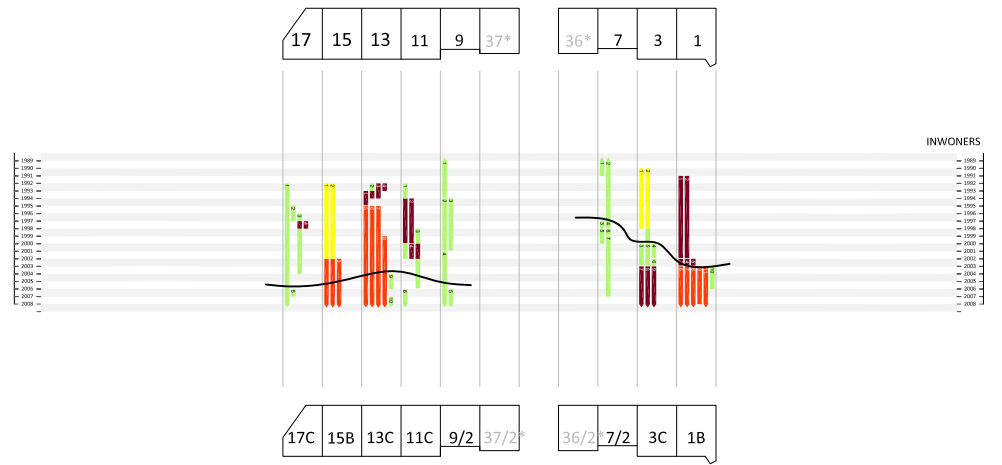
Legenda:

- Alleenstaanden
- Echtbaar zonder kind
- Echtbaar met kind
- Eenouder met kind
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)
- Geen informatie (zwart cijfer)

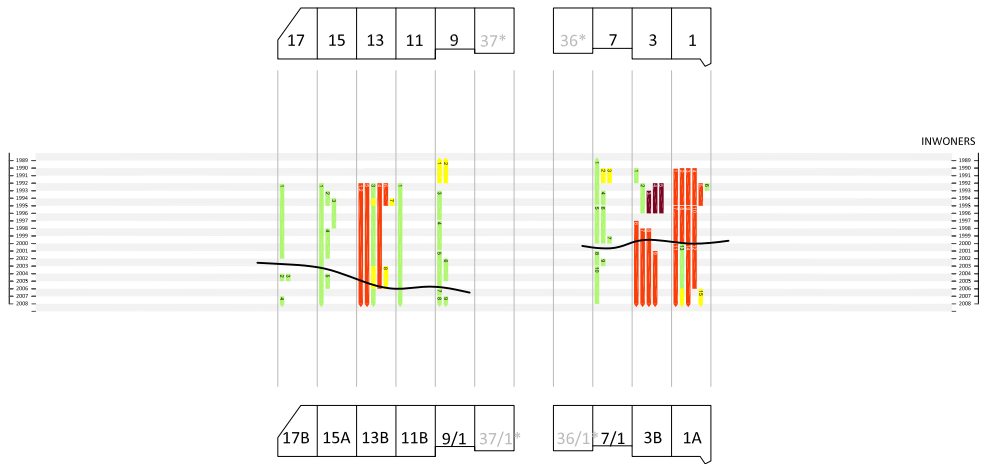
SOCIALE STRUCTUUR
HOFMEYRSTRAAT
BEGANE GROND

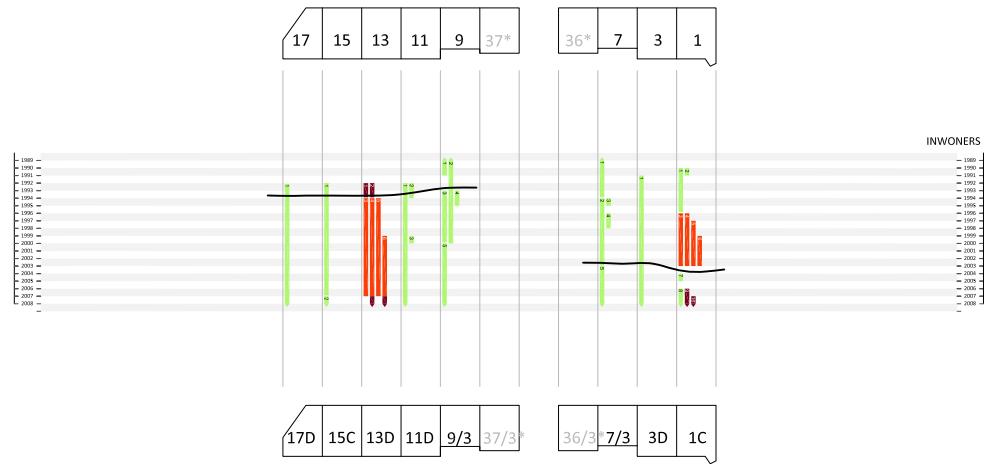
SOCIALE STRUCTUUR
HOFMEYRSTRAAT
VERDIEPING II

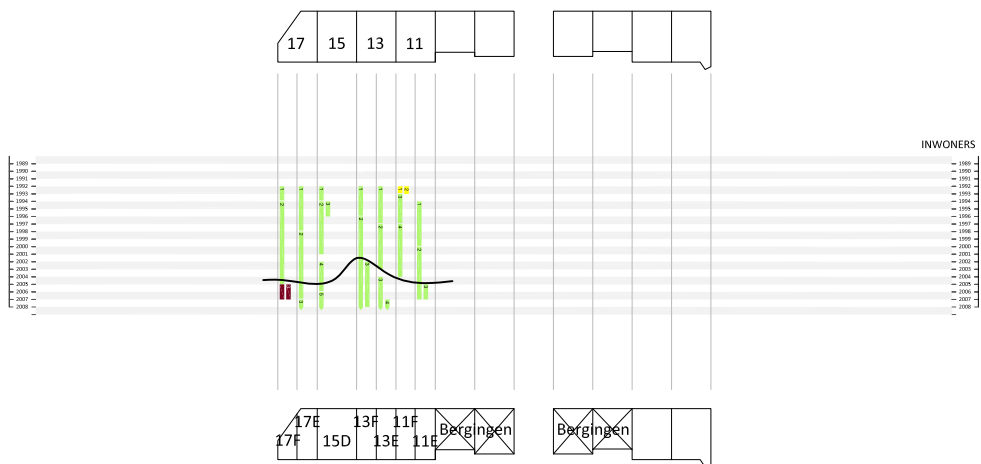
SOCIALE STRUCTUUR
HOFMEYRSTRAAT
VERDIEPING I

SOCIALE STRUCTUUR
HOFMEYRSTRAAT
VERDIEPING III

SOCIALE STRUCTUUR
HOFMEYRSTRAAT
VERDIEPING IV

Deelconclusie

Hofmeyrstraat

De Hofmeyrstraat heeft in de jaren '90 in het kader van de wijkvernieuwing en onder invloed van de Huurdersvereniging¹ een sterke verandering ondergaan. Men wilde de Transvaalbuurt van een verouderde wijk transformeren in een meer leefbare en aantrekkelijke plek om te wonen. Op basis van de bouwkundige kwaliteit van de woningen en beoogde doelgroep werd besloten tot renovatie of sloop en nieuwbouw. Door de bouwvallige staat van de woningen werd er aan de Hofmeyrstraat voornamelijk gekozen voor de laatstgenoemde optie. Allereerst werden de huisnummers 1 tot en met 3 nieuw bijgebouwd en in 1990 bewoond. Direct hierop volgde een tweede bouwperiode waarin de nummers 11 tot en met 17 gebouwd, en in 1993 bewoond, werden. Het ontwerp van de nieuw gebouwde woningen kwam van de hand van Jef Reintjens², door het toevoegen van een beeld in de gevel besteedde hij aandacht aan de actieve bewonerscommissie die zich hard had gemaakt voor de renovatieplannen in de wijk.

Dichtheid

In de onderzoeksperiode van 1990 tot 2008 is de woninggrootte niet veranderd. De belangrijkste reden hiervan is het feit dat vlak voor deze periode grootschalige nieuwbouw is gepleegd in de Hofmeyrstraat. Een voordeel van deze gelijkblijvende woninggrootte is het goede beeld dat men krijgt van de veranderende dichtheid per woning in verloop van tijd.

De algemene ontwikkeling in de Nederlandse maatschappij gedurende deze periode is die van de individualisering. De toename in de welvaart, het feminisme, algemene democratisering en de technische ontwikkelingen van de jaren '60 vormen de basis voor een verzelfstandiging van het individu ten opzichte van de groep³. Het directe gevolg van deze ontwikkeling op de bewonersdichtheid is een afname van het aantal personen per woning. Men wil als individu meer comfort en kan dit zich vergeleken met vroeger beter veroorloven. Op de begane grond en eerste verdieping van woningnummers 9 tot en met 17 is deze ontwikkeling goed te onderscheiden, met als beste voorbeeld Hofmeyrstraat 13B; het bewonersaantal daalt van 7 in 1994 naar 3 in 2005.

Op hogere verdiepingen laat zich echter een ander tendens zien. De derde verdieping heeft een relatief constante dichtheid, terwijl op verdiepingen twee en vier zowaar een stijging te zien is. Huisnummer 1B heeft als meest extreme voorbeeld een stijging van 2 bewoners naar 6 in de onderzoeksperiode. Wat opvalt is dat de stijging van het aantal personen per woning plaatsvindt in de specifieke periode tussen 2000 en 2004. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat men door de landelijk stijgende huurverhoging van 2,6% naar 3,2%⁴ eerder geneigd is concessies te doen op het gebied van comfort en met meerdere mensen op een kleiner oppervlak gaat wonen. De invloeden op de sociale structuur zullen verderop aan bod komen.

Verblijfsduur

Verblijfsduur

De Hofmeyrstraat heeft een gemiddelde verblijfsduur van 5,06 jaar met opvallend veel uitschieters naar boven en beneden. Wanneer men de resultaten vergelijkt met onderzoeksresultaten van verder in het verleden is te zien dat de verblijfsduur korter is geworden. Een belangrijke ontwikkeling op macroschaal, de toenemende mobiliteit, is hiervan mede de oorzaak. Zo was het vijftig jaar geleden een grote operatie om de hele inboedel van A naar B te krijgen, tegenwoordig huurt men een grote vrachtwagen en verhuist binnen een dag over een afstand van honderden kilometers. De invloed van de mobiliteit op de verhuisafstand wordt onder het kopje verhuisbewegingen behandeld.

De vele uitschieters in de verblijfsduur van zowel naar boven als naar beneden zijn onder andere te verklaren door de sociale diversiteit in de straat. In de diagrammen is te zien dat de uitschieters voornamelijk bij de alleenstaanden voorkomen. Reden hiervoor is het grote verschil in leeftijd tussen alleenstaanden. Ouderen zijn door gewenning aan een plek en lichamelijke gebreken minder snel geneigd te gaan verhuizen dan jongere generaties, waar gebrek aan afwisseling, werk en gezinsuitbreiding redenen zijn om een nieuwe woonplek te zoeken. Een voorbeeld van de eerste groep is huisnummer 17D, waar een oudere vrouw (geboortedatum 1939) al meer dan 15 jaar woont. Karakteriserend voor een korte verblijfsduur is woning 9-I, waar enkele jongere mensen (geboortedatum rond 1970) opeenvolgend gedurende 3 jaren woonachtig is. Met een verblijfsduur tussen 5 en 10 jaar zijn echtparen met én zonder kinderen de meest constante groepen. Dit heeft te maken met het feit dat vooral echtparen met kinderen meer sociaal gebonden zijn aan de wijk waarin ze wonen. Zoals bij woningen 1A en 1C te zien is verhuizen gezinnen aan de Hofmeyrstraat alleen als er gezinsuitbreiding plaatsvindt en de huidige woning niet meer geschikt is.

Verhuisbeweging van

De verhuisbewegingen van een bepaalde plek naar de Hofmeyrstraat zijn vanaf 1993 geregistreerd, in de periode daarvoor is geen informatie beschikbaar. Van de 201 geregistreerde mutaties is 32,3% onbekend. Voor een goed beeld van de verhuisbeweging wordt dit deel verder buiten beschouwing gelaten en wordt alleen naar de overgebleven 136 mutaties gekeken.

Uit de gegevens blijkt dat iets meer dan de helft van de personen, 54,4%, verhuist vanuit Amsterdam, waarvan 9,5% vanuit de buurt komt en 2,7% uit hetzelfde blok. Verder komt 27% uit Nederland, 8,8% uit het buitenland en de overige 9,6% zijn geboortes. In de gegevens van de periode voor 1990 kwam naar voren dat het overgrote deel van de mutaties vanuit Amsterdam plaatsvonden. Nu is dat slechts iets meer dan de helft, wat betekent dat men kan spreken van een zekere verschuiving in de migratiestroom. Uit de resultaten wordt duidelijk dat men van verder komt, meer dan een kwart uit Nederland en ook het aandeel dat uit het buitenland komt is groter dan het deel dat uit buurt en blok komt. Een logische verklaring is de al eerder genoemde toegenomen mobiliteit in Nederland. Het wordt makkelijker lange afstanden in korte tijd af te leggen, wat de binding aan één bepaalde plek vermindert.

De groeiende afstand vanwaar men komt is op woningniveau in een aantal gevallen goed terug te vinden. Huisnummer 9-I krijgt bijvoorbeeld vanaf 2001 bewoners uit Amsterdam, waarna er opeenvolgend in 2006 een bewoner uit Nederland en in 2007 twee bewoners uit het buitenland komen te wonen. Dezelfde ontwikkeling kan men terug vinden in woning 7H en 17C. Een opvallend gegeven aansluitend op de theorie van een groeiende mutatieafstand is dat het grootste deel van de verhuizingen vanuit het buitenland zich in het tweede deel van de onderzoeksperiode afspeelt.

Verhuisbewegingen van

Verhuisbewegingen naar

Deelconclusie

Hofmeyrstraat

Verhuisbeweging naar

De verhuisbewegingen van de Hofmeyrstraat naar een bepaalde plek zijn tevens vanaf 1993 geregistreerd. Het percentage dat van de 153 mutaties niet bekend is, is met 11,1% beduidend lager dan bij de verhuisbeweging van. De huidige bewoners zijn in deze berekening niet meegenomen, omdat hier geen sprake is van een mutatie.

Het grootste deel van de wel bekende 136 verhuizingen is naar Amsterdam (61,8%) met daaropvolgend Nederland (32,4%). 3,6% van de bewoners is overleden en slechts 2,2% emigreert naar het buitenland.

Dit laatste is opvallend in vergelijking met de verhuisbeweging van het buitenland, dat hiervoor aan bod kwam. In beide onderdelen, verhuisbewegingen van en verhuisbewegingen naar, zijn er 136 bekende mutaties, waardoor een vergelijking eenvoudig is. Te zien is dat er vier keer zoveel personen (8,8%) vanuit het buitenland komt dan dat er emigreert naar het buitenland (de zojuist genoemde 2,2%). Daarbij woont de helft van de mensen die vanuit het buitenland zijn verhuisd nog steeds in de Hofmeyrstraat, wat duidt op groei van de niet-autochtone populatie in de straat. Een kritische noot die toegevoegd moet worden is dat mensen met een allochtone herkomst mogelijk eerst al elders in Nederland gewoond hebben alvorens naar de Hofmeyrstraat te verhuizen. Uit de mutaties is dit niet op te maken, dus zal het werkelijke aantal bewoners dat oorspronkelijk vanuit het buitenland afkomstig is nog hoger liggen. Deze veronderstelling sluit aan bij de gegevens over de herkomst van de gehele Transvaalbuurt, waar meer dan de helft (54%) van de bewoners uit het buitenland komt. Ook is er op macroniveau een overeenkomst te vinden. Als men kijkt naar de immigratie naar Nederland is er tussen 1985 en 1991 een sterke stijging te zien, van respectievelijk 67000 naar 1200005. Hoofdoorzaak van deze immigratiegolf was de politieke onrust in Oost-Europa na de val van het communisme en de grote stroom asielmigranten vanuit Azië en Afrika⁶.

Sociale Structuur

De in het begin genoemde nieuwbouw ten behoeve van de wijkvernieuwing is duidelijk sturend geweest in de sociale samenstelling van de straat. Op de begane grond en de vierde verdieping zijn bergingen en kleine appartementen gerealiseerd, terwijl op de verdiepingen daartussen ruimte werd gemaakt voor grotere woningen. Het doel van deze opbouw was het stimuleren van sociale diversiteit in de wijk. In de sociale structuur van de Hofmeyrstraat komen grofweg twee verschillende groepen voor; alleenstaanden en ouder(s) met kind(eren). De groep alleenstaanden is met 58,6% het sterkst vertegenwoordigd in de straat, tegenover 39% voor ouder(s) met kind(eren). Op de begane grond en op verdieping IV wonen, met een enkele uitzondering daar gelaten, alleenstaanden. Op de tussenverdiepingen zijn ook gezinnen gevestigd. Met de toenemende mate van individualisering in de Nederlandse samenleving, wat eerder al genoemd werd, zou men verwachten een daling van aantal gezinnen en een stijging van het aantal alleenstaanden aan te treffen. Daarnaast is er tegenwoordig sprake van een verregaande vorm van secularisatie, waardoor tradities van trouwen en vervolgens kinderen krijgen niet meer als vanzelfsprekend worden gezien. Wat opvalt is dat deze ontwikkelingen aan de Hofmeyrstraat niet te zien zijn. Wanneer men bijvoorbeeld het aantal gezinnen (echtpaar met kind(eren)) telt direct na de nieuwbouw in 1993 en in 2008 is een stijging van 2 naar 6 te zien. Een verklaring voor dit opmerkelijke gegeven kan het eerder behandelde multiculturele karakter van de straat zijn. In allochtone gezinnen kan de traditie van trouwen losstaan van de landelijke secularisatie, omdat men vasthoudt aan de cultuur van het land van herkomst. Daarnaast komt het sommige culturen vaker voor dat er één of een aantal familieleden een tijd bij een gezin in huis woont.

Hiervan is in de Hofmeyrstraat huisnummer 13B een goed voorbeeld. Vanaf 1993 woont hier een echtpaar met drie kinderen én een alleenstaande vrouw. Vervolgens komt hier van 1994 tot 1995 nóg een alleenstaande vrouw vanuit ergens in Nederland bij. In 2003 verhuist een man vanuit het buitenland naar hetzelfde appartement, waarna hij er in 2006 weer uit gaat. Op huisnummers 1A, 1B en 13C zijn vergelijkbare alternatieve gezinssamenstellingen te ontdekken. Op basis van deze voorbeelden is het aannemelijk dat de Hofmeyrstraat niet representatief is voor de ontwikkelingen in de Nederlandse samenleving, maar meer een goed voorbeeld uit het Transvaalblok.

Sociale structuur

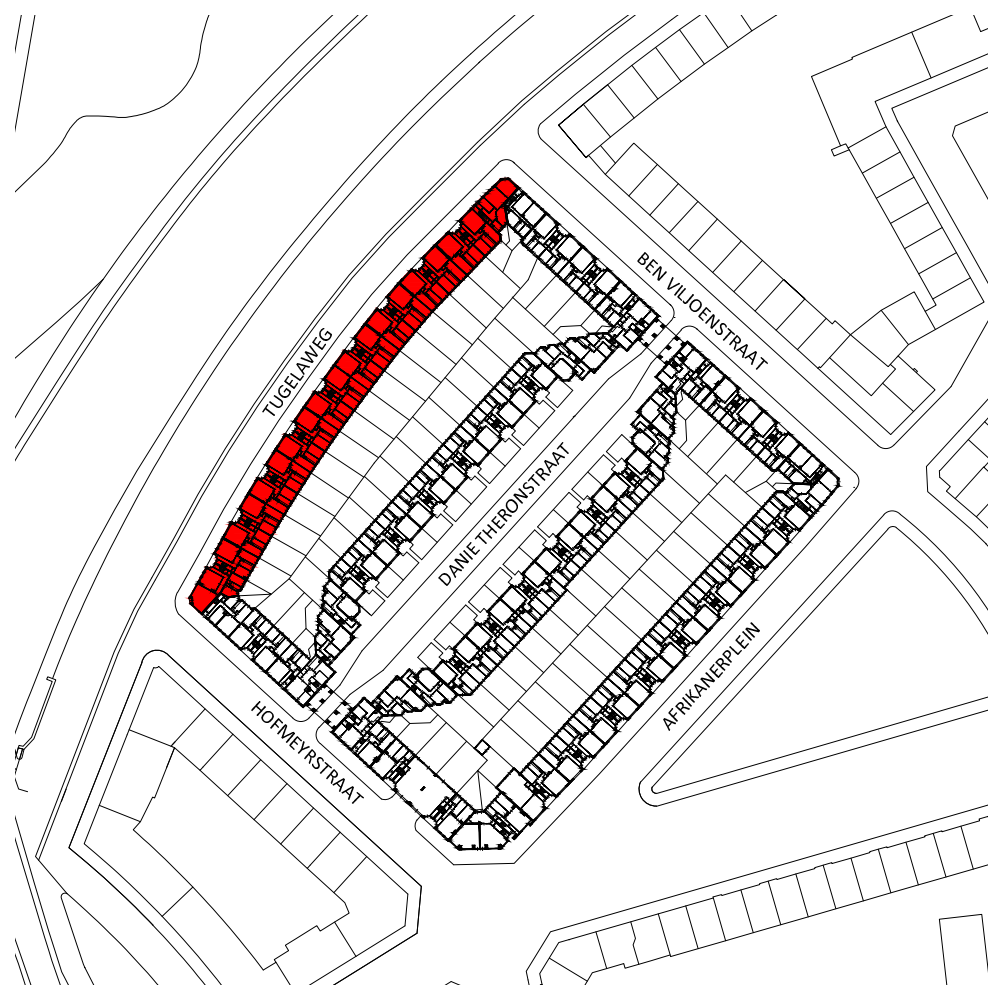

Tugelaweg

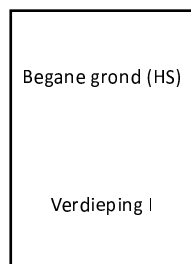

Verblijfsduur

Tugelaweg

Begane grond (HS) + Verdieping I

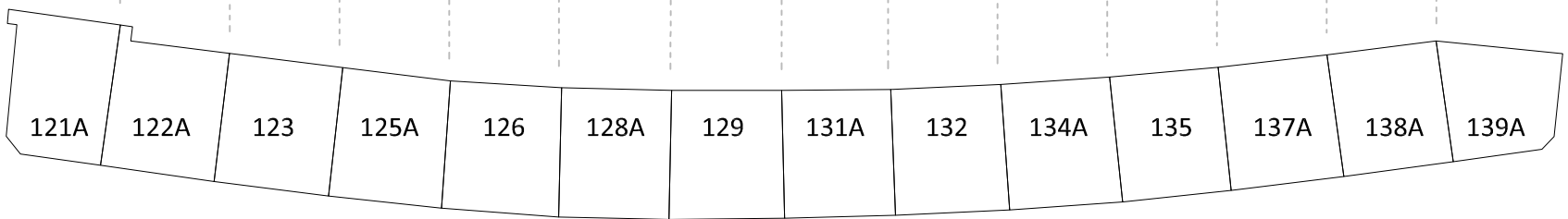
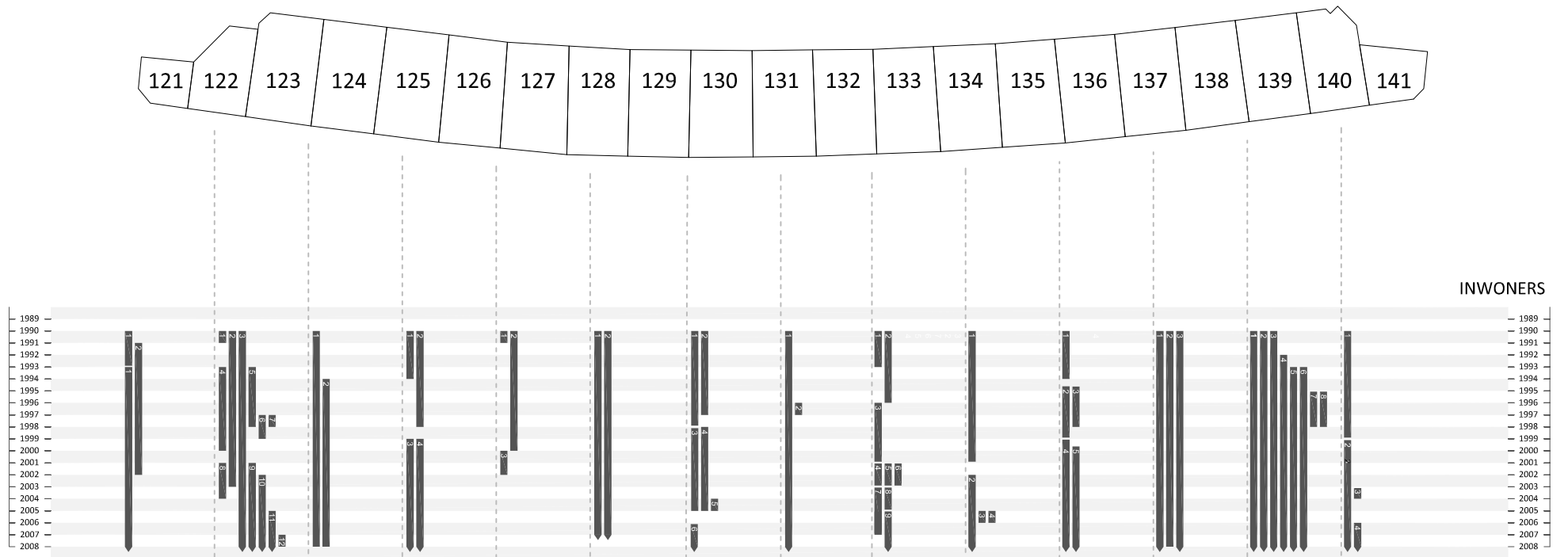

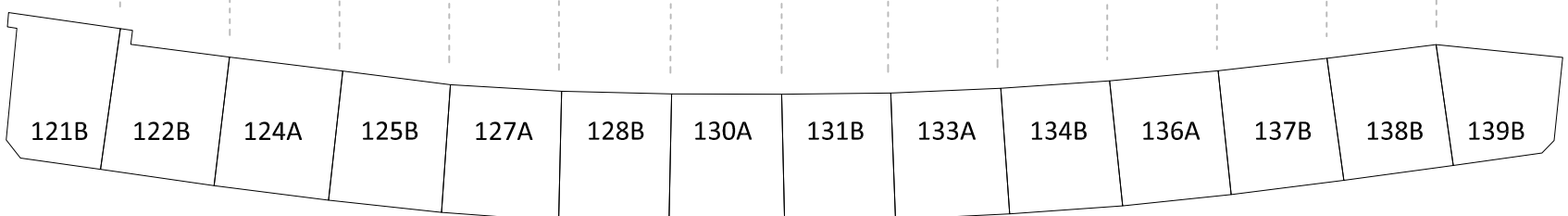
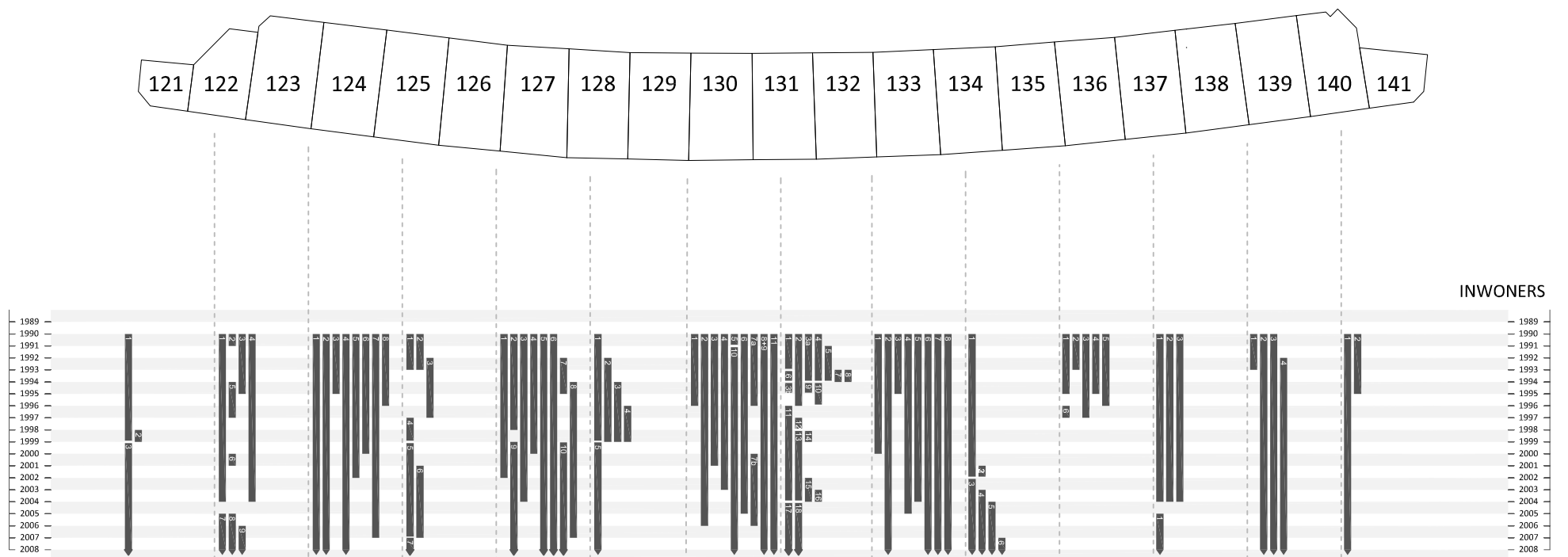
Legenda:

- Bewoond
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERBLIJFSDUUR/ DICHTHEID
TUGELAWEG
BEGANE GROND

VERBLIJFSDUUR/DICHTHEID
TUGELAWEG
VERDIEPING I

Verblijfsduur

Tugelaweg

Verdieping II + Verdieping III

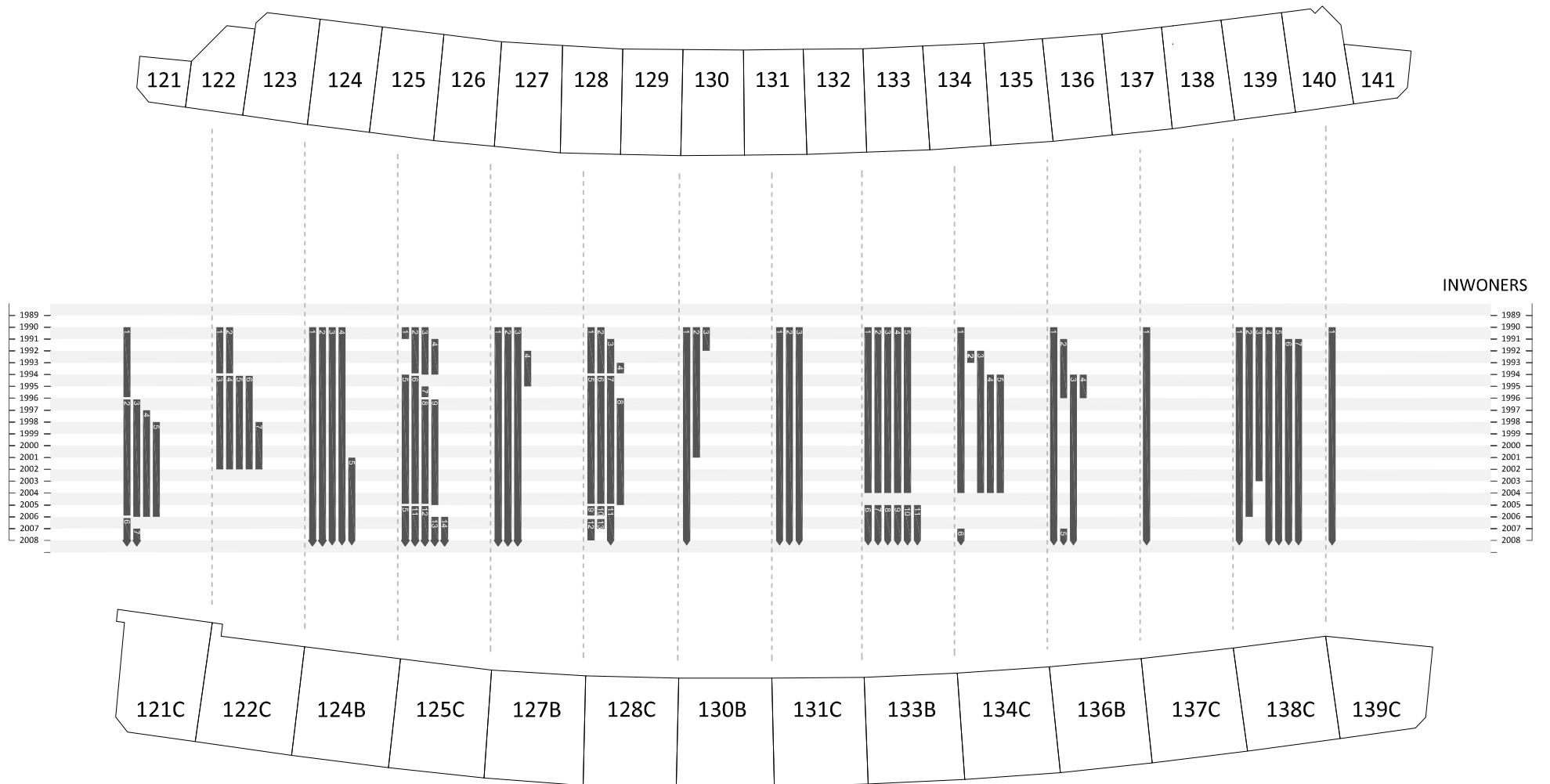

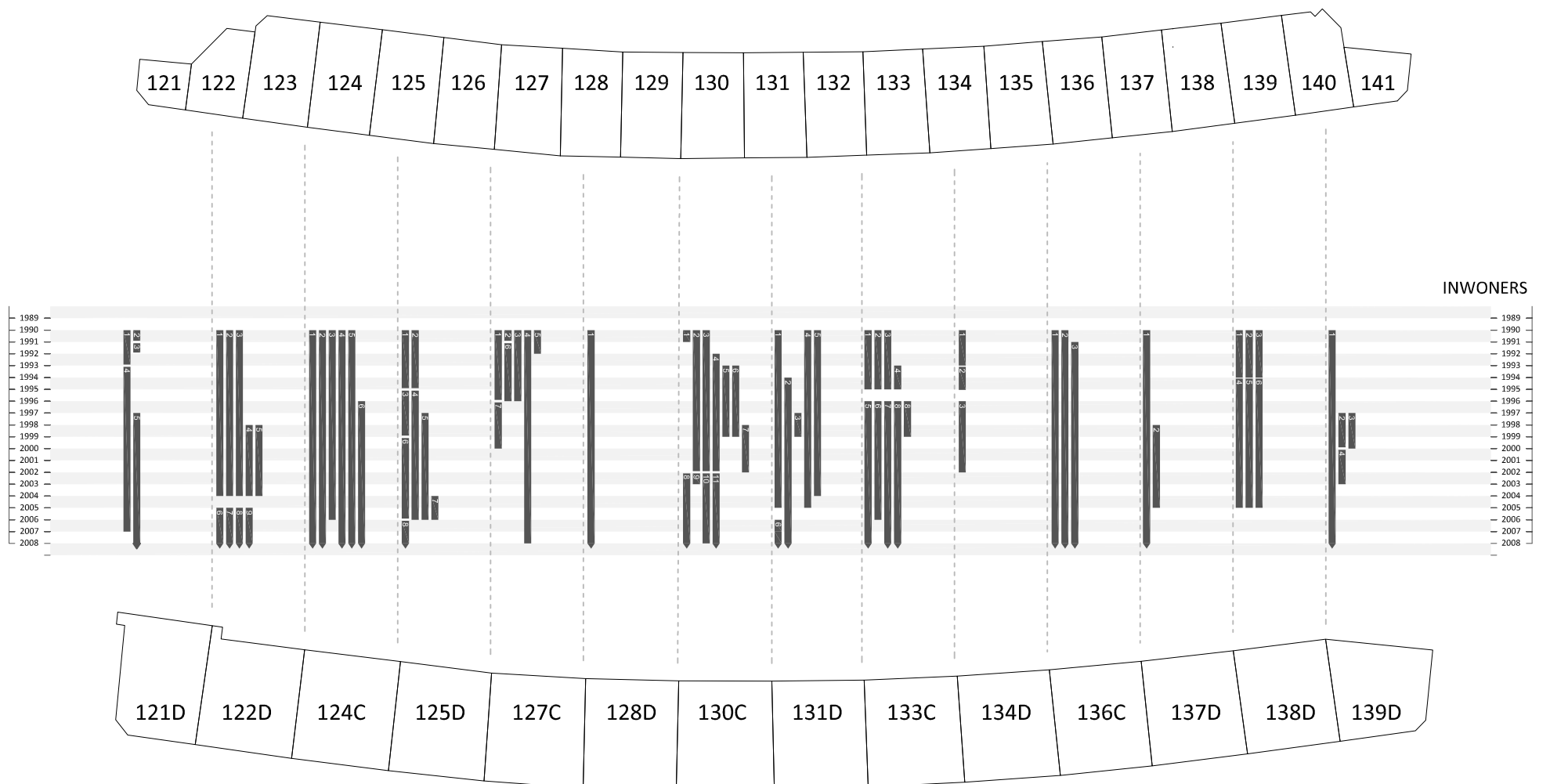
Legenda:

- Bewoond
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERBLIJFSDUUR/ DICHTHEID
TUGELAWEG
VERDIEPING II

VERBLIJFSDUUR/DICHTHEID
TUGELAWEG
VERDIEPING III

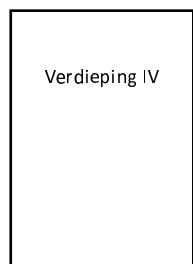

Verblijfsduur

Tugelaweg

Verdieping IV

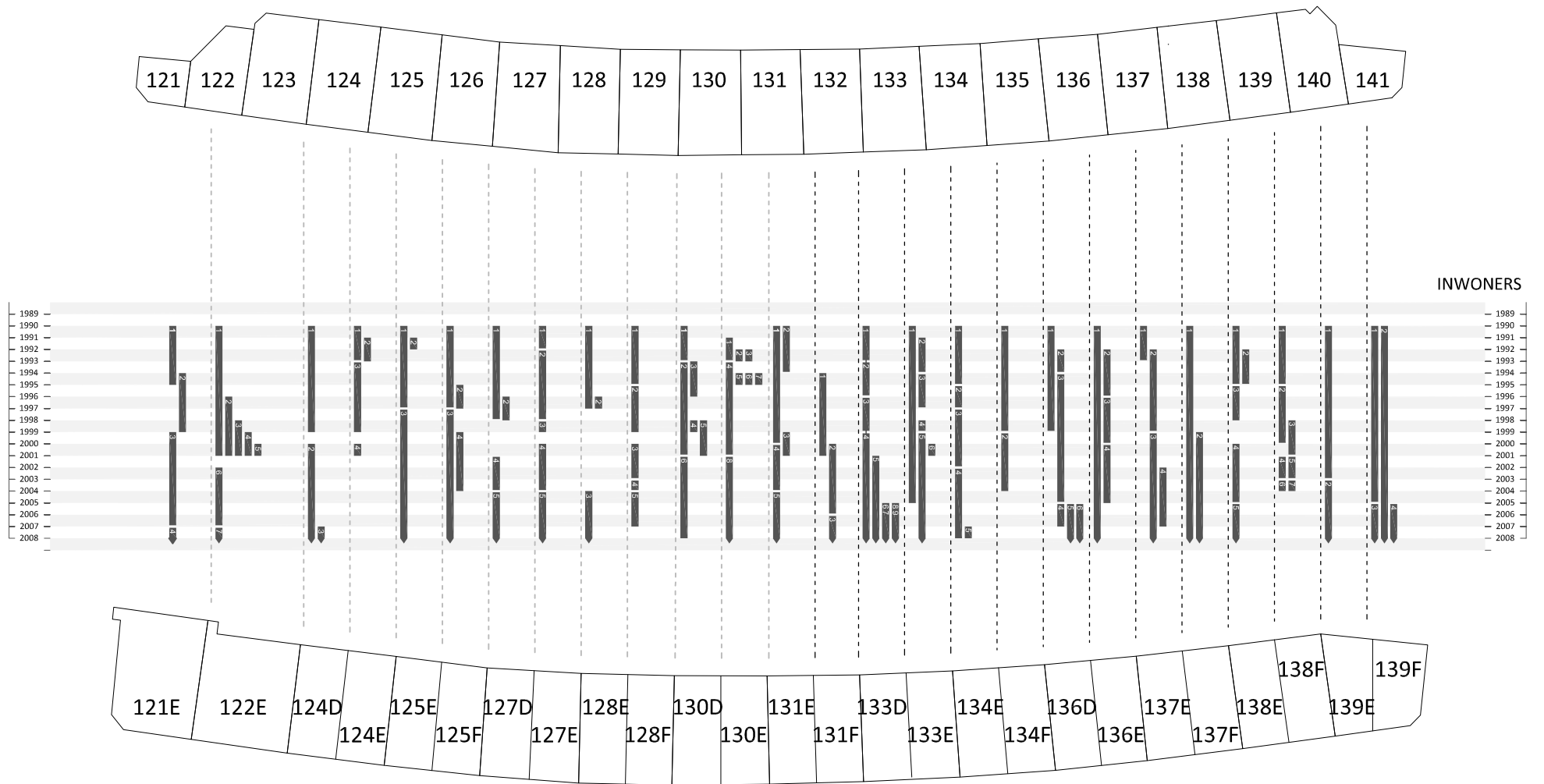

Legenda:

■ Bewoond

■ (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERBLIJFSDUUR/ DICHTHEID
TUGELAWEG
VERDIEPING IV

Verblijfsduur

Tugelaweg

Overzicht

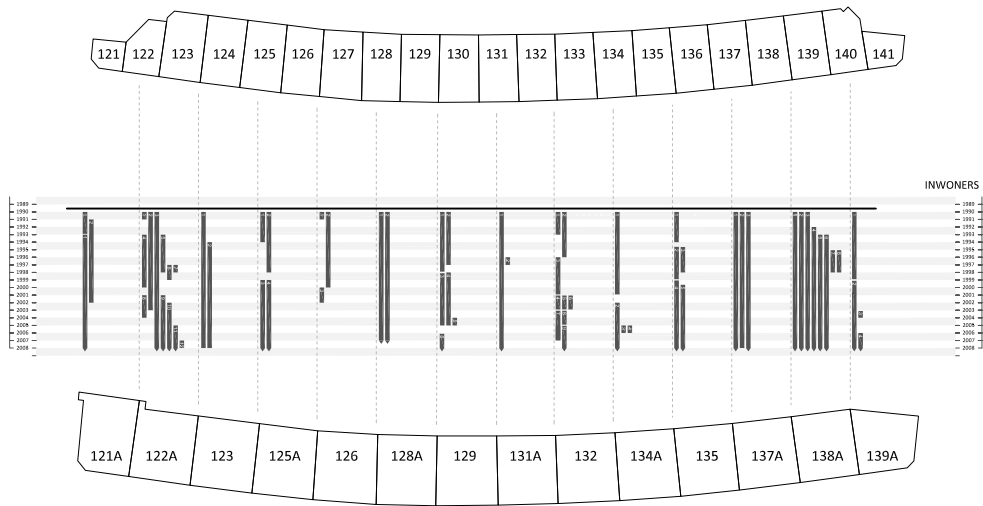

Legenda:

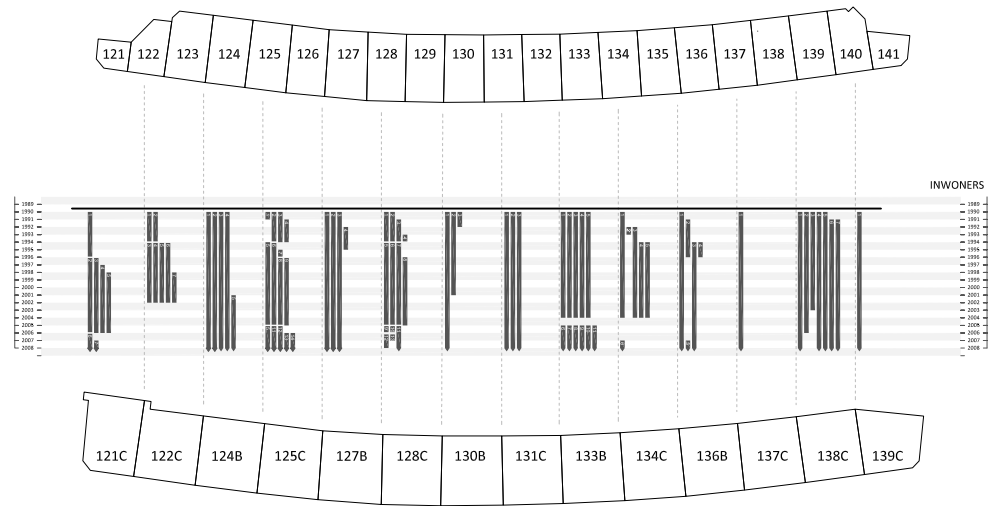
- Bewoond
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

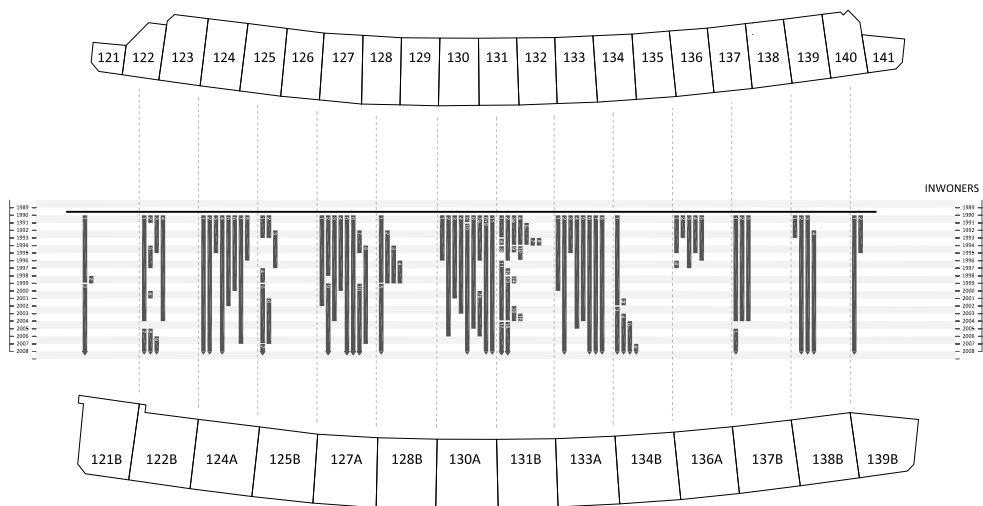
VERBLIJFSDUUR/ DICHTHEID
TUGELAWEG
BEGANE GROND

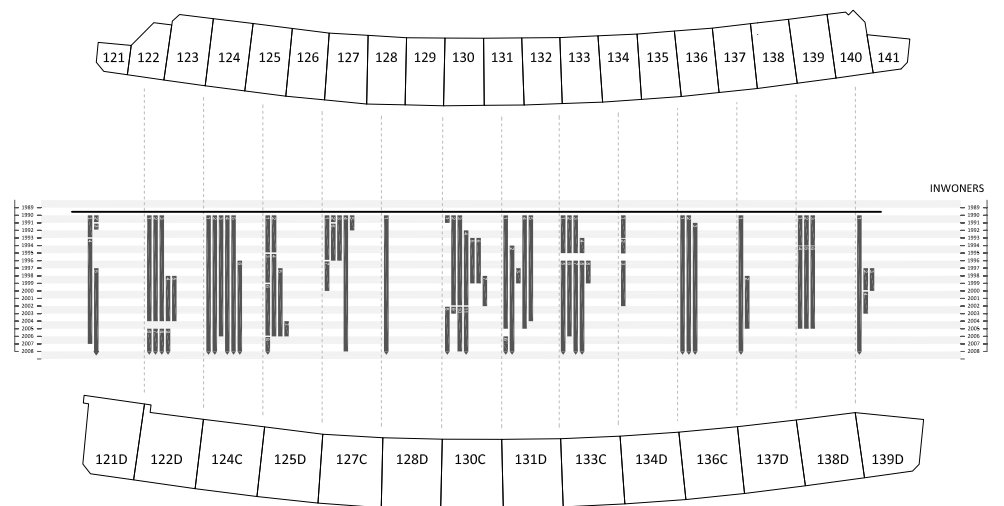
VERBLIJFSDUUR/ DICHTHEID
TUGELAWEG
VERDIEPING II

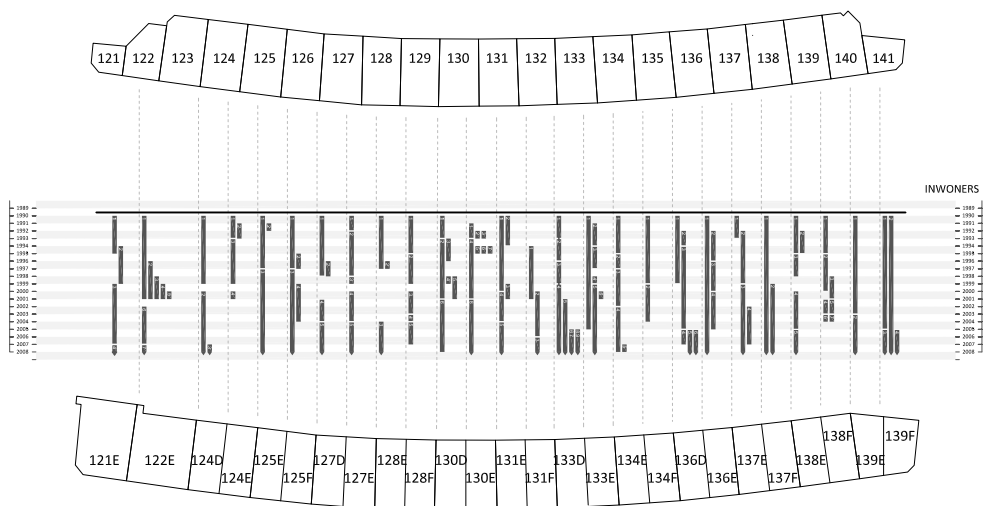
VERBLIJFSDUUR/DICHTHEID
TUGELAWEG
VERDIEPING I

VERBLIJFSDUUR/DICHTHEID
TUGELAWEG
VERDIEPING III

VERBLIJFSDUUR/ DICHTHEID
TUGELAWEG
VERDIEPING IV

Verhuisbeweging van

(Verhuisbeweging van elders naar Tugelaweg)

Tugelaweg

Begane grond (HS) + Verdieping I

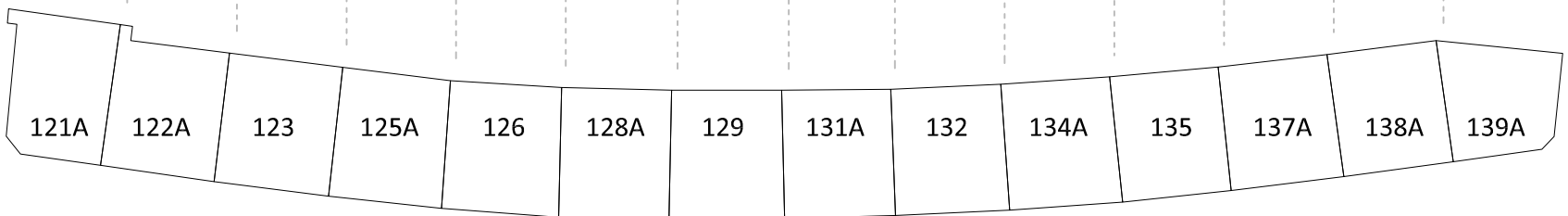
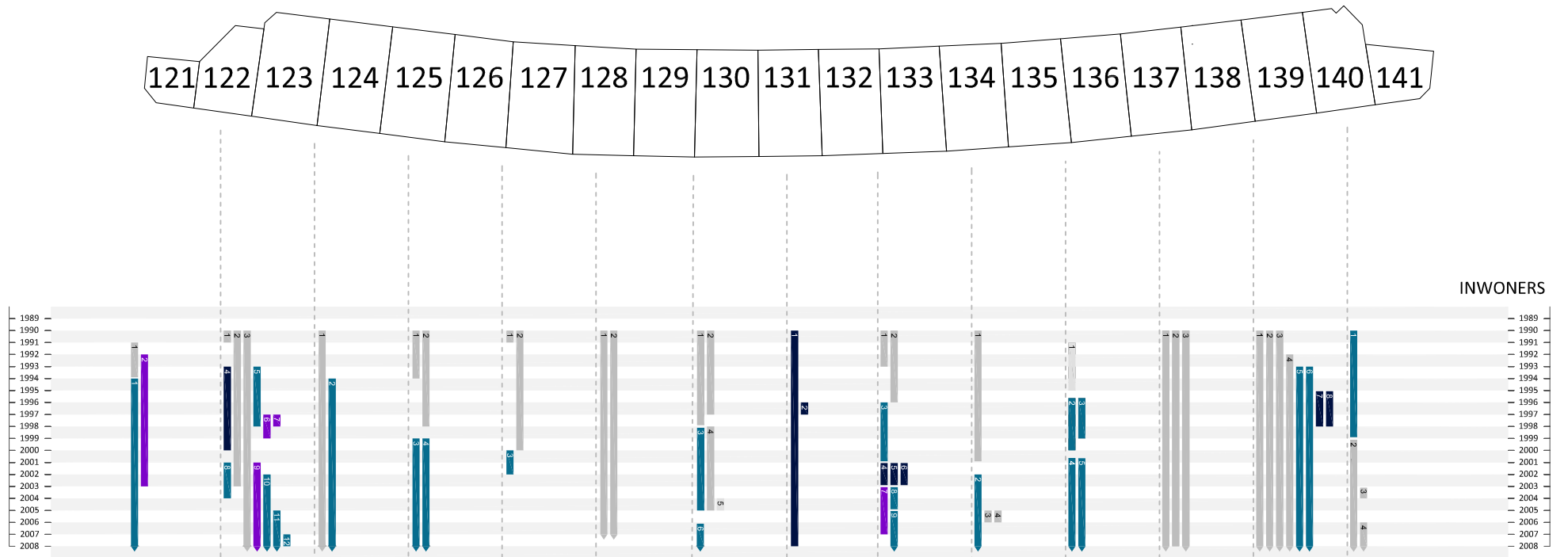

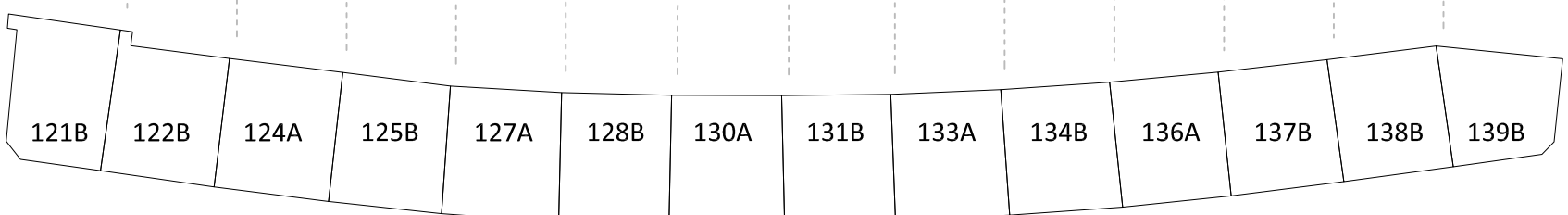
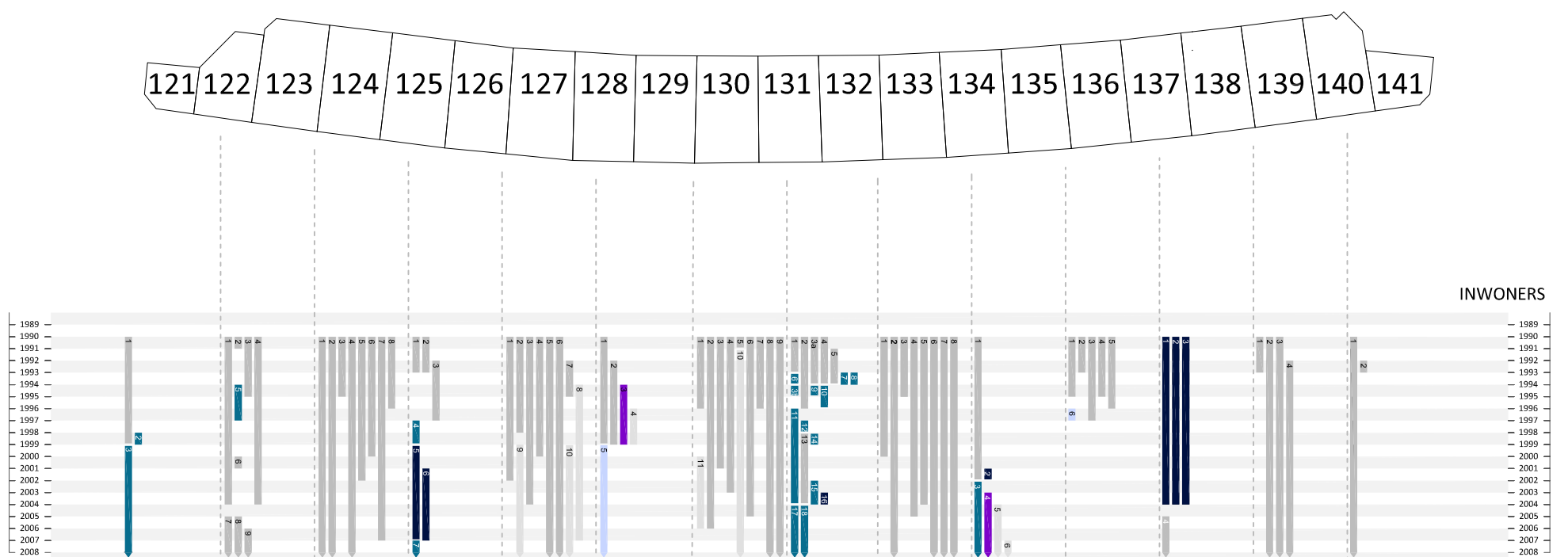
Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Geboorte (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERHUISBEWEGINGEN VAN
TUGELAWEG
BEGANE GROND

VERHUISBEWEGINGEN VAN
TUGELAWEG
VERDIEPING I

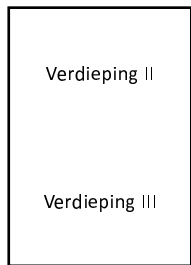
Verhuisbeweging van

(Verhuisbeweging van elders naar Tugelaweg)

Tugelaweg

Verdieping II + Verdieping III

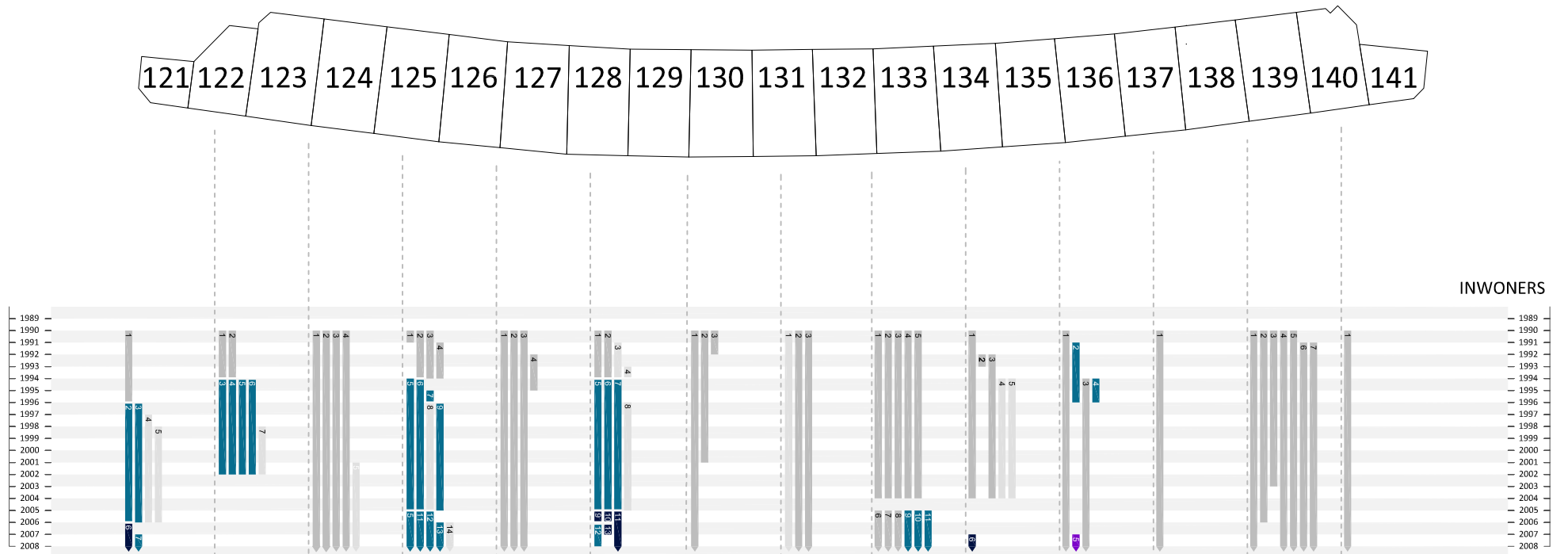

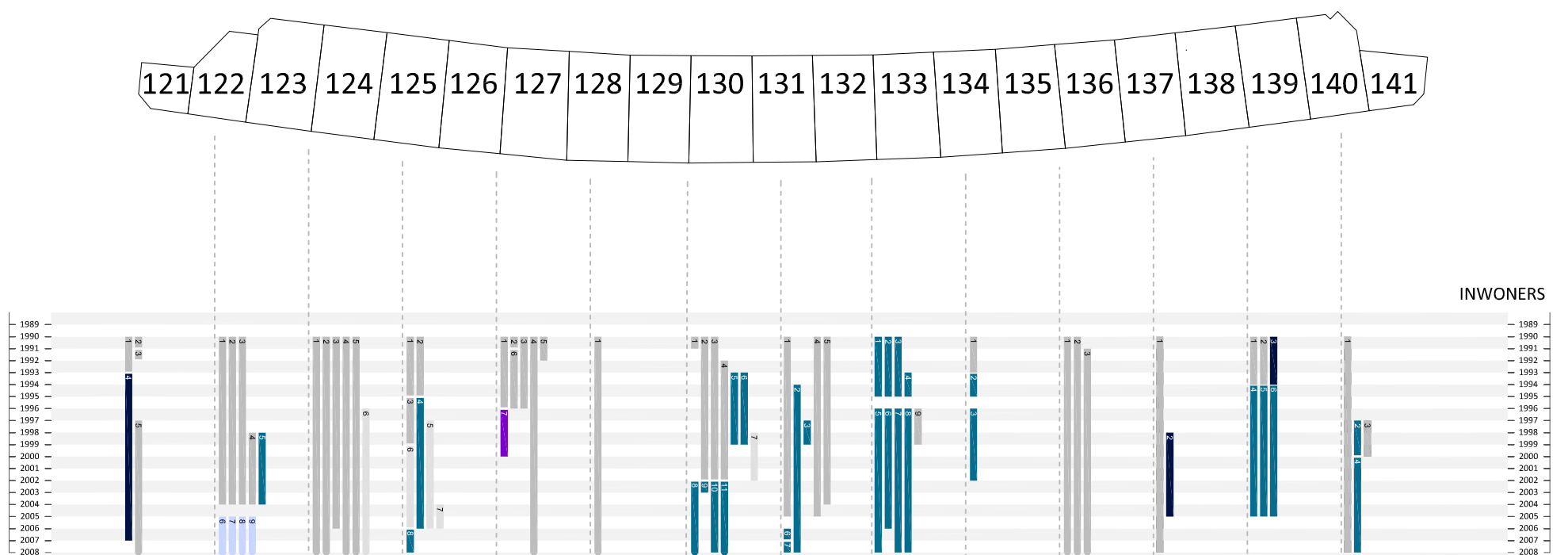
Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Geboorte (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERHUISBEWEGINGEN VAN TUGELAWEG VERDIEPING II

VERHUISBEWEGINGEN VAN TUGELAWEG VERDIEPING III

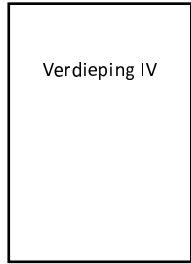
Verhuisbeweging van

(Verhuisbeweging van elders naar Tugelaweg)

Tugelaweg

Verdieping IV

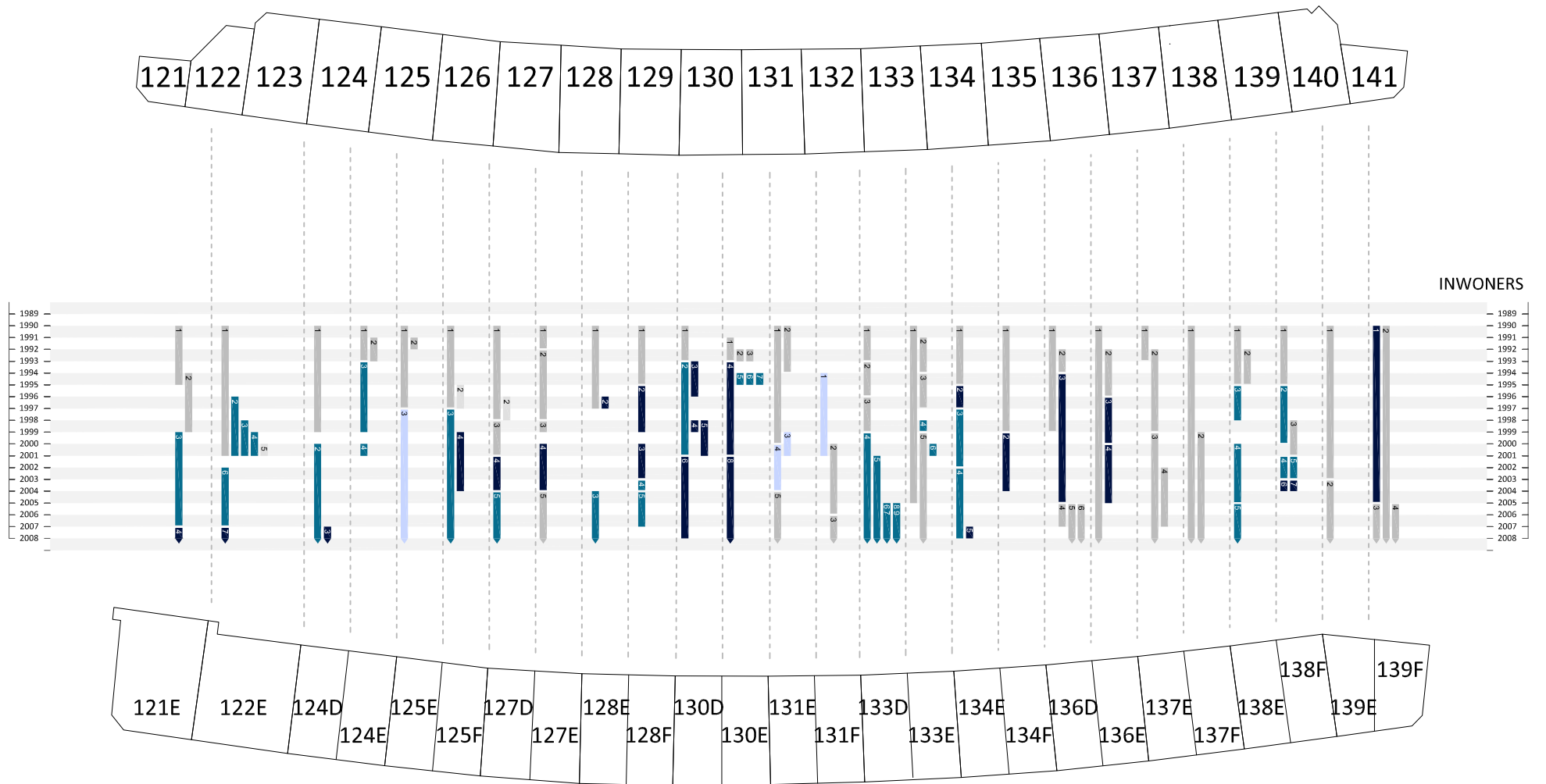

Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Geboorte (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERHUISBEWEGINGEN VAN
TUGELAWEG
VERDIEPING IV

Verhuisbeweging van

(Verhuisbeweging van elders naar Tugelaweg)

Tugelaweg

Overzicht

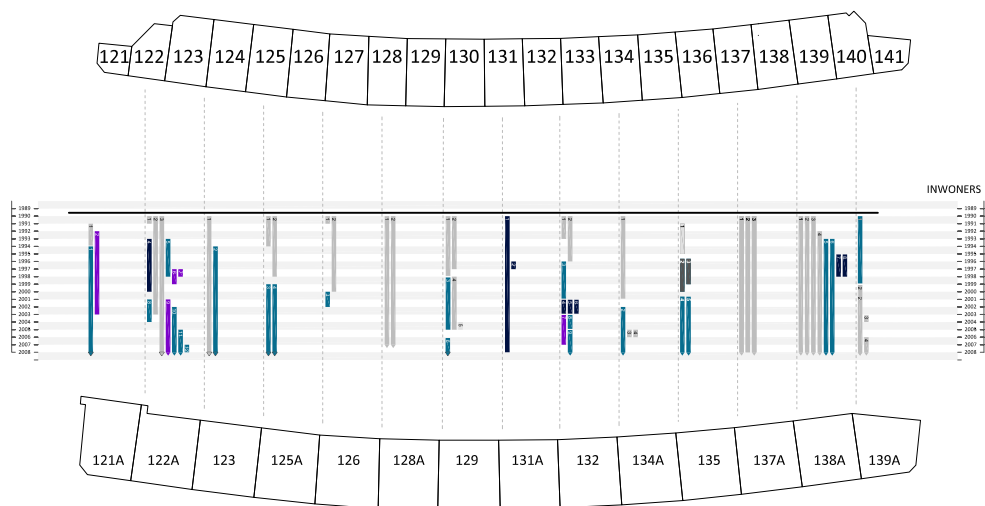

Legenda:

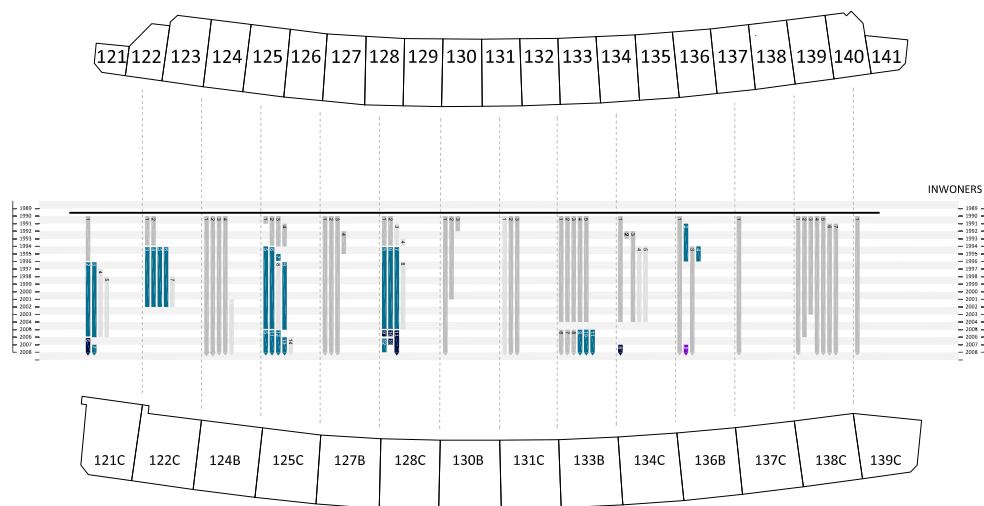
- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Geboorte (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

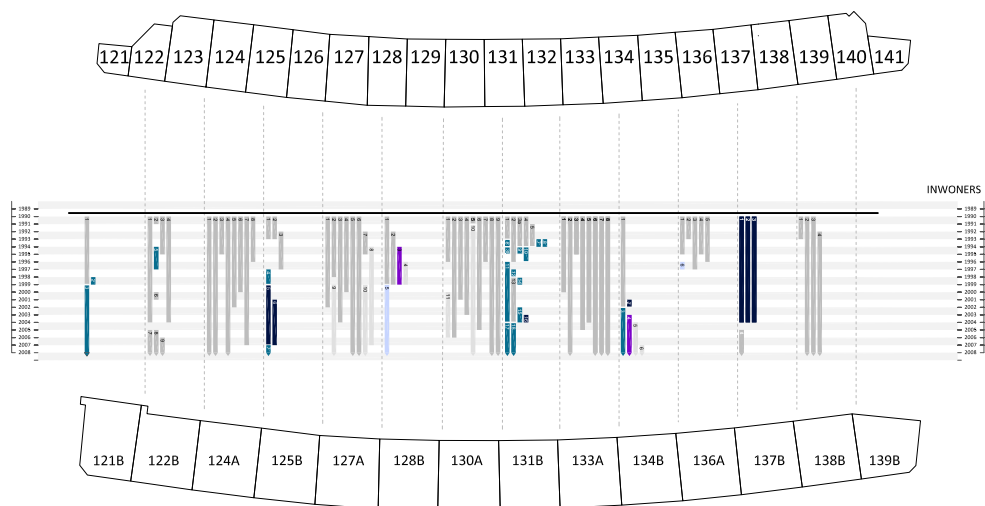
VERHUISBEWEGINGEN VAN
TUGELAWEG
BEGANE GROND

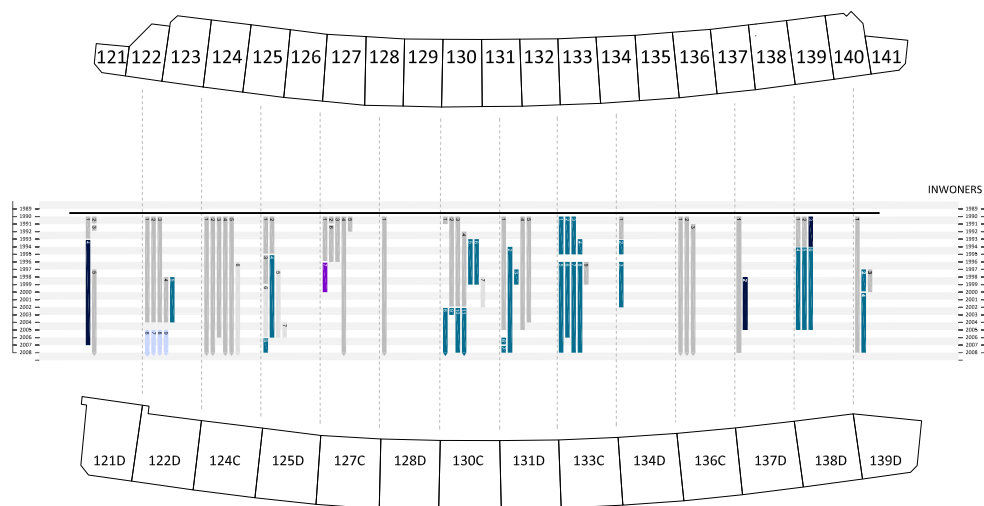
VERHUISBEWEGINGEN VAN
TUGELAWEG
VERDIEPING II

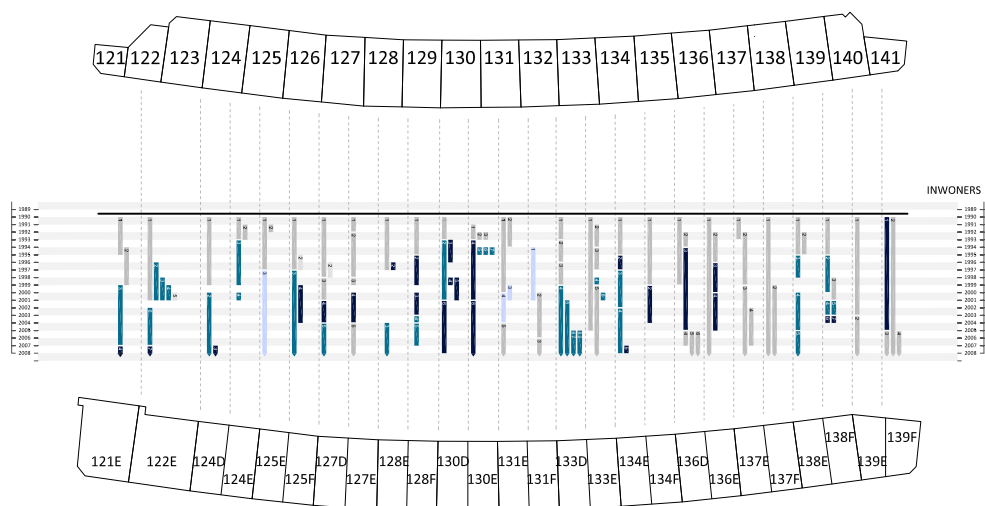
VERHUISBEWEGINGEN VAN
TUGELAWEG
VERDIEPING I

VERHUISBEWEGINGEN VAN
TUGELAWEG
VERDIEPING III

VERHUISBEWEGINGEN VAN
TUGELAWEG
VERDIEPING IV

Verhuisbeweging naar

(Verhuisbeweging van Tugelaweg naar elders)

Tugelaweg

Begane grond (HS) + Verdieping I

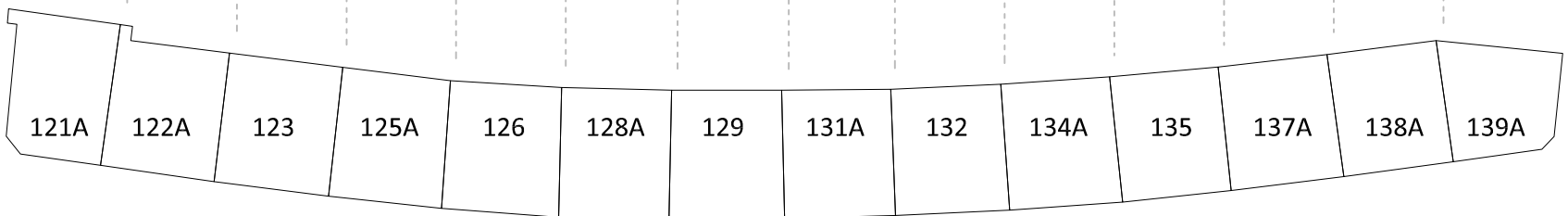
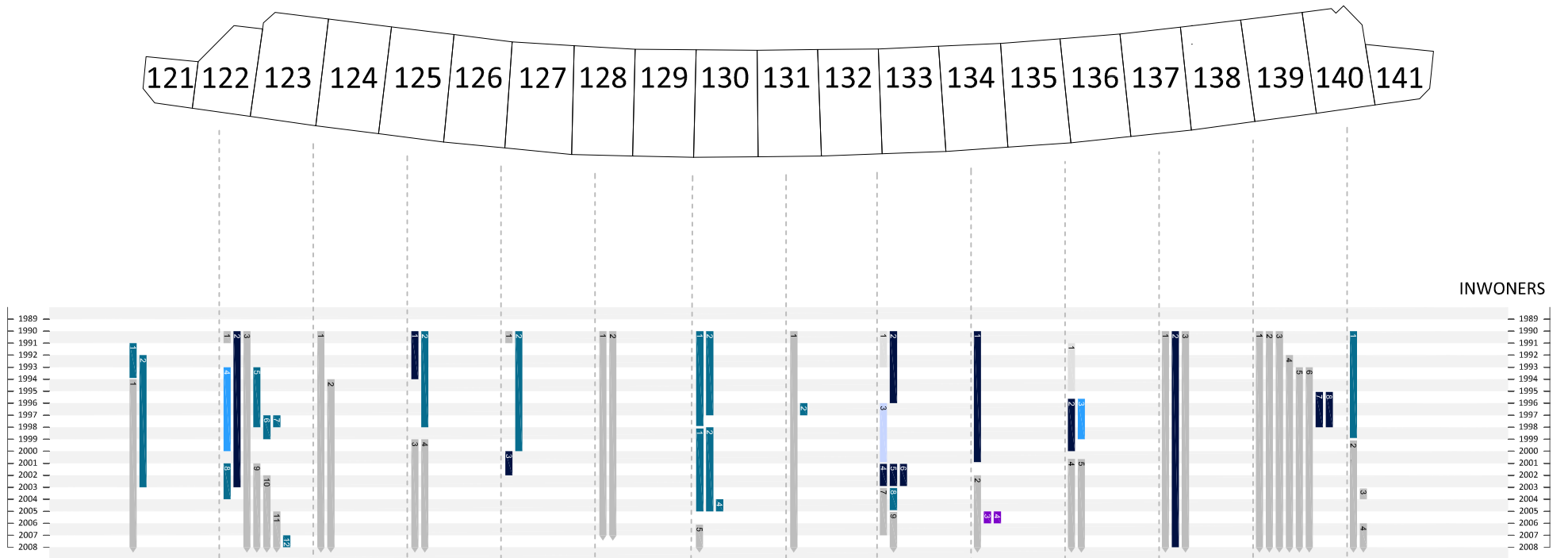

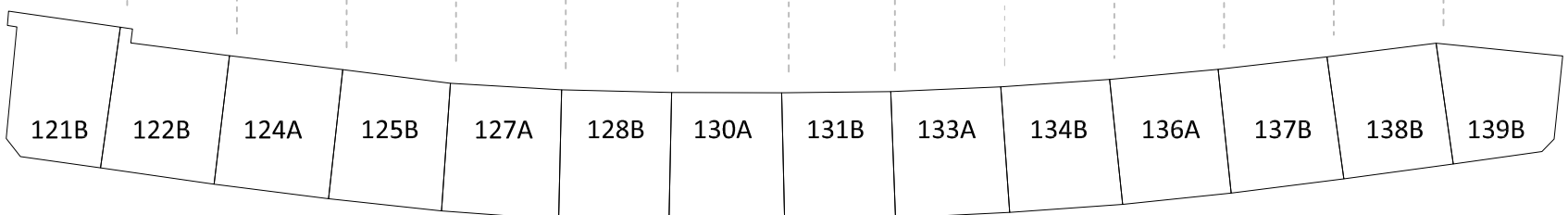
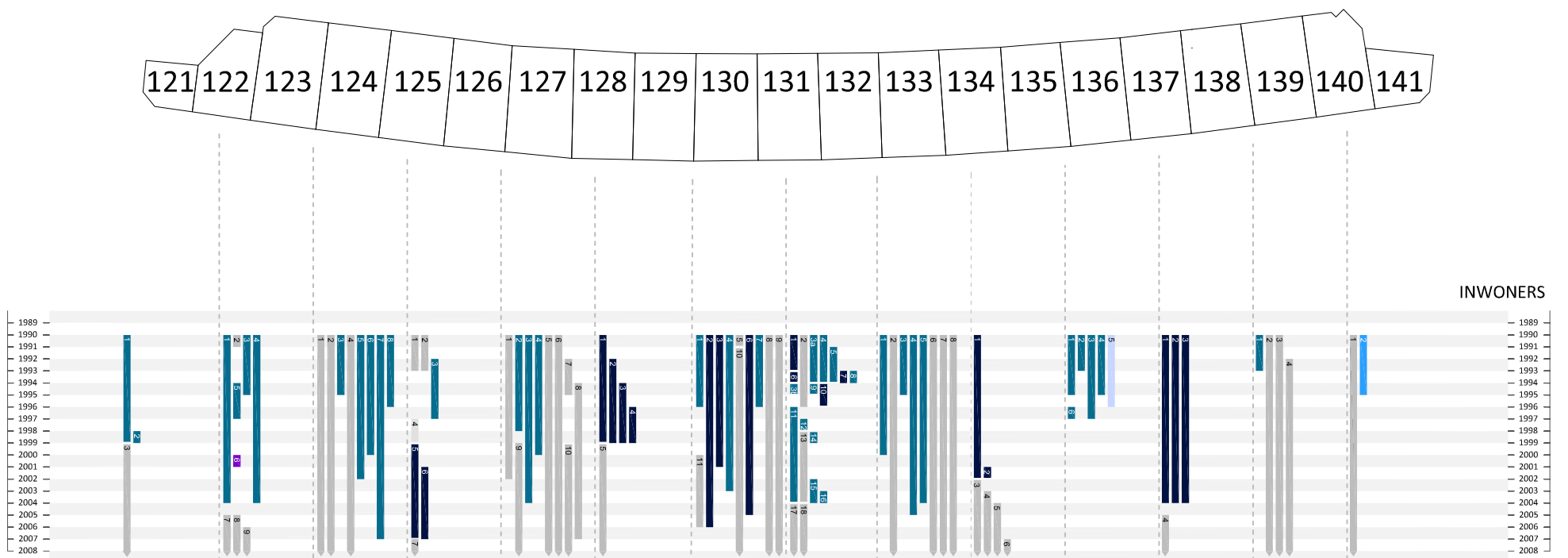
Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Overleden (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERHUISBEWEGINGEN NAAR
TUGELAWEG
BEGANE GROND

VERHUISBEWEGINGEN NAAR
TUGELAWEG
VERDIEPING I

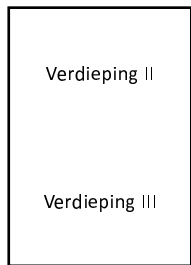
Verhuisbeweging naar

(Verhuisbeweging van Tugelaweg naar elders)

Tugelaweg

Verdieping II + Verdieping III

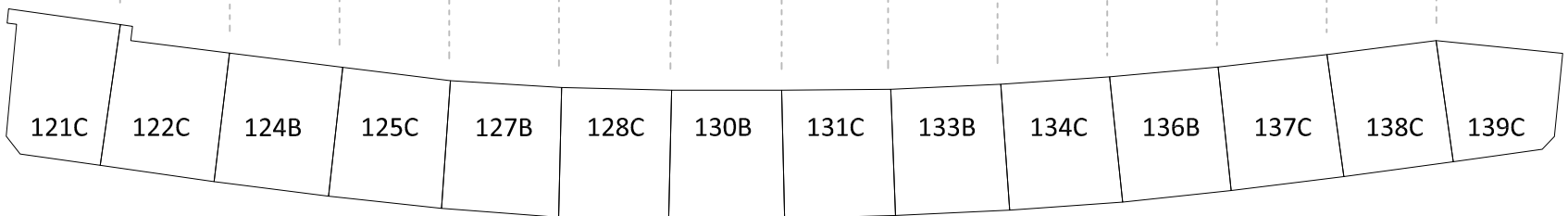
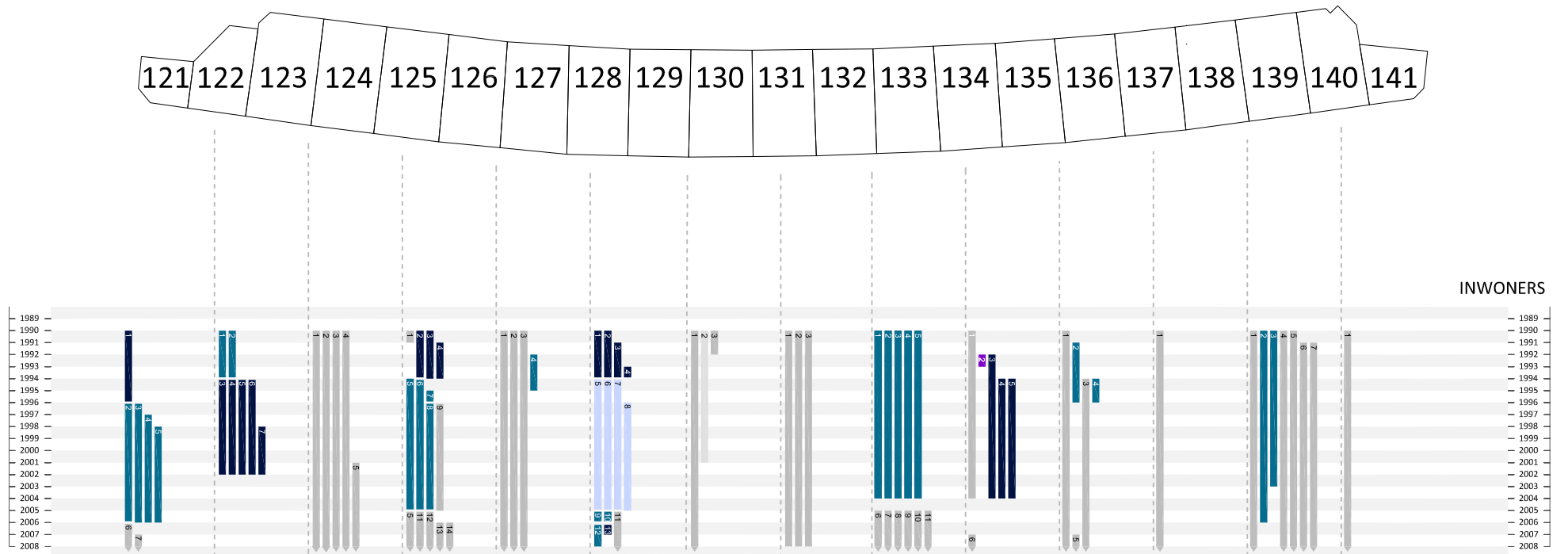

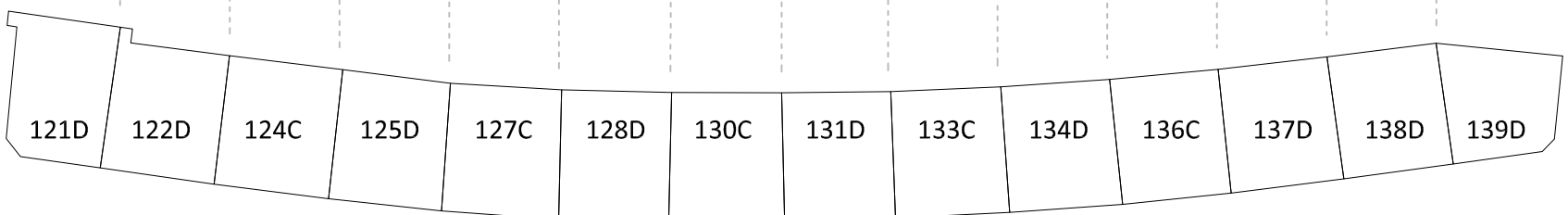
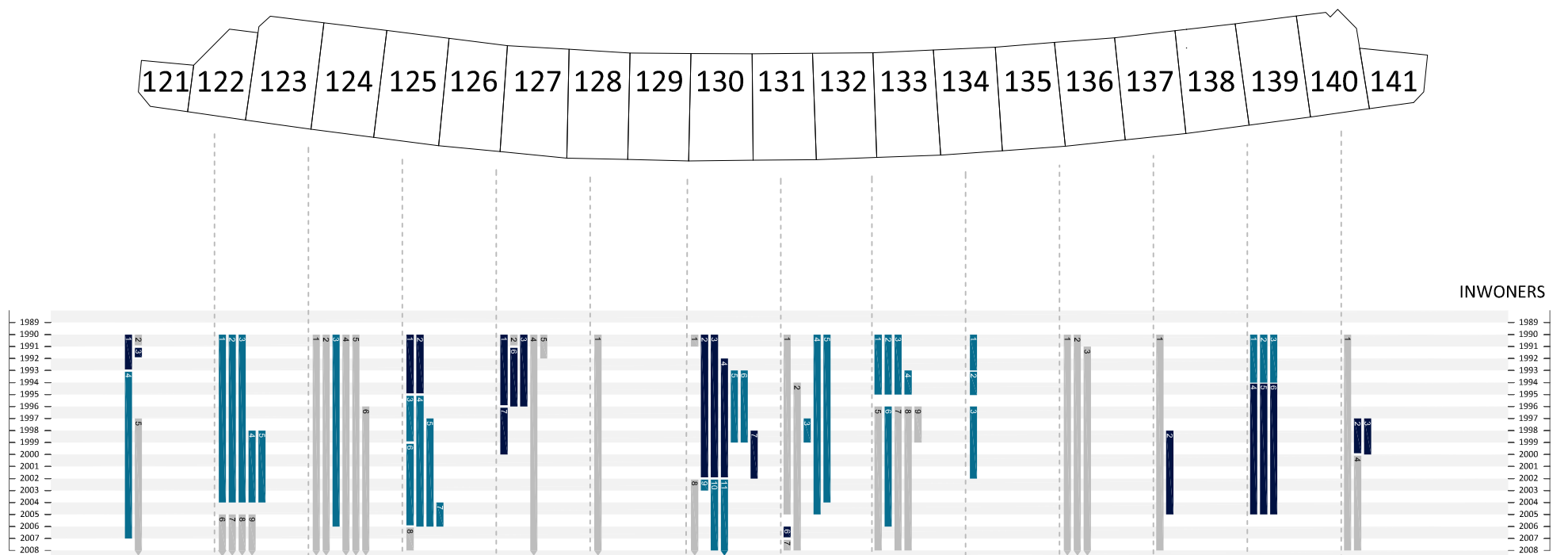
Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Overleden (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERHUISBEWEGINGEN NAAR
TUGELAWEG
VERDIEPING II

VERHUISBEWEGINGEN NAAR
TUGELAWEG
VERDIEPING III

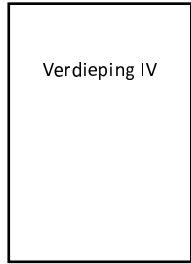
Verhuisbeweging naar

(Verhuisbeweging van Tugelaweg naar elders)

Tugelaweg

Verdieping IV

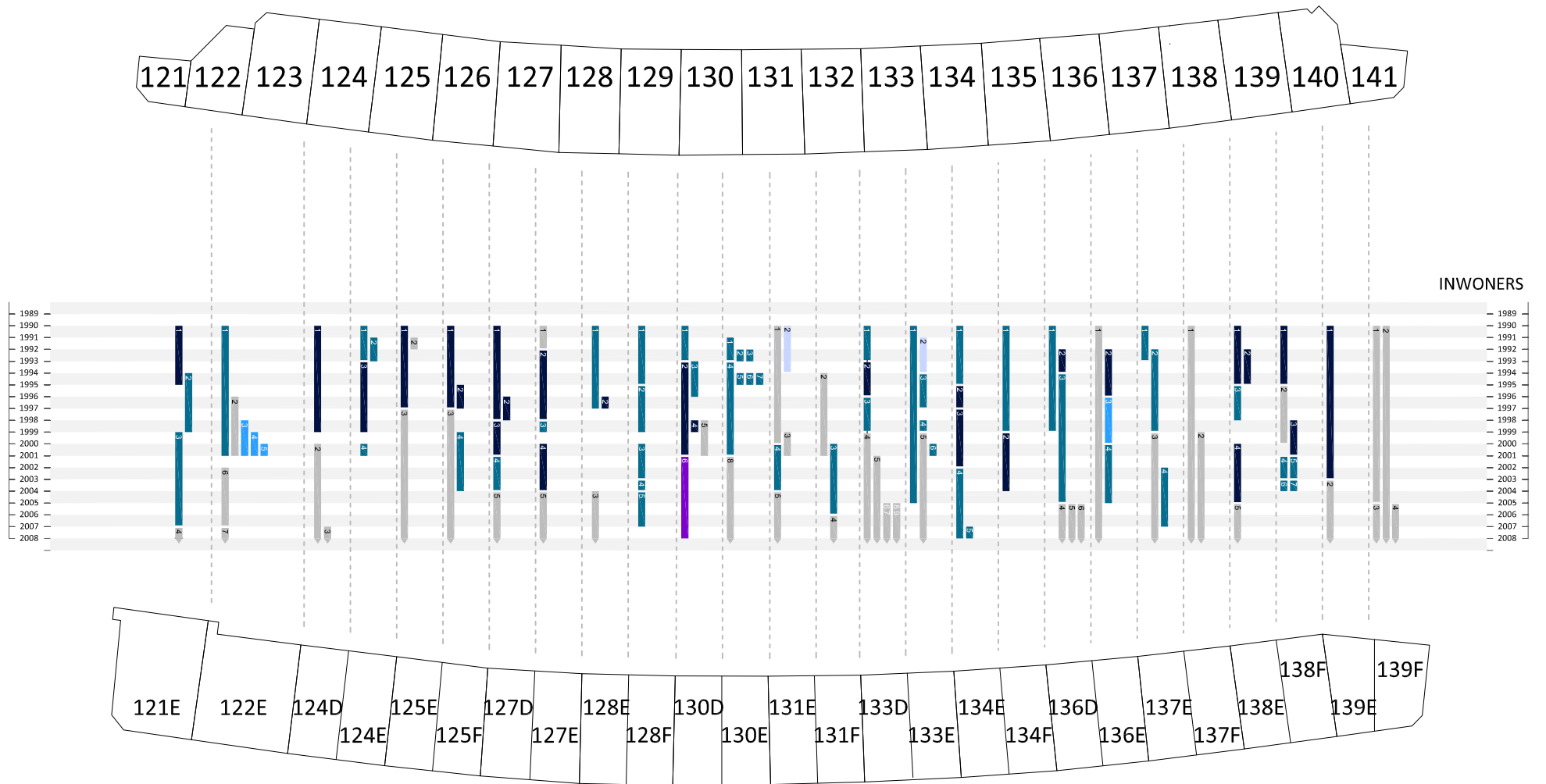

Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Overleden (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERHUIJBEWEGINGEN NAAR
TUGELAWEG
VERDIEPING IV

Verhuisbeweging naar

(Verhuisbeweging van Tugelaweg naar elders)

Tugelaweg

Overzicht

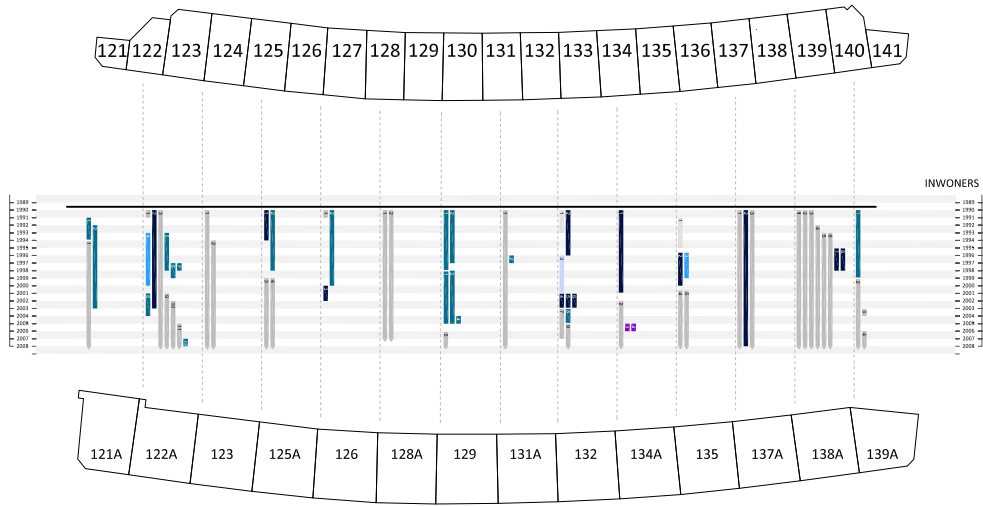

Legenda:

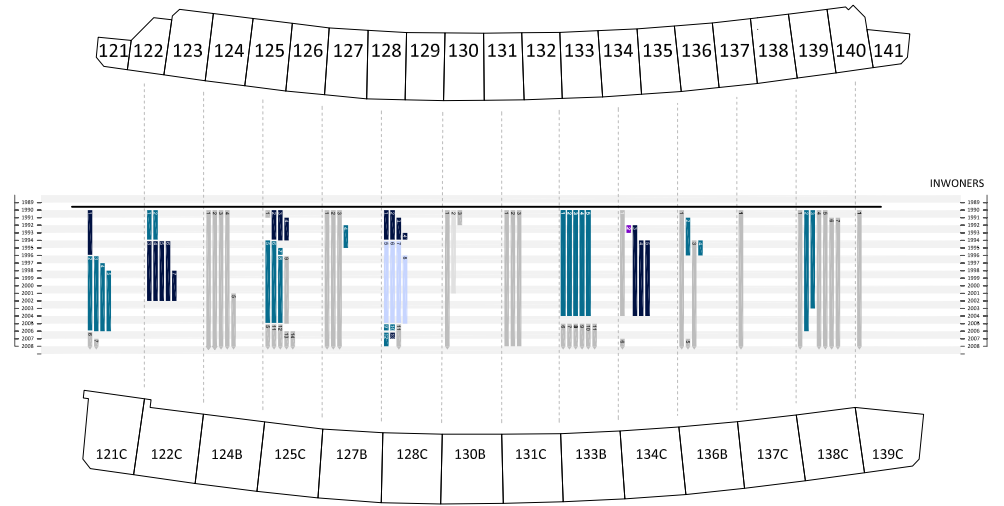
- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Overleden (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

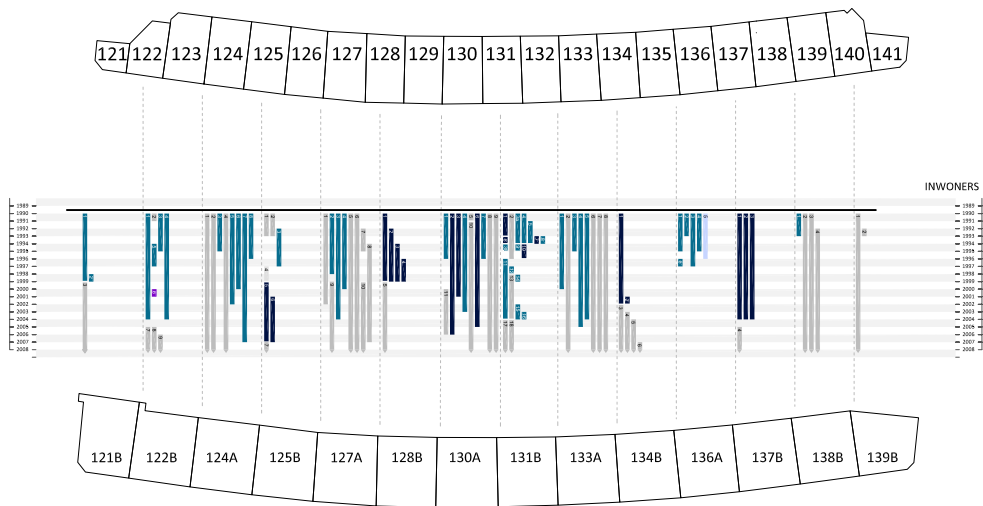
VERHUISBEWEGINGEN NAAR
TUGELAWEG
BEGANE GROND

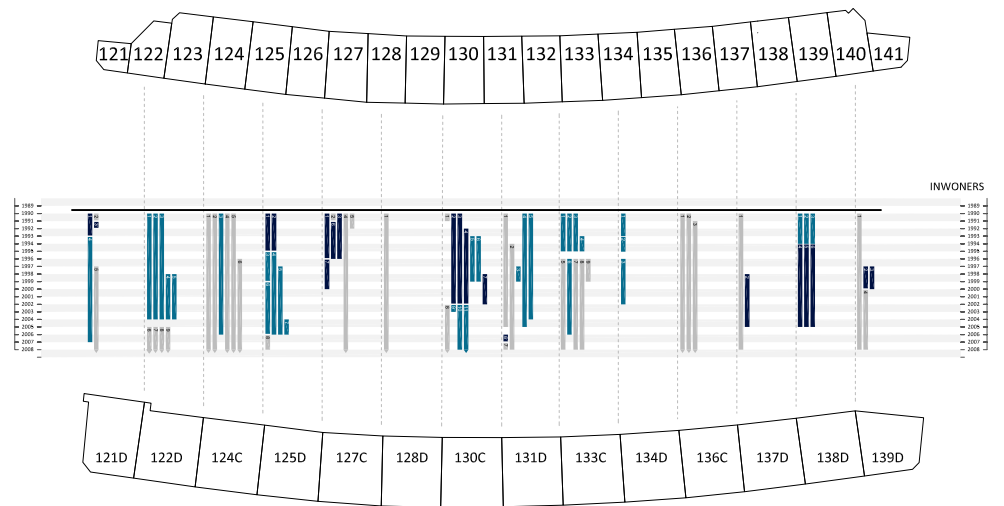
VERHUISBEWEGINGEN NAAR
TUGELAWEG
VERDIEPING II

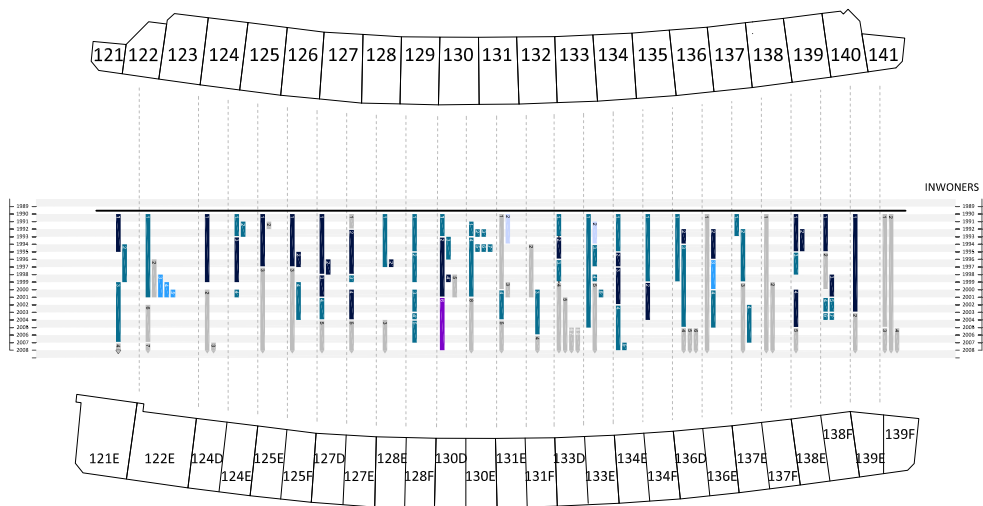
VERHUISBEWEGINGEN NAAR
TUGELAWEG
VERDIEPING I

VERHUISBEWEGINGEN NAAR
TUGELAWEG
VERDIEPING III

VERHUISBEWEGINGEN NAAR
TUGELAWEG
VERDIEPING IV

Sociale structuur

Tugelaweg

Begane grond (HS) + Verdieping I

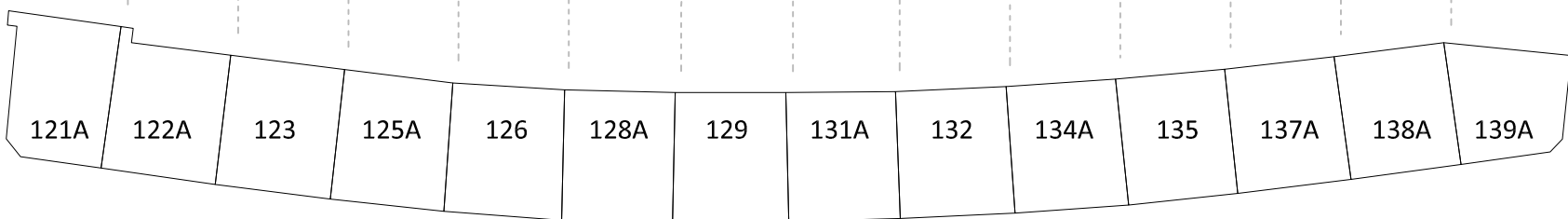
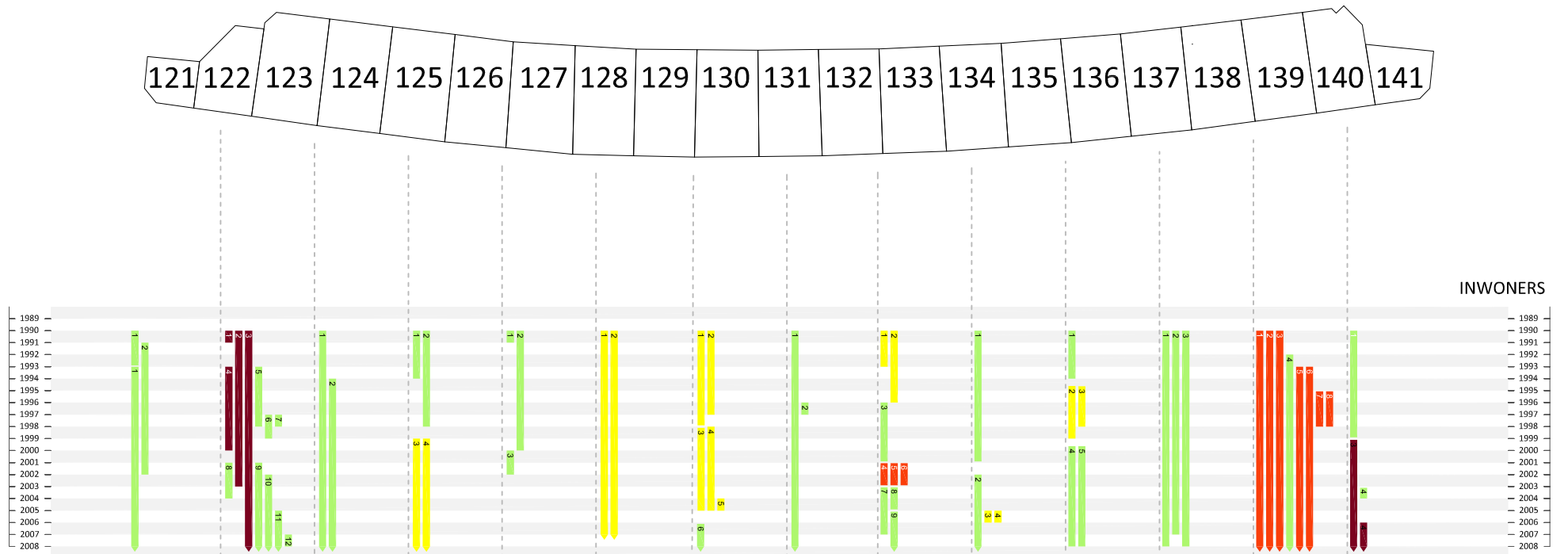

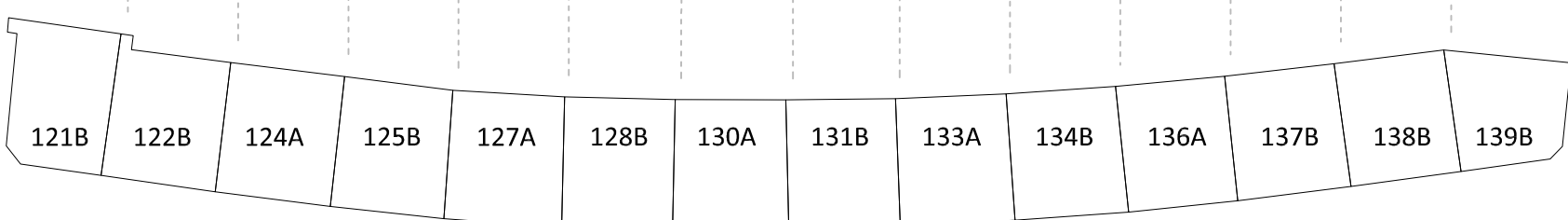
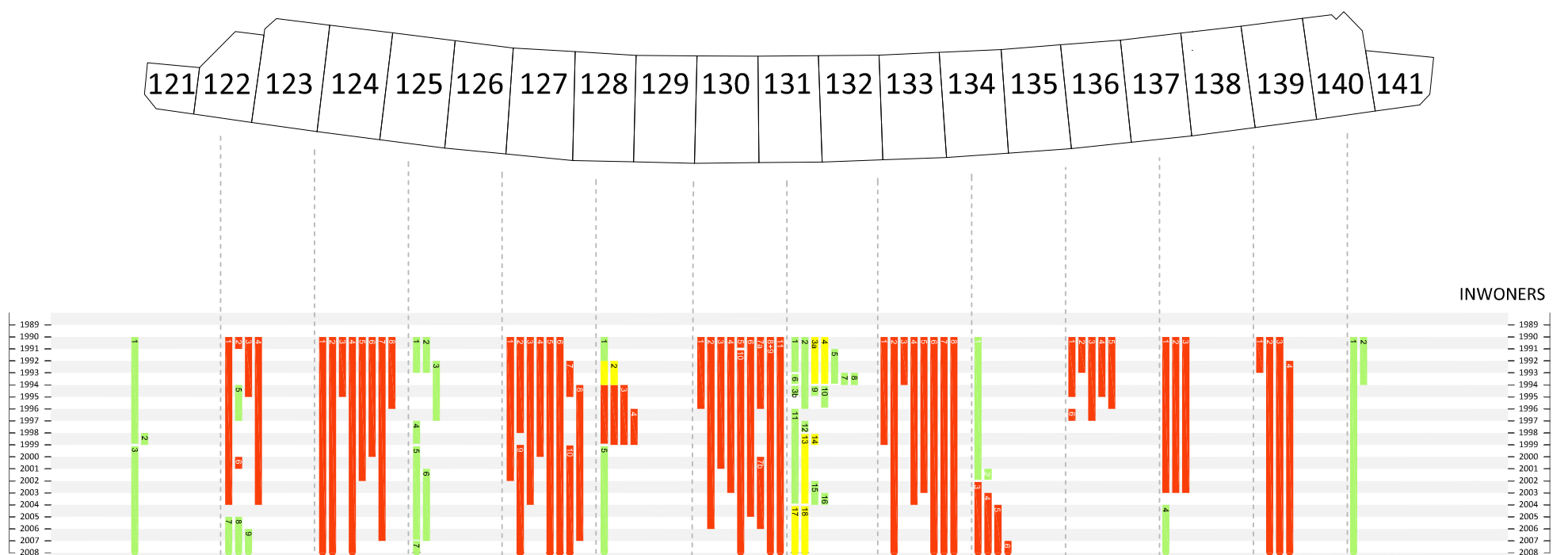
Legenda:

- Alleenstaanden
- Echtpaar zonder kind
- Echtpaar met kind
- Eenouder met kind
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)
- Geen informatie (zwart cijfer)

SOCIALE STRUCTUUR
TUGELAWEG
BEGANE GROND

SOCIALE STRUCTUUR
TUGELAWEG
VERDIEPING I

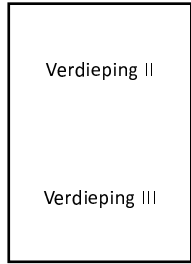

Sociale structuur

Tugelaweg

Verdieping II + Verdieping III

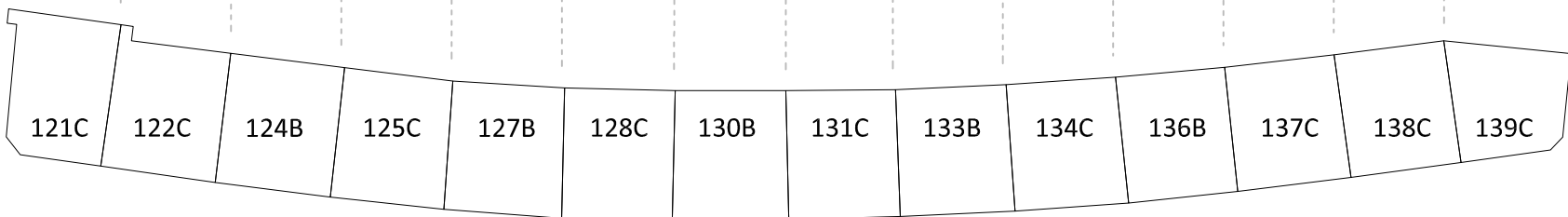
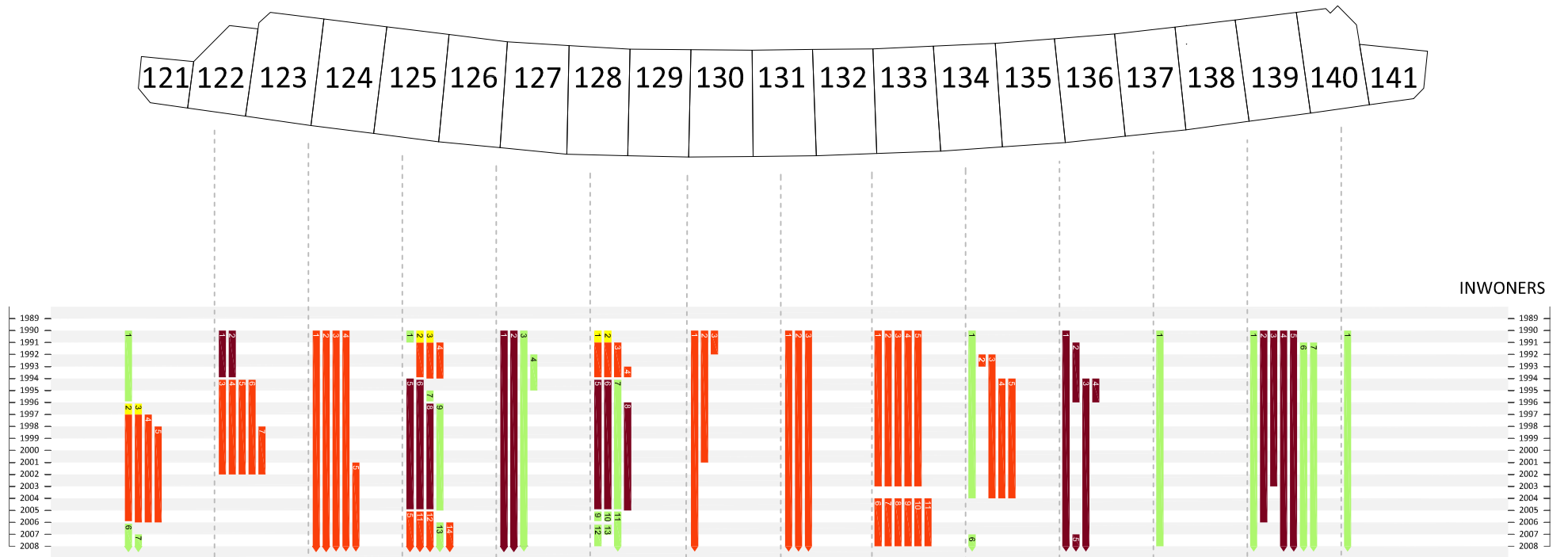

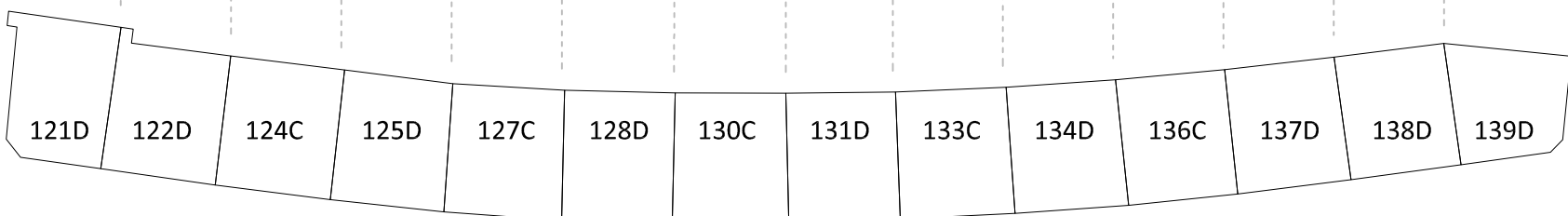
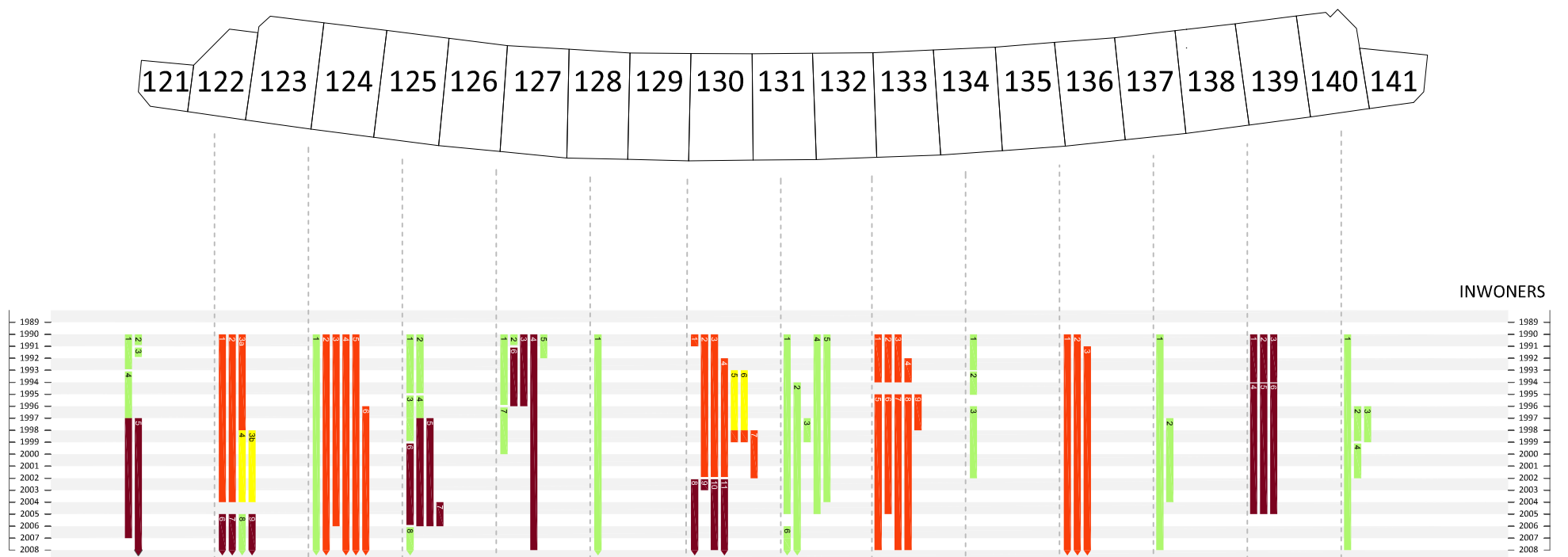
Legenda:

- Alleenstaanden
- Echtbaar zonder kind
- Echtbaar met kind
- Eenouder met kind
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)
- Geen informatie (zwart cijfer)

SOCIALE STRUCTUUR
TUGELAWEG
VERDIEPING II

SOCIALE STRUCTUUR
TUGELAWEG
VERDIEPING III

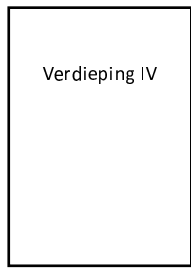

Sociale structuur

Tugelaweg

Verdieping IV

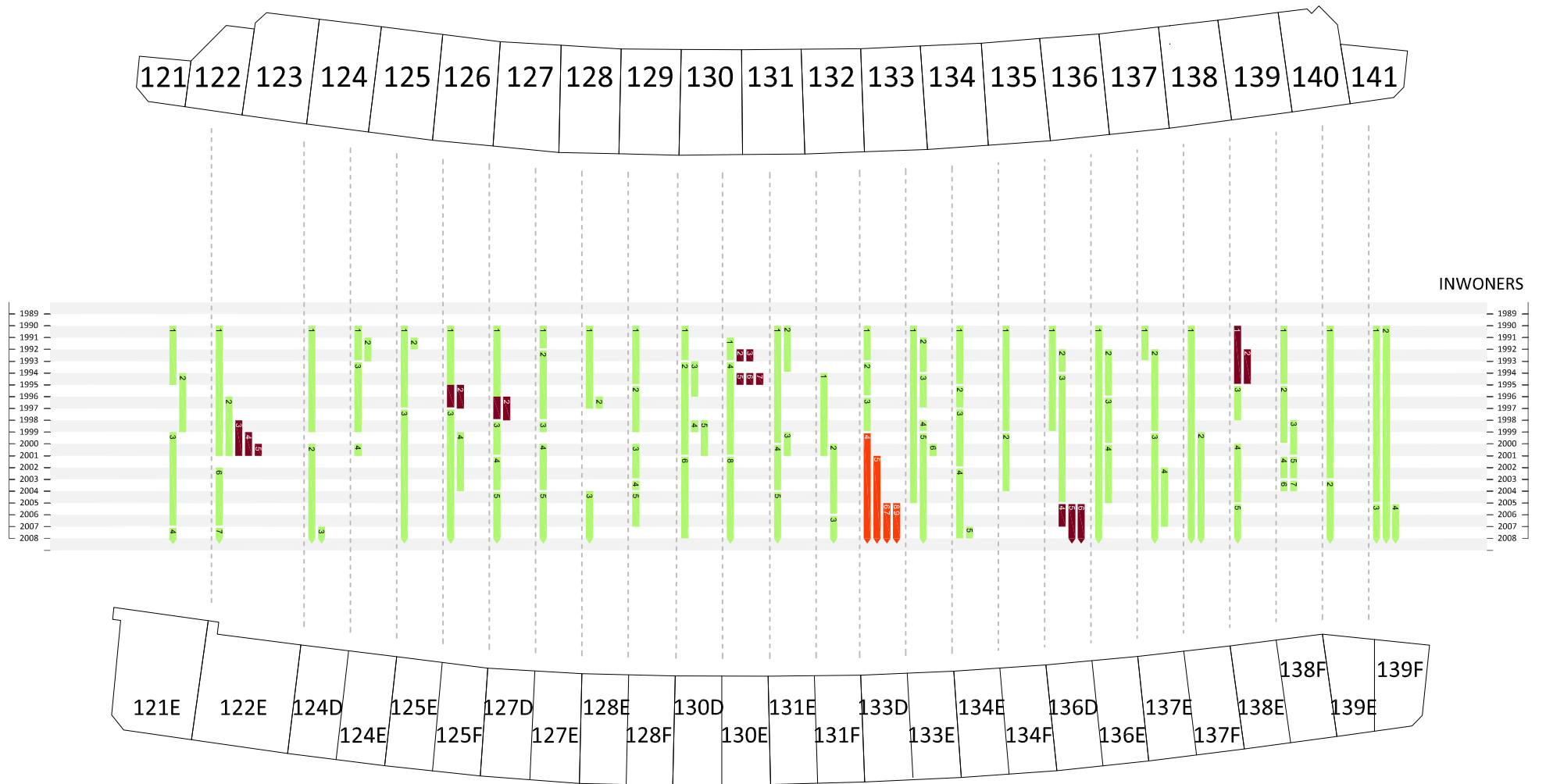

Legenda:

- Alleenstaanden
- Echtbaar zonder kind
- Echtbaar met kind
- Eenouder met kind
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)
- Geen informatie (zwart cijfer)

SOCIALE STRUCTUUR
TUGELAWEG
VERDIEPING IV

Sociale status

Tugelaweg

Overzicht

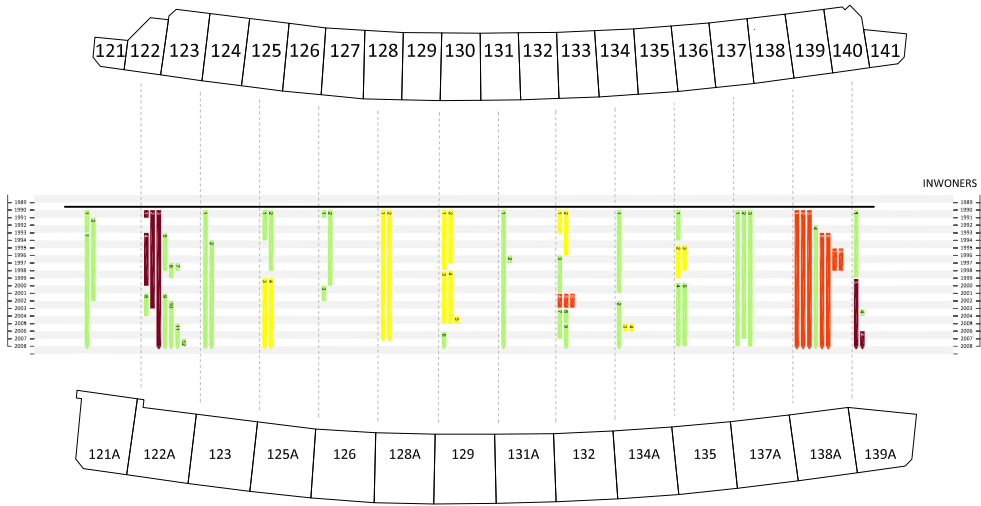

Legenda:

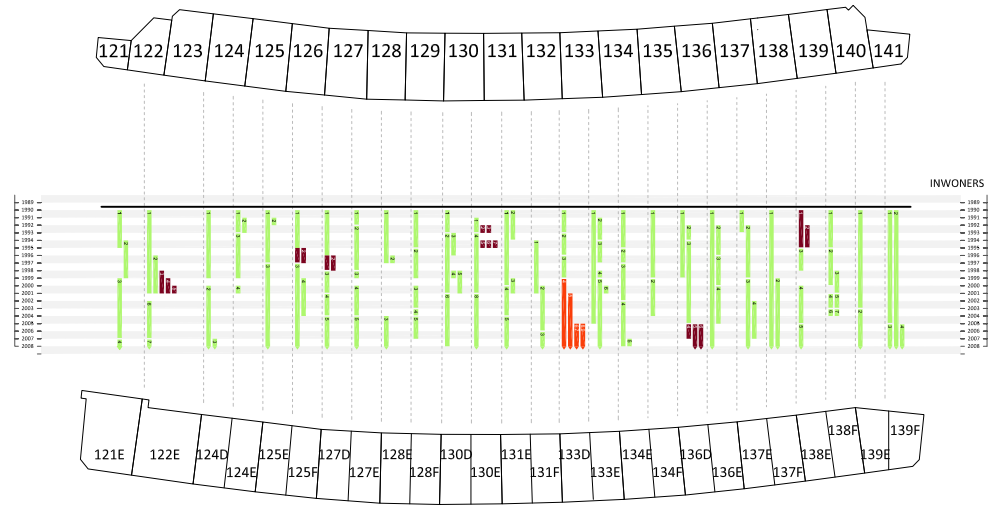
- Alleenstaanden
- Echtbaar zonder kind
- Echtbaar met kind
- Eenouder met kind
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)
- Geen informatie (zwart cijfer)

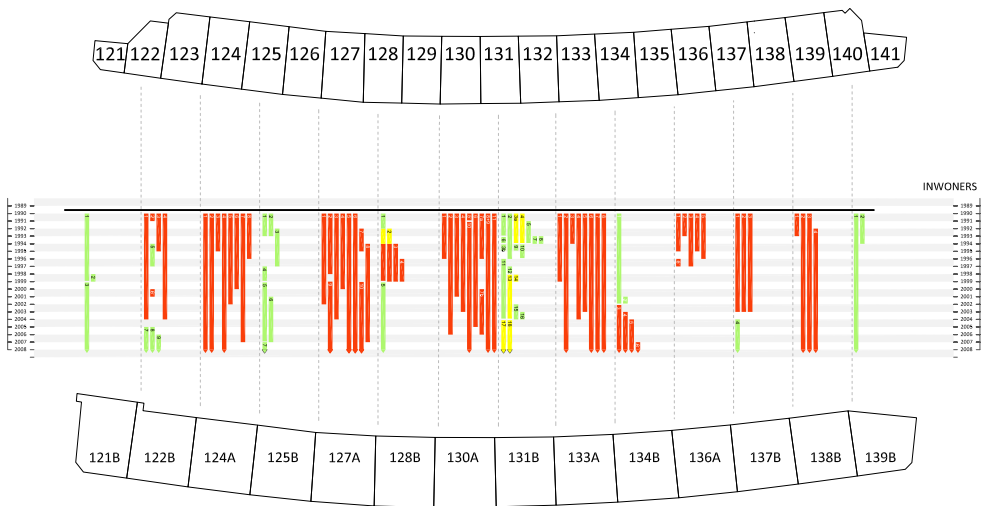
SOCIALE STRUCTUUR
TUGELAWEG
BEGANE GROND

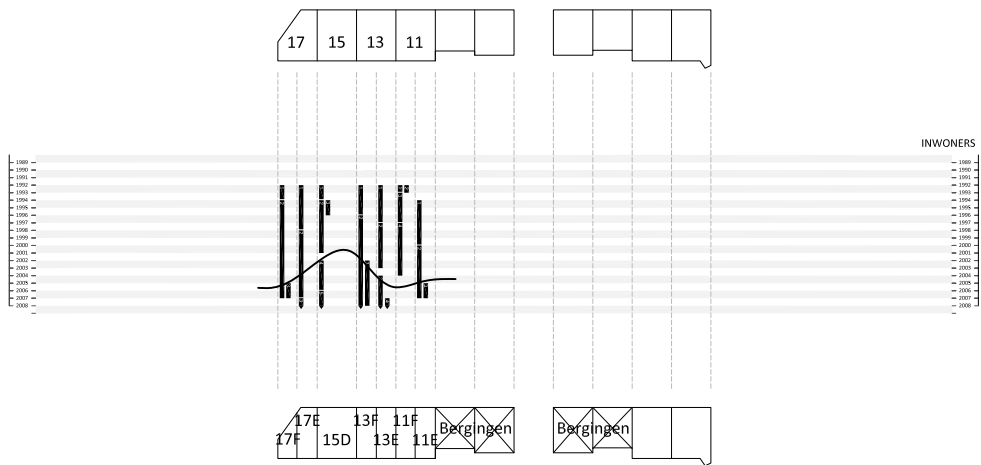
SOCIALE STRUCTUUR
TUGELAWEG
VERDIEPING IV

SOCIALE STRUCTUUR
TUGELAWEG
VERDIEPING I

VERBLIJFSDUUR/ DICHTHEID
HOFMEYRSTRAAT
VERDIEPING IV

* Geen informatie beschikbaar

Deelconclusie

Tugelaweg

Dichtheid

In de jaren '60 beginnen de woningen in de Transvaalbuurt in verval te raken. De huizen zijn klein en hebben geen voorzieningen als een douche, een CV en een plek voor de wasmachine. De slechte staat van de woningen leidt ertoe dat veel bewoners vertrekken, met als resultaat leegstand en gekraakte woningen. Als in de Tweede Nota Stadsvernieuwing de Transvaalbuurt als instandhoudingsgebied aangewezen wordt onderneemt de gemeente actie. In 1974 wordt gestart met de renovatie van de eerste honderd woningen en in 1985 zijn er al veertienhonderd woningen ingrijpend gerenoveerd.¹

Ook de woningen aan de Tugelaweg worden rond 1989 verbouwd. De woningen op de begane grond en de 1e, 2e en 3e verdiepingen worden vergroot door van drie woningen twee grotere woningen te maken. Op de 4e verdieping worden de woningen juist verkleind om op die manier een groot aantal appartementen te creëren. De nieuwe woningen worden van alle moderne gemakken voorzien.

Omdat de woningen allemaal verbouwd zijn en veranderd zijn van grootte is het niet eenvoudig om de jaren 1989 tot 2008 te vergelijken met de woningen van voor deze tijd. Toch komt duidelijk naar voren dat de trend van individualisering die zichtbaar is sinds de jaren '60 zich doorzet tussen 1989 en 2008. In de jaren na de tweede wereldoorlog is een verdichting zichtbaar die het gevolg is van de 'babyboom'. Deze verdichting is zichtbaar tot ongeveer mid jaren 60. Hierna individualiseert de samenleving steeds meer en wordt de dichtheid steeds lager. Waar tijdens de 'babyboom' gezinnen van 7-12 personen geen uitzondering zijn wordt het gros van de huizen tussen 1989 en 2008 bewoond door 1 of 2 personen. Het aantal inwoners van Nederland steeg tussen 1960 en 2000 met 40%, maar het aantal huishoudens verdubbelde in dezelfde periode van iets meer dan 3 miljoen naar iets minder dan 7 miljoen. Het gemiddeld aantal leden per huishouden daalde in die periode dan ook van 3,6 tot minder dan 2,3.² Hoewel de periode tussen 1989 en 2008 te kort is om deze verandering waar te nemen zijn de gevolgen wel zichtbaar.

Op de 1e, 2e en 3e verdieping bevinden zich relatief grote woningen. Op enkele uitzonderingen na wonen op deze bouwlagen dan ook vooral relatief grote gezinnen. Gezinnen of samenlevingsverbanden van tot 9 personen worden hier nog gevonden. De 4e verdieping bestaat uit kleinere appartementen die een andere doelgroep hebben. Deze bouwlaag wordt vooral bewoond door alleenstaanden of door twee samenwonenden. Af en toe worden de appartementen bewoond door een klein startend gezin. Opvallend is dat de dichtheid op de begane grond ook laag is in vergelijking met de drie middelste verdiepingen, hoewel de woningen wel vergroot zijn tijdens de verbouwing. Waarschijnlijk is de oorzaak te vinden in het feit dat de woningen toch te klein zijn om een groot gezin te huisvesten door de ruimte die verloren gaat aan portieken die de bovenliggende woningen ontsluiten.

De begane grond laag en de 4e verdieping hebben een lagere dichtheid dan de middelste twee

Verblijfsduur

In de periode voor 1989 is gebleken dat de bewoners van de woningen aan de Tugelaweg relatief honkvast zijn. Voor de oorlog is de verblijfsduur van de gemiddelde bewoner ongeveer 10 jaar. Ook na de oorlog is de gemiddelde verblijfsduur lang, met uitschieters tot maar liefst 40 jaar. In de periode na de verbouwing in 1989 is hierin een verandering te zien. De gemiddelde verblijfsduur van alle bewoners tussen 1989 en 2008 is 5,1 jaar. De verandering van samenstelling van huishoudens zou hier een oorzaak van kunnen zijn. Huishoudens bestaan steeds vaker uit samenleef verbanden en gezinssamenstellingen veranderen regelmatig. Dit kan er toe leiden dat mensen vaker van woning wisselen.

Opvallend is dat de bewoners van de woningen op de begane grond en de 4e verdieping aanzienlijk minder lang in dezelfde woning verblijven dan de bewoners van woningen op de 1e, 2e en 3e verdieping. De bewoners van de woningen op de begane grond en de 4e verdieping hebben een gemiddelde verblijfsduur van respectievelijk 4,4 en 4,8 jaar. De woningen op de 1e, 2e en 3e verdieping hebben bewoners die gemiddeld aanzienlijk langer blijven met 5,7, 7,7 en 6,4 jaar respectievelijk. Dit is waarschijnlijk een gevolg van de verschillende bewonerstypen die de woningen aantrekken. De gezinnen die de woningen op de middelste drie lagen vaak bewonen zijn weinig flexibel, omdat ze gebonden zijn aan vrienden en kennissen uit de buurt. Ook zitten kinderen vaak op school en brengt een eventuele verhuizing veel werk met zich mee. De bewoners van de onderste en de bovenste lagen zijn vaak alleenstaand of leven samen. Dit betekent dat ze erg flexibel zijn en eenvoudig kunnen verhuizen. Ook betreft het hier vaak starters die vanwege een laag startsalaris in een kleine woning wonen en verhuizen zodra ze financieel meer vermogend worden of kinderen krijgen.

Een opvallende uitzondering in het patroon is de woning met nummer 131B. De bewoners van deze woning verblijven vaak maar kort in hetzelfde huis. Toch wordt de woning bewoond door een relatief groot aantal bewoners tot 7 personen. Het gaat hier waarschijnlijk om een samenlevingsverband dat bestaat uit een aantal alleenstaanden.

Onderstaand is een overzicht afgebeeld van de berekening van de gemiddelde verblijfsduur per woning.

Gemiddelde verblijfsduur Begane Grond

Woning	121A	122A	123	125A	126	128A	129	131A	132	134A	135	137A	138A	139A	Gem. totaal
Gem. verblijfsduur	2,5	4,6	-	6,6	1,9	-	6,2	0,7	3,0	4,0	2,7	16,4	2,5	2,1	4,4

Gemiddelde verblijfsduur 1e verdieping

Woning	121B	122B	124A	125B	127A	128B	130A	131B	133A	134B	136A	137B	138B	139B	Gem. totaal
Gem. verblijfsduur	5,6	5,8	10,0	4,0	11,1	5,9	8,3	2,4	7,6	6,4	4,4	4,3	2,8	0,8	5,7

Gemiddelde verblijfsduur 2e verdieping

Woning	121C	122C	124B	125C	127B	128C	130B	131C	133B	134C	136B	137C	138C	139C	Gem. totaal
Gem. verblijfsduur	8,6	6,2	-	5,1	13,2	5,0	6,8	-	12,1	7,1	2,8	-	9,7	-	7,7

Gemiddelde verblijfsduur 3e verdieping

Woning	121D	122D	124C	125D	127C	128D	130C	131D	133C	134D	136C	137D	138D	139D	Gem. totaal
Gem. verblijfsduur	4,9	11,2	16,0	4,5	5,7	-	6,5	5,9	4,3	2,5	-	7,0	4,8	3,1	6,4

Gemiddelde verblijfsduur 4e verdieping

Woning	121E	122E	124D	124E	125E	125F	127D	127E	128E	128F	130D	130E	131E	131F
Gem. verblijfsduur	6,1	4,1	-	3,3	4,0	4,6	3,9	3,0	3,8	3,2	3,4	2,2	9,6	5,6

Woning	133D	133E	134E	134F	136D	136E	137E	137F	138E	138F	139E	139F	Gem. totaal
Gem. verblijfsduur	2,9	4,8	3,8	7,0	2,9	4,4	4,9	-	3,9	2,4	13,5	7,5	4,8

Totaal gemiddelde verblijfsduur Tugelaweg: 5,1

Deelconclusie

Tugelaweg

Verhuisbewegingen

Uit de verhuisbewegingen kan opgemaakt worden dat de aantrekkingskracht van Amsterdam nog altijd groot is. Het aantal mensen dat de hoofdstad verlaat voor een andere locatie is opvallend lager dan het aantal mensen dat zich vestigt in de hoofdstad. Enerzijds kan dit verklaard worden door de werkgelegenheid en de centrale ligging in Nederland, anderzijds lijkt de aantrekkingskracht van Amsterdam verklaard te kunnen worden door de schoonheid en het aanbod van cultuur, kunst en andere dienstverlening. Het is dan ook niet verwonderlijk dat het grootste deel van de bewoners die wegtrekken uit de Tugelaweg blijft wonen in Amsterdam. Opvallend weinig mensen blijven in het blok of in de buurt wonen. Wellicht is de zoektocht naar een groter of duurder huis de belangrijkste reden om te verhuizen. In dit kader is wellicht te verklaren dat mensen er niet voor kiezen in dezelfde buurt te blijven wonen. Daarnaast lijken de kleinere woningen minder geschikt voor grotere gezinnen. Meermaals is gezinsuitbreiding de reden de woning te verlaten. Helaas ontbreekt de informatie van bewoners die er sinds 1993 wonen.

Daarnaast lijken alleenstaanden flexibeler te zijn dan gezinnen. Ze verhuizen vaker, maar lijken ook eerder bereid te zijn Amsterdam te verlaten. Alleenstaanden zijn minder gebonden aan het werk, de opleiding of het sociale leven van andere personen. Er is geen reden om aan te nemen dat deze verhuisbewegingen aan dit specifieke bouwblok gelinkt kunnen worden.

Helaas ontbreekt de nodige data van voor 1993, waardoor specifieke conclusies niet aan deze data ontleend kan worden.

Sociale structuur

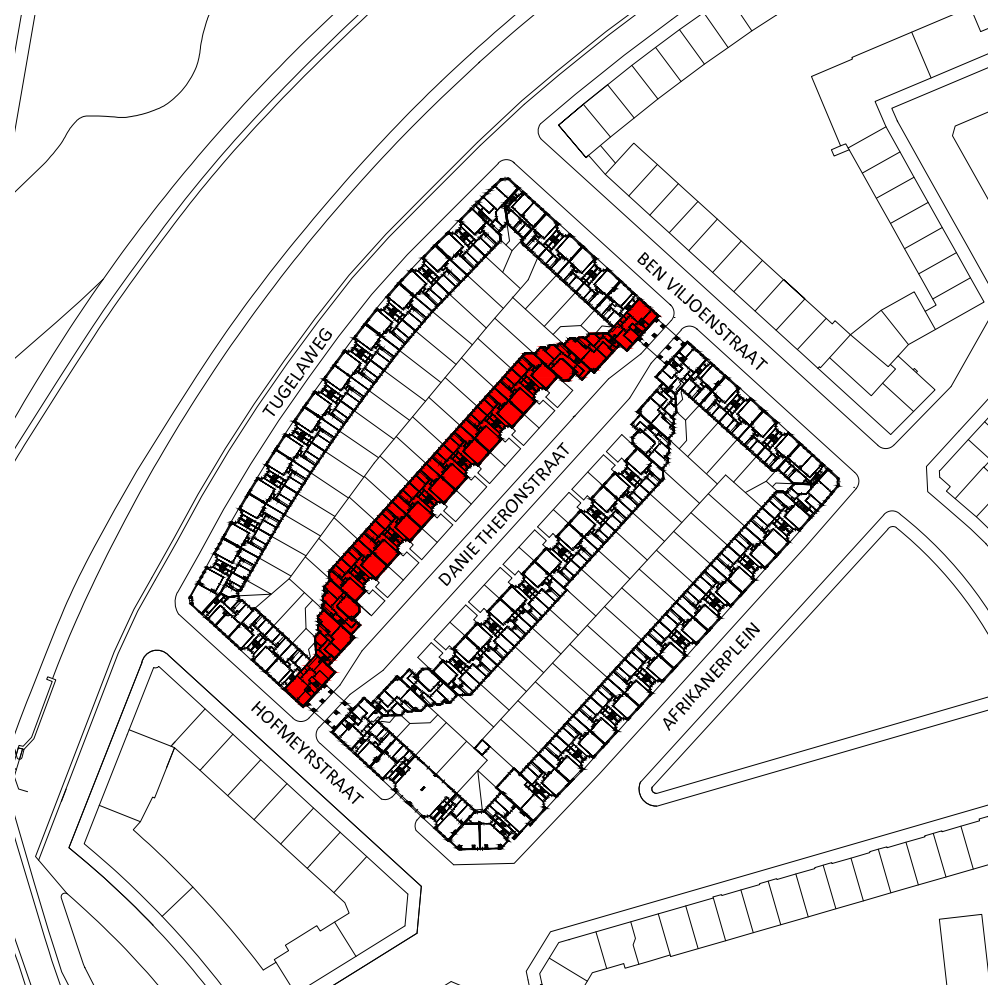
Op de begane grond van de woningen aan de Tugelaweg wonen voornamelijk alleenstaanden of gezinnen zonder kinderen. Opvallend is het feit dat de meeste gezinnen op de eerste, tweede en derde verdieping wonen. Dit betekent dat gezinnen geen directe toegang tot de openbare ruimte of een tuin hebben. De buurt biedt echter wel groen en speelvoorzieningen voor kinderen. Het hoge aantal gezinnen op de hogere verdiepingen kan dan ook verklaard worden door de afwijking in woningplattegrond. Op de kleinere bovenste verdieping vinden daarentegen voornamelijk alleenstaanden hun intrek. Bovendien is de verblijftijd van de groep alleenstaanden korter dan de gezinnen. In de data van de sociale structuur zijn nog enkele opvallende gezinssamenstellingen en wijzigen hierin, te vinden. Zonder nadere informatie is het niet mogelijk een specifieke uitspraak over deze situaties te doen. Algemeen kan gesteld worden dat in de Tugelaweg een grote diversiteit in sociale structuur voorkomt.

Danie Theronstraat even

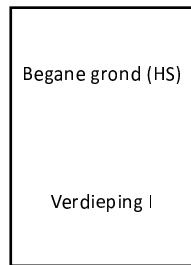

Verblijfsduur

Danie Theronstraat even

Begane grond (HS) + Verdieping I

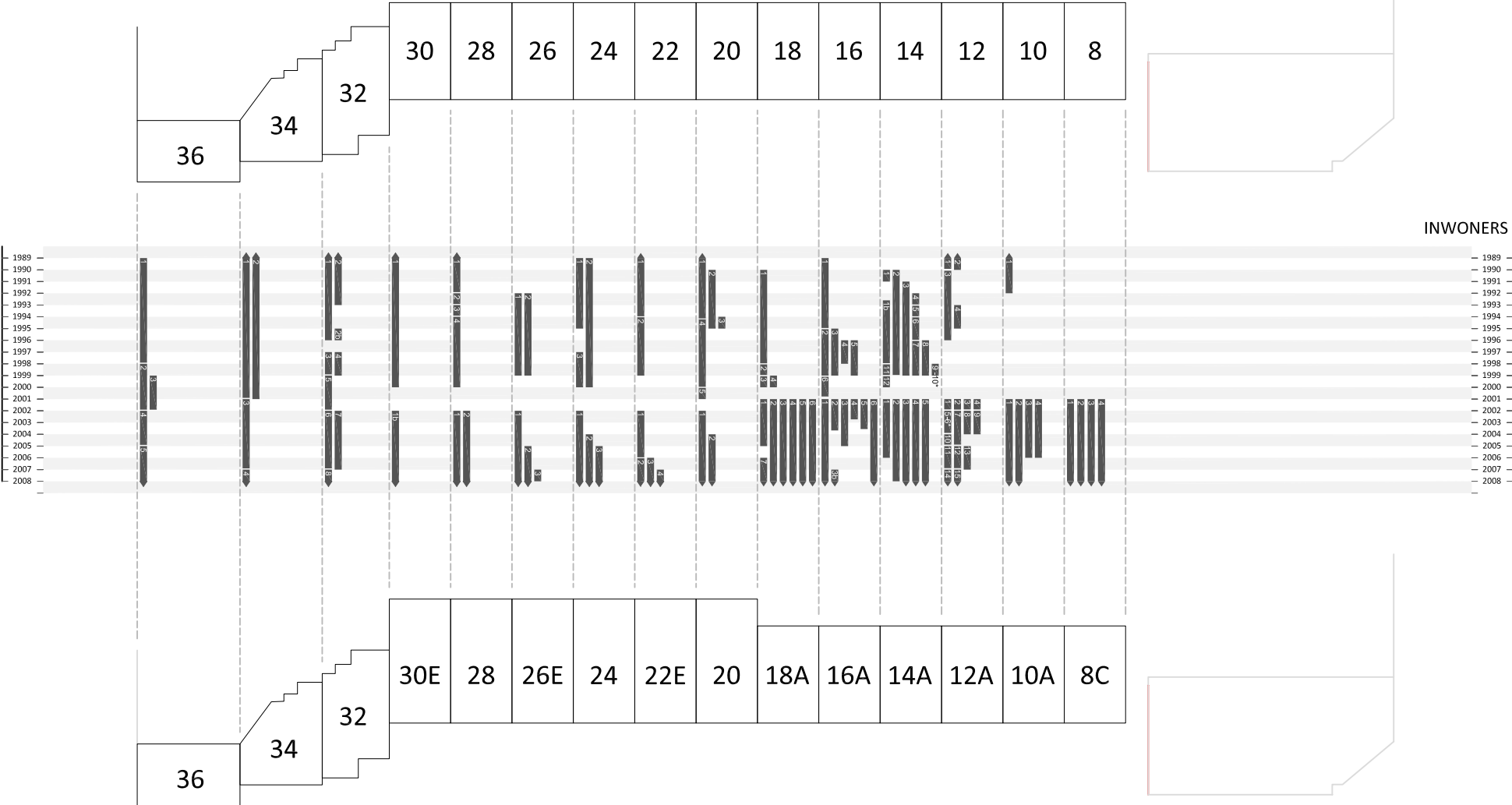

Legenda:

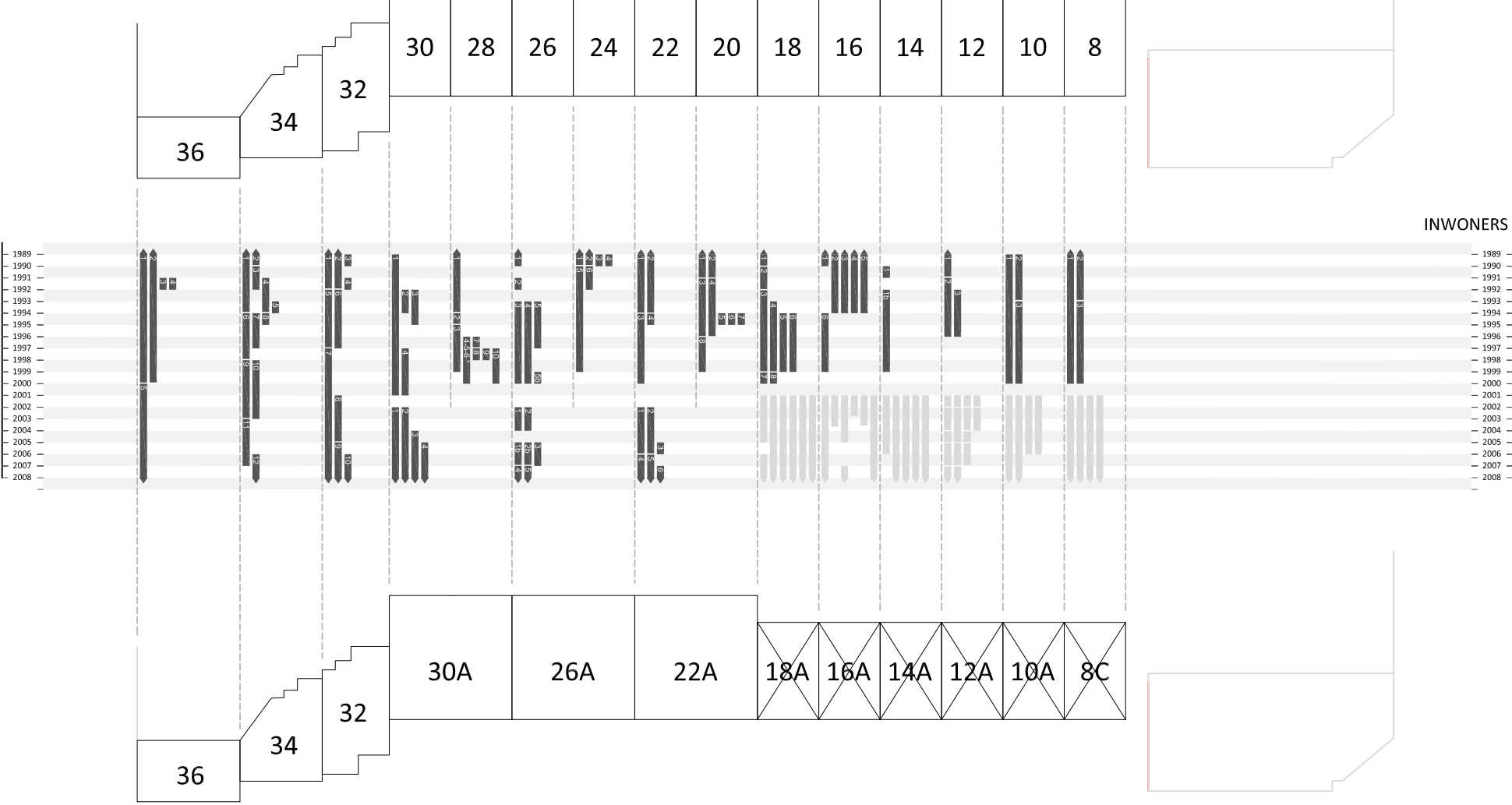
- Bewoond
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERBLIJFSDUUR/ DICHTHEID
DANIE THERONSTRAAT
BEGANE GROND

VERBLIJFSDUUR/DICHTHEID
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING I

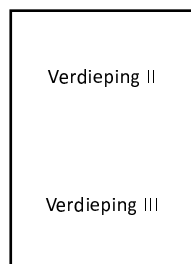

Verblijfsduur

Danie Theronstraat even

Verdieping II + Verdieping III

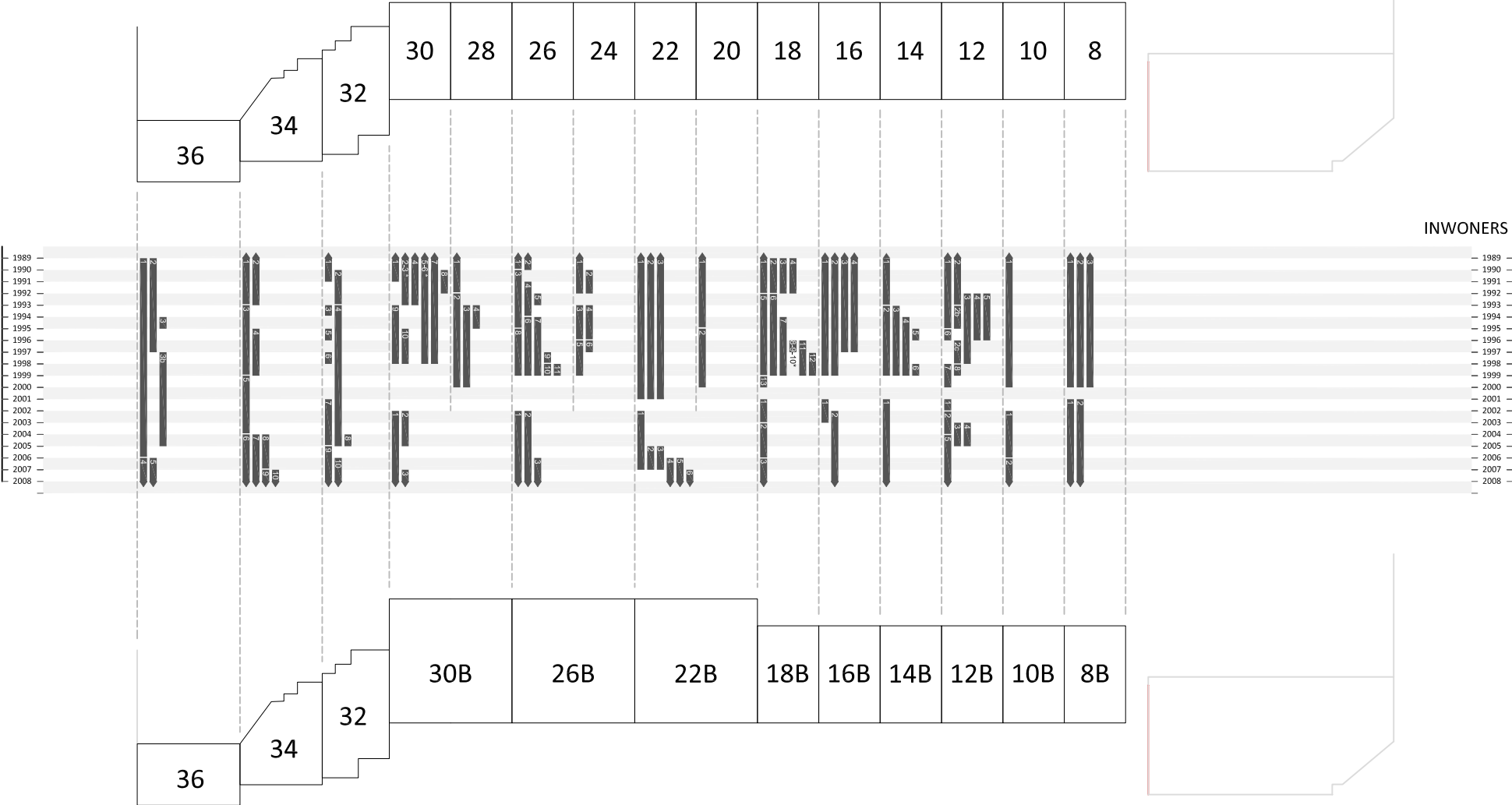

Legenda:

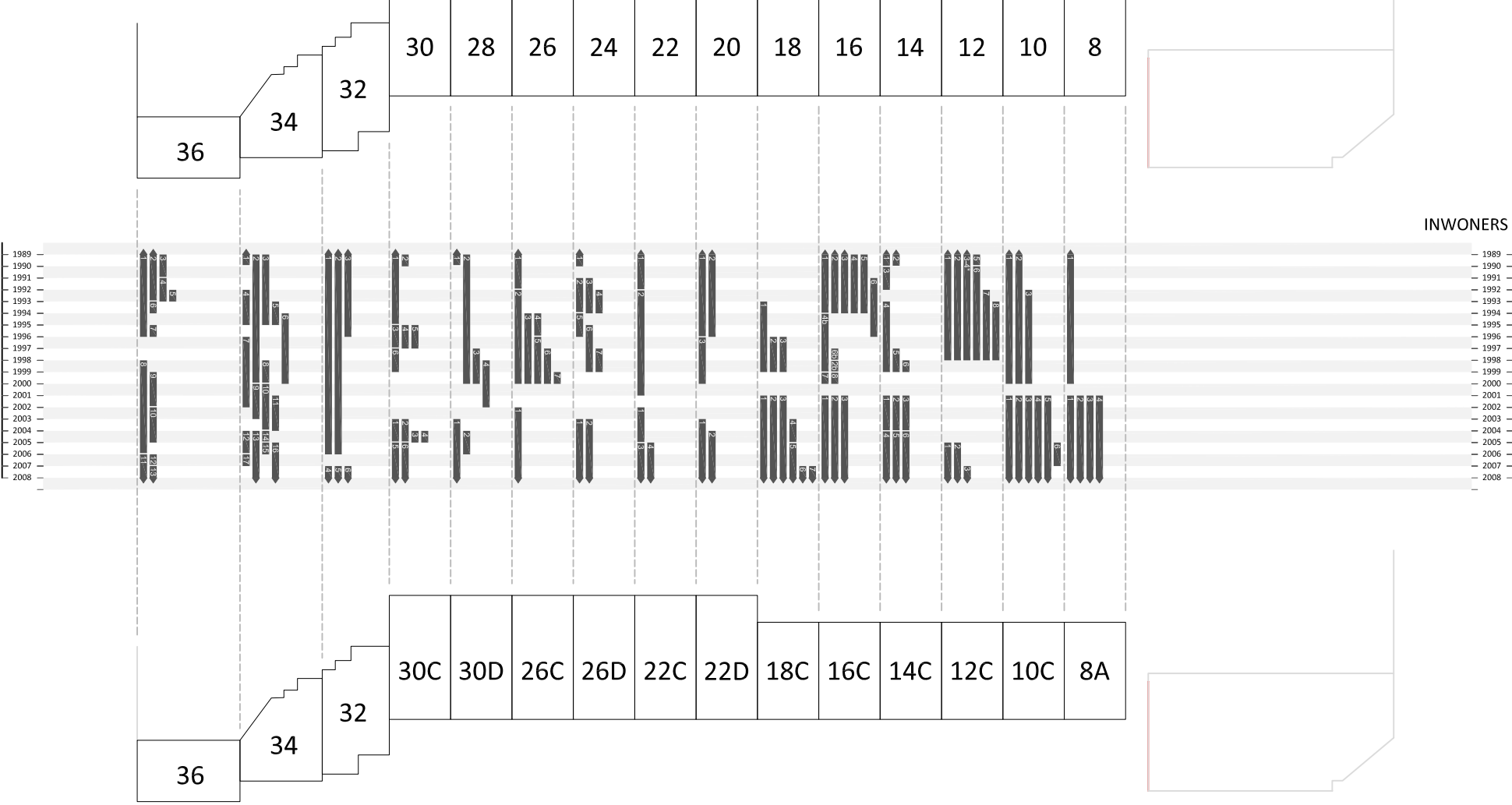
■ Bewoond

■ (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERBLIJFSDUUR/ DICHTHEID
 DANIE THERONSTRAAT
 VERDIEPING II

VERBLIJFSDUUR/DICHTHEID
 DANIE THERONSTRAAT
 VERDIEPING III

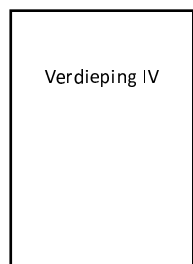

Verblijfsduur

Danie Theronstraat even

Verdieping IV

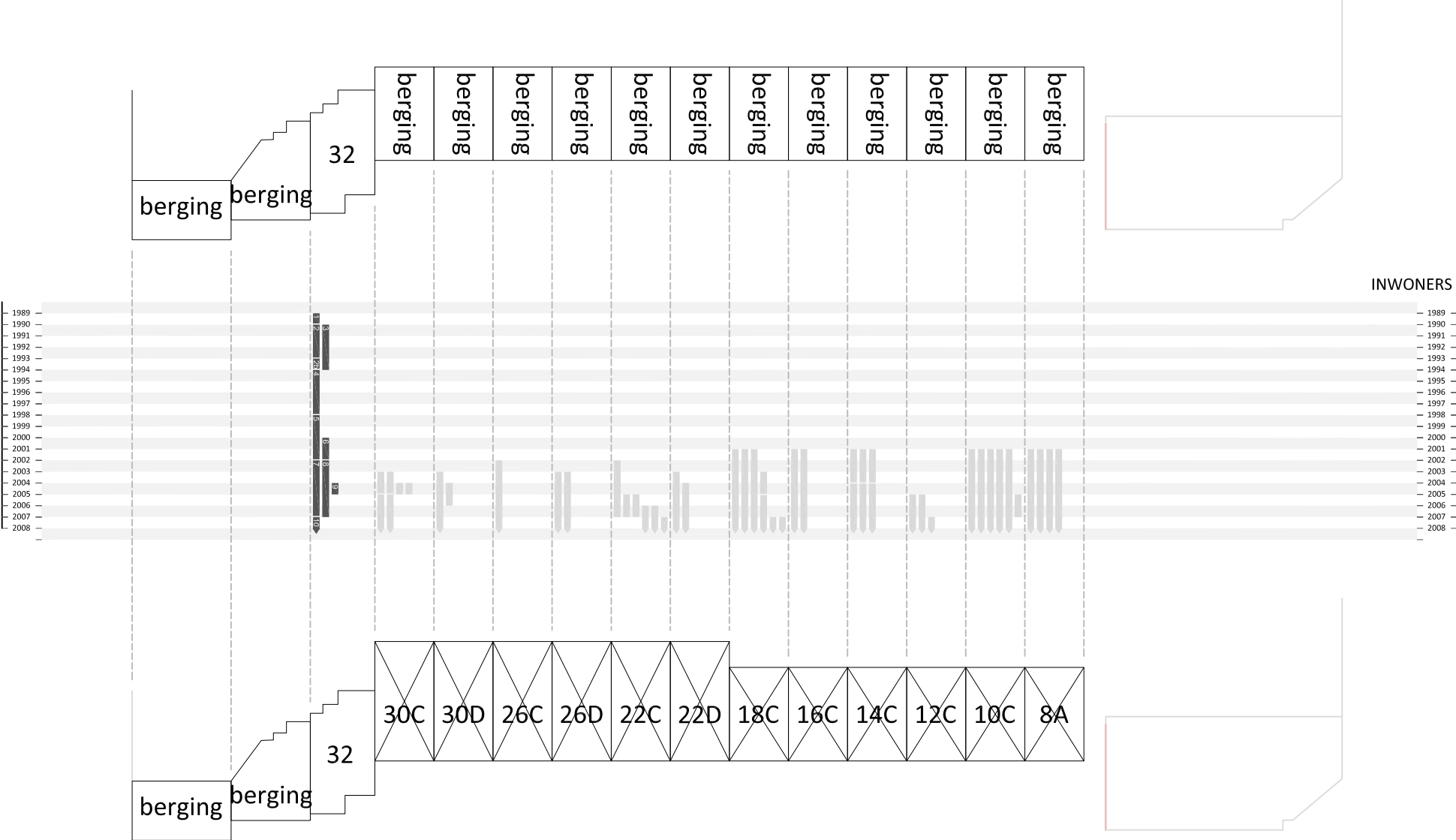

Legenda:

■ Bewoond

■ (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERBLIJFSDUUR/ DICHTHEID
 DANIE THERONSTRAAT
 VERDIEPING IV

Verblijfsduur

Danie Theronstraat even

Overzicht

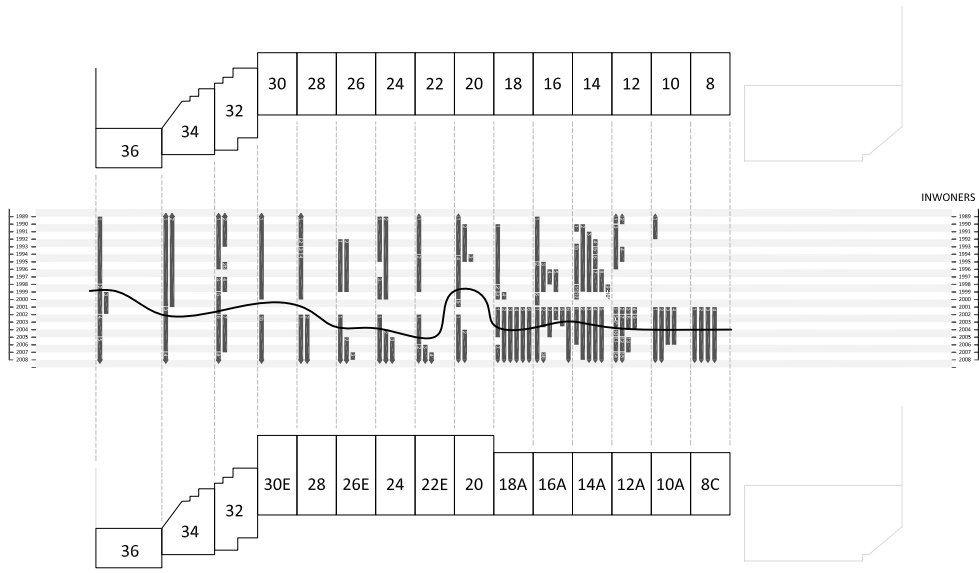

Legenda:

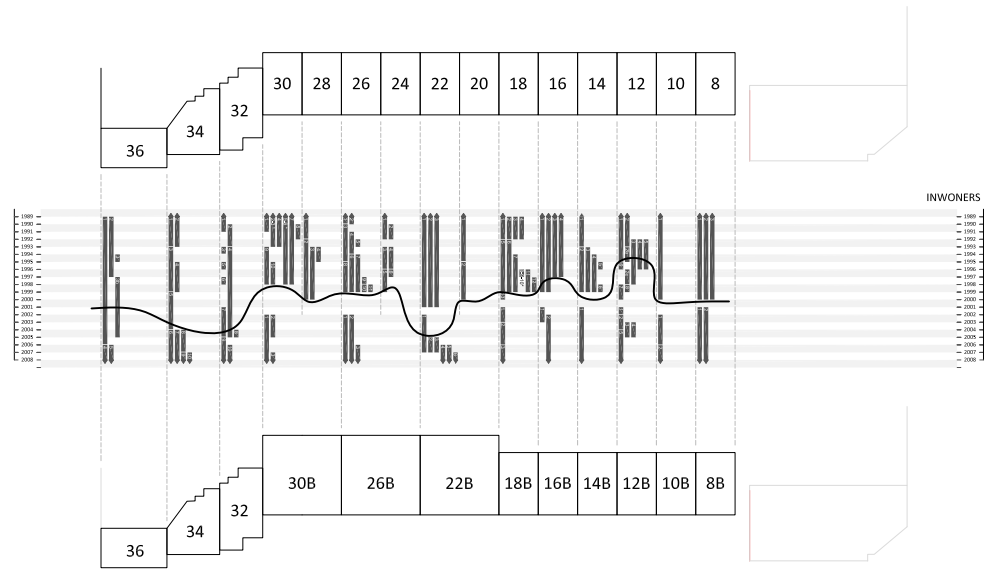
■ Bewoond

■ (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

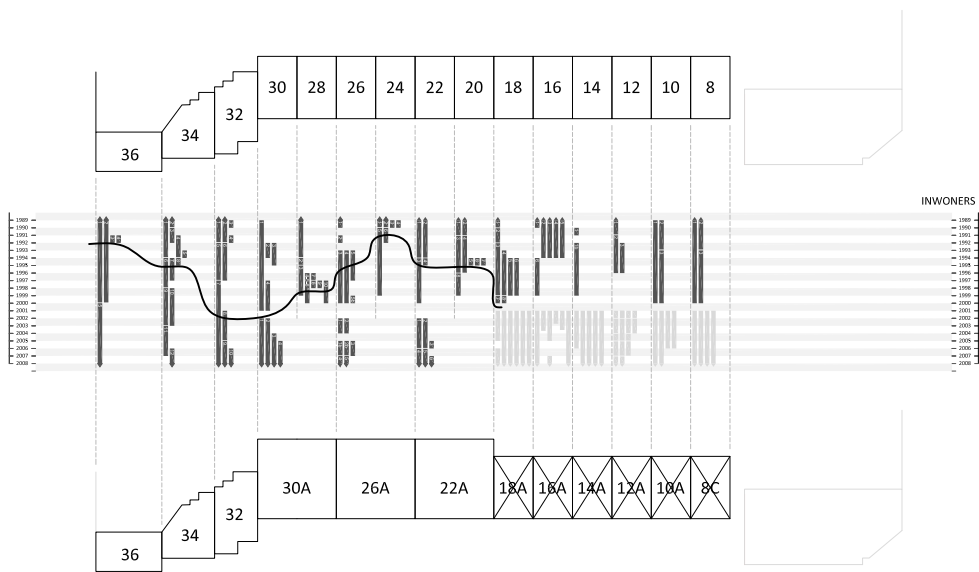
VERBLIJFSDUUR/ DICHTHEID
DANIE THERONSTRAAT
BEGANE GROND

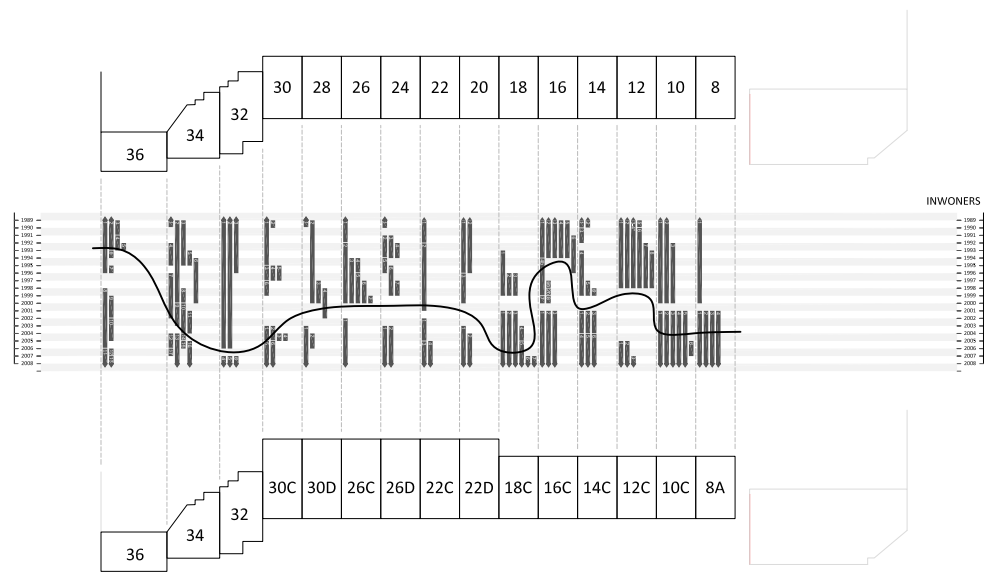
VERBLIJFSDUUR/ DICHTHEID
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING II

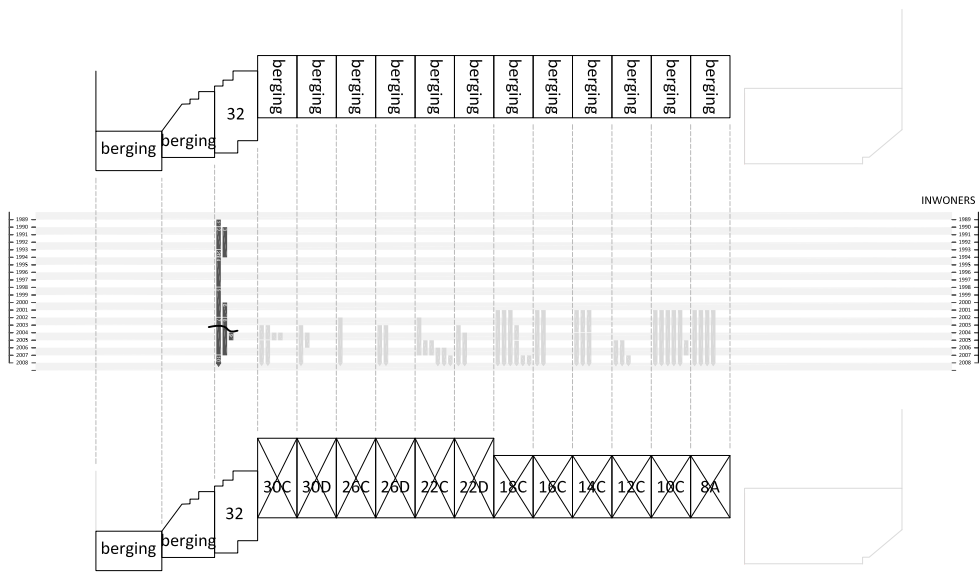
VERBLIJFSDUUR/DICHTHEID
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING I

VERBLIJFSDUUR/DICHTHEID
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING III

VERBLIJFSDUUR/ DICHTHEID
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING IV

Verhuisbeweging van

(Verhuisbeweging van elders naar Danie Theronstraat (even))

Danie Theronstraat even

Begane grond (HS) + Verdieping I

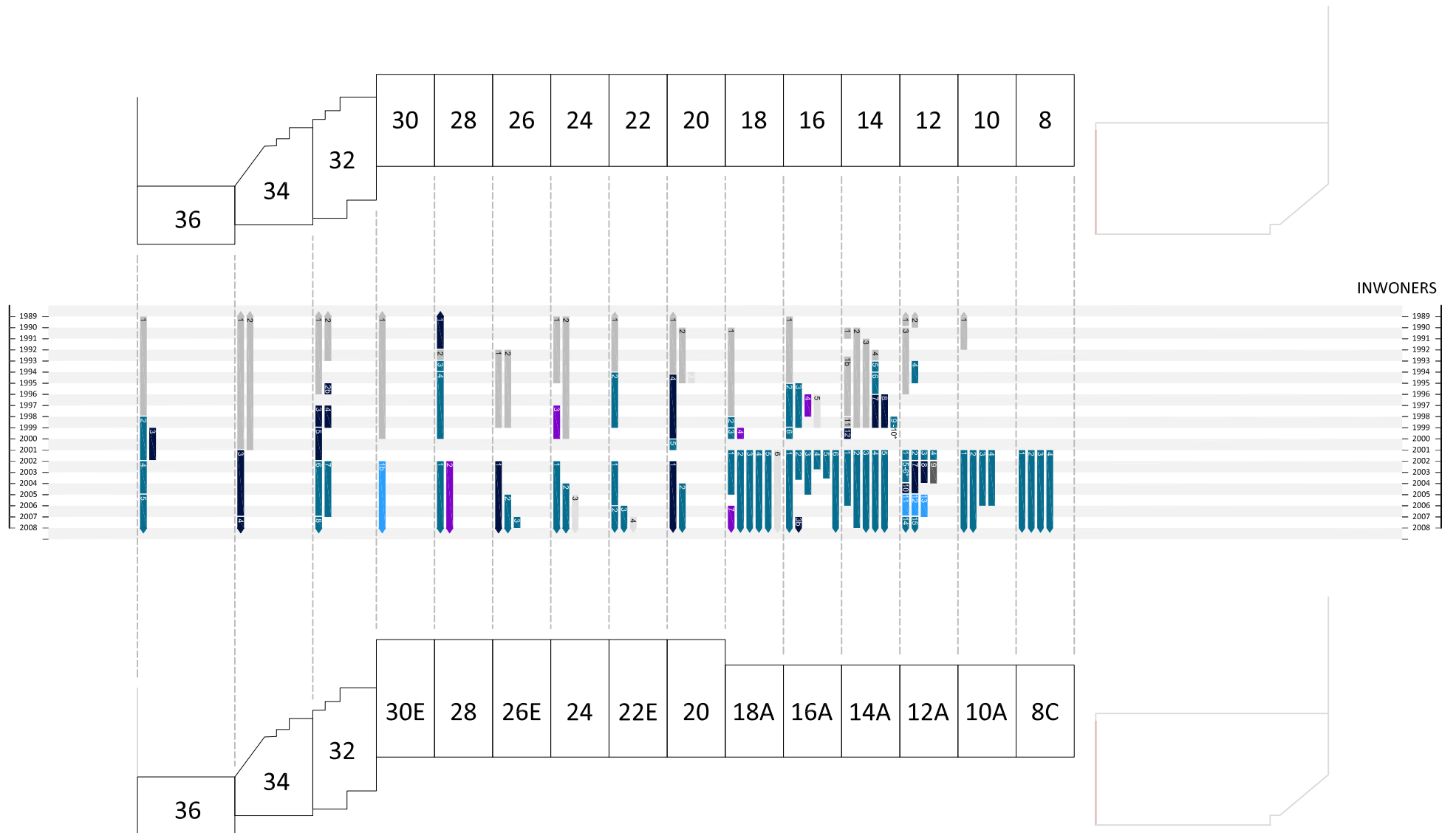

Legenda:

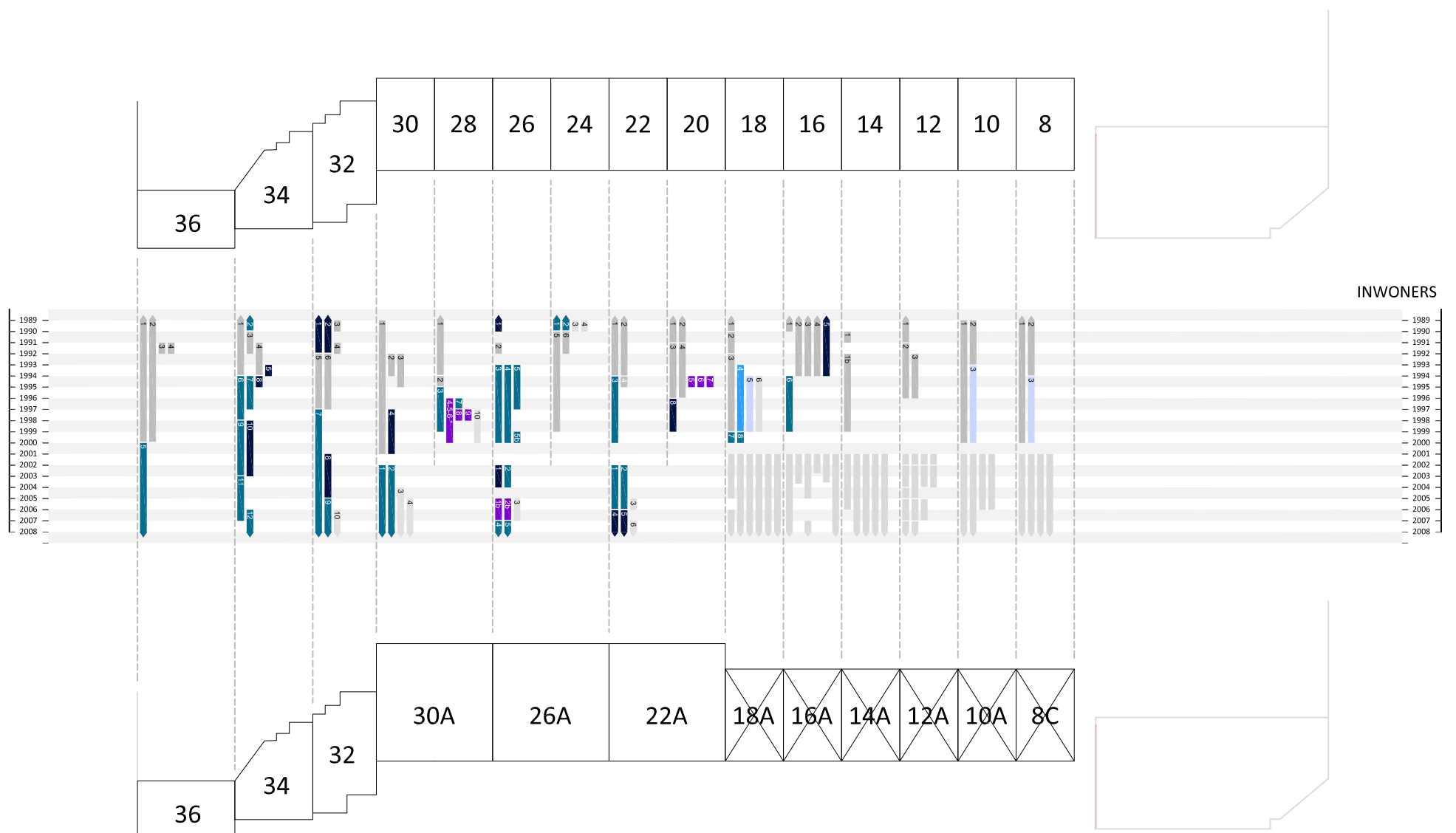
- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Geboorte (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERHUISBEWEGINGEN VAN DANIE THERONSTRAAT BEGANE GROND

VERHUISBEWEGINGEN VAN DANIE THERONSTRAAT VERDIEPING I

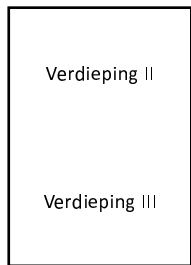
Verhuisbeweging van

(Verhuisbeweging van elders naar Danie Theronstraat (even))

Danie Theronstraat even

Verdieping II + Verdieping III

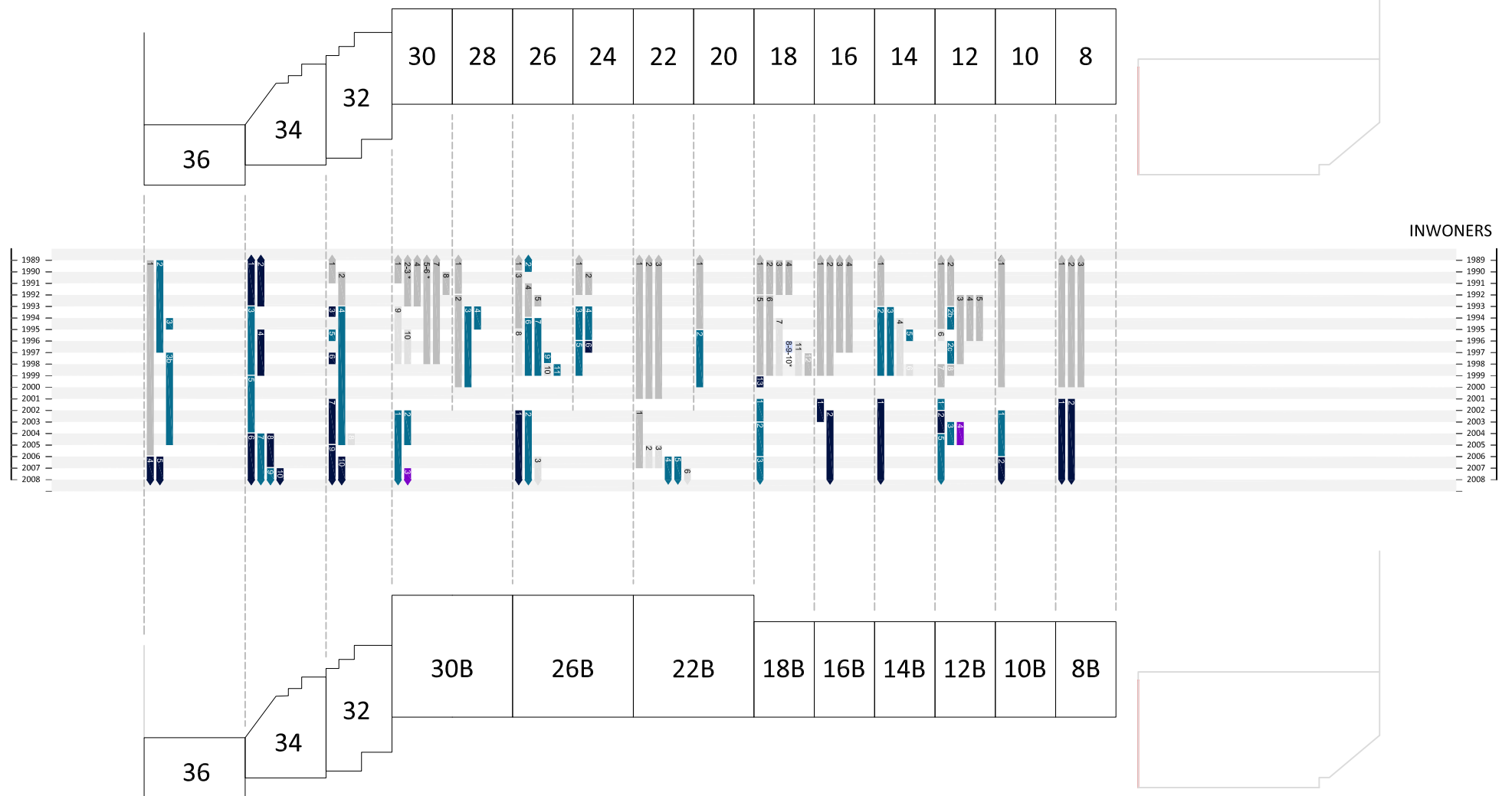

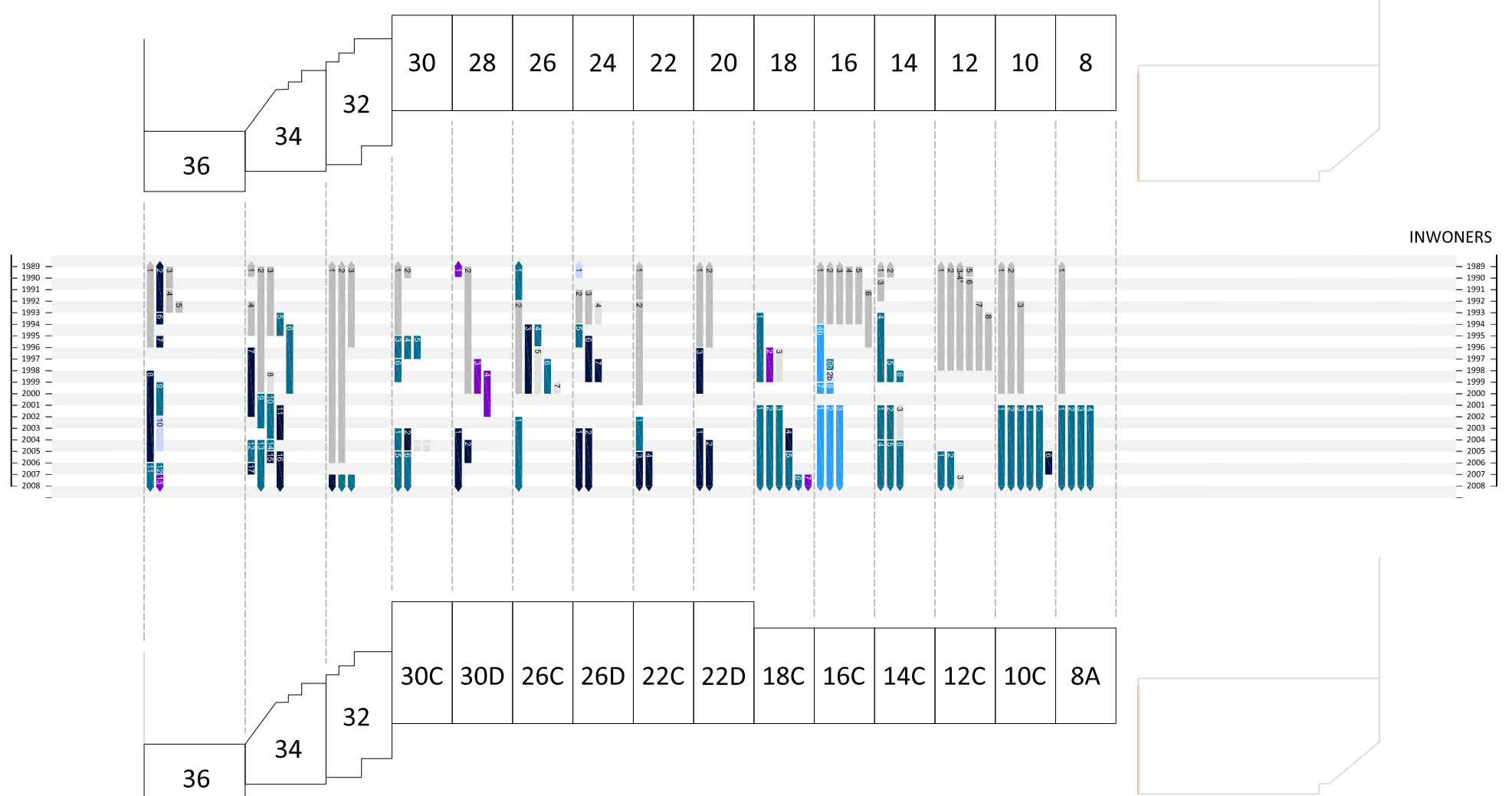
Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Geboorte (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERHUISBEWEGINGEN VAN DANIE THERONSTRAAT VERDIEPING II

VERHUISBEWEGINGEN VAN DANIE THERONSTRAAT VERDIEPING III

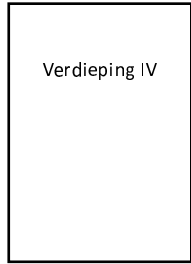
Verhuisbeweging van

(Verhuisbeweging van elders naar Danie Theronstraat (even))

Danie Theronstraat even

Verdieping IV

Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Geboorte (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

Verhuisbeweging van

(Verhuisbeweging van elders naar Danie Theronstraat (even))

Danie Theronstraat even

Overzicht

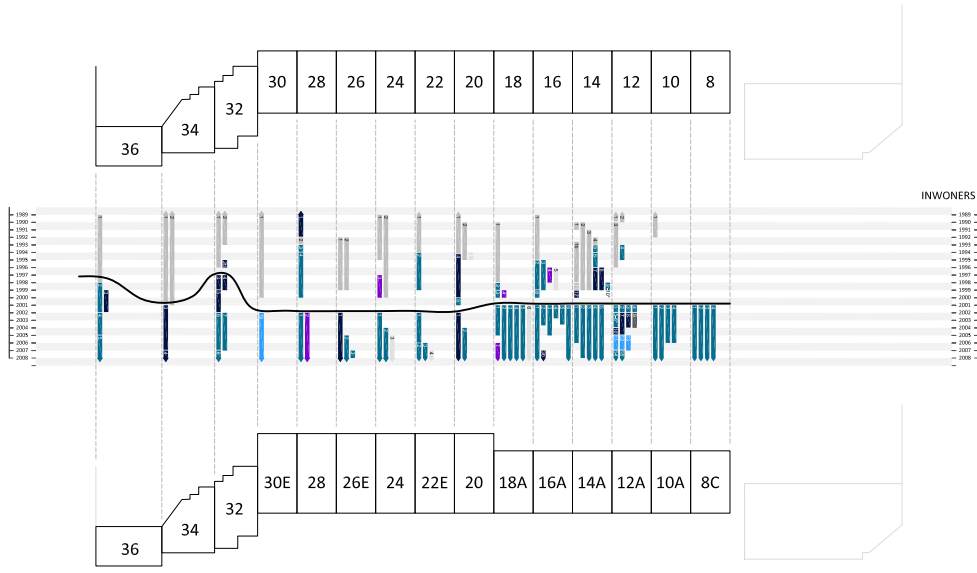

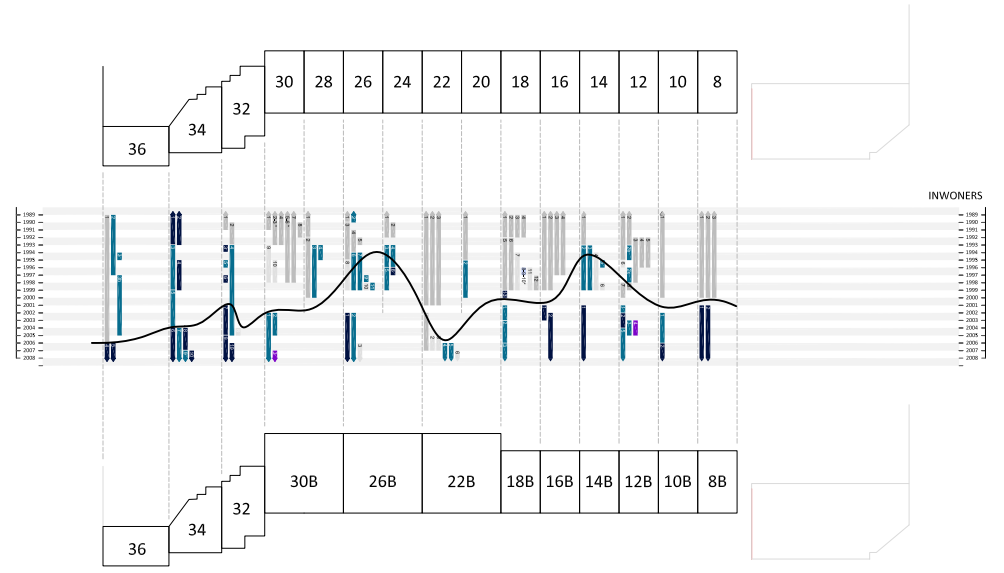
Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Geboorte (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

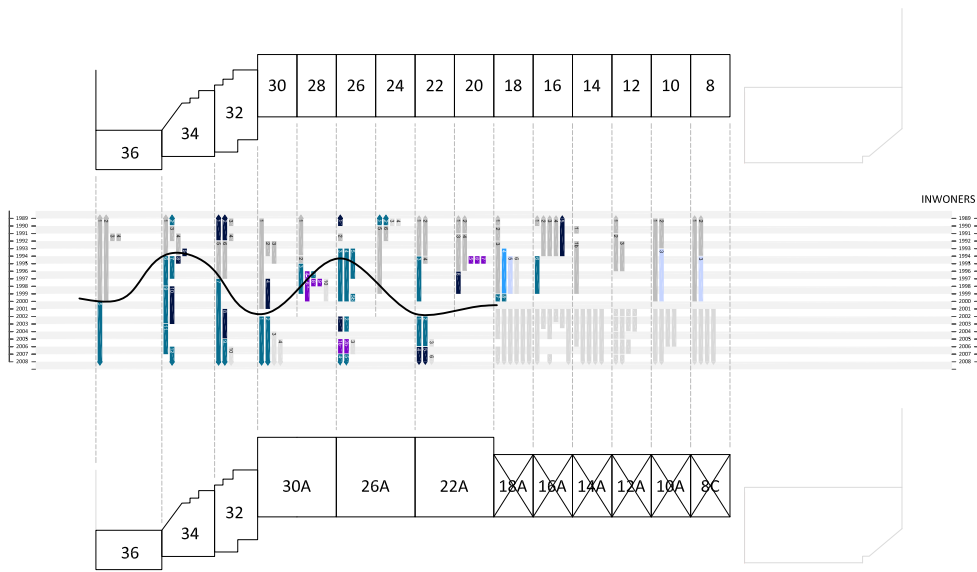
VERHUISBEWEGINGEN VAN
DANIE THERONSTRAAT
BEGANE GROND

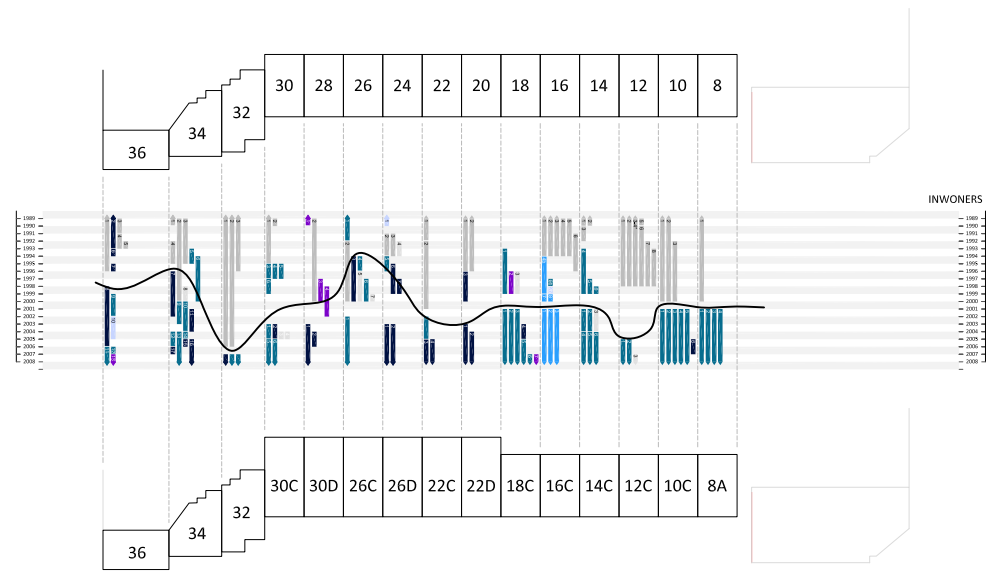
VERHUISBEWEGINGEN VAN
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING II

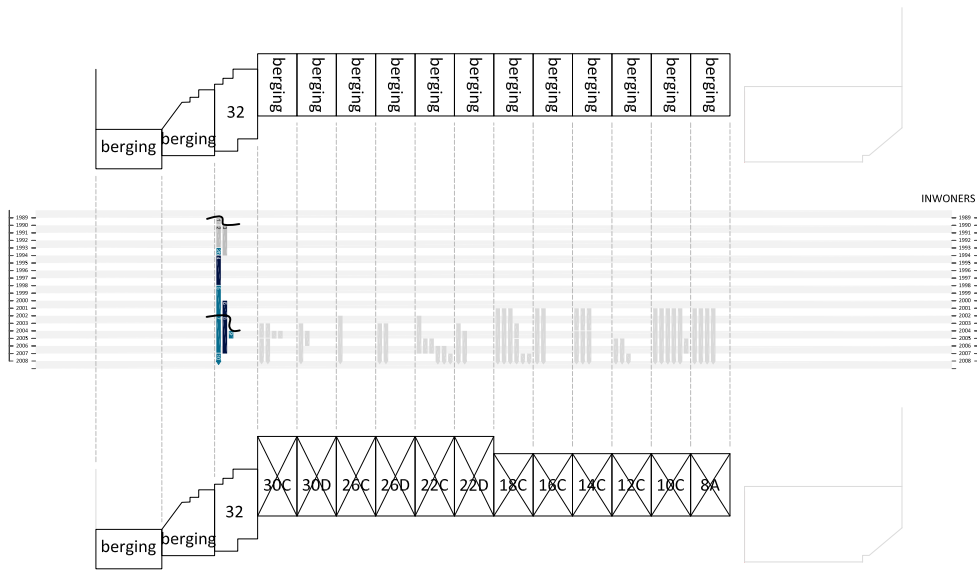
VERHUISBEWEGINGEN VAN
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING I

VERHUISBEWEGINGEN VAN
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING III

VERHUISBEWEGINGEN VAN
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING IV

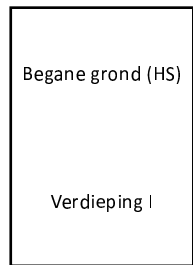
Verhuisbeweging naar

(Verhuisbeweging van Danie Theronstraat (even) naar elders)

Danie Theronstraat even

Begane grond (HS) + Verdieping I

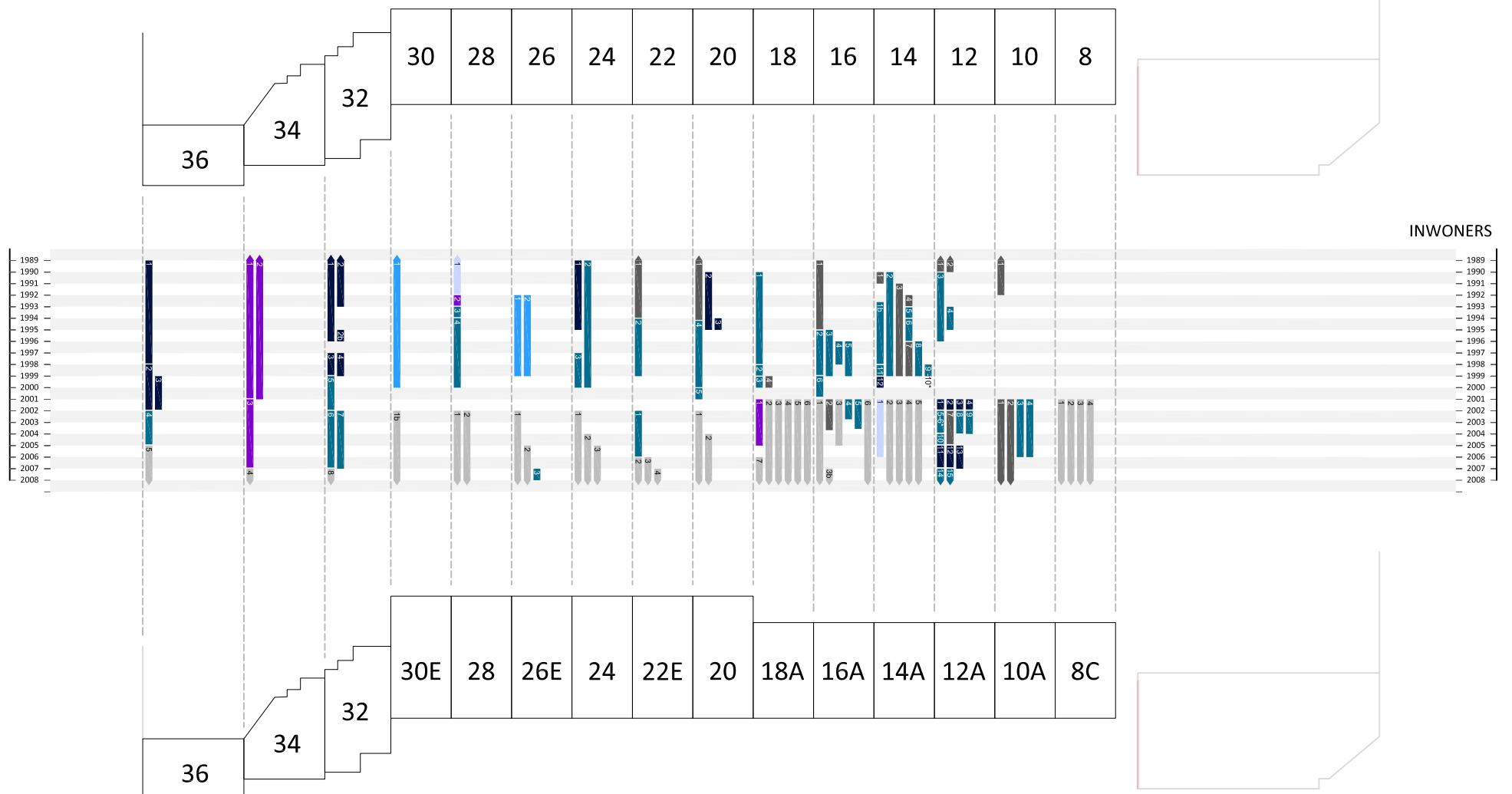

Legenda:

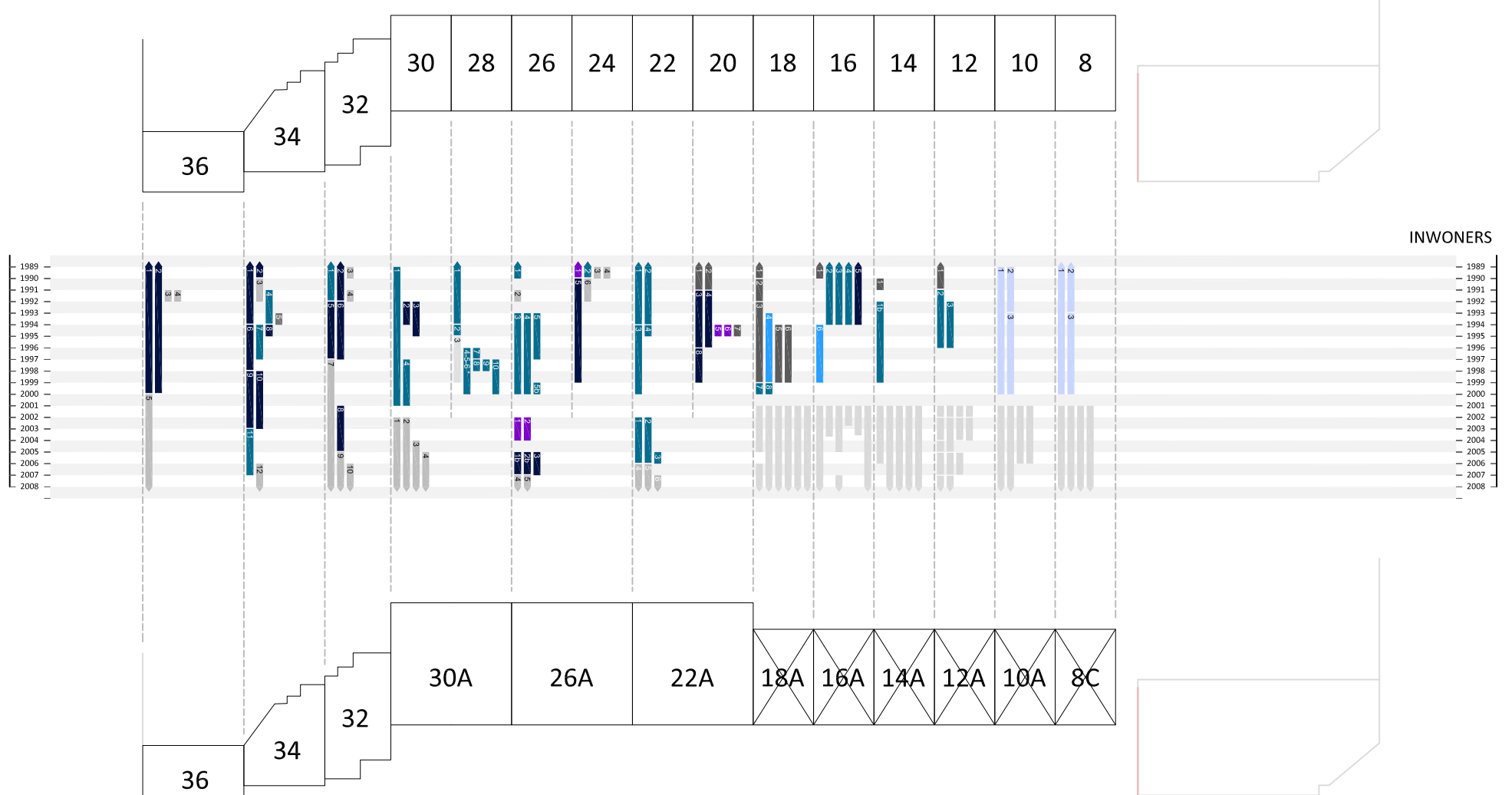
- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Overleden (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERHUISBEWEGING NAAR DANIE THERONSTRAAT BEGANE GROND

VERHUISBEWEGING NAAR DANIE THERONSTRAAT VERDIEPING I

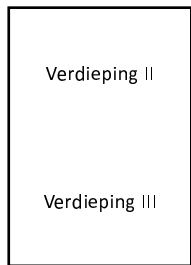
Verhuisbeweging naar

(Verhuisbeweging van Danie Theronstraat (even) naar elders)

Danie Theronstraat even

Verdieping II + Verdieping III

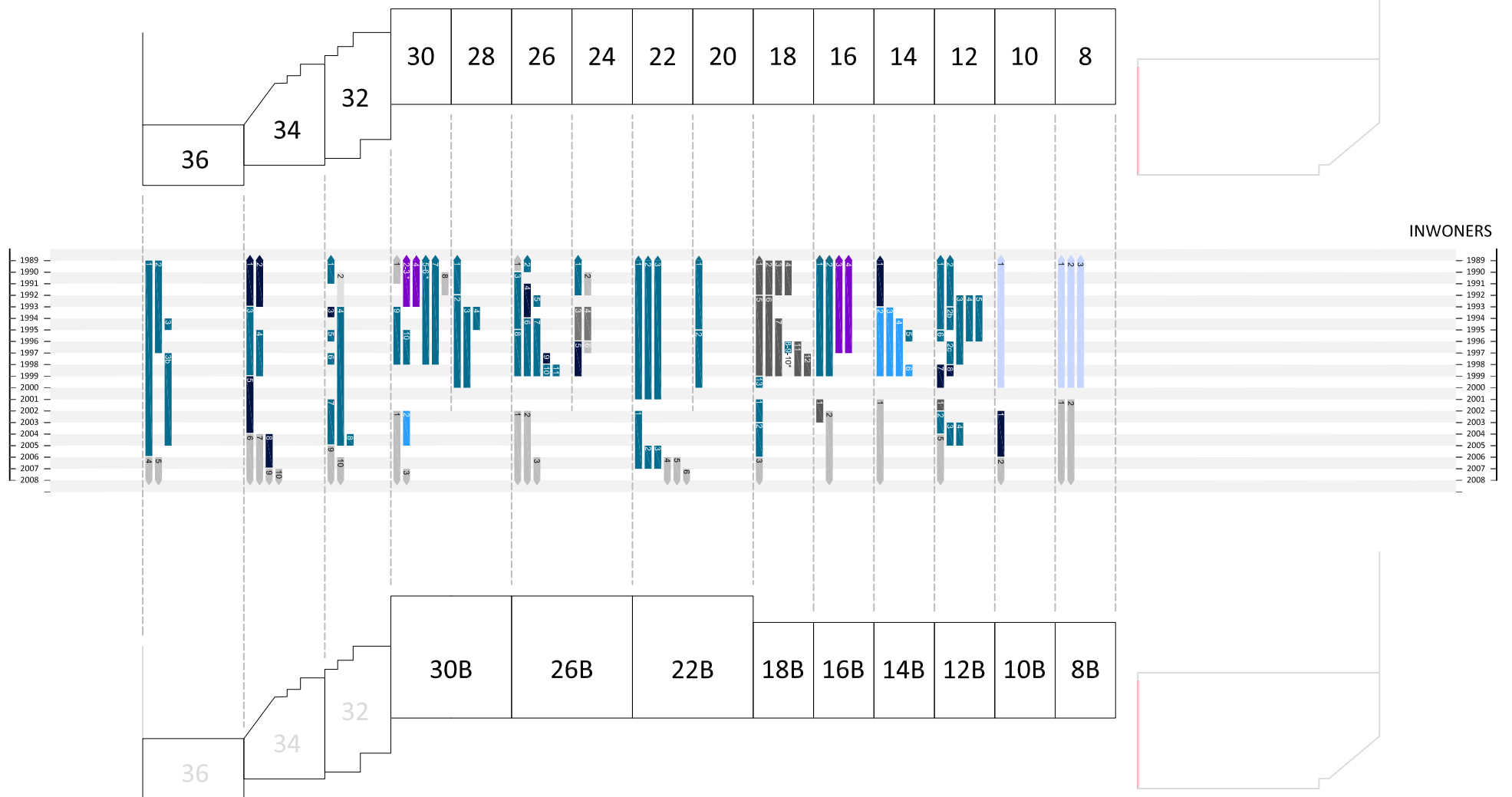

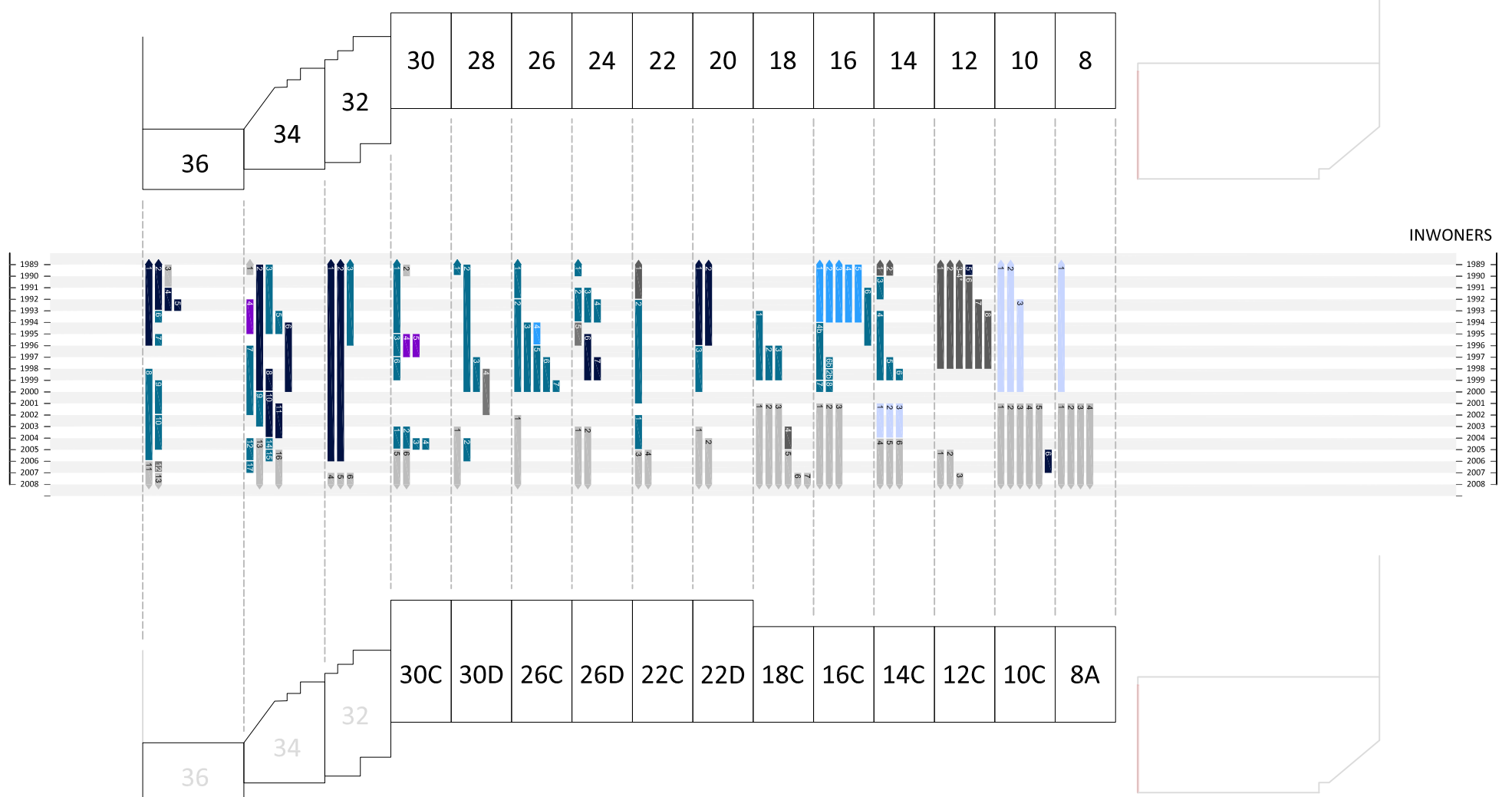
Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Overleden (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERHUISBEWEGING NAAR DANIE THERONSTRAAT VERDIEPING II

VERHUISBEWEGING NAAR DANIE THERONSTRAAT VERDIEPING III

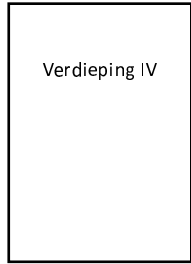
Verhuisbeweging naar

(Verhuisbeweging van Danie Theronstraat (even) naar elders)

Danie Theronstraat even

Verdieping IV

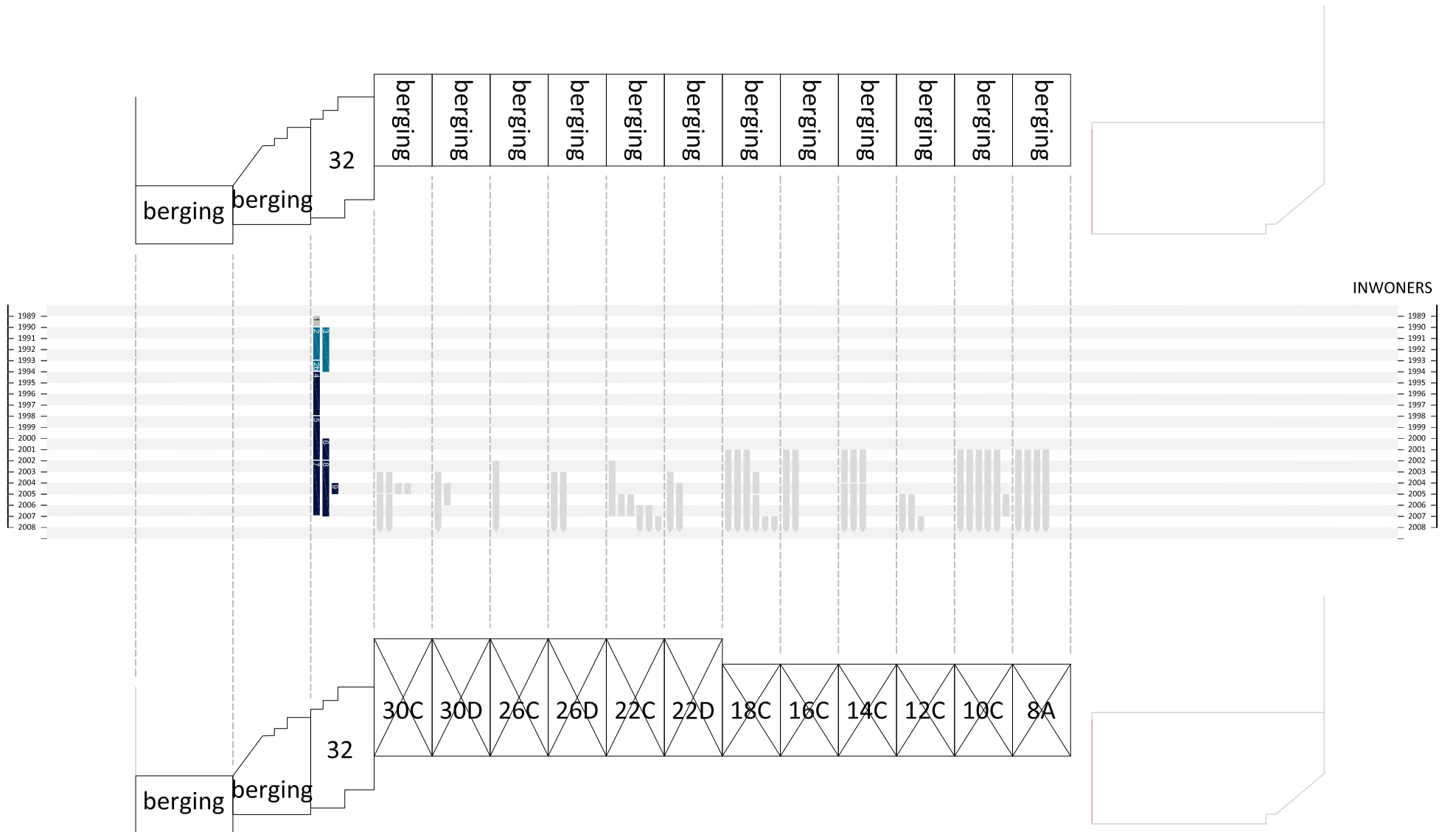

Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Overleden (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERHUIBEBEWEGING NAAR
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING IV

Verhuisbeweging naar

(Verhuisbeweging van Danie Theronstraat (even) naar elders)

Danie Theronstraat even

Overzicht

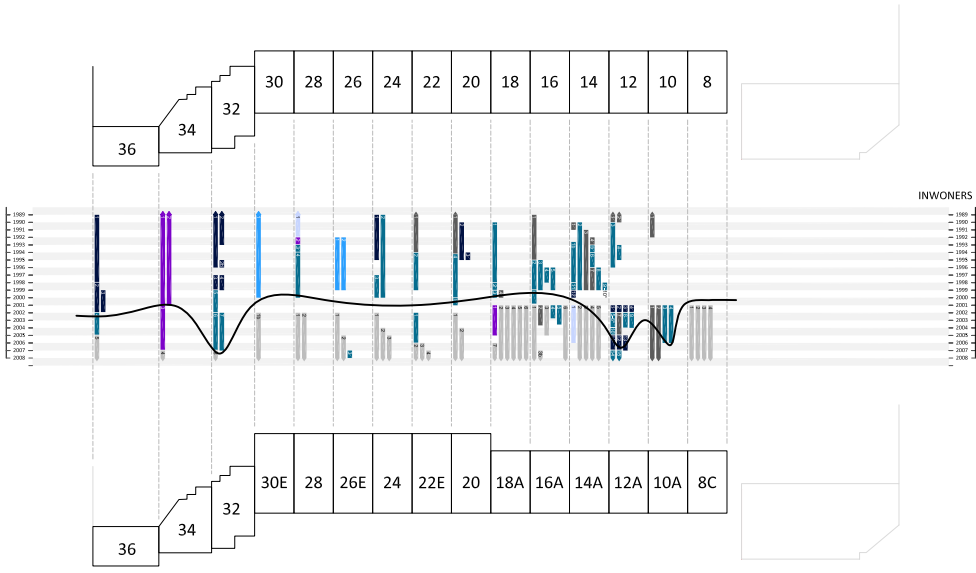

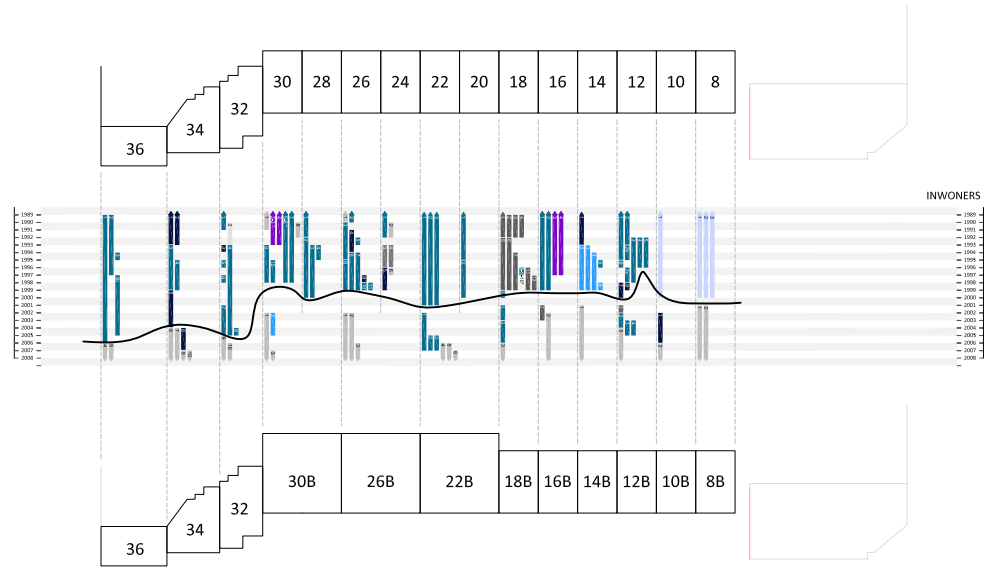
Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Overleden (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

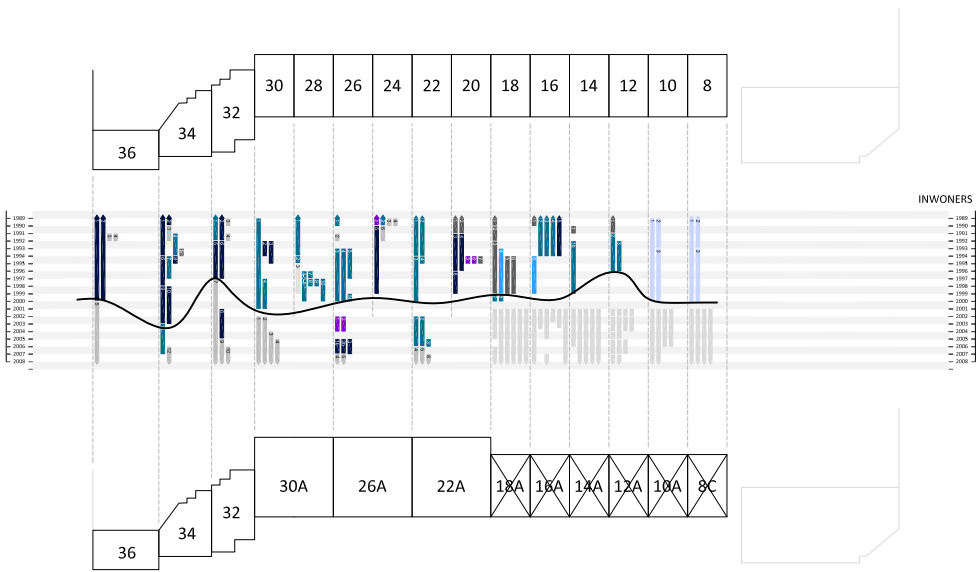
VERHUISBEWEGING NAAR
DANIE THERONSTRAAT
BEGANE GROND

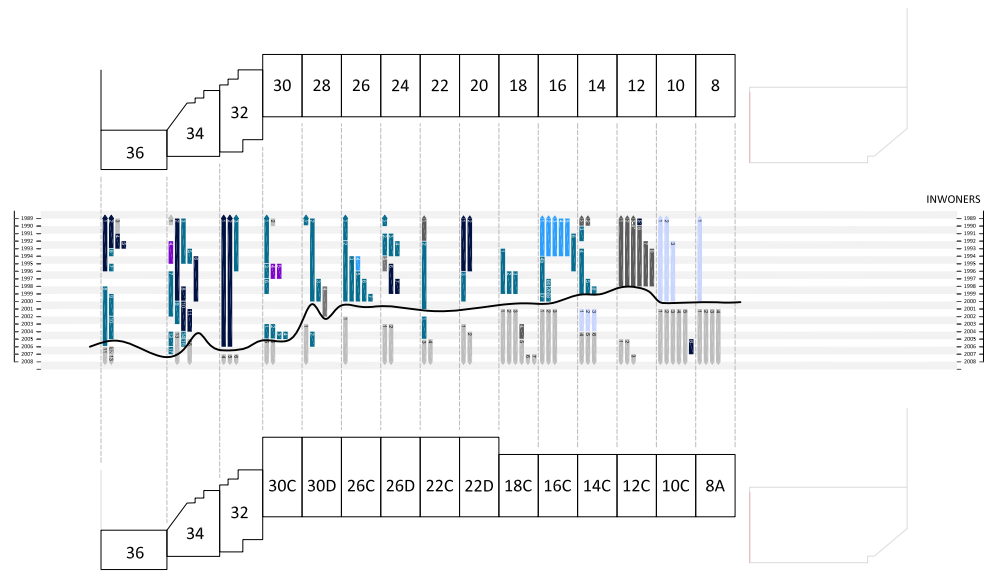
VERHUISBEWEGING NAAR
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING II

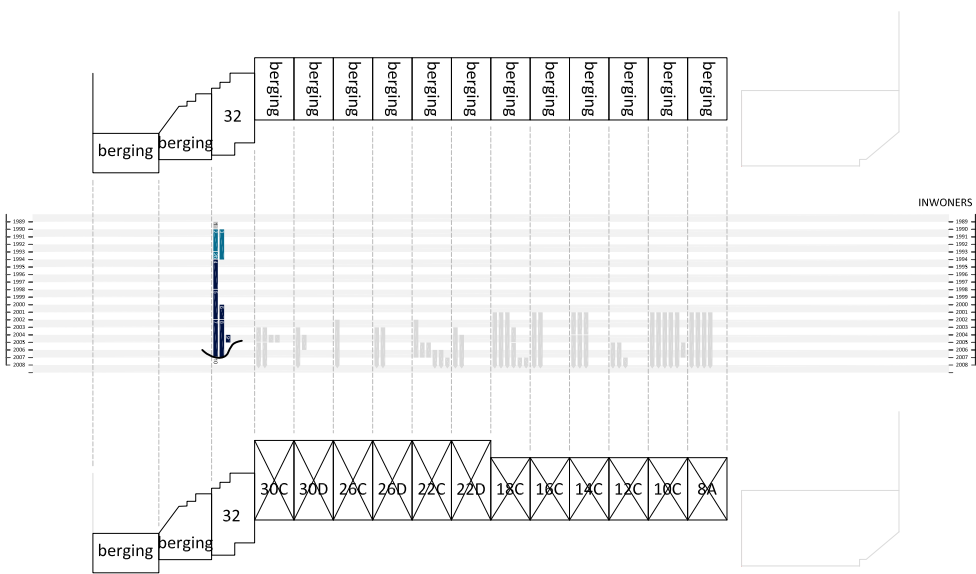
VERHUISBEWEGING NAAR
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING I

VERHUISBEWEGING NAAR
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING III

VERHUISBEWEGING NAAR
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING IV

Sociale structuur

Danie Theronstraat even

Begane grond (HS) + Verdieping I

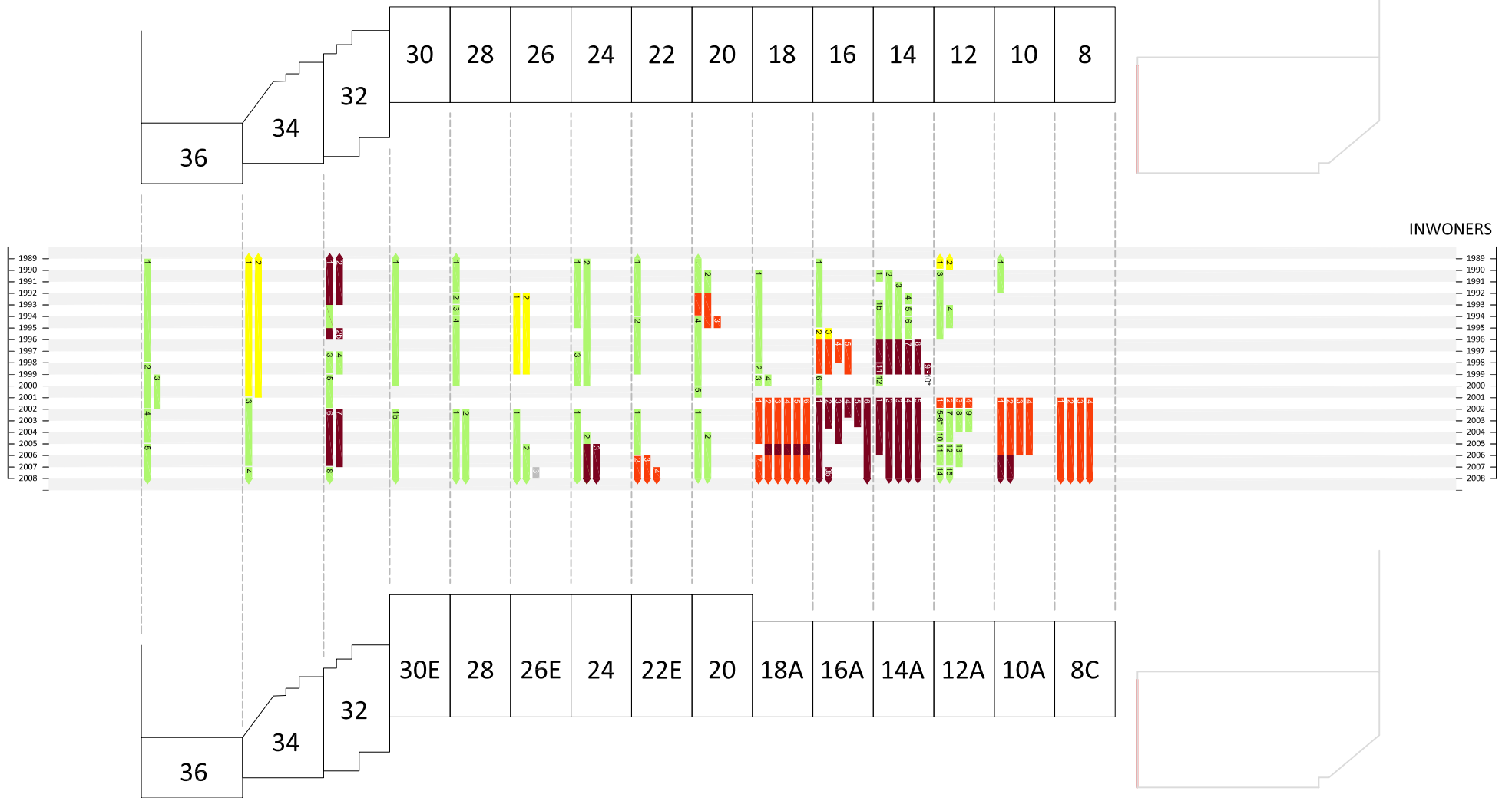

Legenda:

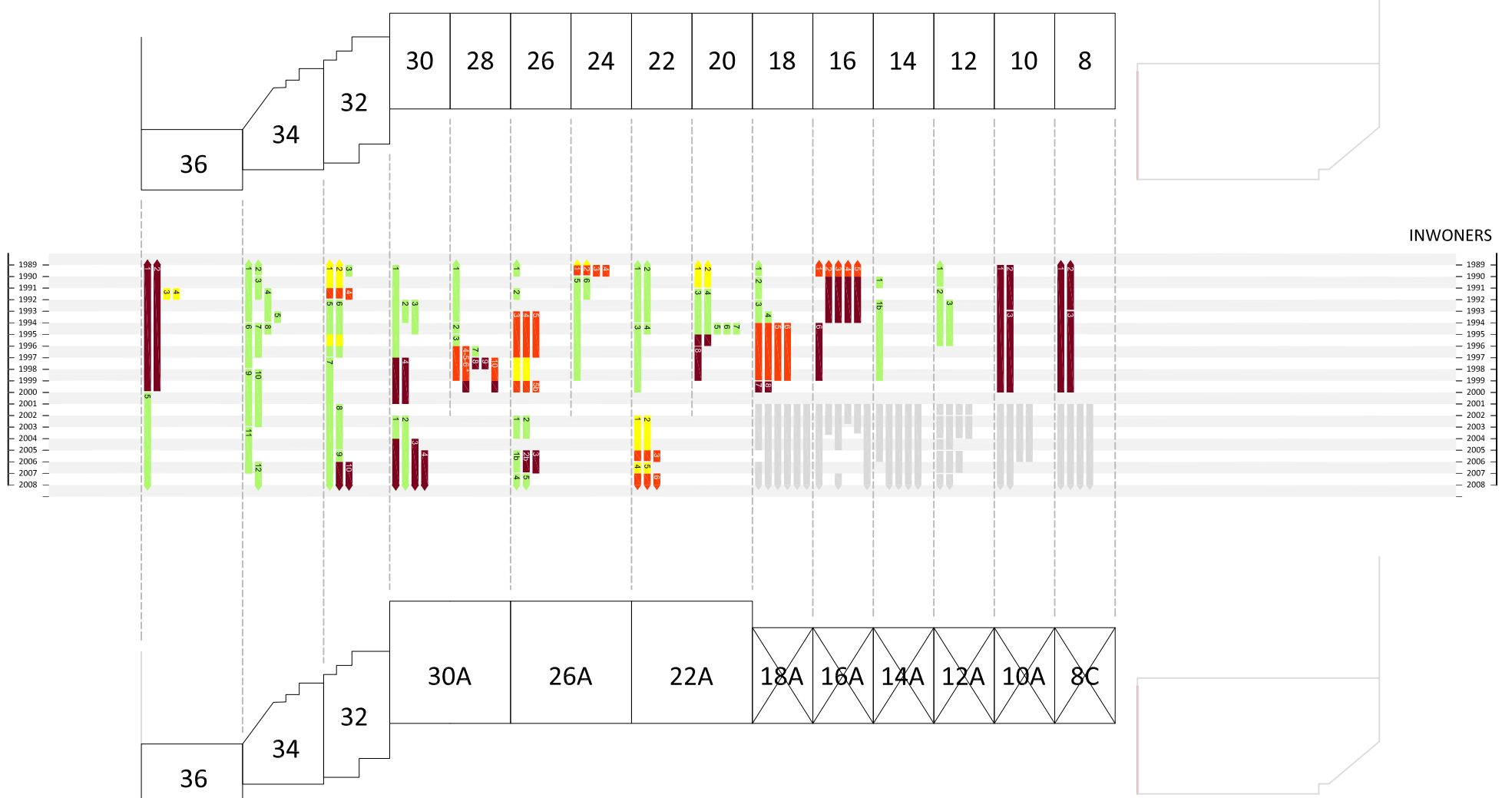
- Alleenstaanden
- Echtpaar zonder kind
- Echtpaar met kind
- Eenouder met kind
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)
- Geen informatie (zwart cijfer)

SOCIALE STRUCTUUR DANIE THERONSTRAAT BEGANE GROND

SOCIALE STRUCTUUR DANIE THERONSTRAAT VERDIEPING I

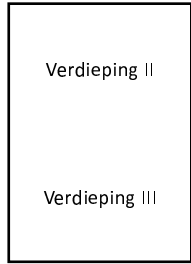

Sociale structuur

Danie Theronstraat even

Verdieping II + Verdieping III

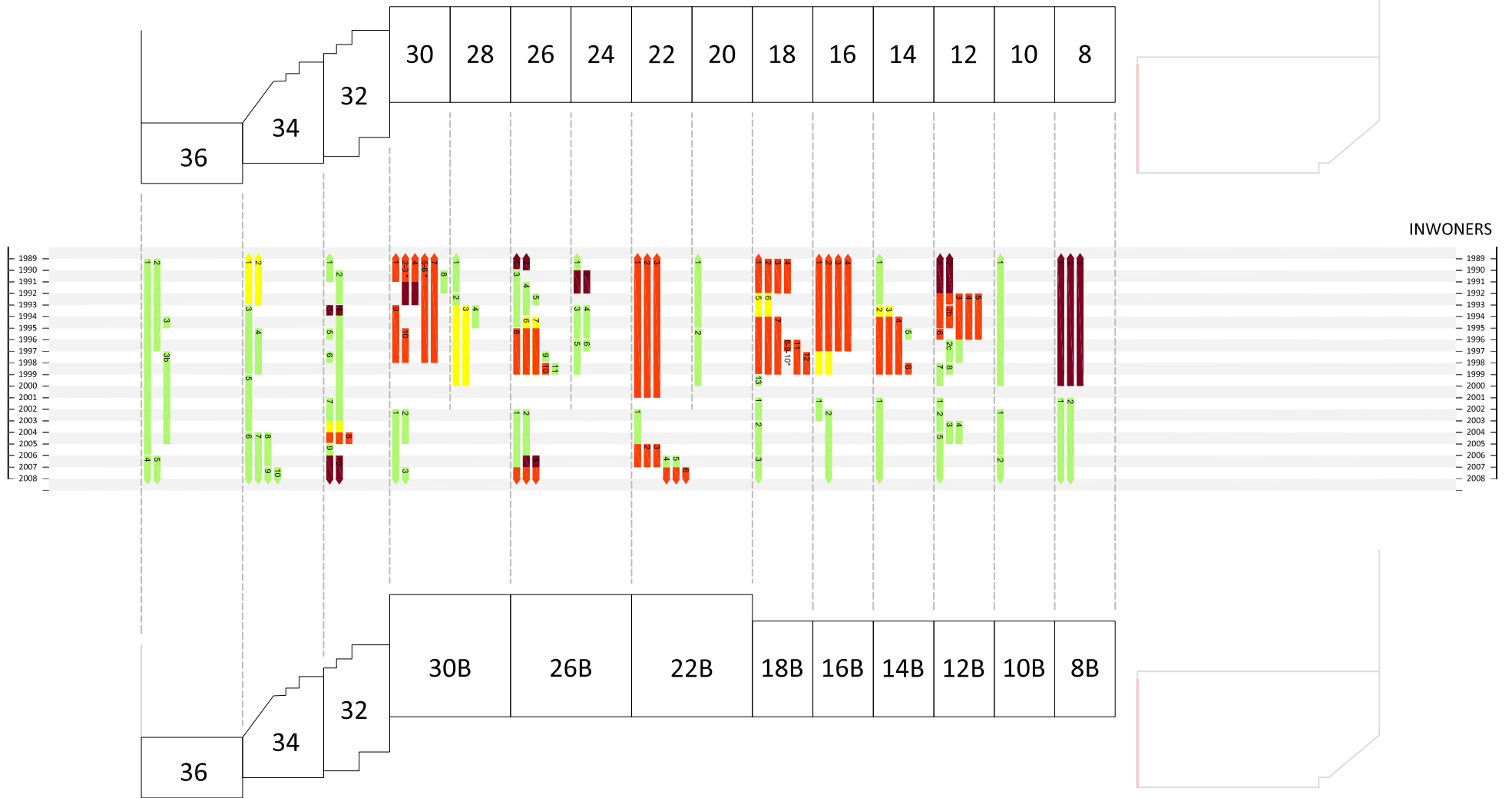

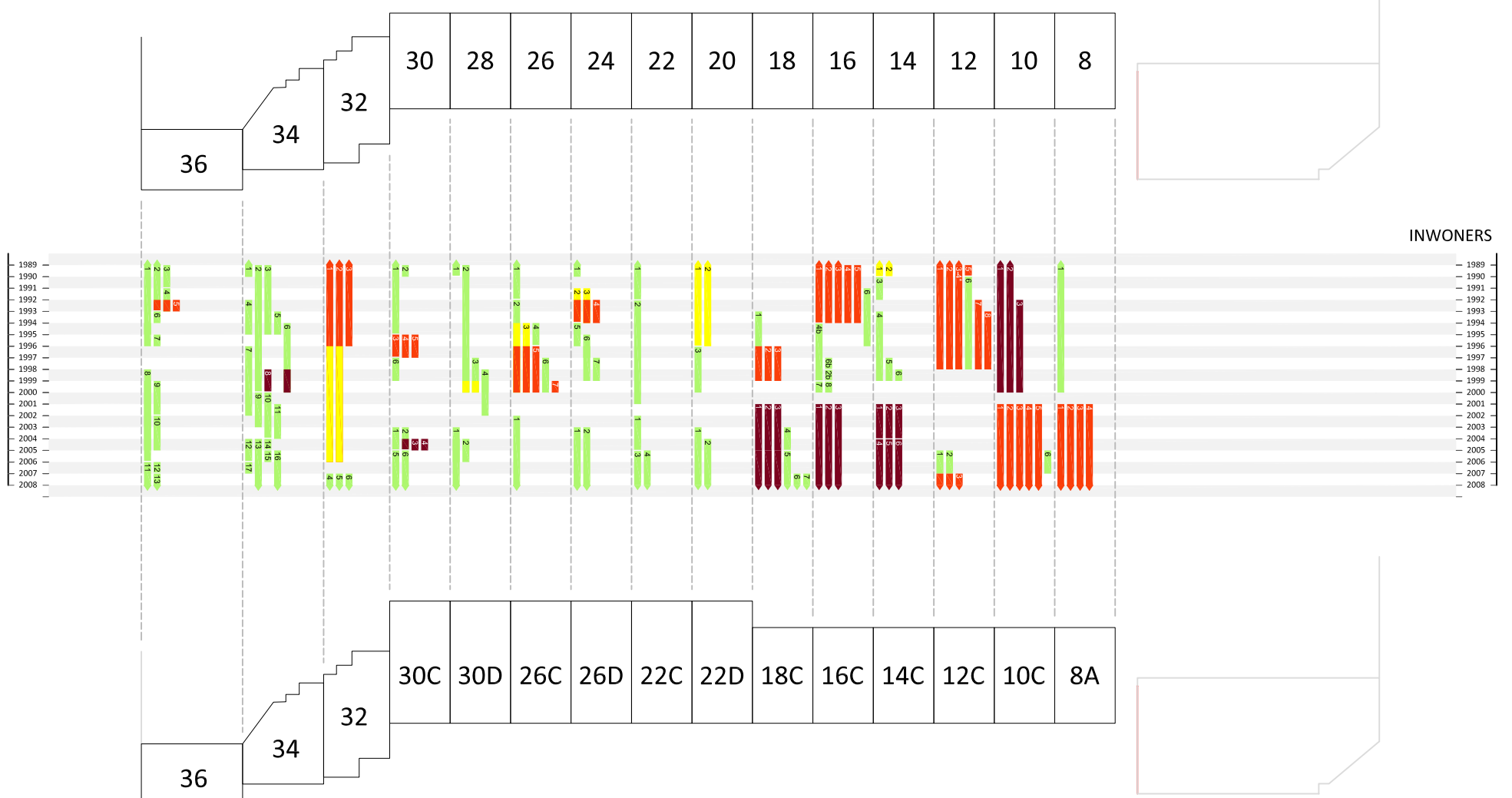
Legenda:

- Alleenstaanden
- Echtbaar zonder kind
- Echtbaar met kind
- Eenouder met kind
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)
- Geen informatie (zwart cijfer)

SOCIALE STRUCTUUR DANIE THERONSTRAAT VERDIEPING II

SOCIALE STRUCTUUR DANIE THERONSTRAAT VERDIEPING III

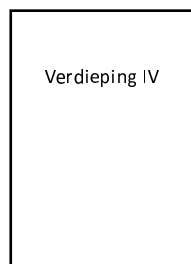

Sociale structuur

Danie Theronstraat even

Verdieping IV

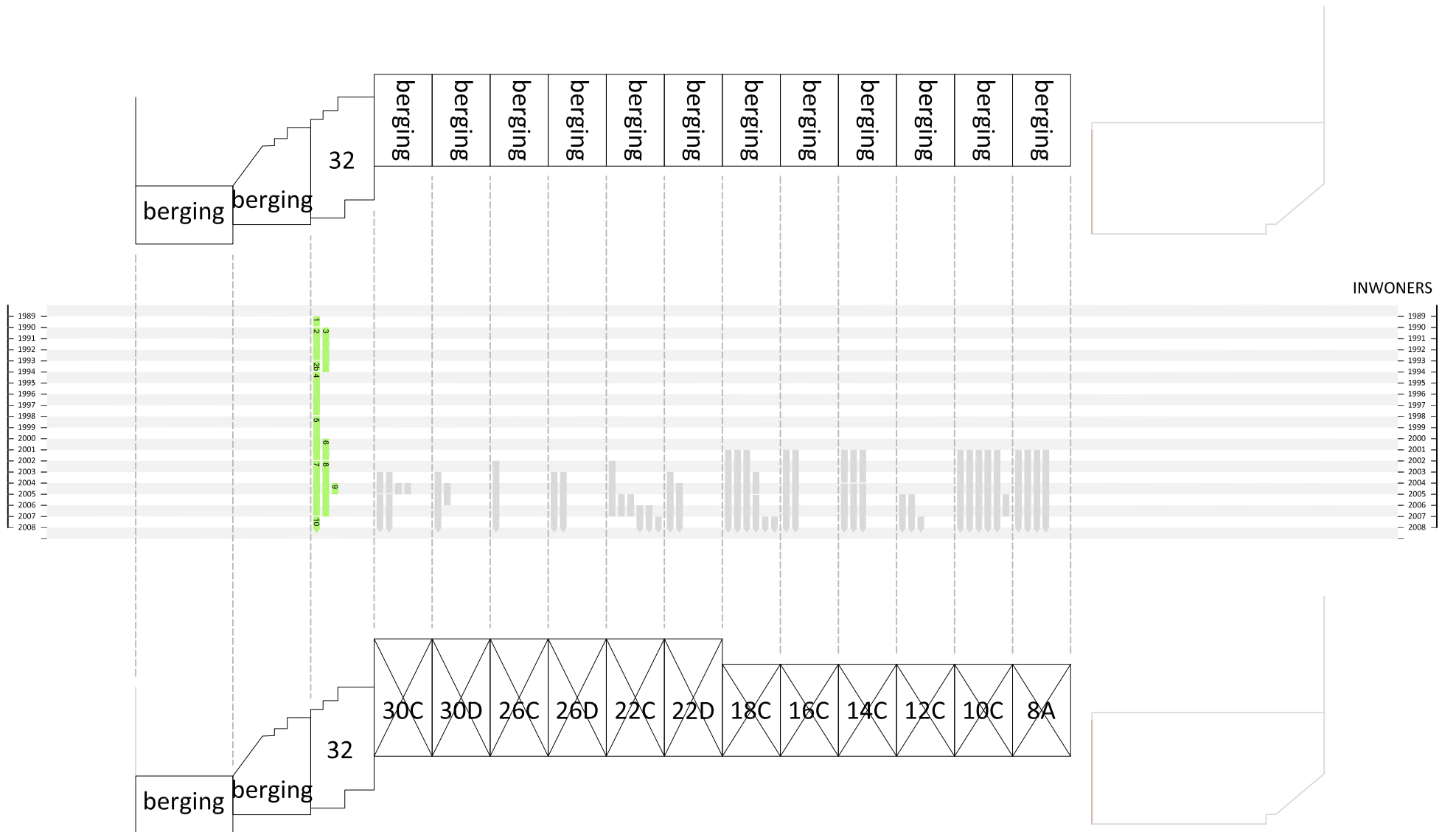

Legenda:

- Alleenstaanden
- Echtpaar zonder kind
- Echtpaar met kind
- Eenouder met kind
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)
- Geen informatie (zwart cijfer)

SOCIALE STRUCTUUR
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING IV

Sociale status

Danie Theronstraat even

Overzicht

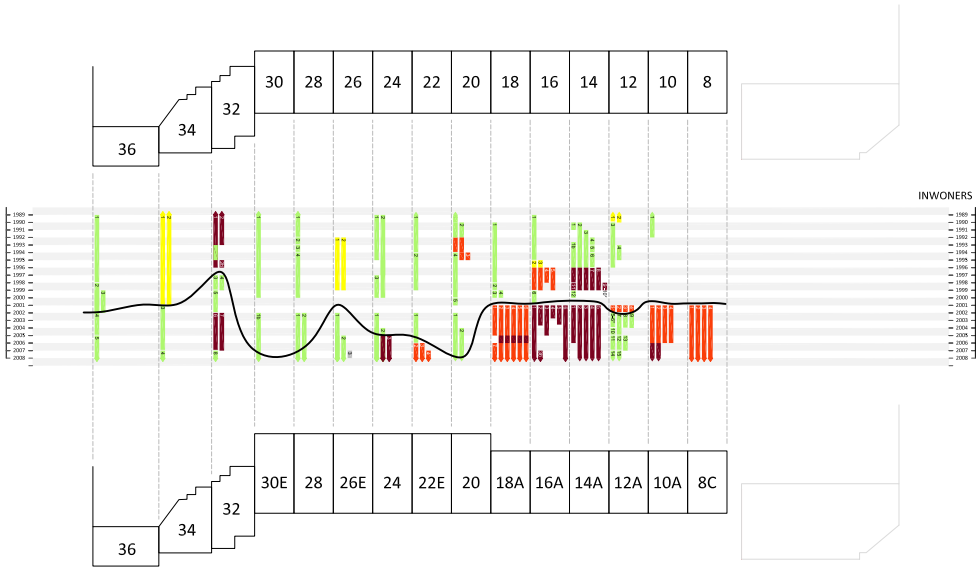

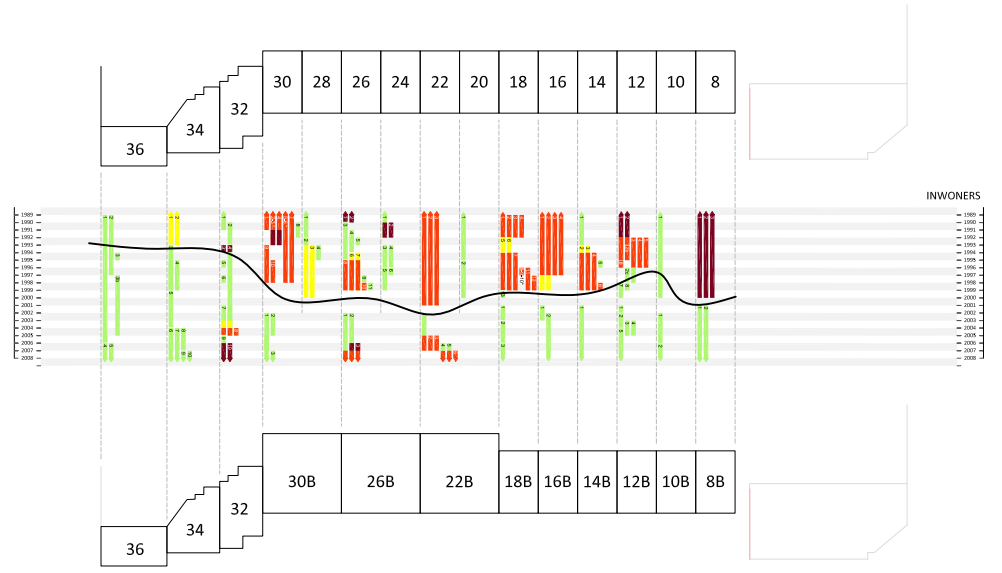
Legenda:

- Alleenstaanden
- Echtpaar zonder kind
- Echtpaar met kind
- Eenouder met kind
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)
- Geen informatie (zwart cijfer)

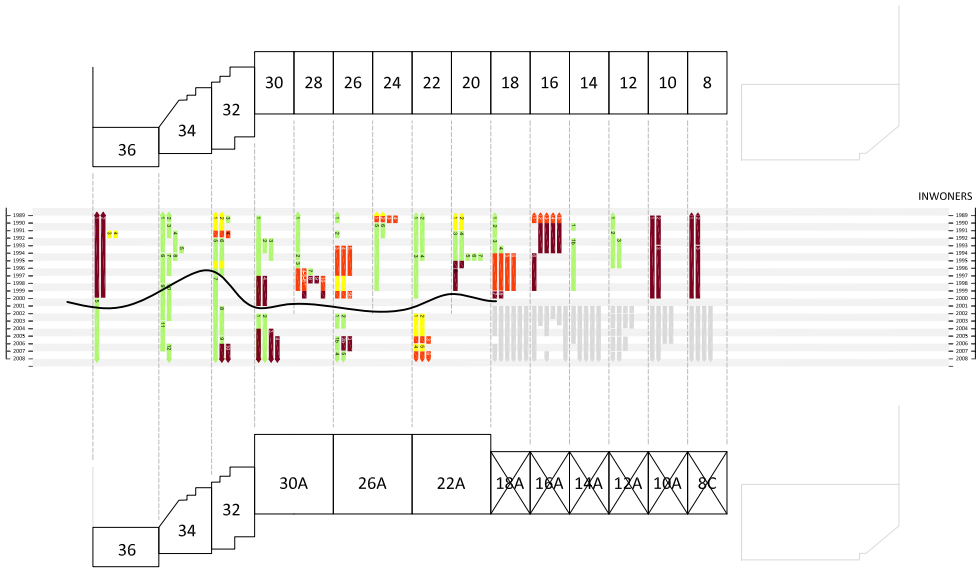
SOCIALE STRUCTUUR
DANIE THERONSTRAAT
BEGANE GROND

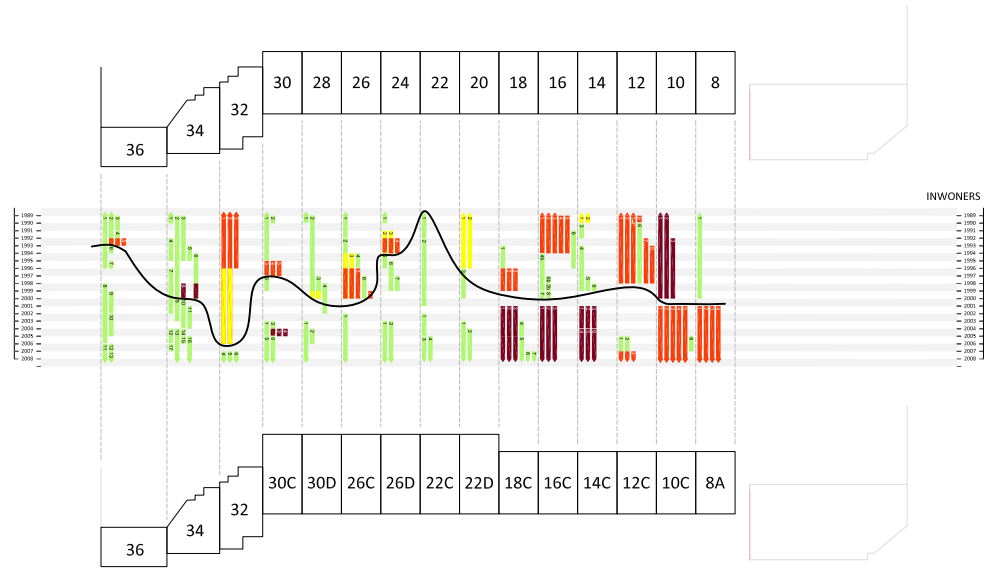
SOCIALE STRUCTUUR
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING II

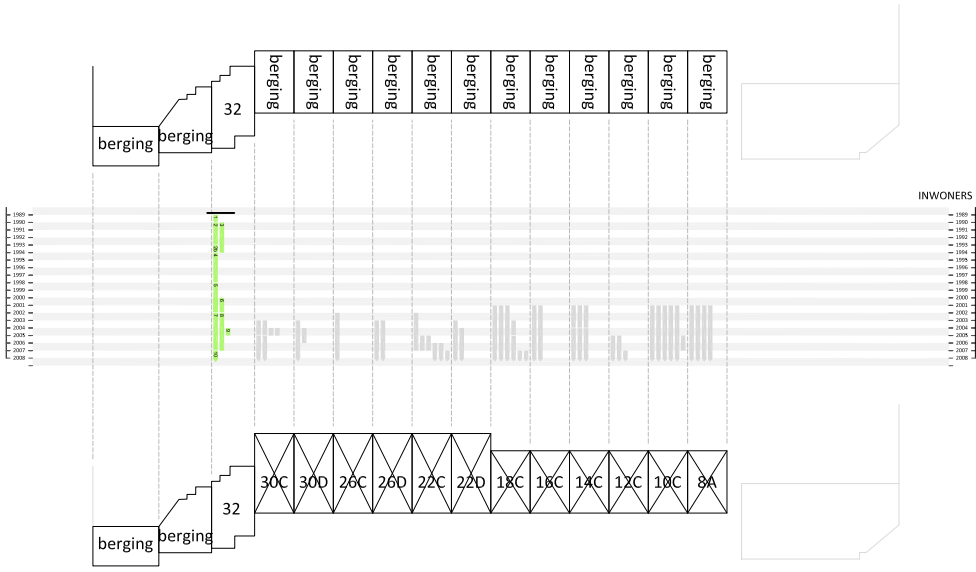
SOCIALE STRUCTUUR
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING I

SOCIALE STRUCTUUR
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING III

SOCIALE STRUCTUUR
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING IV

Deelconclusie

Danie Theronstraat even

Conjuncturen

De tijdsperiode waarin de nieuwe manier van bewonersregistratie is toegepast is te kort om bepaalde structuren af te leiden. Er zijn echter wel twee conjuncturen af te leiden die zich bevinden vóór de verbouwing en na de verbouwing. Het eerste en lange conjunctuur vanaf de oorlog komt in 1999 tot einde, waarna een structurele transformatie heeft plaatsgevonden. Hierdoor veranderde de bouwkundige en sociale structuur waaraan het begin van een nieuwe conjunctuur is af te leiden.

Er vindt duidelijk een evenemt plaats, namelijk de verbouwing van 1999 tot 2002. Door deze structurele transformatie komt de eerste conjunctuur tot een einde rond 1999. De verbouwing heeft bouwkundige en sociale veranderingen met zich meegebracht waardoor er wellicht sprake is van een tweede conjunctuur van 2001 tot heden.

Na de verbouwing zijn een aantal huizen (nr. 8 t/m 18) huurwoningen gebleven, de andere woningen zijn koopwoningen (nr. 20 t/m 30) geworden. Dit heeft als gevolg gehad dat er een ander bevolkingstype op de woningen afkwam. De variatie aan bevolkingstype en inwonerssamenstelling is daardoor veranderd en is meer uiteenlopend. De verbouwing van de huurwoningen bestaande uit 2 verdiepingen heeft ook gezorgd dat er meer diversiteit van bewonerstype in de straat aanwezig is. Doordat huur- en koopwoningen in één straat zijn combineren komt er een meer uiteenlopend publiek op af. Er komen bijvoorbeeld meer gezinnen in de straat, waardoor de individualisering wordt tegengegaan.

De koopwoningen hebben over het algemeen een langere verbouwingsperiode, op een enkele uitzondering na. Dit heeft waarschijnlijk te maken met de opbrengsten die de huurwoningen met zich meebrengen waardoor ze eerder gereed moesten zijn. Er is ook een verschil te zien in aanvang van de bebouwingsperiode waardoor de huurwoningen ook eerder zijn opgeleverd.

Dichtheid

Er is een duidelijk verschil op het gebied van bewonersdichtheid tussen de huurwoningen en koopwoningen. De huurwoningen hebben een hogere bezetting wat waarschijnlijk komt doordat huurwoningen een ander bevolkingstype trekt. Dit is vooral te zien aan de dichtheid in huurwoningen met 2 verdiepingen. Er komen bijvoorbeeld gezinnen met laag inkomen of alleenstaanden met meerdere kinderen wonen. Zij zijn genoodzaakt om te huren, waarvoor deze tweeverdiepingswoningen uitkomst bieden. De verbouwing in de huurwoningen heeft voor bepaalde woningen een extra verdieping opgeleverd waardoor vergroting van woonoppervlak heeft plaatsgevonden. Deze vergroting van woonoppervlakte heeft geresulteerd in een hogere dichtheid. Het valt op dat de vergroting van koopwoningen op de eerste en tweede verdieping (nr. 22-A, 22-B en 26-A, 26-B) een afname in bewonersaantal plaatsvindt ten opzichte van de verdubbeling in oppervlak. Bij deze verbouwing worden twee 'beuken' samengevoegd waardoor de woning twee maal zo groot wordt. De bewonersdichtheid neemt echter af wat kan liggen aan het gebruik van de nieuwe indeling of aan verandering in samenlevingsstructuur zoals individualisering.

De huurwoningen op de tweede etage (nr. 8-II t/m 18-II) waarbij het oppervlakte tijdens de verbouwing niet is toegenomen heeft echter een duidelijk lagere dichtheid na de verbouwing. Deze transformatie qua bezetting, doet ons vermoeden dat dit heeft te maken met de nieuwe indeling van de woning, waarbij waarschijnlijk extra leefruimte in plaats van slaapkamers is gecreëerd. Hierdoor verandert de doelgroep van bewoners en daarmee ook de dichtheid. Dit staat in contrast met de huurwoningen en koopwoningen waarbij wel oppervlaktevergroting plaatsvindt.

Verblijfsduur

Na de verbouwing heeft er in de meeste woningen een transformatie plaatsgevonden op het gebied van woonduur. Daarbij verblijven bewoners in huurwoningen (nr. 8 t/m 18) over het algemeen langer in de woning dan bewoners in koopwoningen (nr. 20 t/m 36). We zien dat het overgrote deel van de bewoners vier à vijf jaar of langer verblijven, op een paar uitzonderingen na. De bewoners in huurwoningen met twee verdiepingen verblijven gemiddeld langer. Deze huurders verblijven gemiddeld zes à zeven jaar of zelfs langer in de woning. Er komt voornamelijk een gezin of alleenstaande met meerdere kinderen in waarna zij gedurende lange tijd in het huis verblijven. Er is een opmerkelijke uitzondering in huurwoning nummer 12 waarbij na de verbouwing in relatief kort tijdsbestek 15 bewoners de woning hebben bewoond. De woonduur is daardoor van 2000 tot heden erg kort in vergelijking met de andere huurwoningen. De gemiddelde duur van 1,5 tot 2 jaar zou wijzen op een studentenwoning, maar omdat het een huurwoning is lijkt dit hoogst onwaarschijnlijk. We zien een repeterend verschijnsel dat veelvuldig voorkomt in de verbouwde koopwoningen. Hierbij verblijft één (hoofd) bewoner, waar zich in de loop van de tijd meerdere bewoners bijvoegen. De situaties die zich voordoen bestaan meestal uit een eerste bewoner die na een tamelijk lange tijd een partner krijgt en vervolgens samen een kind op de wereld brengen. De woonduur van de woningen die niet zijn verbouwd wijken af van woonduur in de woningen die wel zijn verbouwd. De niet verbouwde woningen behouden dezelfde woonduur en de verbouwde woningen ondergaan een transformatie qua woonduur.

Verhuisbeweging van/naar

De bewoners van de huurwoningen met dubbele verdieping komen voornamelijk uit Amsterdam of uit de buurt. Deze bewonerssamenstelling bestaat voornamelijk uit gezinnen of alleenstaanden met kinderen. Zij komen waarschijnlijk vooral uit de nabije omgeving omdat zij niet in staat zijn om zich een compleet andere omgeving te veroorloven. Zij hebben waarschijnlijk verplichtingen zoals kinderen die naar school gaan of afstanden naar familie of werk. Dit is een verschil ten opzichte van de andere woningen. Zowel bij huur- als koopwoningen is verdeling van verhuisbeweging van Nederland en Amsterdam gelijk en zijn er geen repetities of patronen af te leiden. Hierbij zijn echter de bewoners uit het buitenland een uitzondering.

De verhuisbewegingen van bewoners in huurwoningen vinden (net zoals verhuisbewegingen naar) vooral plaats binnen Amsterdam of zelfs binnen de buurt of het blok. Hetzelfde als bij de verhuisbewegingen van lijken de bewoners van de huurwoningen vast te zitten aan bepaalde voorzieningen binnen Amsterdam of zelfs de buurt. De verhuisbewegingen van koopwoningen zijn meer divers, wat wil zeggen dat men meer naar andere delen van Nederland of zelfs naar het buitenland verhuizen. Hieruit zijn geen repeterende of afwijkende patronen te concluderen.

Deelconclusie

Danie Theronstraat even

Sociale Structuur

De bewonerssamenstelling in de huurwoningen is over het algemeen anders dan van de koopwoningen. Dit kan verschillende oorzaken hebben, maar huurwoningen worden voornamelijk gebruikt door personen uit een minder rijke bevolkingsgroep waardoor de sociale status in de straat meer divers is.

De samenstelling van bewoners in huurwoningen met twee verdiepingen (nr. 8-A t/m 18-A en 8-C t/m 18-C) is na de verbouwing erg verschillend ten opzichte van de samenstelling voor de verbouwing. Na de verbouwing wonen er voornamelijk gezinnen, die bestaan uit alleenstaande(n) met kind(eren) of echtpaar met kind(eren). De verbouwing heeft dus voor een transformatie gezorgd qua bevolkingstype. We zien een opvallende uitzondering in woning 12-A waar na de verbouwing meer dan 15 personen hebben gewoond. Dit staat in groot contrast met de rest van de huurwoningen met twee verdiepingen. Zo goed als alle huurwoningen met twee verdiepingen worden bewoond door gezinnen of alleenstaande met kinderen, maar ook daarop is nummer 12-A een uitzondering. Na de bewoning van een gezin bestaande uit vier personen, wordt de woning alleen nog maar bewoond door alleenstaanden die zoals de gegevens aangeven naast elkaar leven. Een mogelijke verklaring hiervoor zou kunnen zijn dat de woningcorporatie deze woning toewijst aan een ander type bevolking.

De huurwoningen bestaande uit één verdieping (nr. 8-B t/m 18-B) hebben een tegenovergestelde transformatie ondergaan dan de huurwoningen bestaande uit twee verdiepingen. Tijdens de verbouwing van huurwoningen op de tweede verdieping zijn de oppervlakten namelijk even groot gebleven. Daardoor bestond de samenstelling van bewoners voornamelijk uit gezinnen, na de verbouwing werden deze woningen enkel bezet door alleenstaanden. De verbouwing en de gemeente of woningbouwvereniging hebben gezorgd voor een transformatie van de woning, wat resulteert in een transformatie van bewonerstype.

Het komt veel voor dat woningen met enkele verdieping na de verbouwing de eerste 3 jaren enkel door alleenstaanden wordt bezet. Waarschijnlijk is er sprake van individualisering tijdens de ontwikkelingen van de Nederlandse samenleving. In de woningen met dubbele beuk voegen zich echter na enkele jaren bewoners bij de alleenstaanden waardoor gezinnen ontstaan.

Conclusie

Door de structurele transformatie die plaatsvond van 1999 tot aan 2002 is af te leiden dat er twee conjuncturen aanwezig zijn. De eerste conjunctuur loopt vanaf de oorlog tot aan 1999 en door toedracht van de bouwkundige en sociale veranderingen begint de tweede conjunctuur vanaf 2001 tot aan heden. Het evenement, de verbouwing heeft voornamelijk een grote invloed gehad op de woonduur, dichtheid en de sociale status van de bewoners. De verbouwing en hoogst waarschijnlijk ook de ontwikkelingen in de samenleving zorgen voor veranderende patronen qua bewonerssamenstelling. Het is niet met zekerheid te zeggen wat de oorzaken van die transformaties zijn. De oorzaak hiervan is waarschijnlijk de veranderde indeling van woningen of veranderende samenlevingspatronen.

Er vinden grote transformaties plaats in de woningen die na de verbouwing huurwoning zijn gebleven. Er hebben zich echter ook opmerkelijke veranderingen voorgedaan in de koopwoningen. Over het algemeen verschillen de huur- en koopwoningen op alle gebieden erg van elkaar.

De huurwoningen met twee verdiepingen trekken vooral gezinnen aan waardoor totale individualisering in de straat wordt vermeden. Mede door de toename van gezinnen in de straat wordt een grotere diversiteit op het gebied van bewonerstype gerealiseerd. De huurwoningen 8-A t/m 18-A en 8-C t/m 18-C met vergroting van woonoppervlak hebben een duidelijke toename van woonduur. De inwoners van deze woningen hebben een 1 tot 2 jaar langere gemiddelde verblijfsduur dan de huurwoningen met één verdieping. Hierop is woning 12-A een uitzondering, de woning heeft een gemiddelde verblijfsduur van 1,5 tot 2 jaar en wordt na de verbouwing grotendeels bewoond door alleenstaanden. Dit heeft hoogst waarschijnlijk te maken met de verhurende partij. Huurwoningen die na de verbouwing geen oppervlaktevergroting ondergaan hebben een duidelijke afname van dichtheid. In de plaats van kleine gezinnen voor de verbouwing komen na de verbouwing alleenstaanden in de (enkellaagse) huurwoningen. Dit is het geval in woning 8-B t/m 18-B en wordt waarschijnlijk veroorzaakt door de verandering van indeling waardoor het geschikt wordt voor een ander bewonerstype(n). Wat opvalt bij de verhuisbewegingen van en naar de huurwoningen met twee verdiepingen is dat de bewoners voornamelijk binnen Amsterdam verhuizen.

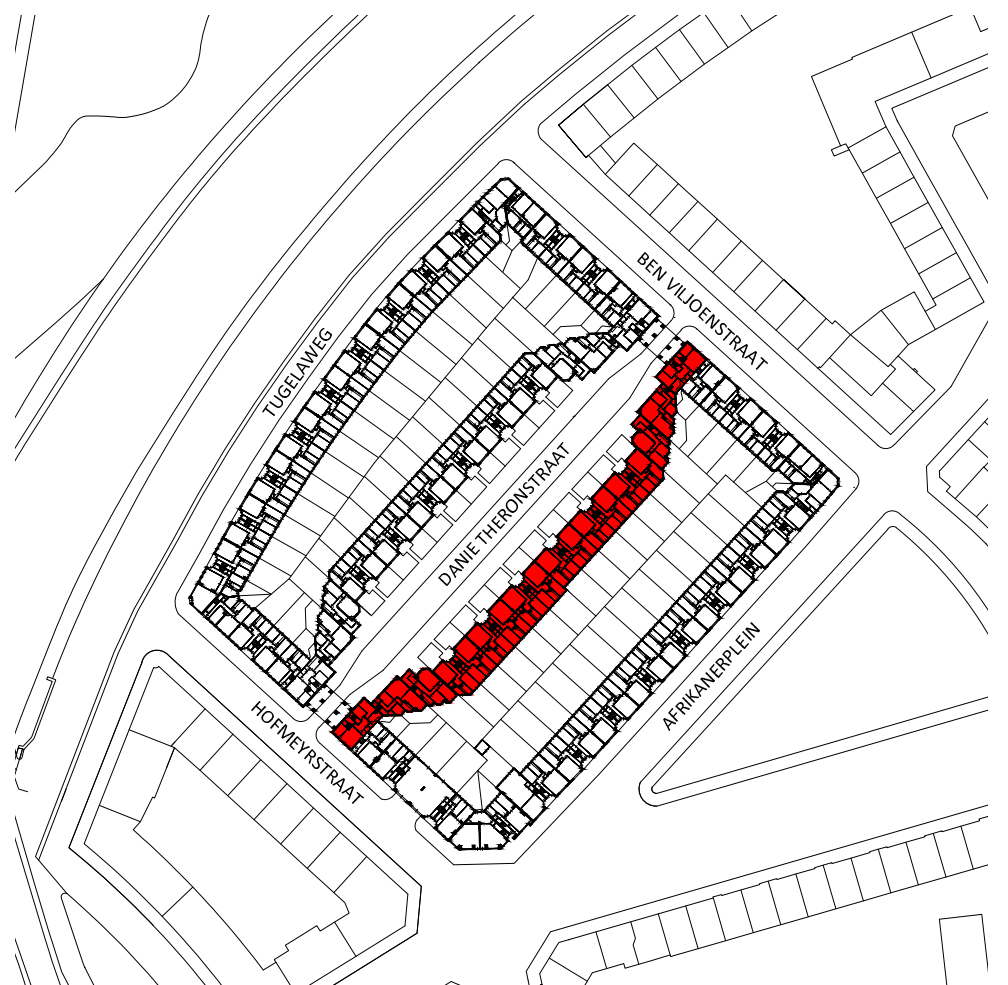
De koopwoningen worden tijdens de verbouwing op twee manieren vergroot. Het is opmerkelijk dat er in de woningen met dubbele beuk een grote afname van bewonersaantal is, ondanks de samenvoeging van twee woningen. Dit is het geval met alle woningen met dubbele beuk, 22-A, 22-C, 26-A en 26-C. Het is duidelijk dat het een ander type bewoner trekt waardoor misschien is af te leiden dat er door de loop der jaren individualisering plaatsvindt. Na een aantal jaren ontstaan er toch enkele gezinnen in de koopwoningen bestaande uit een dubbele beuk. De koopwoningen die een kleine oppervlaktevergroting hebben ondergaan trekken nog steeds hetzelfde bewonerstype. Ook de dichtheid en samenstelling van bewoners tonen voor en na de verbouwing niet veel veranderingen. De niet verbouwde woningen (32-34-36) vertonen weinig of geen veranderende situaties in woonduur, dichtheid of sociale status.

Danie Theronstraat oneven

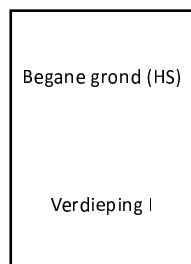

Verblijfsduur

Danie Theronstraat oneven

Begane grond (HS) + Verdieping I

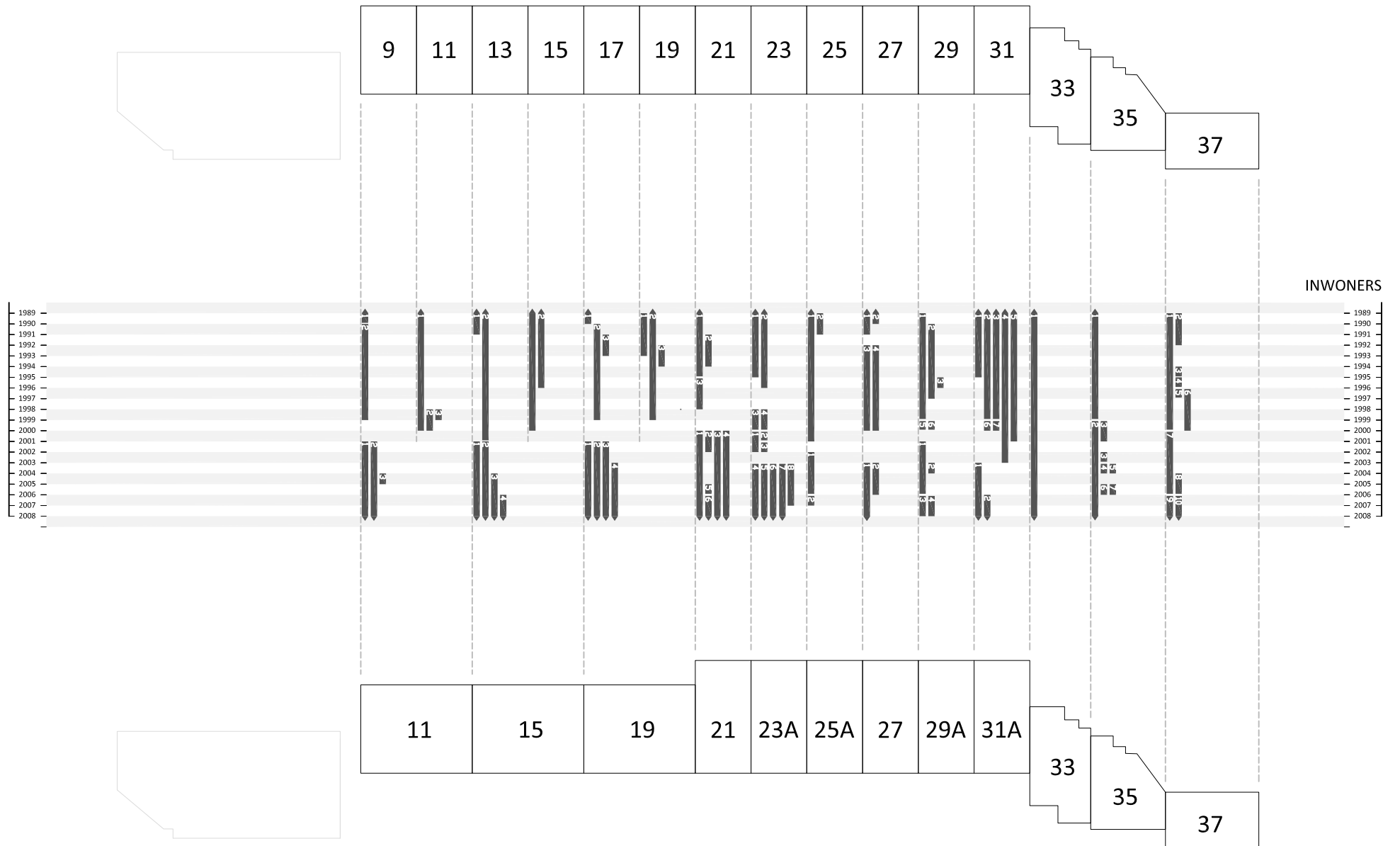

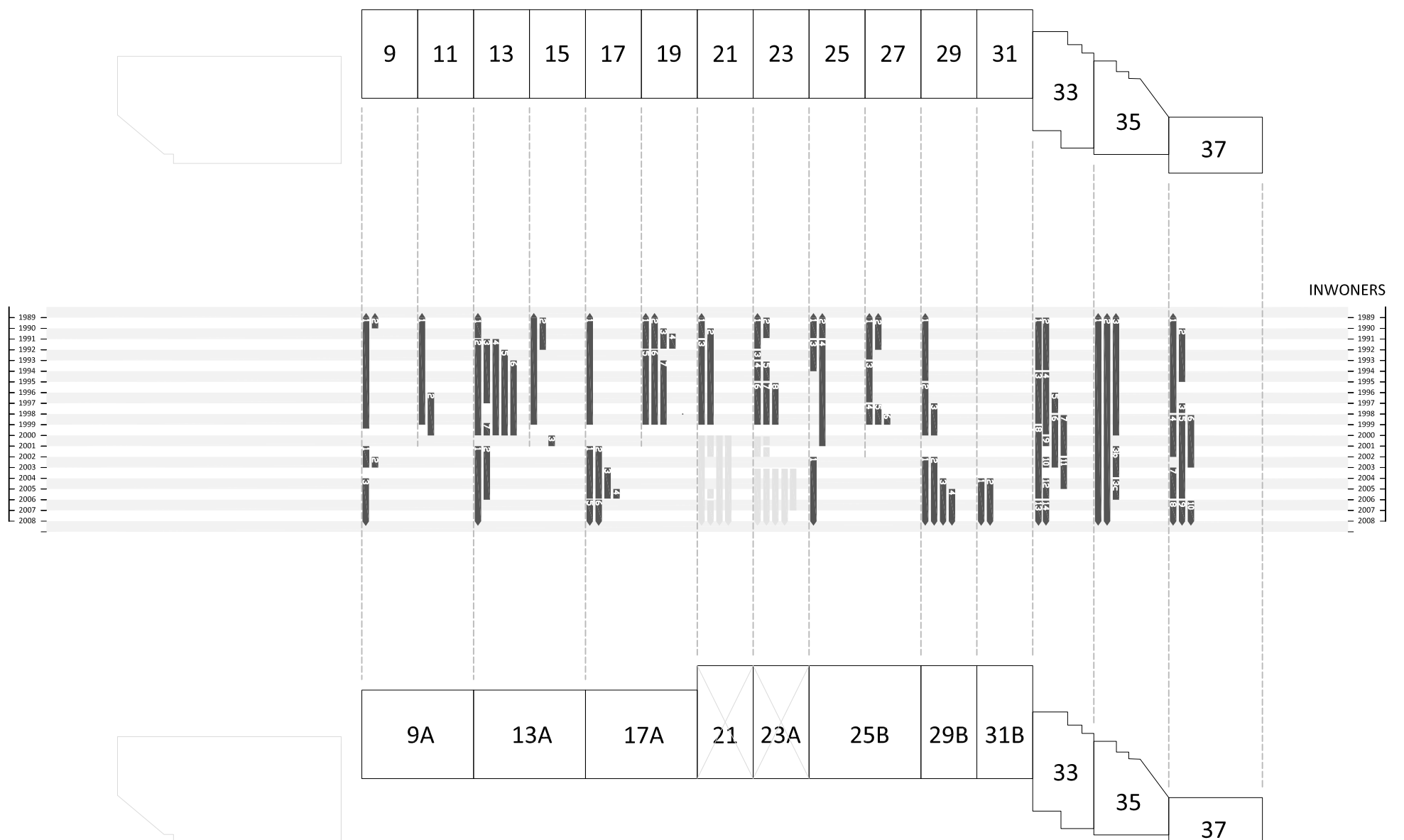
Legenda:

- Bewoond
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERBLIJFSDUUR/DICHTHEID
DANIE THERONSTRAAT
BEGANE GROND (HS)

VERBLIJFSDUUR/DICHTHEID
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING I

Verblijfsduur

Danie Theronstraat oneven

Verdieping II + Verdieping III

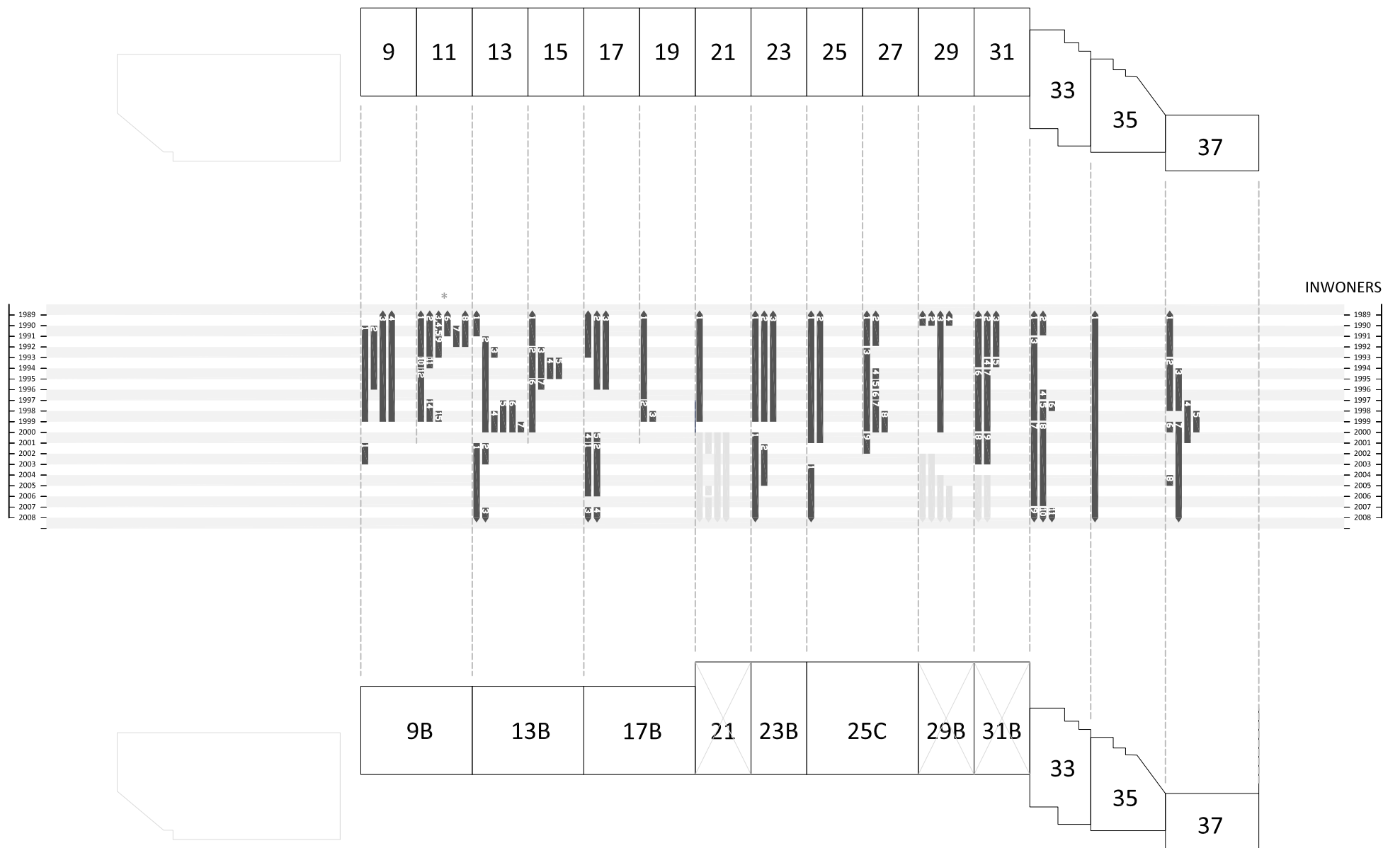
Legenda:

■ Bewoond

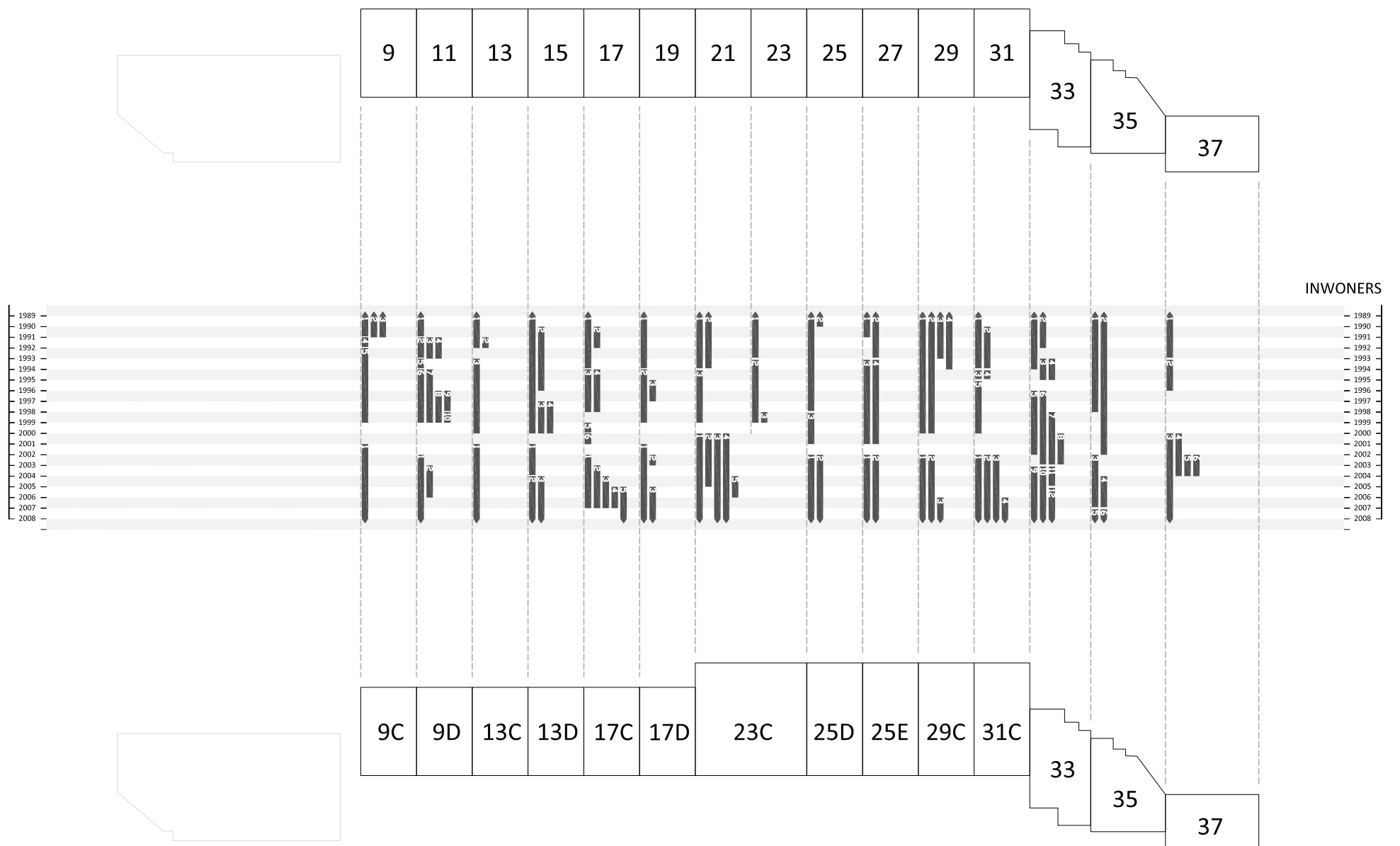
■ (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERBLIJFSDUUR/DICHTHEID
DNIE THERONSTRAAT
VERDIEPING II

VERBLIJFSDUUR/DICHTHEID
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING III

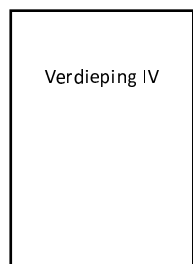

Verblijfsduur

Danie Theronstraat oneven

Verdieping IV

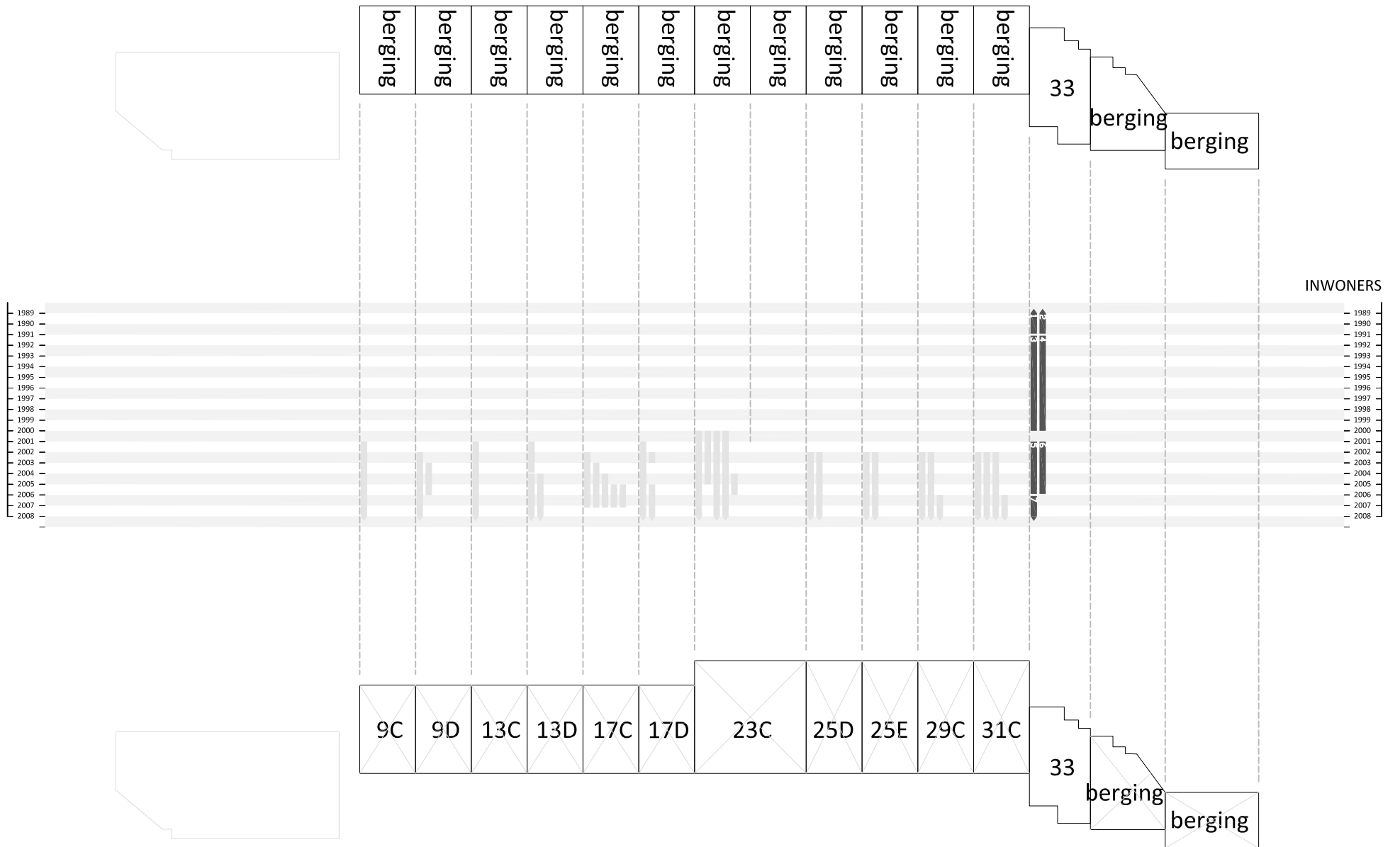

Legenda:

■ Bewoond

■ (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERBLIJFSDUUR/DICHTHEID
 DNE THERONSTRAAT
 VERDIEPING IV

Verblijfsduur

Danie Theronstraat oneven

Overzicht

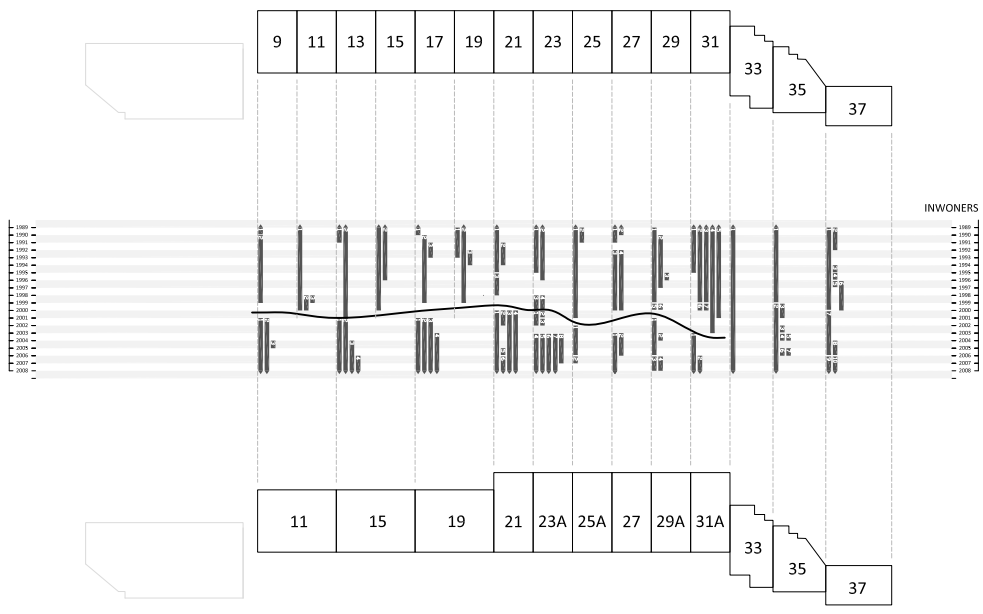

Legenda:

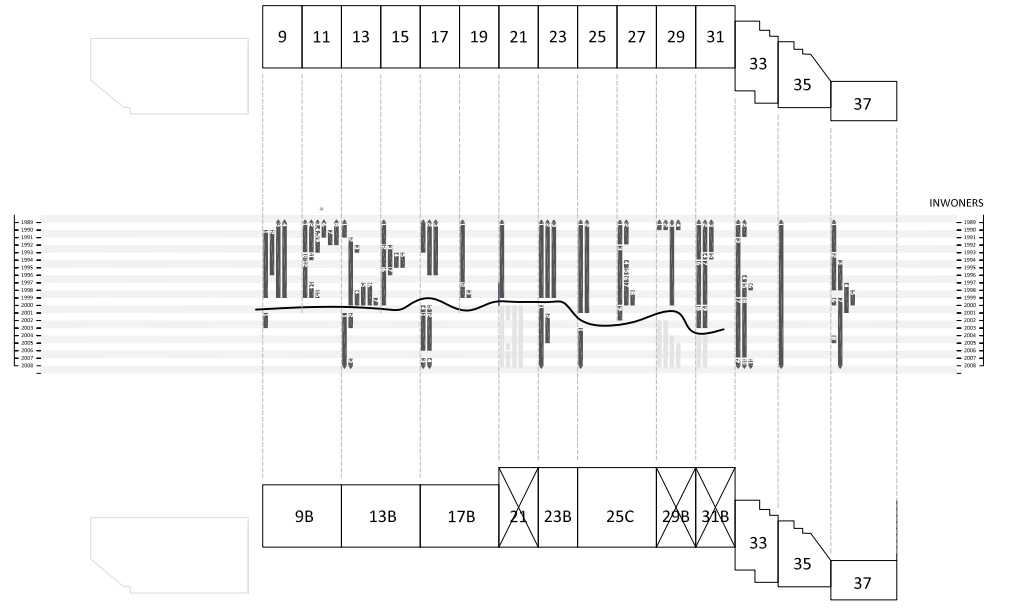
■ Bewoond

■ (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

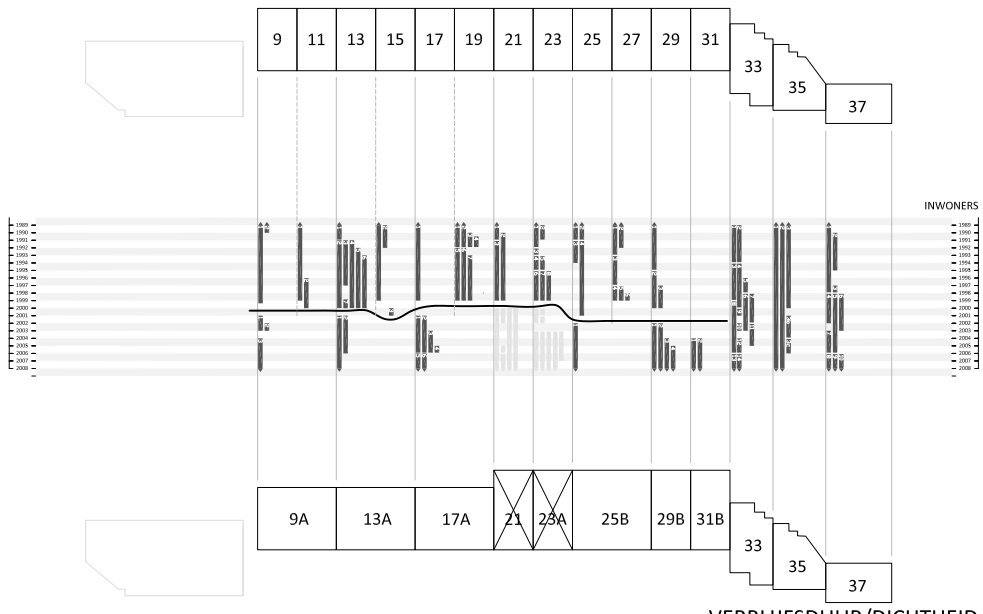
VERBLIJFSDUUR/DICHTHEID
DANIE THERONSTRAAT
BEGANE GROND (HS)

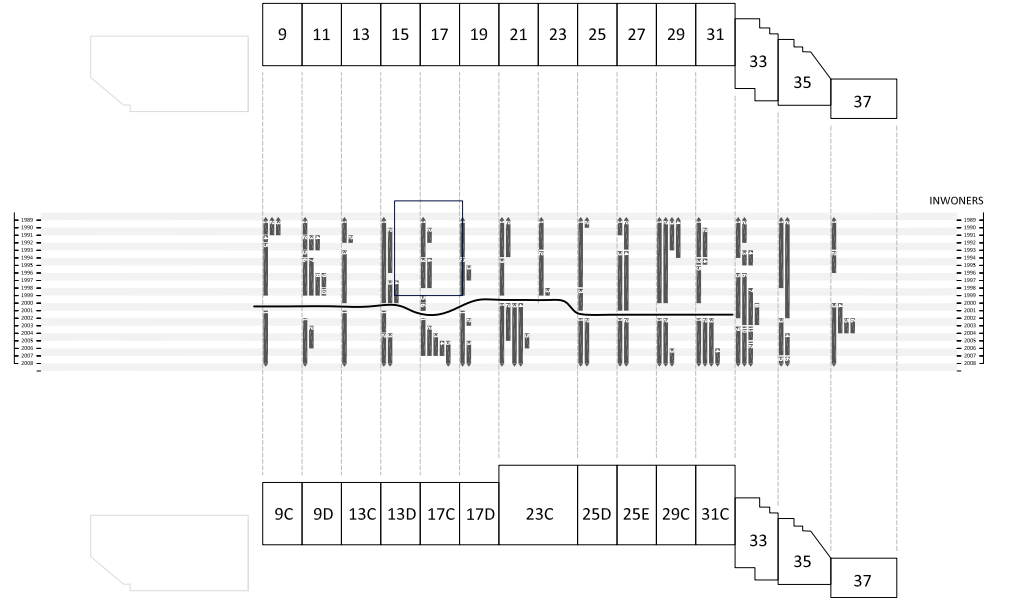
VERBLIJFSDUUR/DICHTHEID
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING II

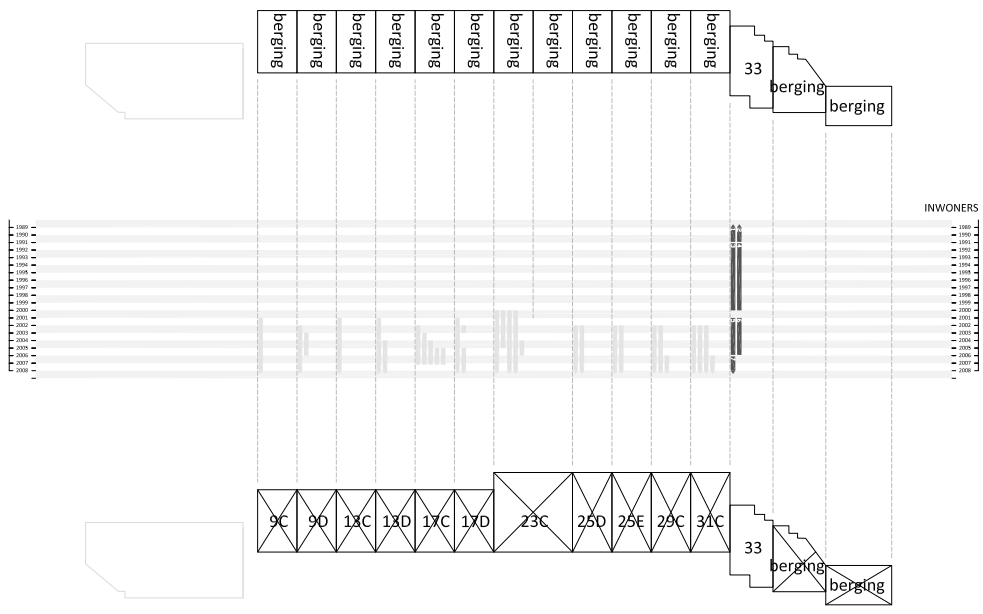
VERBLIJFSDUUR/DICHTHEID
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING I

VERBLIJFSDUUR/DICHTHEID
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING III

VERBLIJFSDUUR/DICHTHEID
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING IV

Verhuisbeweging van

(Verhuisbeweging van elders naar Danie Theronstraat (oneven))

Danie Theronstraat oneven

Begane grond (HS) + Verdieping I

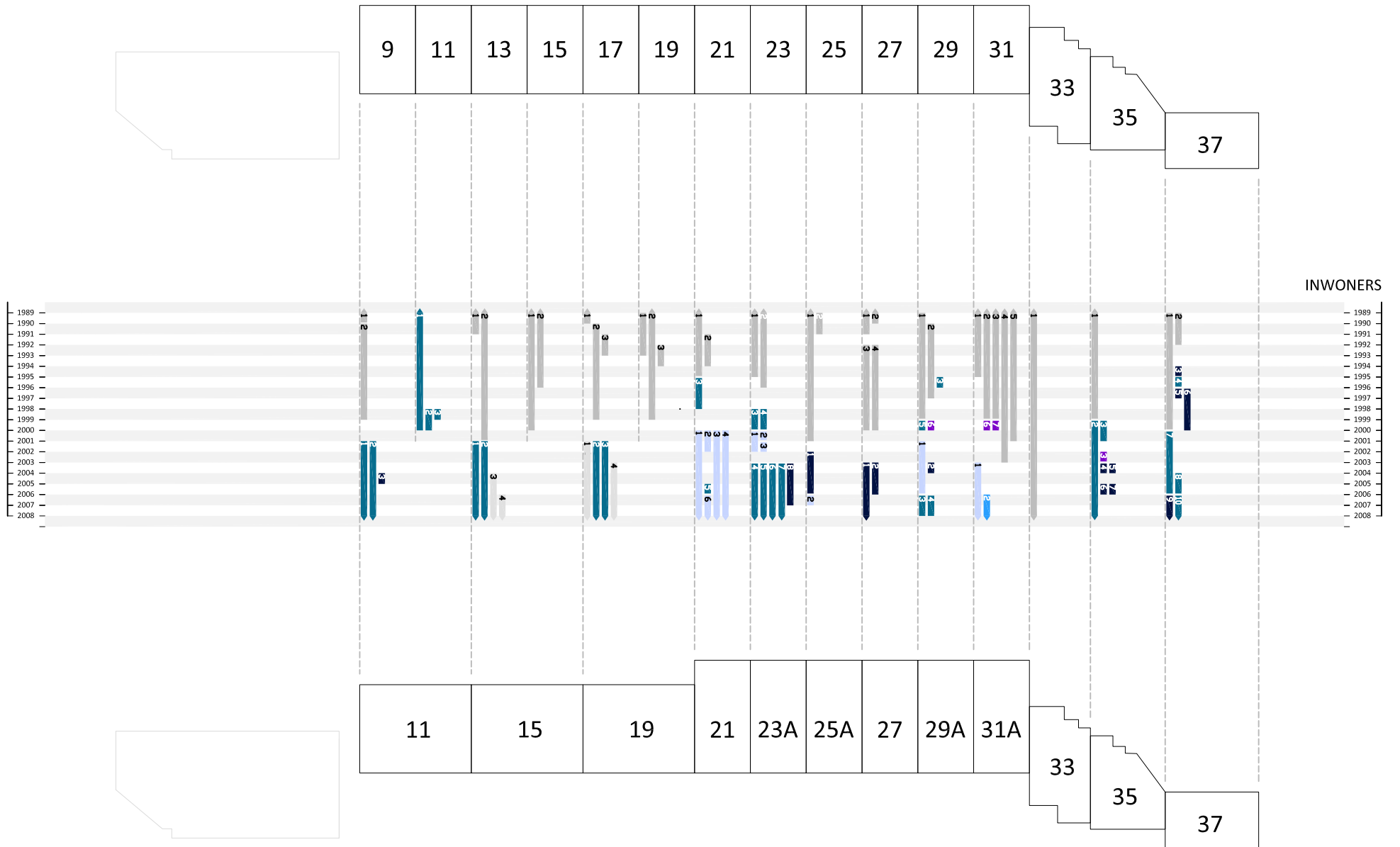

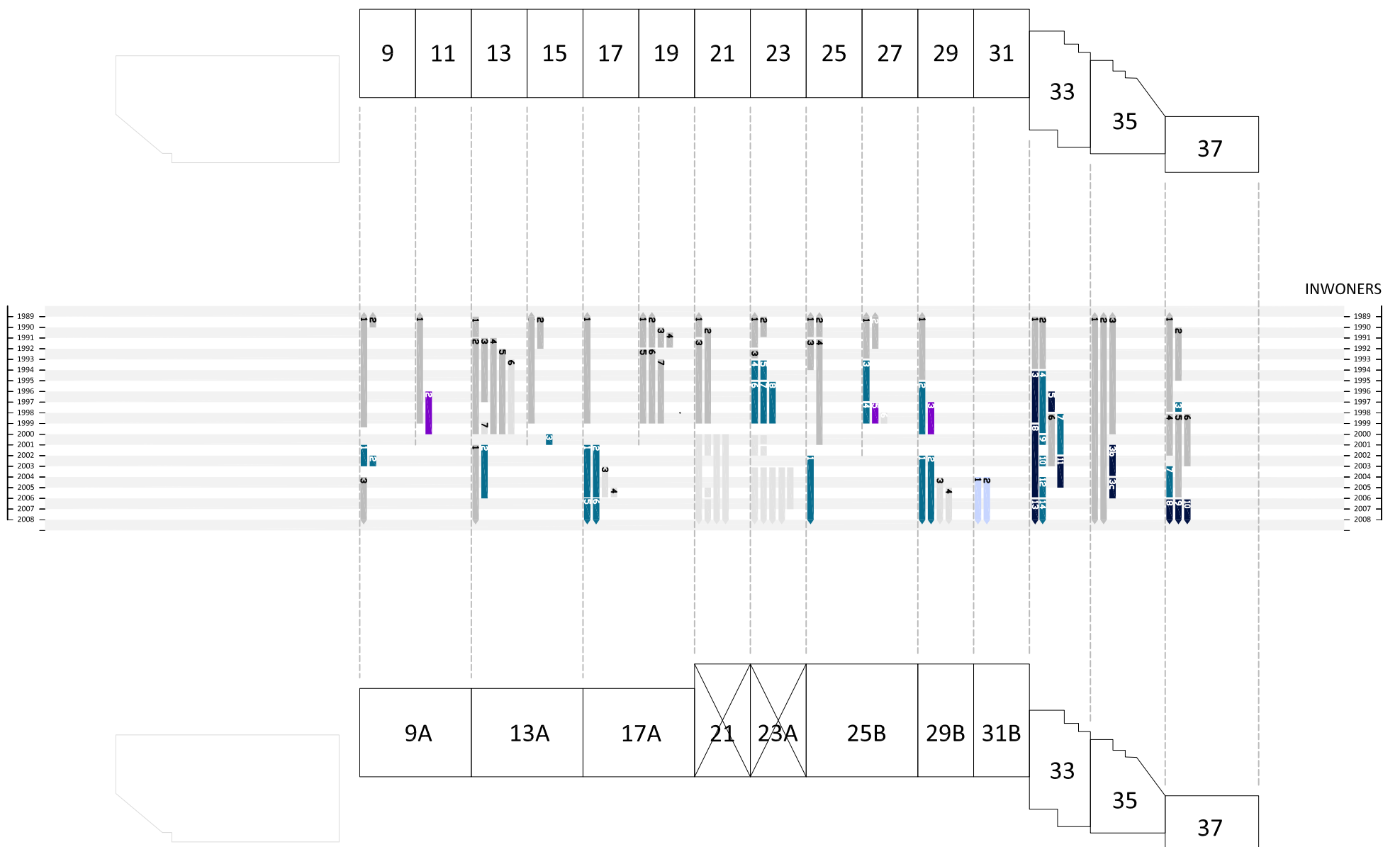
Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Geboorte (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERHUISBEWEGING VAN DANIE THERONSTRAAT BEGANE GROND (HS)

VERHUISBEWEGING VAN DANIE THERONSTRAAT VERDIEPING I

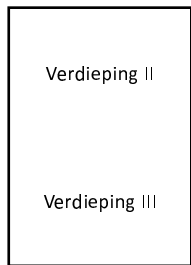
Verhuisbeweging van

(Verhuisbeweging van elders naar Danie Theronstraat (oneven))

Danie Theronstraat oneven

Verdieping II + Verdieping III

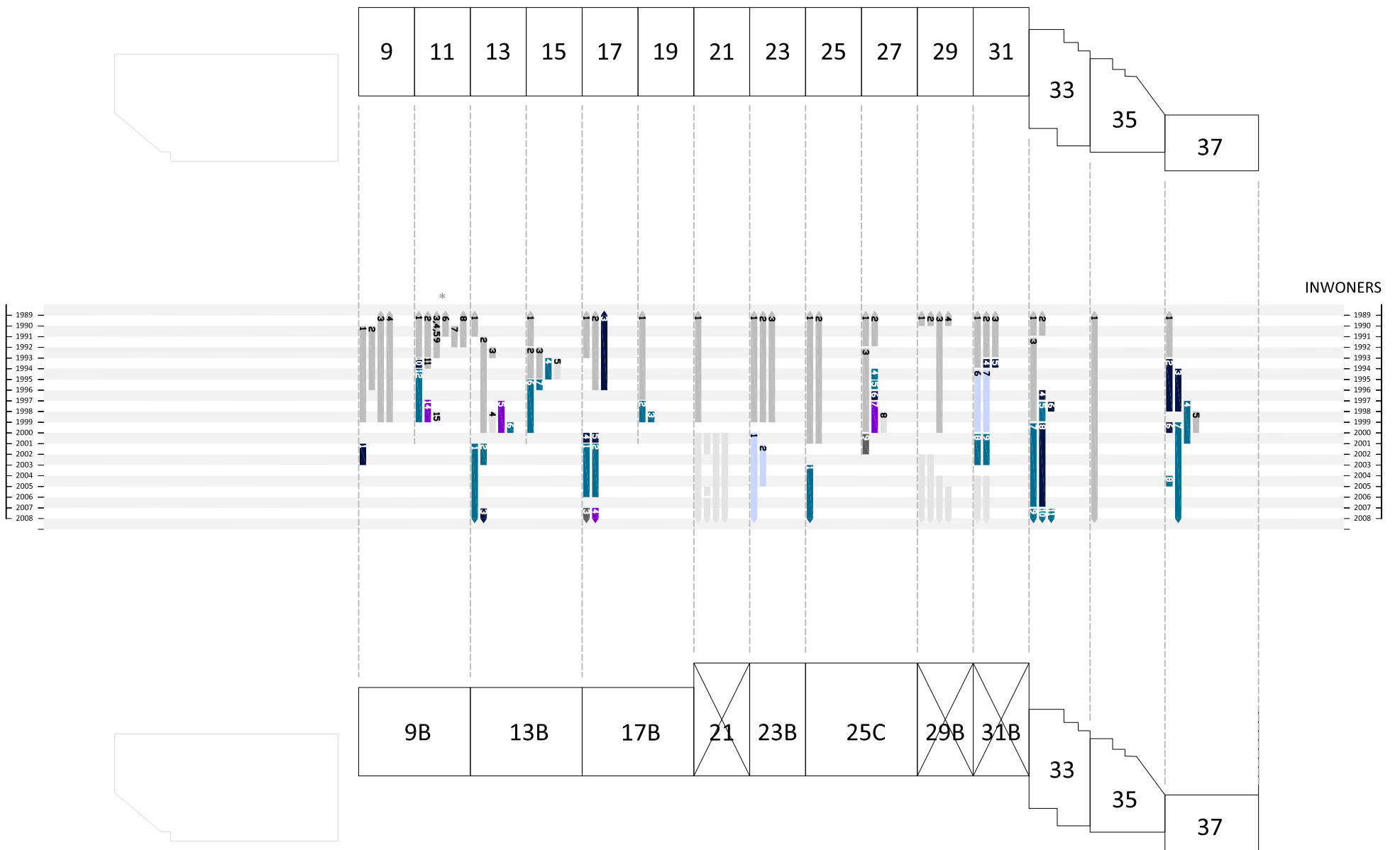

Legenda:

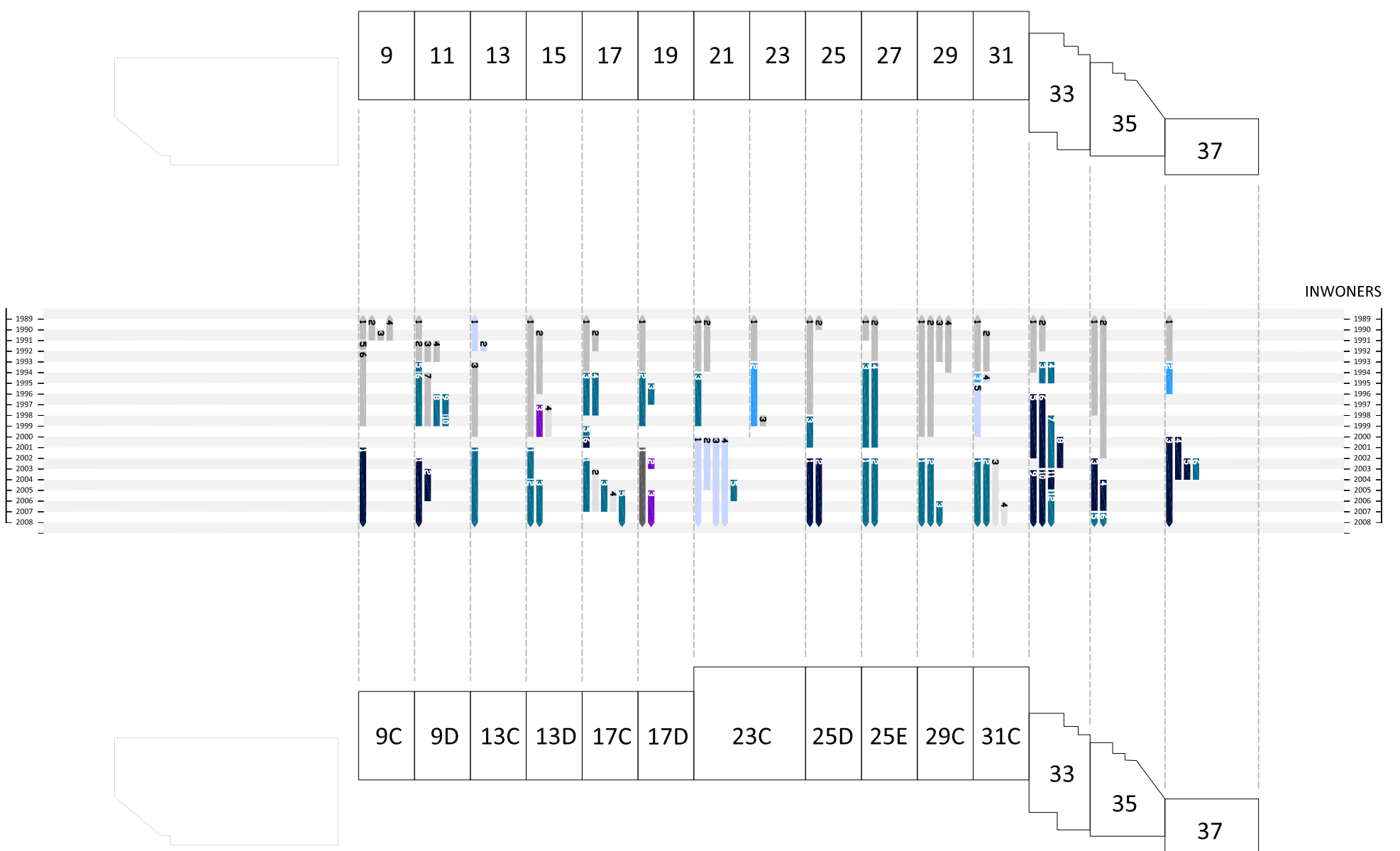
- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Geboorte (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERHUISBEWEGING VAN DANIE THERONSTRAAT VERDIEPING II

VERHUISBEWEGING VAN DANIE THERONSTRAAT VERDIEPING III

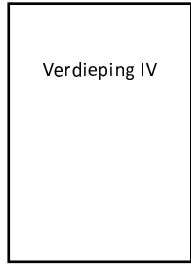
Verhuisbeweging van

(Verhuisbeweging van elders naar Danie Theronstraat (oneven))

Danie Theronstraat oneven

Verdieping IV

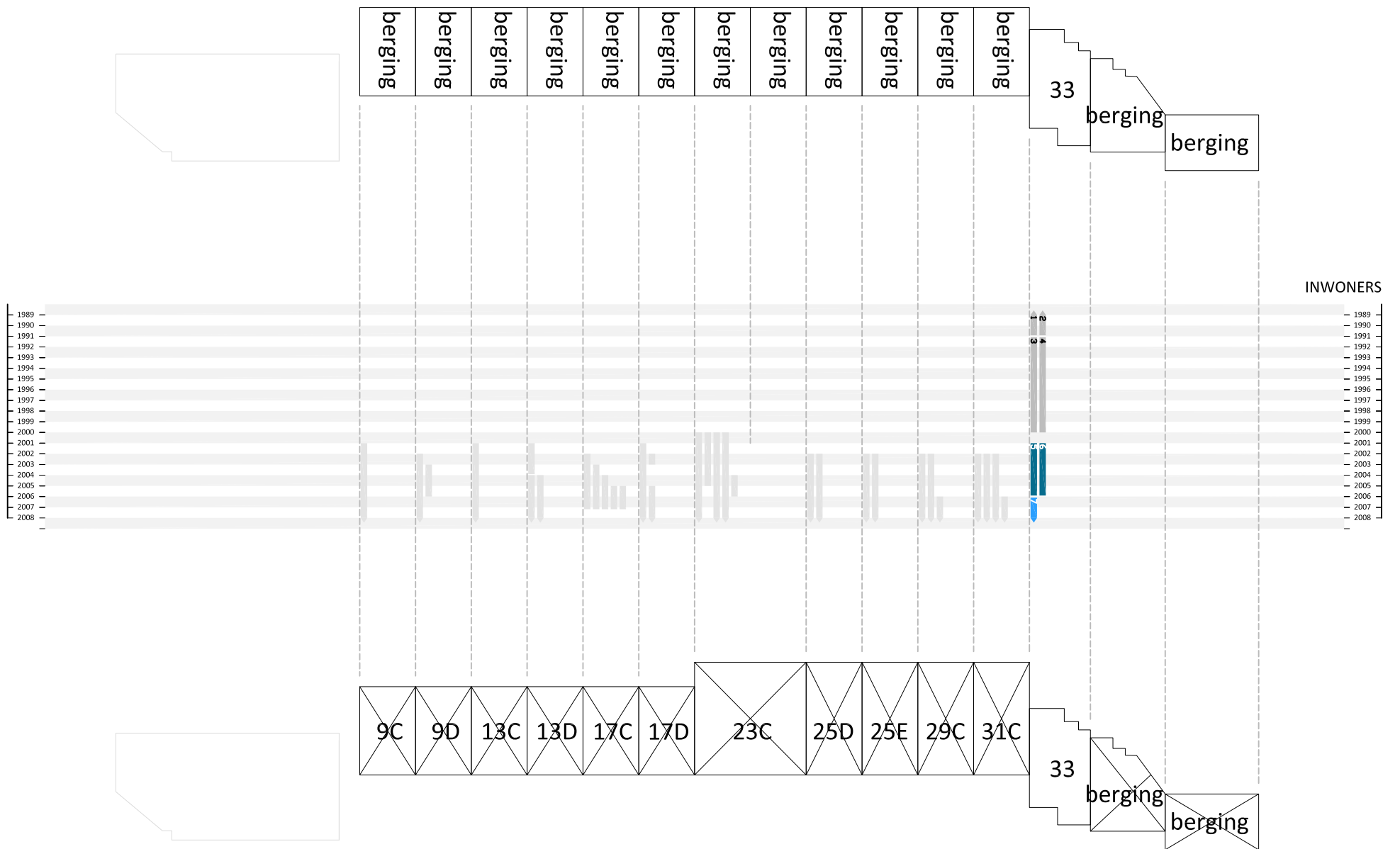

Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Geboorte (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERHUIJBEWEGING VAN
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING IV

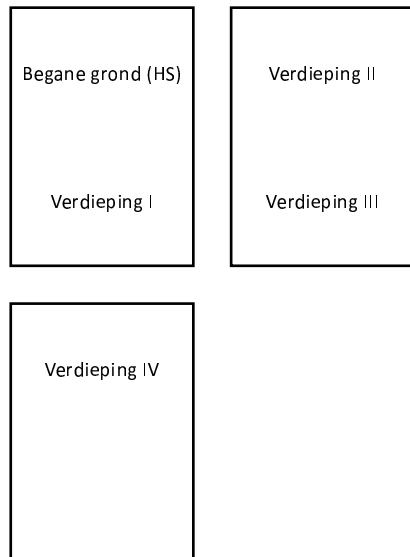
Verhuisbeweging van

(Verhuisbeweging van elders naar Danie Theronstraat (oneven))

Danie Theronstraat oneven

Overzicht

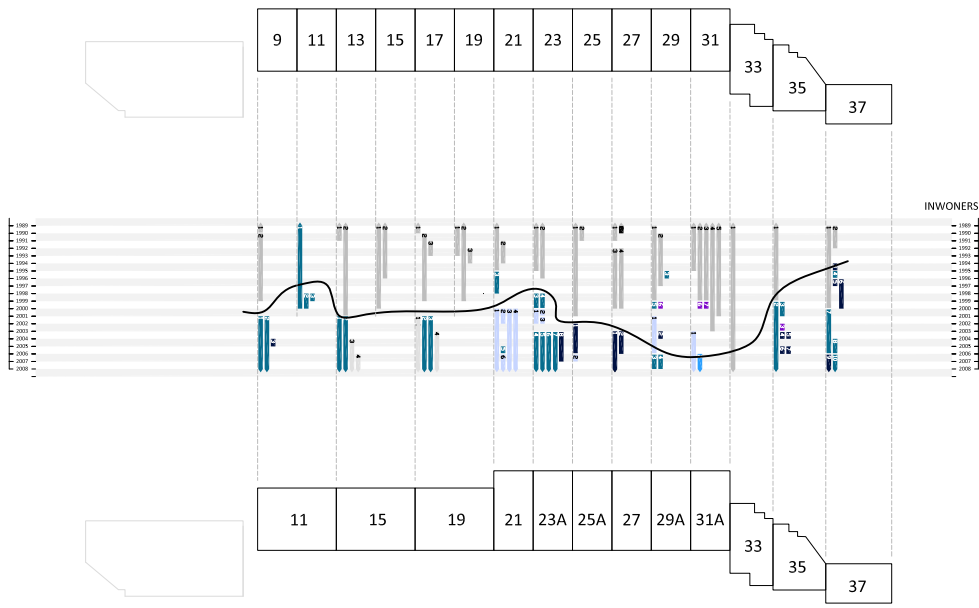

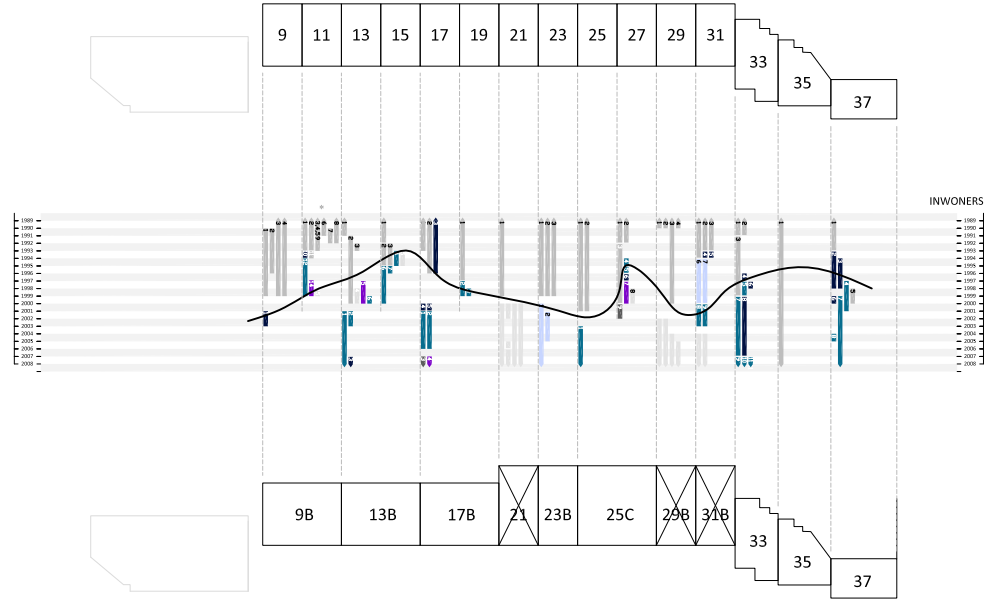
Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Geboorte (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

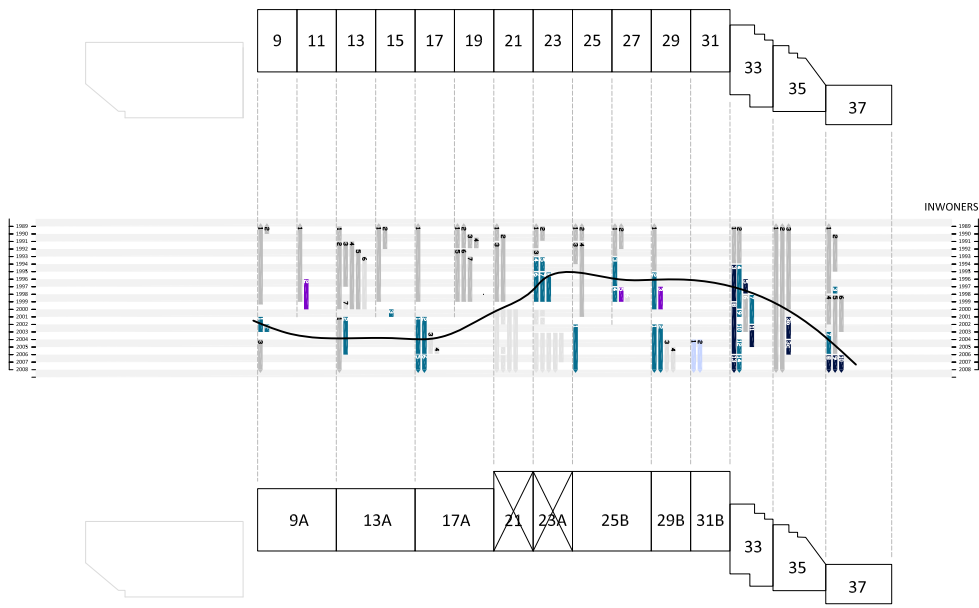
VERHUISBEWEGING VAN DANIE THERONSTRAAT BEGANE GROND (HS)

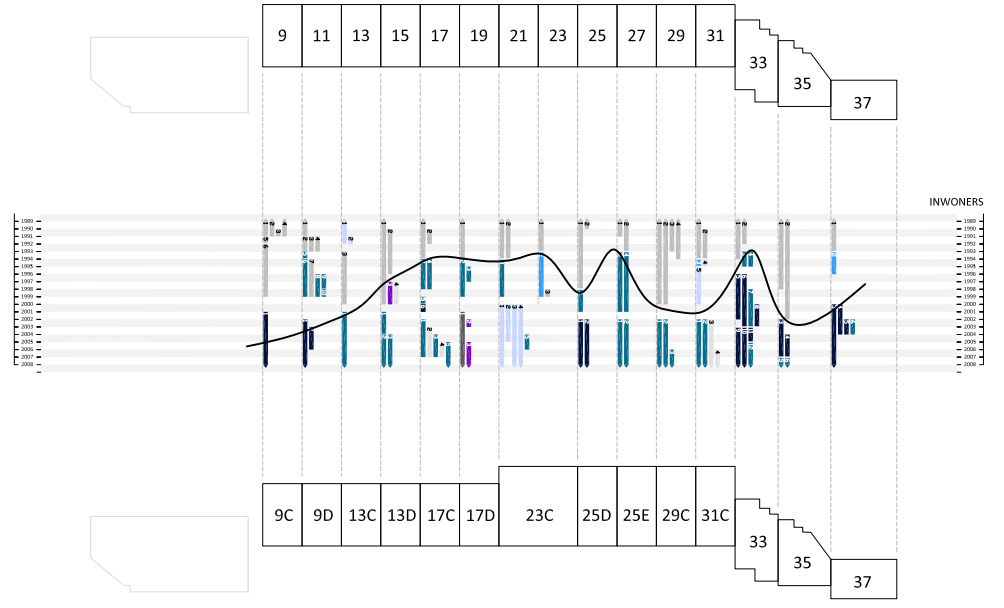
VERHUISBEWEGING VAN DANIE THERONSTRAAT VERDIEPING II

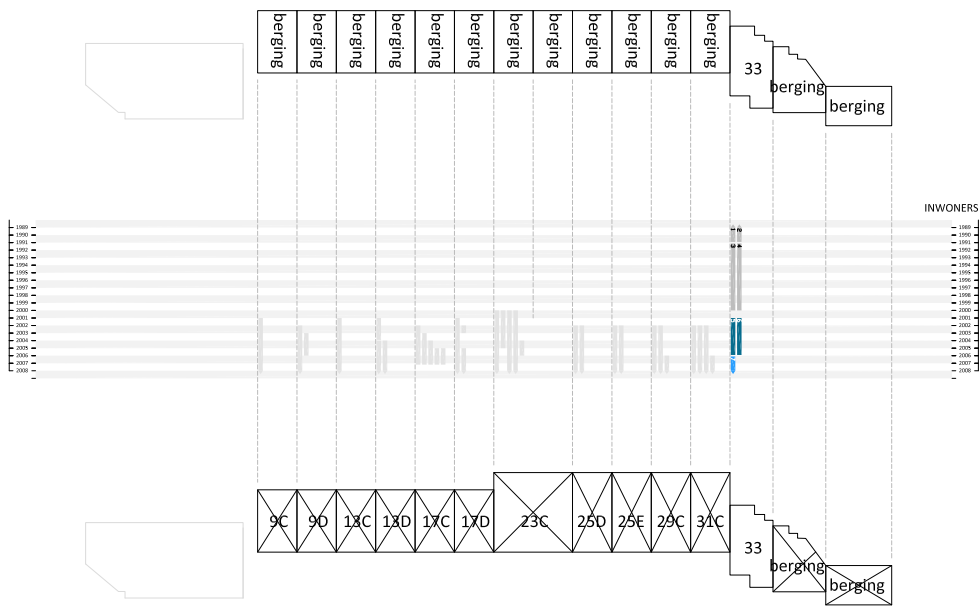
VERHUISBEWEGING VAN DANIE THERONSTRAAT VERDIEPING I

VERHUISBEWEGING VAN DANIE THERONSTRAAT VERDIEPING III

VERHUISBEWEGING VAN DANIE THERONSTRAAT VERDIEPING IV

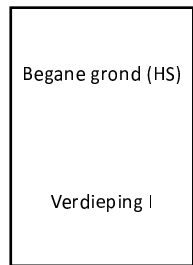
Verhuisbeweging naar

(Verhuisbeweging van Danie Theronstraat (oneven) naar elders)

Danie Theronstraat oneven

Begane grond (HS) + Verdieping I

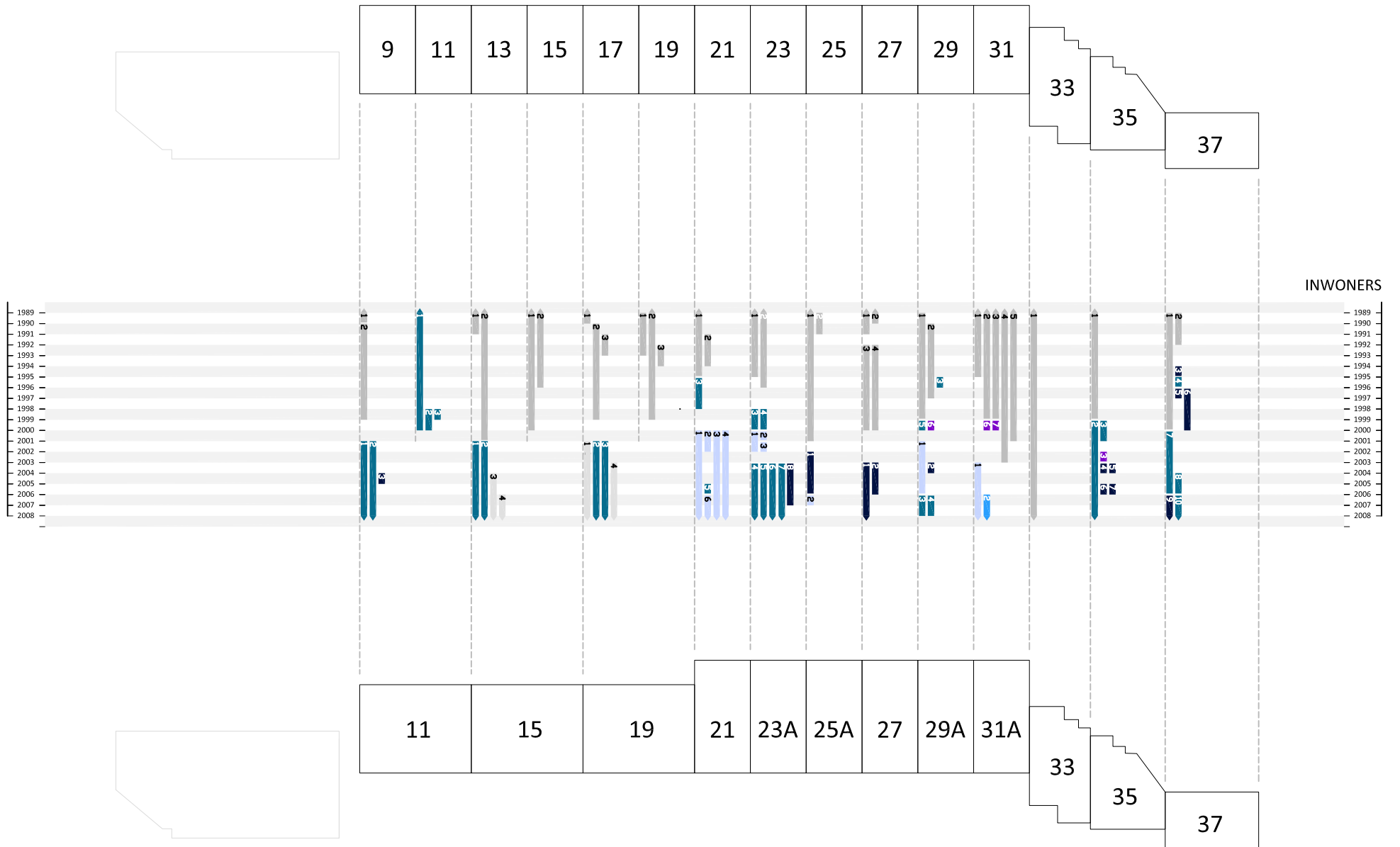

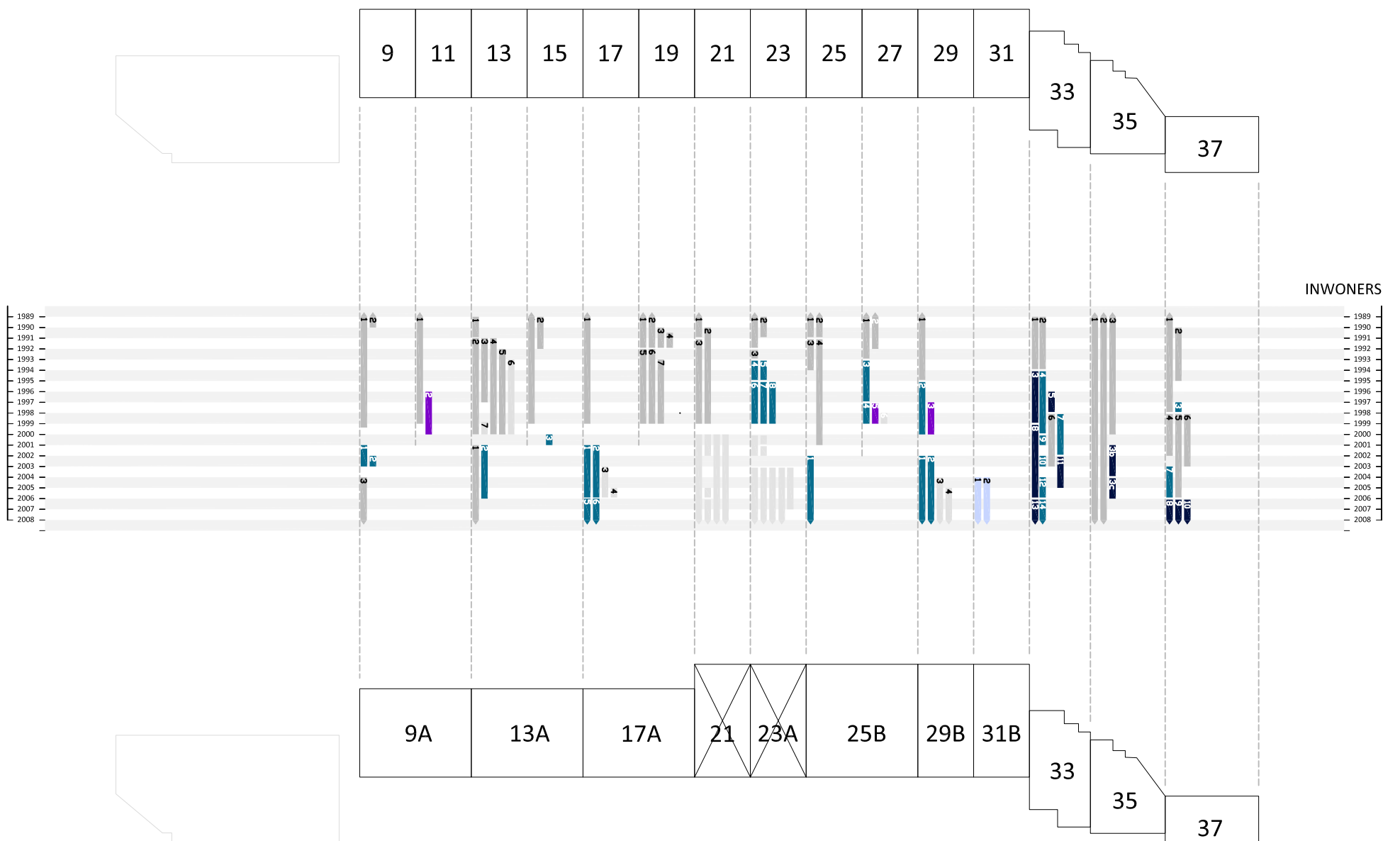
Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Overleden (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERHUISBEWEGING VAN DANIE THERONSTRAAT BEGANE GROND (HS)

VERHUISBEWEGING VAN DANIE THERONSTRAAT VERDIEPING I

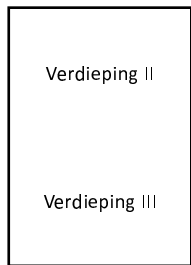
Verhuisbeweging naar

(Verhuisbeweging van Danie Theronstraat (oneven) naar elders)

Danie Theronstraat oneven

Verdieping II + Verdieping III

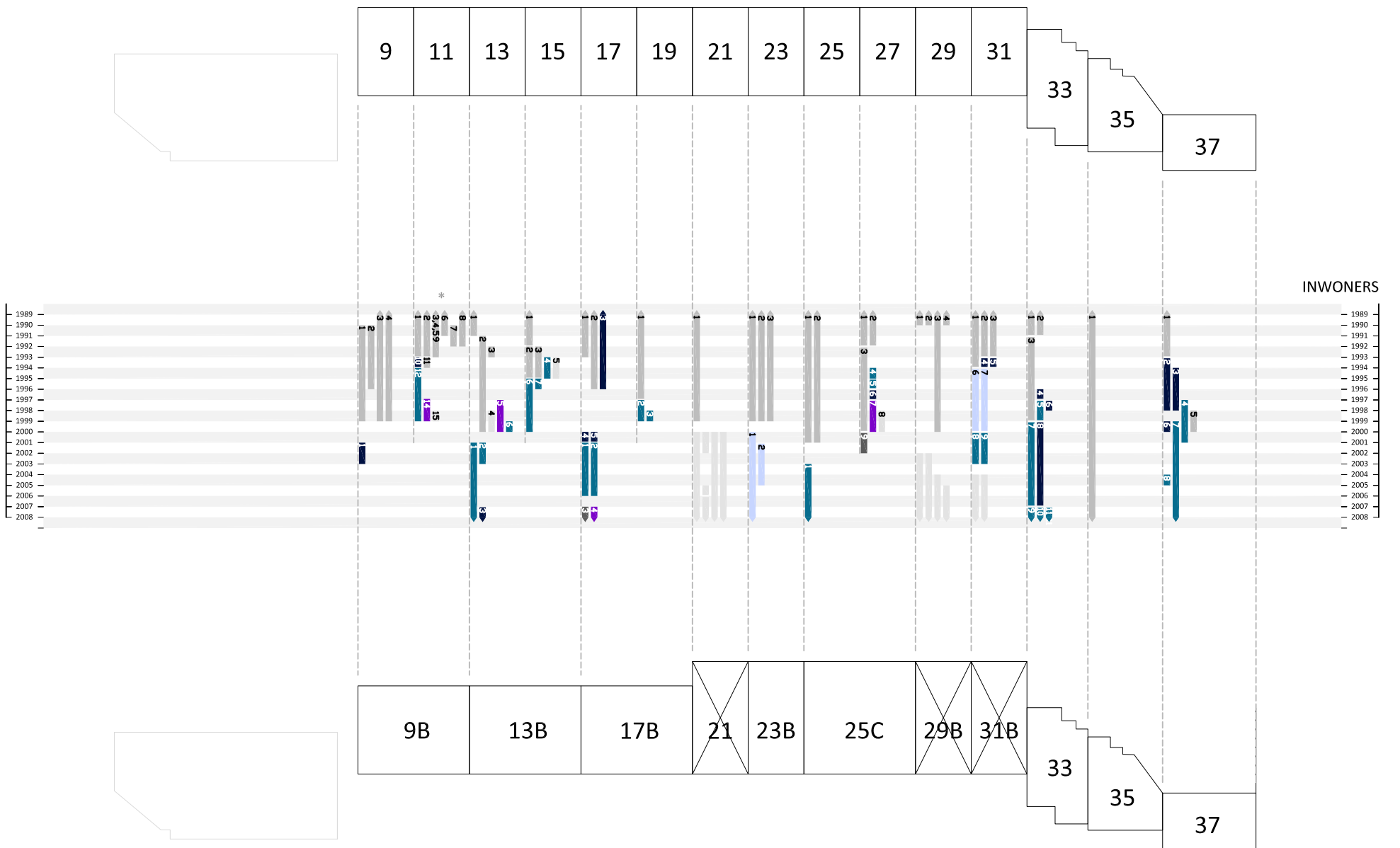

Legenda:

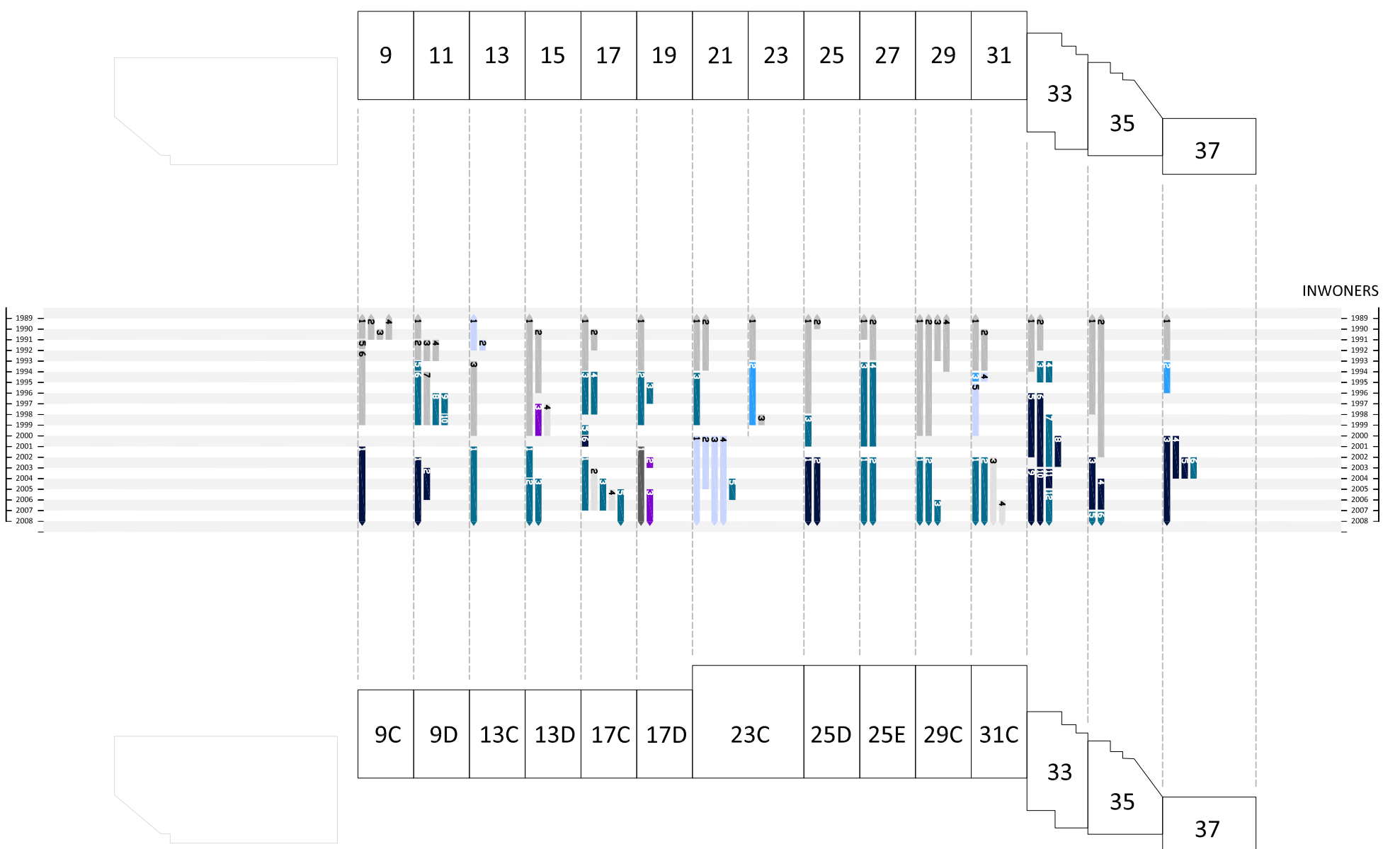
- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Overleden (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERHUISBEWEGING VAN DANIE THERONSTRAAT VERDIEPING II

VERHUISBEWEGING VAN DANIE THERONSTRAAT VERDIEPING III

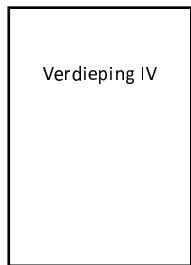
Verhuisbeweging naar

(Verhuisbeweging van Danie Theronstraat (oneven) naar elders)

Danie Theronstraat oneven

Verdieping IV

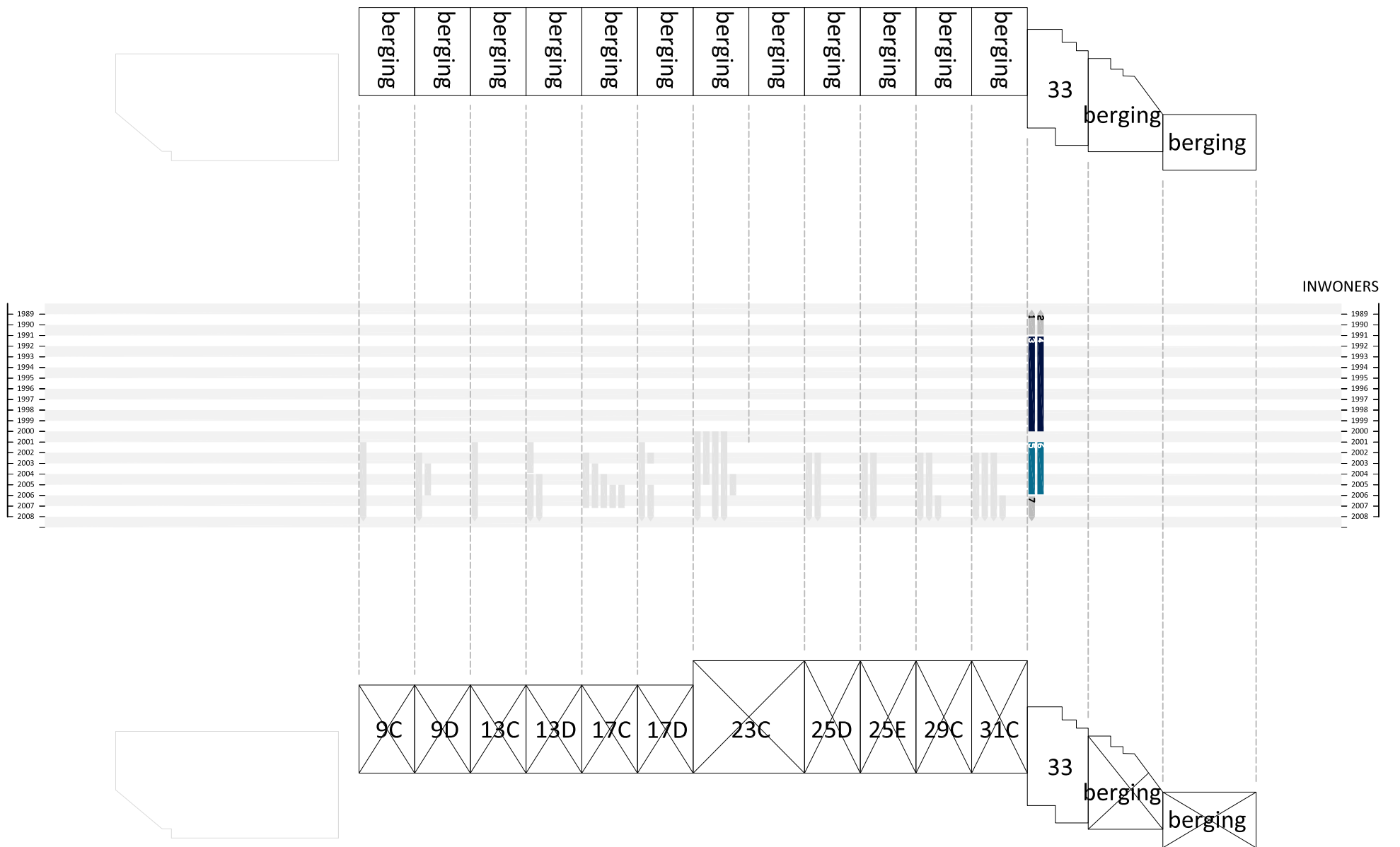

Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Overleden (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

VERHUISBEWEGINGEN NAAR
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING IV

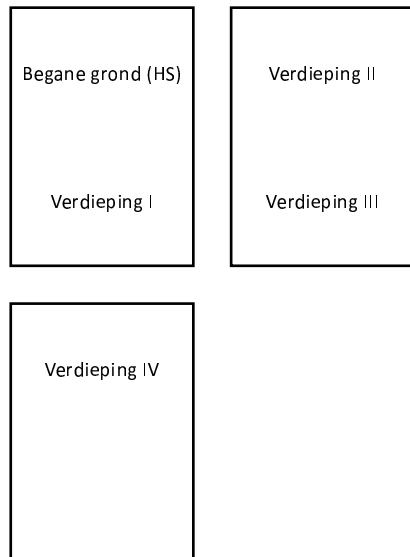
Verhuisbeweging naar

(Verhuisbeweging van Danie Theronstraat (oneven) naar elders)

Danie Theronstraat oneven

Overzicht

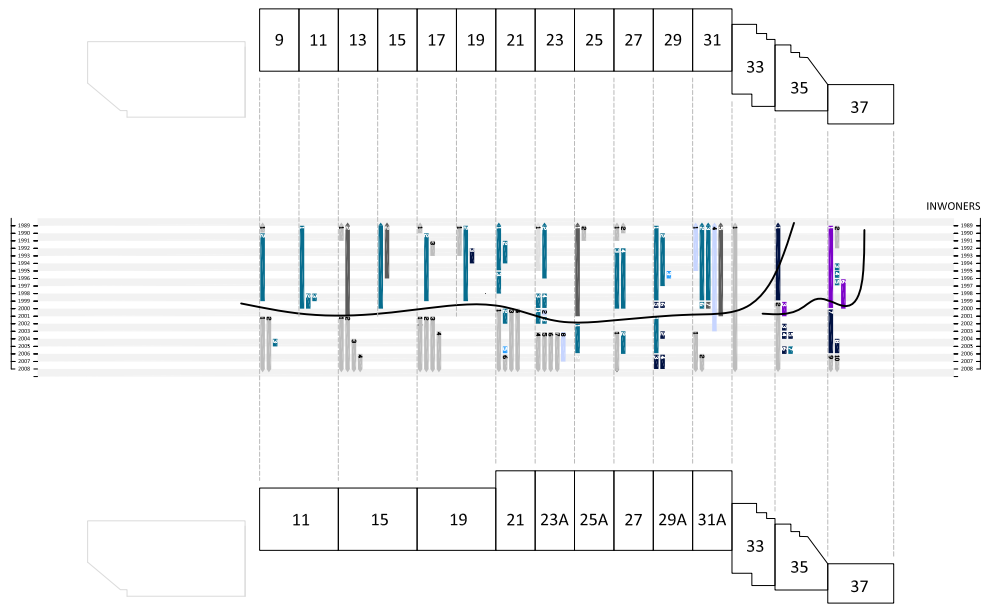

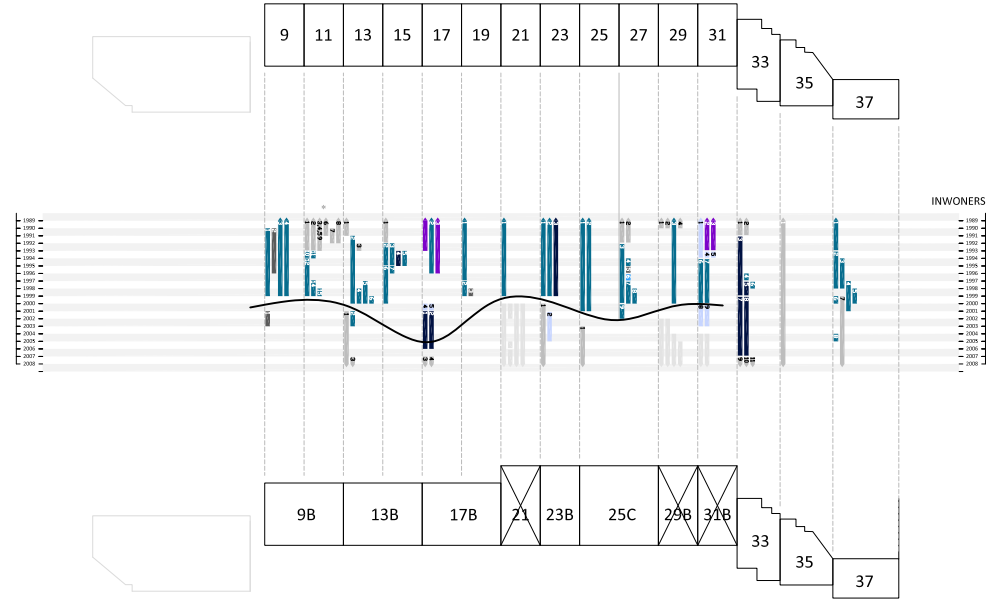
Legenda:

- Blok (zwart cijfer)
- Buurt
- Amsterdam
- Nederland
- Buitenland
- V.O.W.
- Overleden (zwart cijfer)
- Geen informatie (zwart cijfer)
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)

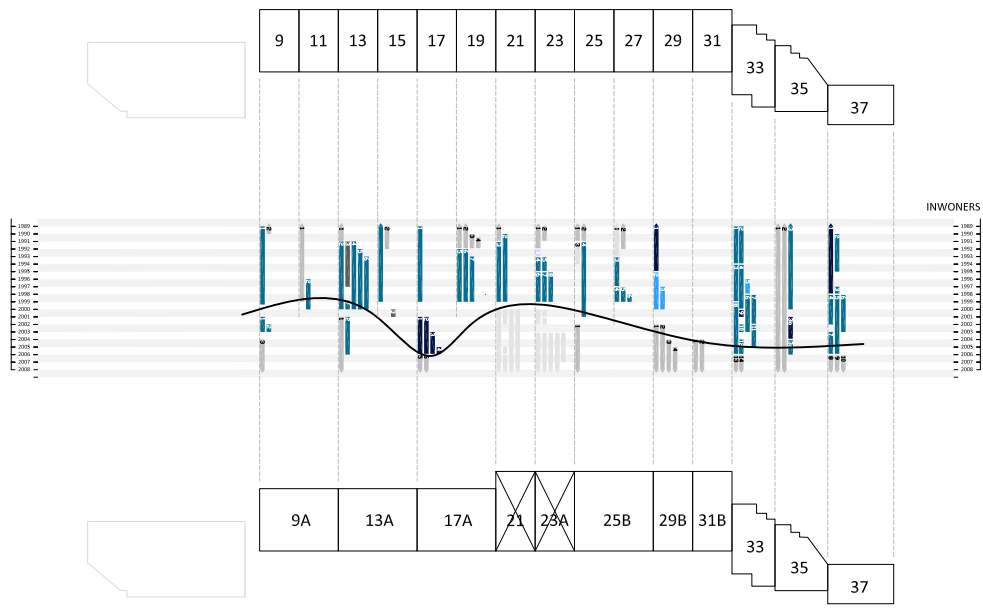
VERHUIJBEGINGEN NAAR
DANIE THERONSTRAAT
BEGANE GROND (HS)

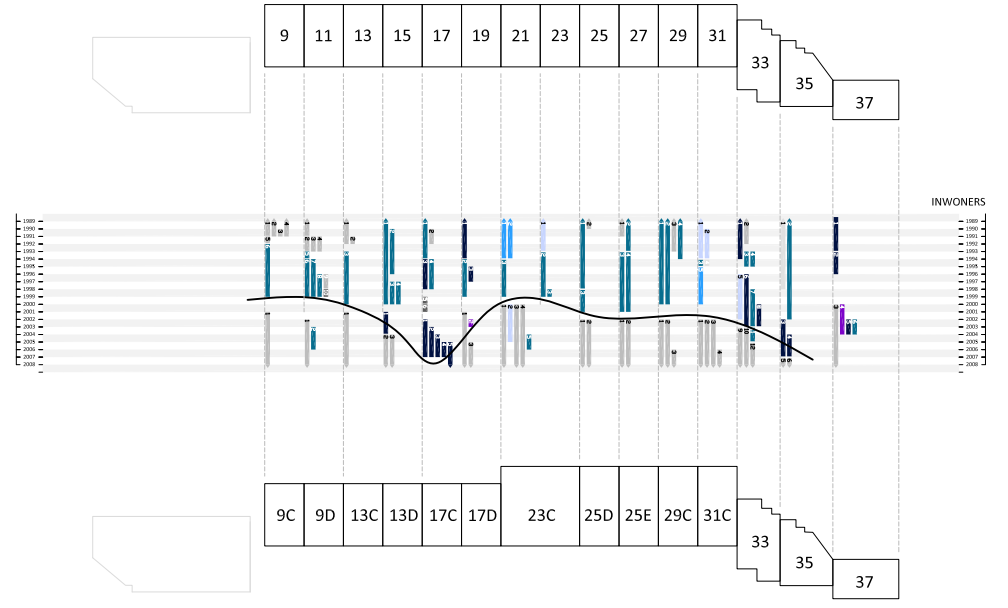
VERHUIJBEGINGEN NAAR
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING II

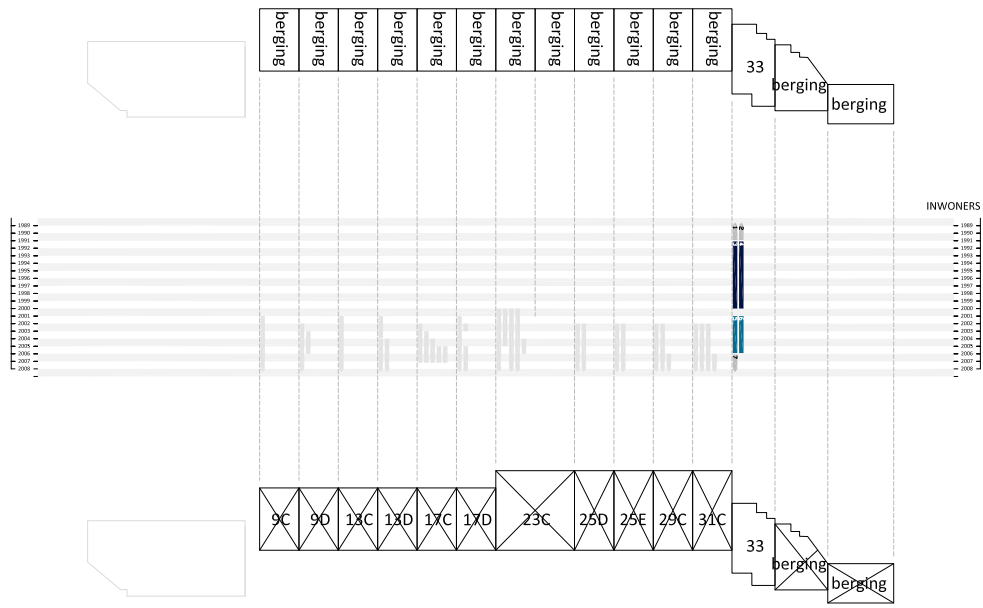
VERHUIJBEGINGEN NAAR
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING I

VERHUIJBEGINGEN NAAR
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING III

VERHUIJBEGINGEN NAAR
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING IV

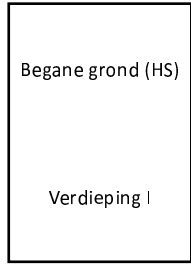

Sociale structuur

Danie Theronstraat oneven

Begane grond (HS) + Verdieping I

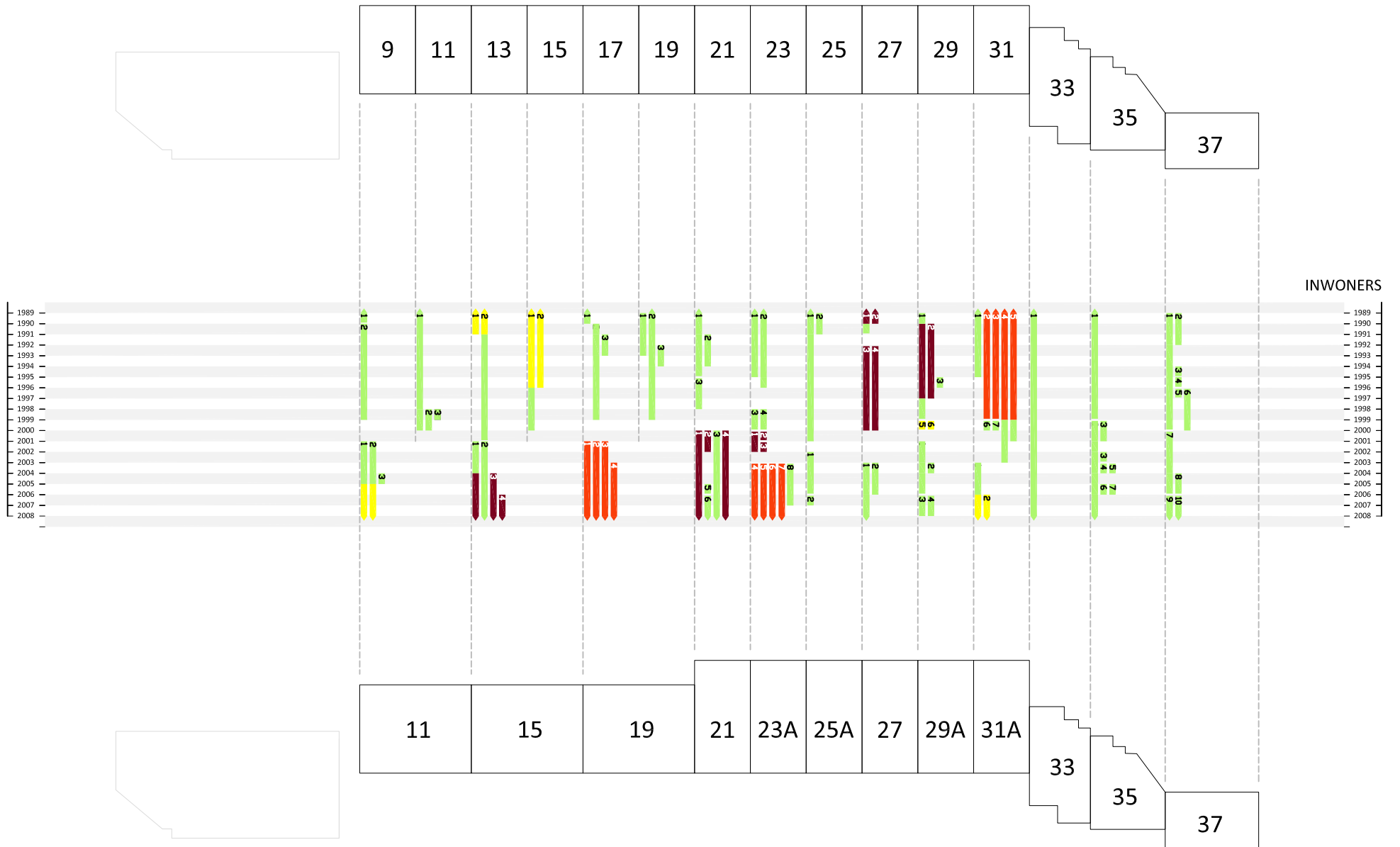

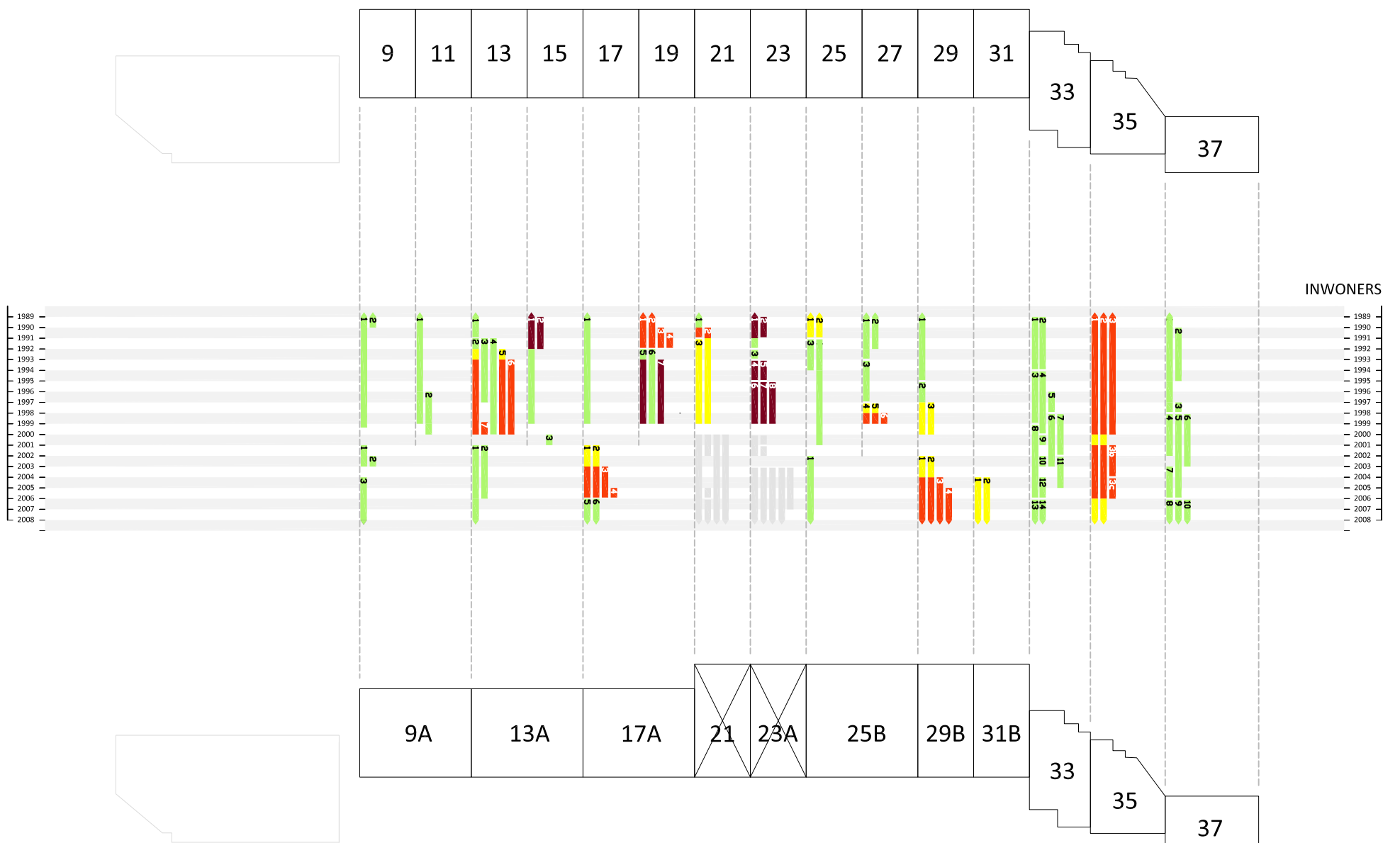
Legenda:

- Alleenstaanden
- Echtpaar zonder kind
- Echtpaar met kind
- Eenouder met kind
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)
- Geen informatie (zwart cijfer)

SOCIALE STRUCTUUR DANIE THERONSTRAAT BEGANE GROND (HS)

SOCIALE STRUCTUUR DANIE THERONSTRAAT VERDIEPING I

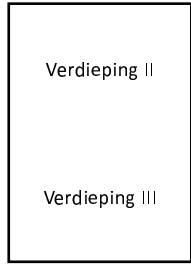

Sociale structuur

Danie Theronstraat oneven

Verdieping II + Verdieping III

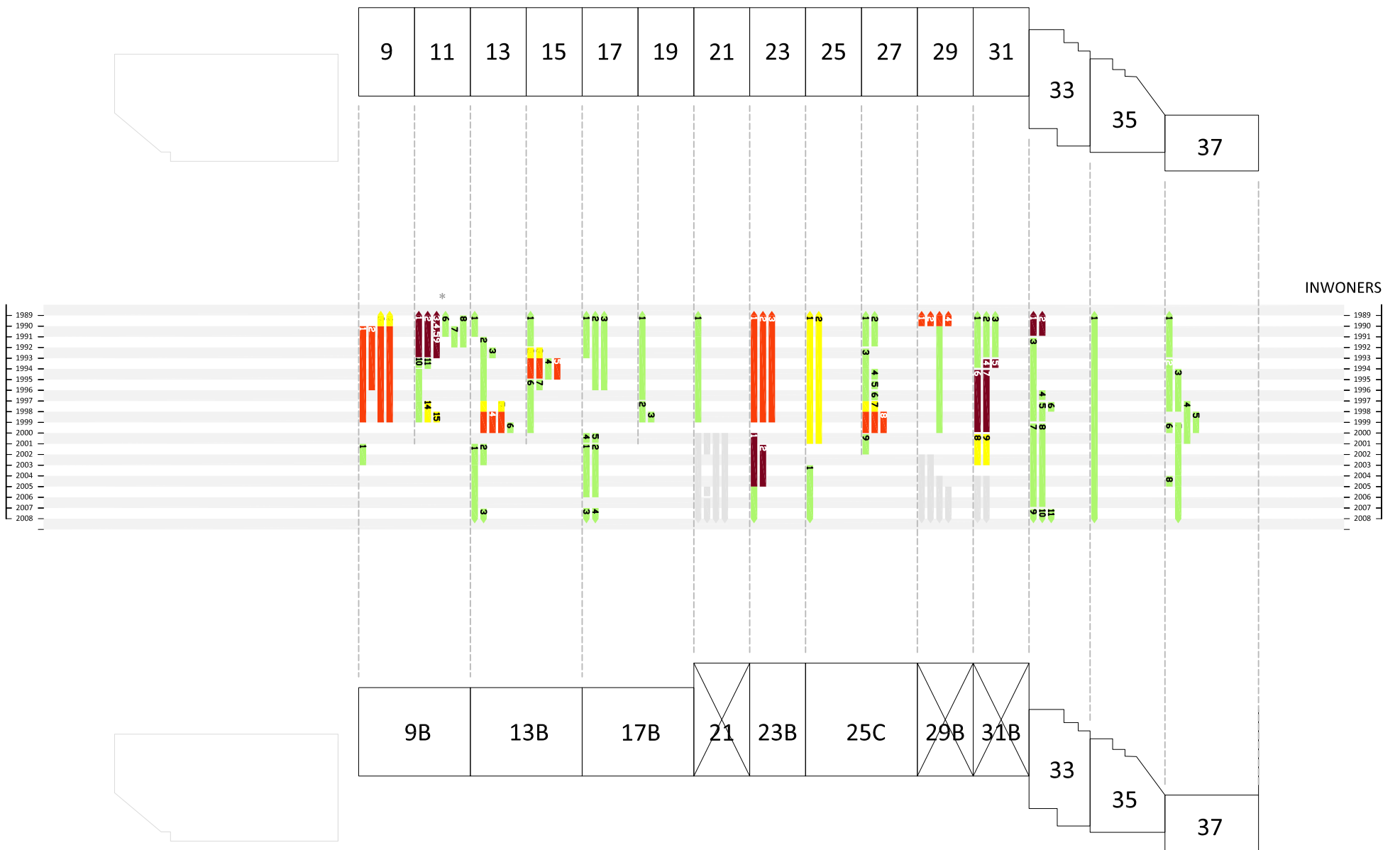

Legenda:

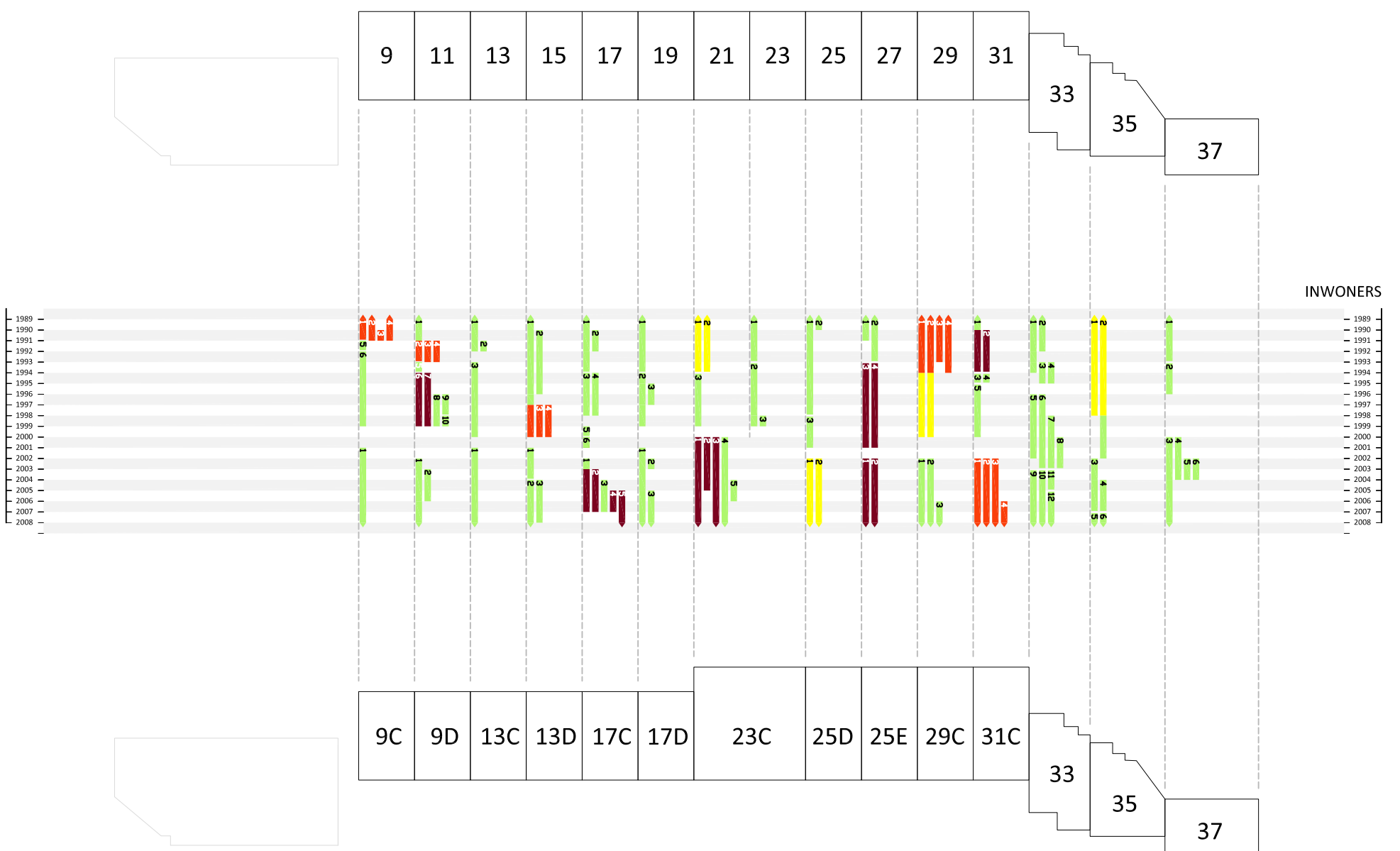
- Alleenstaanden
- Echtbaar zonder kind
- Echtbaar met kind
- Eenouder met kind
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)
- Geen informatie (zwart cijfer)

SOCIALE STRUCTUUR DANIE THERONSTRAAT VERDIEPING II

SOCIALE STRUCTUUR DANIE THERONSTRAAT VERDIEPING III

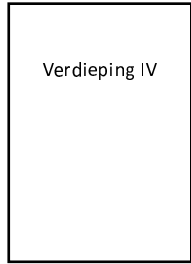

Sociale structuur

Danie Theronstraat oneven

Verdieping IV

Legenda:

- Alleenstaanden
- Echtbaar zonder kind
- Echtbaar met kind
- Eenouder met kind
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)
- Geen informatie (zwart cijfer)

Sociale status

Danie Theronstraat oneven

Overzicht

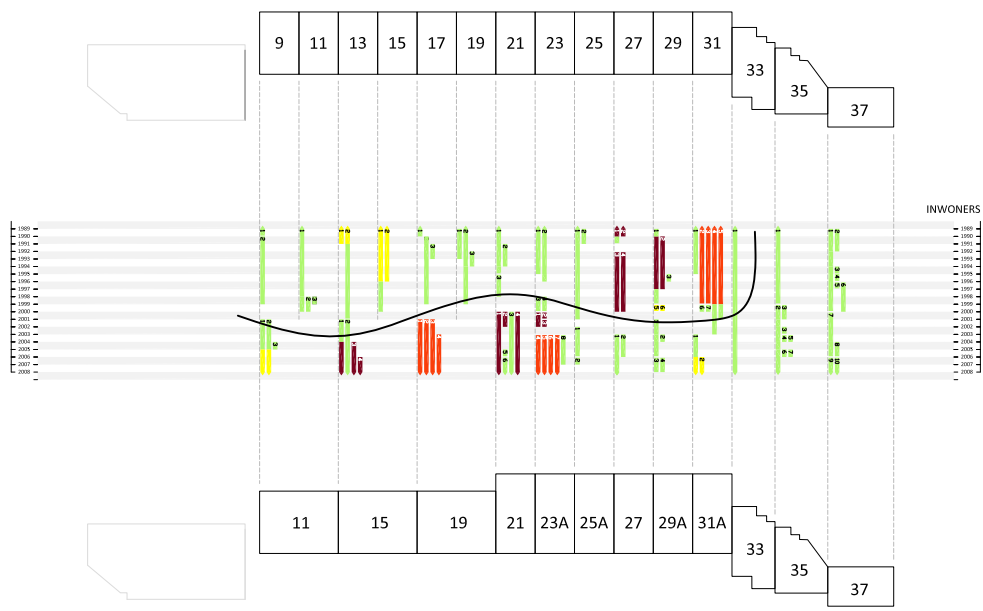

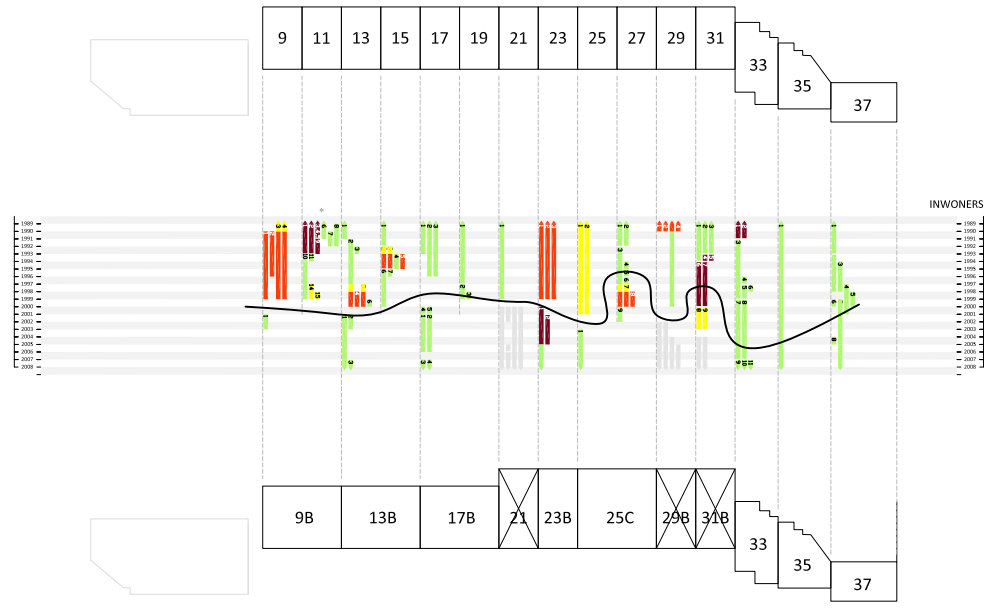
Legenda:

- Alleenstaanden
- Echtpaar zonder kind
- Echtpaar met kind
- Eenouder met kind
- (geen cijfer) Bewoond (zie eerste verdieping woning)
- Geen informatie (zwart cijfer)

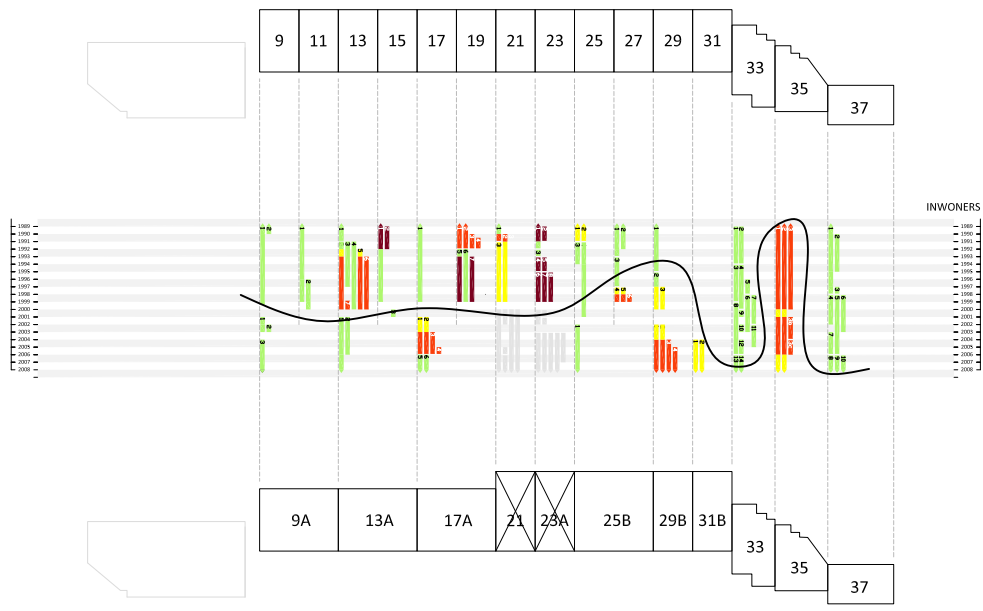
SOCIALE STRUCTUUR
DANIE THERONSTRAAT
BEGANE GROND (HS)

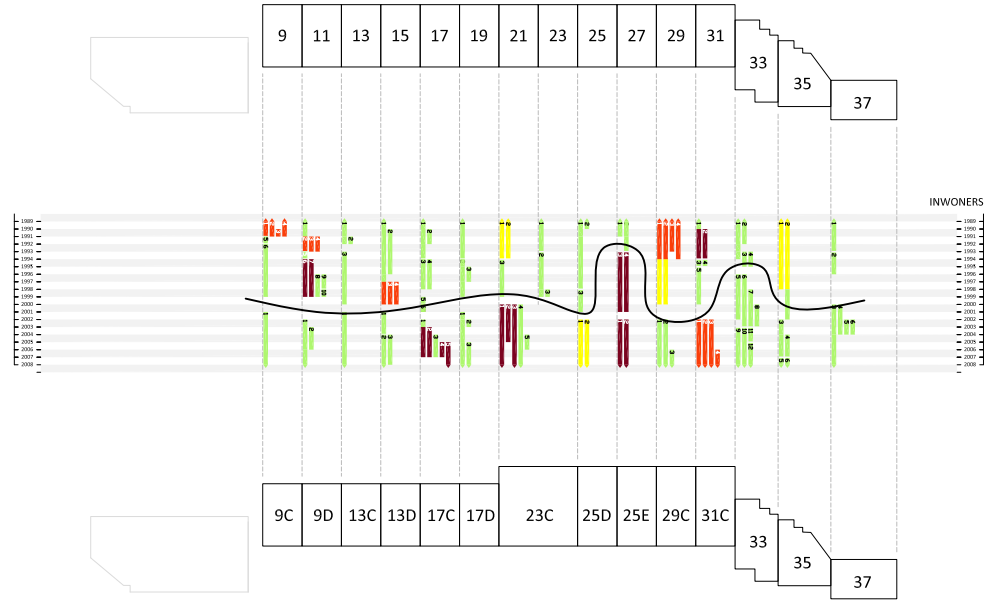
SOCIALE STRUCTUUR
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING II

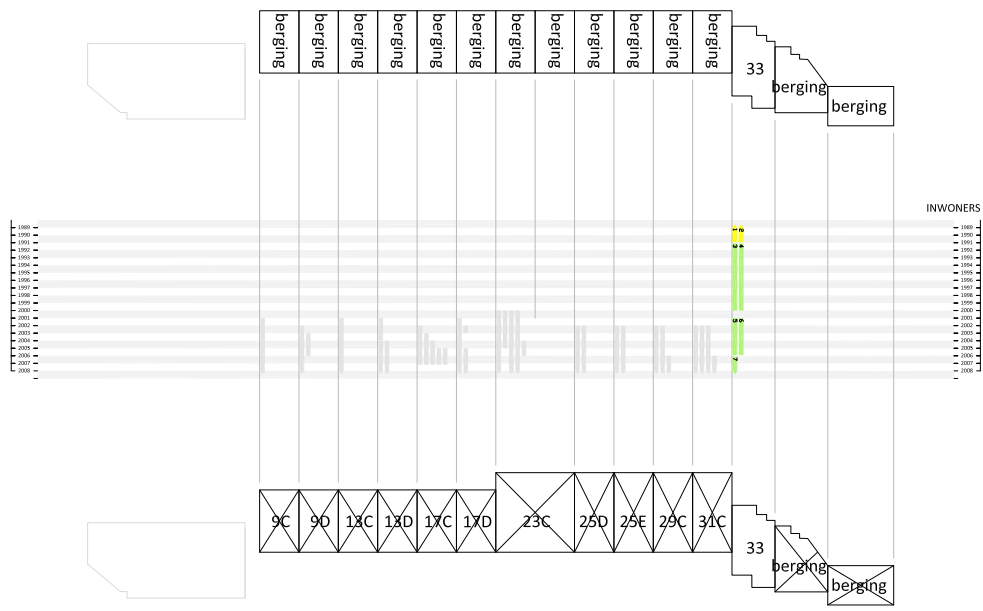
SOCIALE STRUCTUUR
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING I

SOCIALE STRUCTUUR
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING III

SOCIALE STRUCTUUR
DANIE THERONSTRAAT
VERDIEPING IV

Deelconclusie

Danie Theronstraat oneven

De Danie Theronstraat is in de laatste jaren veranderd. De ietwat verouderde Transvaalbuurt krijgt een metamorfose. Aanpassingen binnen het blok moet te wijk voorzien van een fijnere plek om te wonen. Zo zijn ook op de Danie Theronstraat enkele wijzigingen doorgevoerd in de woningen om deze comfortabeler en leefbaarder te maken. De conjunctuur die vanaf de tweede wereldoorlog begint wordt door de verbouwing rond de millenniumwisseling onderbroken. Vanaf begin jaren 90

Dichtheid

Over het algemeen blijft de dichtheid door de jaren heen gelijk. De breuklijn die vanaf 1975 is ingezet is ook doorgetrokken over de laatste jaren. Over het algemeen wordt de dichtheid van vier personen gereduceerd tot twee of drie inwoners. Dit blijft door de jaren gehandhaafd op een uitzondering hier en daar.

De dichtheid blijft voor en na de verbouwing per woningseenheid nagenoeg gelijk. Weliswaar lijkt het dat de dichtheid op de begane grond toeneemt, omdat er ineens, met name op de lagere huisnummers, meer personen wonen. Hier wordt na de verbouwing twee woningen gecombineerd tot een woning. Er wonen dus meer personen in één woning, echter is het oppervlakte ook vergroot waardoor de dichtheid dus gelijk blijft. Op de eerste verdieping is juist het tegenovergestelde te zien. De dichtheid bij de hogere huisnummers blijft constant of neemt incidenteel iets toe. Bij de lagere nummers neemt de dichtheid hier af. Op de tweede verdieping is nagenoeg hetzelfde te zien als bij de eerste verdieping. Nu neemt de dichtheid over de gehele verdieping af ten opzichte van voor de verbouwing. Bij de woningen op de derde verdieping lijkt de dichtheid van voor en na de verbouwing gelijk gebleven. Op het aantal personen gelet klopt dit wel, echter zijn deze woningen ook vergroot met de voormalige bergingen.

De dichtheid blijft over het algemeen laag, over het algemeen niet meer dan vier inwoners. Een enkele keer komen vijf of meer bewoners voor. Uitzondering is huisnummer 11.2. Hier wonen meerdere gezinnen en alleenstaanden in één huis. Een reden hiervoor kan zijn dat een gezin zich is vergeten uit te schrijven, waardoor de bewoners overlappen als het ware. Na de verbouwing komen grotere gezinssituaties niet meer voor.

Mogelijke verklaringen voor deze bewonersdichtheid zijn de individualisering en de behoefte naar extra comfort. Vergeleken met vroeger is dit tegenwoordig beter te veroorloven.

Verblijfsduur

Omdat de verbouwing van dit deel van de Danie Theronstraat rond de millenniumwisseling plaats heeft gevonden is een duidelijke scheidingslijn te zien wat de verblijfsduur betreft. De verblijfsduur voor en na de bebouwing is nagenoeg gelijk. Veelal wonen de personen er voor de verbouwing al een tijdje. Hierdoor is het niet duidelijk een verschil zichtbaar op de begane grond woningen. Over het algemeen is de verblijfsduur voor de verbouwing ongeveer 6-7 jaar voor een individu. Vaak wonen hier meerdere personen bij die er minder lang wonen. Na de verbouwing is dit minder, dit komt omdat er nog niet genoeg tijd is verstreken om een langer tijdsbestek weer te geven. Wel is de verblijfsduur stabiel na de verbouwing. Dit kan te maken hebben met toegenomen comfort van de woningen. De nummers 33,35 en 37 vallen op omdat de verblijfsduur hier een heel ander beeld weer geeft. Deze woningen zijn ook niet verbouwd. Bij 33 woont een persoon de gehele periode alleen. Terwijl bij 35 en 37 de bewoners komen en gaan.

Deze zelfde trend zet zich voort op de eerste verdieping. Een stabielere maar kortere verblijfsduur bij de lagere nummers, met een meer diffuser patroon bij de nummers 33, 35 en 37. Op de tweede en derde verdieping is ook sprake van een stabielere verblijfsduur na de verbouwing, uiteraard met een kleine uitzondering in de hogere nummers. Opvallend is dat de vierde verdieping maar één woning ligt, namelijk 33.4. Deze woning wordt niet verbouwd, maar toont een vergelijkbaar beeld van de verbouwde woningen

Verhuisbeweging van

De meeste bewoners die naar de Danie Theronstraat verhuizen komen vanuit elders uit Amsterdam. Voor en na de verbouwing is dit ongeveer gelijk. De inwoners van Amsterdam zijn op de een of andere manier gehecht aan hun woonplaats.

Opvallend is dat voor de bebouwing de inwoners vaker naar Amsterdam vertrekken, dan na de verbouwing. Na de verbouwing blijven meerdere bewoners langer wonen. De bewoners wonen er weliswaar minder lang, maar het is rustiger in de straat. Als er personen vertrekken uit de straat is veelal Amsterdam de nieuwe bestemming.

Over het algemeen is te zeggen dat de meeste bewoners uit Amsterdam komen. Wat opvalt is dat bij de niet verbouwde huizen 33,35 en 37 dit opvallend minder is. Hier komen de mensen voornamelijk uit Nederland of sporadisch uit het Buitenland

Deelconclusie

Danie Theronstraat oneven

Verhuisbeweging naar

Veruit de meeste bewoners blijven gewoon in Amsterdam wonen. Een enkeling verhuisd binnen het blok, maar veelal blijven de mensen in Amsterdam wonen. Ze blijven gehecht aan de stad.

Over het algemeen is het vertrekken en komen van en naar het buitenland ongeveer in evenwicht. Hoewel de mensen die naar het buitenland vertrekken hebben er relatief langer gewoond, dan de personen die van het buitenland komen. Deze tonen een kortere verblijfsduur.

Ook worden er in de laatste jaren beduidend meer baby's geboren dan voor de verbouwing. Een reden hiervoor kan zijn dat de woningen ingericht zijn op starters/kleine gezinnen. Deze blijven er ook iets langer wonen

Net als bij de verhuisbeweiging van, is ook hier opvallend dat bij de huisnummers 35 en 37 de een grotere hoeveelheid bewoners weer wegtrekken naar Nederland of naar het buitenland. Bij huisnummer 31 valt het op dat de bewoners in de buurt of zelfs in het blok blijven wonen. Bij huisnummer 17 wordt ook veel vaker vertrokken naar het buitenland, dan bij andere woningen. Deze geze gebeurtenissen zien we op elke verdieping bij hetzelfde huisnummer terugkomen. Een verklaring hiervoor kan zijn dat deze woningen van een mindere kwaliteit zijn, en daardoor interessant voor lagere sociale klassen,

Opvallend is dat er na de verbouwing een hoger aantal geboortes plaatsvindt, dan voor de verbouwing. Ook het steftecijfer ligt lager dan de geboortes. Een reden hiervoor kan zijn de optredende vergrijzing.

Sociale Structuur

The sociale status was minder ingewikkeld na de verbouwing. Er waren geen of minder overige combinaties van de bewoners. Voor de verbouwing het was normaal dat alleenstaanden samen wonen met gezinnen. Mogelijk heeft dit te maken met een verbetering van de kwaliteit van de woningen na de verbouwing.

Voor de verbouwing wonen er over het algemeen meer alleenstaanden of samenwonende alleenstaanden. Na de verbouwing is er op de begane grond en op de eerste verdieping een kleine toename van gezinnen waarneembaar. Dit is echter op de tweede, derde en vierde verdieping niet het geval.

De begane grond geeft een aparte beeld weer. De woningen 33,35,37 bestaan over alle verdiepingen voornamelijk uit alleenstaande(n). Dit zijn ook de woningen waar de personen voornamelijk van het buitenland komen, of naar het buitenland vertrekken. Waar op de begane grond voor de verbouwing bij de lagere nummers t/m 25 voornamelijk alleenstaanden wonen, wonen op de 27 t/m 31 voornamelijk gezinnen met of zonder kind. Na de verbouwing is dit precies omgedraaid. Op de eerste verdieping is het aantal gezinnen afgenomen voor en na de verbouwing. Ook op de tweede en derde verdieping neemt het aantal gezinnen af, en neemt het aantal alleenstaande(n) alleen maar toe. Een van de redenen kan zijn de individualisering van de samenleving waardoor er voor gezinnen meer behoefte is aan sociale controle. Dit kan een reden zijn dat er op de begane grond het aantal gezinnen is toegenomen, tegenover de alleenstaande(n)

